

Tárgy: Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025/2026. nevelési évre szóló Munkaterv, Pedagógiai Program és a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítás elfogadás kérése

Előterjesztő: Siklósi István polgármester

Készítette: Gyökér Gyöngyi titkársági ügyintéző

Véleményező Bizottság: Ügyrendi és Humánügyi Bizottság

Melléklet: Munkaterv, Pedagógiai Program, SZMSZ módosítás

Tervezett döntés: 3 db határozat

Döntés: Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2025. szeptember 29-i nyílt ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőberény Város Óvodai Intézmény igazgatója megküldte Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete felé az intézmény 2025/2026. nevelési évre szóló munkatervét jóváhagyásra. A jogszabály módosítások szükségessé tették az intézményi alapidokumentumok módosítását, melyek közül a Pedagógiai Programot, és a Szervezeti és Működési Szabályzatot a fenntartónak kell jóváhagynia.

Mezőberény Város Óvodai Intézmény igazgatója kéri a Képviselő-testület jóváhagyását.

/A Munkaterv, SZMSZ, és a Pedagógiai Program a jelen előterjesztés mellékletét képezi./

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megvitatása után fogadja el az alábbi határozati javaslatokat.

1.Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete

1. Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025/2026. nevelési évre szóló munkatervét megismerte, az abban foglaltakat megfelelőnek tartja.
2. felhatalmazza Siklósi István polgármestert, hogy a dokumentumot a fenntartó nevében aláírja.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értesítésre azonnal

2.Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete Mezőberény Város Óvodai Intézménye SZMSZ módosítását megismerte és jóváhagyja.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értesítésre azonnal

3.Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete Mezőberény Város Óvodai
Intézménye Pedagógiai Programját megismerte és jóváhagyja.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értesítésre azonnal

Mezőberény, 2025. szeptember 19.

Siklósi István
polgármester

Jogi ellenjegyzés:

Pénzügyi ellenjegyzés:

Mezőberény Város Óvodai Intézménye

5650 Mezőberény, Liget tér 5.

OM azonosító: 028138

Telefon: 70/400-25-21

E-mail: ovoda@mezobereny.hu

Honlap: berenyiovodak.mezobereny.hu

Ikt. szám: V/6-67/2025.

Ügyintéző: Kissné W. M.

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete

5650 Mezőberény Kossuth tér 1.

Siklósi István

Polgármester

Tárgy: MVÓI dokumentumok jóváhagyásának kérése

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Polgármester Úr!

Mellékelten megküldöm Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025-2026-os nevelési évre szóló Munkatervét.

A 2011. évi CXC tv. a nemzeti köznevelésről 27. §. (3) bekezdése alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy **Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025-2026-os nevelési évre szóló Munkatervét szíveskedjenek jóváhagyni!**

A jogszabály módosítások ismét szükségessé tették az intézményi alapidokumentumok módosítását, melyek közül a Pedagógiai Programot és az SZMSZ-t a fenntartónak kell jóváhagynia. Mellékelten megküldöm Mezőberény Város Óvodai Intézménye módosított Pedagógiai Programját fenntartói jóváhagyásra.

2011. évi CXC tv. a nemzeti köznevelésről 26. § (1) bekezdése alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy **Mezőberény Város Óvodai Intézménye módosított Pedagógiai Programját szíveskedjenek jóváhagyni!**

Továbbá mellékelten megküldöm Mezőberény Város Óvodai Intézménye módosított Szervezeti és Működési Szabályzatát fenntartói jóváhagyásra.

2011. évi CXC tv. a nemzeti köznevelésről 25. § (1) bekezdése alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Mezőberény Város Óvodai Intézménye módosított **Szervezeti és Működési Szabályzatát szíveskedjenek jóváhagyni!**

Az eredeti alapidokumentumokban a módosítások piros színnel jelöltek.

Mezőberény, 2025. szeptember 17.

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: <u>T 2443-1</u>	Melléklet: <u> </u> db		
Érkezett: <u>2025 SZEPT 18.</u>			
Előszám:	Utószám:	Előadó:	
		<u>Gy. N.S.H.</u>	

Tisztelettel:

Kissné Wagner Mária
Igazgató

MUNKATERV

2025-2026.
NEVELÉSI ÉV

MEZŐBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYE

5650 Mezőberény
Liget tér 5.

1. Tartalomjegyzék

1. INTÉZMÉNY	4
1. Általános adatok	4
2. Eseménynaptár (óvodák közös rendezvényei)	4
3. Nevelés nélküli munkanapok rendje	4
4. Szülőkkel való kapcsolattartás rendje	5
5. Szakmai fejlesztési feladatok	5
6. Teljesítményértékelés	5
7. Az óvodák tervezett nyári zárva tartása	6
8. Fogadóórák időpontjai	6
9. Belső ellenőrzési terv	6
10. Gyermekebalesetek megelőzése	7
11. Külső kapcsolatok rendszere	7
12. Gyermekevédelmi munkaterv	7
13. A gyermekek egyéni fejlesztésével kapcsolatos teendők tervezése	8
14. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők tervezése	8
2. CSIRIBIRI ÓVODA	9
1. Általános adatok	9
2. Humán erőforrás	9
3. Óvodai feladatok egyenlő elosztása	10
4. Munkarend, kötelező óraszámok	10
5. Óvodanaptár	11
6. Szülőkkel való kapcsolattartás rendje	11
7. Külső kapcsolatok rendszere	12
8. Óvoda-iskola átmenet	12
9. Egyéb külső kapcsolatok rendszere	12
10. Tárgyi eszközök beszerzése, fejlesztések	13
11. A gyermekek egyéni fejlesztésével kapcsolatos teendők tervezése	13
12. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők tervezése	13
13. Fejlesztő pedagógia	13
14. Tehetséggondozó programok	14
15. Az egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok	14
16. Az óvoda bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap	14
3. MAGYARVÉGESI ÓVODA	15
1. Általános adatok	15
2. Humán erőforrás	15
3. Óvodai feladatok egyenlő elosztása	16
4. Munkarend, kötelező óraszámok	16
5. Óvodanaptár	17
6. Szülőkkel való kapcsolattartás rendje	18
7. Külső kapcsolatok rendszere	19
8. Óvoda-iskola átmenet	19
9. Egyéb külső kapcsolatok	19
10. Tárgyi eszközök beszerzése, fejlesztések	20
11. A gyermekek egyéni fejlesztésével kapcsolatos teendők tervezése	20
12. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők tervezése	21
13. Fejlesztő pedagógia	21
14. Tehetséggondozó programok	21
15. Az egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok	22
16. Az óvoda bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap	22
4. MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA	23
1. Általános adatok	23
2. Humán erőforrás	23
3. Óvodai feladatok egyenlő elosztása	24
4. Munkarend, kötelező óraszámok	24
5. Óvoda naptár	24
6. Szülőkkel való kapcsolattartás rendje	26
7. Külső kapcsolatok rendszere	26
8. Óvoda-iskola átmenet	27
9. Egyéb külső kapcsolatok	27

10.	Tárgyi eszközök beszerzése, fejlesztések	27
11.	A gyermekek egyéni fejlesztésével kapcsolatos teendők tervezése	28
12.	A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők tervezése.....	28
13.	Fejlesztő pedagógia	28
14.	Tehetséggondozó programok	28
15.	Az egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok.....	29
16.	Az óvoda bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap	29
5.	NEFELEJCS ÓVODA	30
1.	Általános adatok	30
2.	Humán erőforrás.....	30
3.	Óvodai feladatok egyenlő elosztása.....	31
4.	Munkarend, kötelező óraszámok	31
5.	Óvoda naptár	31
6.	Szülőkkel való kapcsolattartás rendje	32
7.	Külső kapcsolatok rendszere.....	33
8.	Óvoda-iskola átmenet.....	33
9.	Egyéb külső kapcsolatok.....	33
10.	Tárgyi eszközök beszerzése, fejlesztések	33
11.	A gyermekek egyéni fejlesztésével kapcsolatos teendők tervezése	33
12.	A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők tervezése.....	34
13.	Fejlesztő pedagógia	34
14.	Tehetséggondozó programok	34
15.	Az egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok.....	34
16.	Az óvoda bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap	35
17.	Szlovák nemzetiségi kapcsolatok, feladatok tervezése	35
18.	A fejlesztő program működtetésével kapcsolatos feladatok	36
6.	CSILLAGDA TEHETSÉG - MUNKAKÖZÖSSÉG.....	38
7.	“FREINET-VEL SZABADON” - SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG	39
8.	ESÉLYTEREMTÉSI MUNKAKÖZÖSSÉG	40
9.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	43

1. INTÉZMÉNY

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

ÓVODA MEGNEVEZÉSE	Mezőberény Város Óvodai Intézménye
ÓVODA CÍME	Mezőberény Liget tér 5.
TELEFONSZÁM VEZETÉKES	06/70/400-25-21
TELEFONSZÁM MOBIL	06-20/428-8933
E-MAIL	ovoda@mezobereny.hu
HONLAP	www.berenyiovodak.mezobereny.hu
IGAZGATÓ	Kissné Wagner Mária
ÓVODATITKÁR	Hernádi Erzsébet

DOLGOZÓK ADATAI		
MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE	LÉTSZÁM (FŐ)	FOGLALKOZTATÁSI IDŐ
IGAZGATÓ	1	heti 8 foglalkozás, ezen felül kötetlen munkaidő
ÓVODATITKÁR	1	40 óra
KARBANTARTÓ-UDVAROS	1	40 óra

ÓVODAPEDAGÓGUSOK ENGEDÉLYEZETT LÉTSZÁMA (FŐ)	22
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSEK LÉTSZÁMA (FŐ)	4
DAJKÁK LÉTSZÁMA (FŐ)	12
MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ MUNKAVÁLLALÓK LÉTSZÁMA (FŐ)	2

BEÍRATOTT GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ) (2024. szeptember)	238
BEÍRTHATÓ GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ)	267
A FENNTARTÓ ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ	6,15-től 17,15-ig
NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ (ÓRA)	11
ENGEDÉLYEZETT CSOPORTOK SZÁMA	12

AZ ÓVODA BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERE	
Vezetői értekezletek	szükség szerint
Nevelőtestületi és alkalmazotti értekezletek	munkaterv szerint, illetve szükség esetén

2. ESEMÉNYNAPTÁR (ÓVODÁK KÖZÖS RENDEZVÉNYEI)

HATÁRIDŐ	A PROGRAM MEGNEVEZÉSE	CÉLCSOPORT	FELELŐS
2025. november	Gyermekműsor a Sziporka Színjátzókör előadásában	óvodai alkalmazottak, gyerekek	Színjátzókör-vezető
2026. március	Előadás intézményi költségvetésből	óvodai alkalmazottak, gyerekek	Igazgató
2026. április	Meseelőadás a Sziporka Színjátzókör előadásában	óvodai alkalmazottak, gyerekek	Színjátzókör-vezető
2026. május	Előadás intézményi költségvetésből	óvodai alkalmazottak, gyerekek	Igazgató
2026. augusztus 31.	Az intézmény dolgozóit érintő (telephelyenként) szervezett ünnepségek, csapatépítő napok	óvodai alkalmazottak	Óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógusok

3. NEVELÉS NÉLKÜLI MUNKANAPOK RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. december 19.	Szakmai nap, belső képzés	Tudásátadás	Igazgató
2026. február 27.	Szakmai nap, belső képzés	Tudásátadás	Igazgató
2026. április 30.	Szakmai nap, belső képzés	Tudásátadás	Igazgató

2026. június 26.	Nevelési évváró értekezlet	A 2025-2026 nevelési év értékelése, intézményi beszámoló elfogadása.	Igazgató
2026. augusztus 19.	Nevelési évnitó értekezlet	A 2025-2026 nevelési év munkatervének elfogadása	Igazgató

4. SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 4.	A kapcsolattartás rendjének meghatározása	Fogadóórak kijelölése	Igazgató
2025. szeptember 16.	Szülői Szervezetek bevonása az óvodák életébe	Véleményezési, döntési jogkör gyakorlása – munkatervek.	Igazgató
2025. szeptember 24.	Telephelyenként szülői értekezletek	Szülők tájékoztatása az aktualitásokról, dokumentumokról	Igazgató
2025. szeptember 24.	A Szülői Szervezet véleményének kikérése	Éves munkaterv és a módosított belső dokumentumok megbeszélése, véleményalkotás	Igazgató
2025. szeptember 30.	Egyeztetés az egyházak képviselőivel.	Az intézményben történő fakultatív hitoktatás helyszíneinek és időpontjának meghatározása az előzetes szülői igényfelmérések alapján.	Igazgató
2025. december 31.	Tanköteles korú gyermekek szüleinek segítségnyújtás	Szülők kezdeményezésére a tanköteles gyermekek szakértői bizottsági vizsgálatának segítése	Igazgató
2026. február 27.	Telephelyenként szülői értekezletek	Szülők tájékoztatása az aktuális eseményekről, megbeszélések.	Óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógusok
2026. május 22.	Telephelyenként szülői értekezletek	Szülők tájékoztatása az aktuális eseményekről, megbeszélések.	Óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógusok
2025. augusztus 14.	Beszámoló megismertetése	Megismerési jogkör gyakorlása - beszámoló.	Igazgató

5. SZAKMAI FEJLESZTÉSI FELADATOK

A NEVELÉSI ÉV PRIORITÁSAI		
HATÁRIDŐ	FELADAT	FELELŐS
2026. május 29.	Tehetségpont működtetése	Tóth Mária, Igazgató
2026. május 29.	Zöld Óvodai program működtetése	Kreiszné Szilágyi Tünde, Igazgató
2025. május 29.	Boldogságprogram működtetése	Igazgató
2026. augusztus 31.	Esélyteremtő óvodai program működtetése	Szabóné Gecse Éva, Igazgató
2026. augusztus 31.	A stratégiai dokumentumok törvényi szabályzóknak való megfeleltetése	Igazgató, Igazgatóhelyettesek
2026. augusztus 31.	Ovikréta rendszer működtetése	Igazgató, Kreiszné Szilágyi Tünde
2026. augusztus 31.	Teljesítményértékelési feladatok végrehajtása	Igazgató, Borguláné Balogh Emese Anita

6. TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS

A TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS RENDSZERE		
HATÁRIDŐ	FELADAT	FELELŐS
2025. Augusztus 28.	Fenntartó által meghatározott, az adott intézmény sajátos helyzetét tükröző értékelési szempont meghatározása	Fenntartó

2025. Augusztus 28.	Egyedi intézményi értékelési szempont nevelőtestülettel történő egyeztetése, végleges értékelési szempont kialakítása Egyedi intézményi, egyeztetett értékelési szempont feltöltése a felületre	Igazgató
2025. Augusztus 31.	Igazgatói teljesítménycél elfogadása	Fenntartó
2025. szeptember 23.	Dolgozók egyedi teljesítmény céljainak feltöltése a felületre egyeztetés céljából	Pedagógusok
2025. szeptember 29.	Dolgozók egyedi teljesítmény céljainak elfogadása	Igazgató
2026. július 15.	Előzetes értékelési javaslat elkészítése, az érintett személynek való elküldése	Igazgató
2026. július 31.	Egyeztető megbeszélés lebonyolítása az előzetes értékelési javaslat(ok) alapján.	Igazgató
2026. augusztus 14.	Végleges értékelés elkészítése, teljesítményszint megállapítása, értékelt személlyel való közlése, kézbesítése az elektronikus rendszerben	Igazgató
2026. augusztus 31.	Az igazgató dönt az illetmény-eltérítésről a teljesítményértékelés után, a teljesítményszintek megállapítását követően. Döntését jelzi a fenntartó felé	Igazgató
2026. augusztus 31.	Az igazgató a teljesítményszint megállapítását követően a vonatkozó BM. rendelet értelmében jár el. (18/2024 BM rendelet 7.§.)	Igazgató

7. AZ ÓVODÁK TERVEZETT NYÁRI ZÁRVA TARTÁSA

DÁTUM		ZÁRVA TARTÓ ÓVODA	ÜGYELETES ÓVODA
-tól	-ig		
2025. június 22.	2025. július 27.	Mosolygó Központi Óvoda Nefelejcs Óvoda	Magyarvégesi Óvoda Csiribiri Óvoda
2025. július 27.	2026. augusztus 19.	Mosolygó Központi Óvoda Csiribiri Óvoda Magyarvégesi Óvoda	Nefelejcs Óvoda

8. FOGADÓÓRÁK IDŐPONTJAI

BEOSZTÁS	IDEJE
Igazgató	minden hónap harmadik szerdája: 13-14 óra
Igazgatóhelyettesek	minden hónap utolsó csütörtök: 13-14 óra
Óvodapedagógusok	minden hónap második szerdája: 13-14 óra

9. BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERV

A pedagógiai ellenőrzés területei	Szept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Márc	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug
Felvételi és mulasztási napló	ÓVMÓ		ÓVMÓ			IGH						IG
Óvodai csoportnapló	ÓVMÓ				IGH							ÓVMÓ IG
Gyermekevédelmi napló		ÓVMÓ							ÓVMÓ			
Gyermekei fejlődést nyomon követő dokumentáció						ÓVMÓ						IGH
Gyermekebalesetek megelőzésére tett intézk.			ÓVMÓ							IG		
Félévi/év végi adminisztrációs feladatok						ÓVMÓ						ÓVMÓ
Törzskönyv-vezetés		IG								IG		
Kapcsolattartás a szülőkkel	ÓVMÓ									ÓVMÓ		
Csoportban végzett nevelőmunka/foglalkozás					ÓVMÓ			IG				
Nevelőmunkát segítők tevékenysége							ÓVMÓ					
HACCP dokumentáció vezetése									ÓVMÓ IG			
Munkarend, munkafegyelem			ÓVMÓ					IG				
Szabadság- ütemezés, nyilvt.				IG								IG

Munkaközösség vezetői dokumentumai						IGH						IG
Vezetők ellenőrző munkája						IG						IG

Ki, kit ellenőriz: a közvetlen felettesek a beosztottakat, igazgató helyettesek az óvodavezetéssel megbízott óvodapedagógusokat.

Jelmagyarázat:

ÓVMÓ: óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógus
 IGH: igazgatóhelyettes
 IG: igazgató

10. GYERMEKBALESETEK MEGELŐZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 21.	Munka- és balesetvédelmi bejárás, játszótéri eszközök felülvizsgálata	Elektromos berendezések, udvari játékok ellenőrzése. Tisztítószeres elzárása.	Óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógusok Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember 29.	Tűzriadó gyakoroltatás	Menekülési terv szerinti gyakorlás	Igazgató
folyamatos	A gyermekbalesetek megelőzése érdekében balesetvédelmi oktatás	Balesetvédelmi szabályok ismertetése, gyakoroltatás a gyermekekkel.	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Udvari balesetek megelőzése	Udvari játékok ell., karbantartás, a feltételek megteremtése.	Kreiszné Szilágyi Tünde, az óvodák vezetésével megbízott óvodapedagógus

11. KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 15.	Vizsgálati kérelem	A problémás gyermekek vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Igazgató, Borguláné Balogh Emese Anita
2026. május 29.	Fejlesztés	Az SNI-s gyermekek fejlesztése gyógypedagógus, pszichológus, SZIT terapeuta által. Szűrés alapján logopédiai fejlesztés.	Igazgató, Borguláné Balogh Emese Anita
2025. május 29.	Egészségügyi szűrések szervezése	Az óvodás korú gyermekek egészségügyi szűrése	Igazgató
2025. június 16.	Kontrollvizsgálati kérelem	A következő nevelési év kontroll vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Igazgató, Borguláné Balogh Emese Anita
2026. június 19.	Rendszeres konzultáció a fejlesztőkkel	Az egyéni fejlesztések eredménye, egymásra épülése, tapasztalatok, reflexiók	Minden óvodapedagógus Igazgató
2026. június 30.	Külső kapcsolatok felülvizsgálata	Együttműködési megállapodások felülvizsgálata, megkötése	Igazgató

12. GYERMEKVÉDELMI MUNKATERV

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 25.	A nevelési év elején csoportonként a „veszélyeztetettséget felderítő lap”	A veszélyeztetett gyermekek felderítése	Minden óvodapedagógus
2025. október 3.	A veszélyeztetettség felderítésének eredményei, a gyermekvédelmi esetek feltérképezése	A veszélyeztetettséggel kapcsolatos feladatok összegzése Dokumentumok készítése	Minden óvodapedagógus, igazgató
folyamatos	Személyes kapcsolattartás a szülőkkel	Segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére Egyéni bánásmód	Minden óvodapedagógus, igazgató

folyamatos	A családsegítő által vezetett eset megbeszéléseken való részvétel	A problémák megbeszélése, megoldáskeresés	Minden óvodapedagógus, igazgató
------------	---	---	---------------------------------

13. A GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
folyamatos	Az új gyermekek megismerése	Az óvodába lépő új gyermekek anamnézisének felvétele	Minden óvodapedagógus
2025. október 15.	Fejlettségi szint-mérések	Fejlesztések megkezdése, tájékozódás a lehetőségeinkről	Minden óvodapedagógus
2025. október 15.	BTMN szűrés	Beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási zavarral, küzdő gyermekek feltérképezése, vizsgálatuk kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál.	Minden óvodapedagógus Borguláné Balogh Emese Anita Igazgató
folyamatos	Fejlesztő tevékenység	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, fejlesztés.	Minden óvodapedagógus
2026. május 8.	Fejlettségi szint-mérések	A gyermekek 2. szintfelmérése, tájékozódás a gyermekek fejlettségi mutatóiról.	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Logopédiai szűrés	A logopédiai szűrővizsgálat az 5 éves gyermekekkel, adatszolgáltatás.	Minden óvodapedagógus Igazgató
2026. június 26.	Kontrollvizsgálat kérés	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálathoz.	Minden óvodapedagógus Borguláné Balogh Emese Anita Igazgató

14. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Megbízási szerződések megkötése	Fejlesztő pedagógusokkal, egyesülettel történő szerződések megkötése a nevelési évre.	Igazgató
2025. október 22.	SNI szűrés	A fejlesztésre szoruló gyermekek kiszűrése és a Pedagógiai Szakszolgálathoz való irányítása.	Minden óvodapedagógus Igazgató, Borguláné Balogh Emese Anita
2026. június 19.	SNI fejlesztés	Az SNI-s gyermekek diagnózisának értelmezése, együttműködés a szakemberekkel, fejlesztő tevékenység.	Minden óvodapedagógus
2026. június 26.	Kontrollvizsgálat kérés	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálathoz.	Minden óvodapedagógus Borguláné Balogh Emese Anita, Igazgató

2. CSIRIBIRI ÓVODA

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

ÓVODA MEGNEVEZÉSE	CSIRIBIRI ÓVODA
ÓVODA CÍME	5650 Mezőberény, Kinizsi u. 13.
TELEFONSZÁM VEZETÉKES	70/400-2527
TELEFONSZÁM MOBIL	20/389-7871
E-MAIL	freinet.mezobereny@gmail.com
ÓVODAVEZETÉSI FELADATOKKAL MEGBÍZOTT ÓVODAPEDAGÓGUS	Czinkóczki Ágnes

ÓVODAI CSOPORTOK ADATAI, CSOPORTBEOSZTÁS		
CSOPORT NEVE	LÉTSZÁMA	A CSOPORT ÓVODAPEDAGÓGUSAI
Micimackó csoport	24	Gulyásné Kádár Anna Puskás Rita
Katica csoport	16	Husti Katalin Anna
Nyuszi csoport	26	Baltáné Ökrös Krisztina Czinkóczki Ágnes

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK LÉTSZÁMA (fő) (2025. 09. 01. adat szerint)	6+1
ÓVODAPEDAGÓGUSOK LÉTSZÁMA (fő)	5
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSEK LÉTSZÁMA (fő)	1
DAJKÁK/ GONDOZÓ-TAKARÍTÓK LÉTSZÁMA (fő)	3 (Schön Mihályné felmentési idejét tölti)

BEÍRATOTT GYERMEKEK LÉTSZÁMA (fő) (2025. 09. 01.)	66
FÉRŐHELY	68
NAPI NYITVA TARTÁS	6,15-től 17,15-ig
NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ	11 óra

AZ ÓVODA BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERE	
PEDAGÓGIAI-SZAKMAI KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEK	Minden hó 4. szerda, 17 órától Programtól és feladattól függően eseti megbeszélések
TECHNIKAI DOLGOZÓK KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEINEK, SZERVEZÉSÉNEK IDEJE	Minden hó 4. péntek, 14-15 óráig Feladattól függően alkalmanként

2. HUMÁN ERŐFORRÁS

NÉVSOR	BEOSZTÁSA, MUNKAKÖRE	EGYÉB MEGBÍZÁSAI
Czinkóczki Ágnes	óvodapedagógus mesterpedagógus	Az óvoda szakmai munkájának menedzselése, PR munka, gazdagító programok koordinálása, szakmai munkaközösség vezető, tehetség munkacsoport tagja, HACCP nyomtatványok ellenőrzése
Baltáné Ökrös Krisztina	óvodapedagógus	Tehetség munkacsoport tagja, az óvoda tehetségműhelyének vezetője, szakmai munkaközösség tag, fejlesztő könyvek, újságok
Gulyásné Kádár Anna	óvodapedagógus	Pedagógiai innovációk megvalósulásának dokumentumai, gyermekétkeztetéssel kapcsolatos teendők ellátása, szakmai munkaközösség tag

Husti Katalin Anna	óvodapedagógus	gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok koordinálása, az óvoda tehetségműhelyének tagja, szakmai munkaközösség tag
Puskás Rita	óvodapedagógus	Balesetbiztosítás, balesetvédelem, udvari játékok napi ellenőrzése, ellenőrzési napló vezetése, szakmai munkaközösség tag
Mezeiné Brachna Ivett	pedagógiai asszisztens	Sziporka Színjátékször tagja, szakmai munkaközösség tag, fejlesztő könyvek, újságok, szertár, közösségi terek dekorálásának felelőse
Bánfi-Antalné Sinka Erika	dajka	HACCP-s dokumentumok
Máriné Szűcs Ilona	dajka	Veszélyes anyagok, tisztítószeres tárolása, dokumentációja
Schön Mihályné	dajka	Udvar, udvari játékok és szertár

3. ÓVODAI FELADATOK EGYENLŐ ELOSZTÁSA

FELADATOK	ÓVODAPEDAGÓGUSOK NEVE
Óvodai programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása, részvétel (kulturális, sport, szabadidős)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Óvodai csoportszoba díszítése - rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Külső helyszín rendezése, díszítése - rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Értekezletek, szakmai megbeszélések, továbbképzések, beszámolók, szakmai munkaközösségi foglalkozás szervezése, részvétel a nevelőtestület munkájában	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Szülői értekezlet, fogadóóra	Minden óvodapedagógus
Családlátogatás	Minden óvodapedagógus
Szülők számára szervezett tájékoztatók, programok, rendezvények, napi kapcsolattartás a szülőkkel	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések (óvodán kívüli program esetén a helyszín bejárása)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Önképzés	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekvédelmi feladatok ellátása, esetmegbeszélés	Minden óvodapedagógus
Az intézmény partneri együttműködésével összefüggő programok lebonyolítása, részvétel	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
A pedagógiai tevékenységekhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása, adminisztráció, intézményi dokumentumok készítése	Minden óvodapedagógus

4. MUNKAREND, KÖTELEZŐ ÓRASZÁMOK

ÓVODAPEDAGÓGUS (neve)	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
	KÖTÖTT MUNKAI DŐ GYERMEKCSOPORTBAN	KÖTÖTT MUNKAI DŐ FELETTI MUNKAI DŐ
Czinkóczi Ágnes	30	2 óra munkaközösség vezetői feladatok ellátása, 8 óra szabad felhasználású munkaidő
Baltáné Ökrös Krisztina	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Gulyásné Kádár Anna	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Husti Katalin Anna	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Puskás Rita	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő

PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
Mezeiné Brachna Ivett	35 óra gyermekcsoportban ellátandó	5 óra gyermekcsoporton kívül ellátandó, egyéb, a munkakörével kapcsolatos feladatok elvégzésére

DAJKÁK	ÓVODAI CSOPORT NEVE	HETI MUNKAI DŐ (óra)
Máriné Szűcs Ilona	Micimackó	40
Bánfi-Antalné Sinka Erika	Katica	40
Schön Mihályné	Nyuszi	40

5. ÓVODANAPTÁR

HATÁRIDŐ	A PROGRAM MEGNEVEZÉSE	CÉLCSOPORT	FELELŐS
2025. szeptember-október	Megfigyelések, képességszint-mérések	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 20.	Részvétel a XIV. Mezőberényi Töltött Káposzta Fesztiválon	gyermekek, szülők, érdeklődők	Minden óvodapedagógus
2025. december 4.	Mesejáték a Sziporka Színjátszókör előadásában	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2025. december 19.	Adventi ünnepkör (Mikulás, Luca-nap, Karácsony)	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. február 20.	Farsangi napok (bolondos nap, farsangi bál, kiszabáb égetés)	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. március 13.	Nemzeti ünnep	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. április 2.	Húsvéti készülődés	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. április-május	Megfigyelések, képességszint-mérések	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. április 30.	Meseelőadás a Sziporka Színjátszókör előadásában	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. április 30.	Egészségdélután	gyermekek, szülők, meghívott vendégek	Minden óvodapedagógus
2026. május 08.	Anyák napja	gyermekek, édesanyák, nagymamák	Minden óvodapedagógus
2026. május 23.	Csiribiri Gyermeknap	gyermekek, szülők, meghívott vendégek	Minden óvodapedagógus
2026. június 05.	Kerti parti a gyerekekkel (a nagyok búcsúztatása)	gyermekek	Minden óvodapedagógus
2026. június 06.	Búcsú az óvodától (évváró, ballagás)	gyermekek, szülők, meghívott vendégek	Minden óvodapedagógus

6. SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szept. 1-től folyamatosan	Az új gyermekek beszoktatása	Egyénre szabott bánásmód a közösségi nevelés keretében	Gulyásné Kádár Anna Puskás Rita
2025. szept. 1-től folyamatosan	Egyéni elbeszélgetés a szülőkkel	Fogadóórak a munkatervben meghatározott időpontok szerint	Minden óvodapedagógus
2025. szept. 1-től folyamatosan	A családok teljesebb megismerése	Szükség és igény szerint családlátogatások	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 16.	A Szülői Szervezet véleményének kikérése	Munkaterv megbeszélése, véleményalkotás	Igazgató Czinkóczi Ágnes
2025. szeptember 19.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása	Minden óvodapedagógus
2025. október 31.	Tájékoztatás	Szülői igény alapján informálás a megfigyelések, mérések eredményeiről	Czinkóczi Ágnes Husti Katalin Anna Puskás Rita
2026. január 31.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása	Minden óvodapedagógus

2026. május 23.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Tájékoztatás	Szülői igény alapján informálás a megfigyelések, mérések eredményeiről	Czinkóczy Ágnes Husti Katalin Anna Puskás Rita
EGYÉB KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL			
2025. november	Gyöngyház-lánc projekt (Tesz-vesz napok)	Közös tevékenységek a szülőkkel a Nyuszi és a Katica csoportokban	Czinkóczy Ágnes Baltáné Ökrös Krisztina Husti Katalin Anna
2025. november 28.	Teadélután	Meghívott vendég előadása szülőknek, érdeklődőknek	Czinkóczy Ágnes
2025. november 28.	Őszi projektzáró kiállítás	A gyermekek „Ősz” témakörben készült alkotásainak bemutatása	Minden óvodapedagógus
2025. december 12.	„Ünnepváró” kézműves délután	Ajándékkészítés, díszítés, csomagolás technikák	Minden óvodapedagógus
2026. február 27.	Téli projektzáró kiállítás	A gyermekek „Tél” témakörben készült alkotásainak bemutatása	Minden óvodapedagógus
2026. február-március	Gyöngyház-lánc projekt (Tesz-vesz napok)	Közös tevékenységek a szülőkkel mindhárom csoportban	Minden óvodapedagógus

7. KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. május 31.	Egészségügyi szűrések megszervezése, lebonyolítása	Az óvoda korú gyermekek egészségügyi szűrése	Czinkóczy Ágnes
2025. október 14.	Vizsgálati kérelmek	A problémás gyerekek vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához	Czinkóczy Ágnes Husti Katalin Anna Puskás Rita
2026. május 29.	Fejlesztés	A SNI és BTMN küzdő gyermekek fejlesztése gyógypedagógus, pszichológus, SZIT terapeuta és fejlesztő pedagógus által. Szűrés alapján logopédiai fejlesztés	Czinkóczy Ágnes
2026. június 12.	Kontroll vizsgálati kérelem	A következő nevelési év kontroll vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Ped. Szakszolgálatához	Czinkóczy Ágnes Husti Katalin Anna Puskás Rita

8. ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. november 28.	Őszi projektzáró kiállítás	Tanítónők meghívása a kiállításra	Gulyásné Kádár Anna
2026. január 31.	Szülői értekezlet megtartása	Az iskolák képviselőinek meghívása tájékoztatás céljából	Czinkóczy Ágnes
2026. február 27.	Téli projektzáró kiállítás	Tanítónők meghívása a kiállításra	Puskás Rita
2026. március 31.	Információszerzés a leendő első osztályokról	Szülői fórumon, nyílt napokon való részvétel az iskolákban	Gulyásné Kádár Anna Puskás Rita
2026. június 06.	Búcsú az óvodától (évváró, ballagás)	Tanítónők meghívása ünnepségünkre	Czinkóczy Ágnes Gulyásné Kádár Anna

9. EGYÉB KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
Folyamatos	Élmény- és tapasztalatszerzés nyújtása	A város közművelődési intézményeiben (OPSKMM) megszervezésre kerülő programok, kiállítások látogatása	Minden óvodapedagógus
Folyamatos	Fejlesztő foglalkozások	A Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei és az óraadó szakemberek (logopédus, gyógypedagógus, SZIT terapeuta,	Baltáné Ökrös Krisztina Czinkóczy Ágnes Gulyásné Kádár Anna Husti Katalin Anna

		pszichológus) által végzett fejlesztések és konzultációk	Puskás Rita
Folyamatos	Kerekasztal megbeszélések	A HUSI által szervezett, gyermekvédelmi feladatokkal kapcsolatos konzultációk látogatása	Husti Katalin Anna
Folyamatos	Hittan	Ökumenikus hittan foglalkozások az óvodában Tánczos Eszter hitoktató vezetésével	Czinkóczi Ágnes

10. TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE, FEJLESZTÉSEK

TERÜLET	TERVEZETT FEJLESZTÉS
Nevelőmunkát segítő eszközök	CD, MP3 és USB lejátszós HIFI-rendszerek mindhárom csoportszobába
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyak	Galériák felújítása (lazúrozás)
Óvodaudvar, óvodaépület	Az udvari játékok ütőcsillapító terének körbeszegélyezése, a főépület ereszcsonatjának cseréje, a csoportszobák padlóburkolatának cseréje (az 1. sz. csoportszobában a süllyedés elhárítása), a konyha padlójának felújítása (a süllyedés elhárítása), a főépület és a melléképületek tetőzetének javítása (cserepek, kúpcserepek cseréje, pótlása)

11. A GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
folyamatos	Az új gyermekek megismerése	Az óvodába lépő új gyermekek anamnézisének felvétele	Gulyásné Kádár Anna Puskás Rita
2025. október 25.	Fejlettségi szint-mérések	Tájékoztató a gyermekek képesség- és készség-szintjéről	Minden óvodapedagógus
2025. október 15.	BTMN szűrés	Tanulási nehézséggel, magatartási zavarral, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek feltérképezése, vizsgálatuk kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Fejlesztő tevékenység	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, fejlesztés	Minden óvodapedagógus
2026. május 15.	Fejlettségi szint-mérések	Fejlesztések folytatása	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Logopédiai szűrés	A logopédus szűrővizsgálata az 5 éves gyermekek körében. Adatszolgáltatás.	Baltáné Ökrös Krisztina Czinkóczi Ágnes
2026. május 29.	Fejlesztő pedagógiai szűrés	A fejlesztő pedagógus szűrővizsgálata az 5 éves gyermekek körében. Adatszolgáltatás.	Baltáné Ökrös Krisztina Czinkóczi Ágnes
2026. június 12.	Kontrollvizsgálat kérés	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálatához	Minden óvodapedagógus

12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 15.	SNI szűrés	A fejlesztésre szoruló gyermekek kiszűrése és a Pedagógiai Szakszolgálatához való irányítása	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	SNI fejlesztés	A sajátos nevelési igényű gyermekek diagnózisának értelmezése, együttműködés gyógypedagógusokkal, logopédussal, fejlesztő tevékenység	Minden óvodapedagógus
2026. június 12.	Kontrollvizsgálat kérés	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Szakértői Bizottsághoz	Minden óvodapedagógus

13. FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA

AZ ÓVODAI CSOPORT MEGNEVEZÉSE	VÁRHATÓAN FEJLESZTENDŐ GYERMEKEK LÉTSZÁMA
Micimackó (kis) csoport	BTMN: 2 fő, SNI: 2 fő
Katica (vegyes) csoport	BTMN: 1 fő, SNI: 1 fő

Nyuszi (vegyes) csoport	BTMN: 8 fő, SNI: 3+1 fő
A FEJLESZTÉST VÉGZŐ ÓVODAPEDAGÓGUSOK: Baltáné Ökrös Krisztina, Czinkóczi Ágnes, Gulyásné Kádár Anna, Husti Katalin Anna, Puskás Rita	

14. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. októbertől	Gazdagító projektek	Tehetségigéreték képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése	Minden óvodapedagógus
2025. októbertől	Tehetségműhely foglalkozások	Tehetségigéreték képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése	Baltáné Ökrös Krisztina Husti Katalin Anna
2025. november 29.	Őszi projektzáró kiállítás	Az „Ősz” témakörben született legsikeresebb gyermeki alkotások bemutatása	Minden óvodapedagógus
2026. február 28.	Gazdagító programok	Szabad színpadi önkifejezés	Minden óvodapedagógus
2026. február 28.	Téli projektzáró kiállítás	A „Tél” témakörben született legsikeresebb gyermeki alkotások bemutatása	Minden óvodapedagógus

15. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉssel KAPCSOLATOS PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 26.	Zöldellő (Levegő) projekt: „Lebegők a levegőben”	Növények, fák szerepe a levegő tisztításában	Minden óvodapedagógus
2025. október 22.	Zöldellő (Tűz) projekt: „Szürettől a befőzésig”, „Egészséges, mint a makk”	Gyümölcsök felhasználásának lehetőségei (befőzés, aszalás, stb.) Egészséges életmód (táplálkozás, tisztálkodás, öltözködés)	Minden óvodapedagógus
2026. március 27.	Zöldellő (Víz) projekt: „Frissít, gyógyít, melegít”	A víz szerepe életünkben	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Zöldellő (Föld) projekt: „Kiserdő titkai” „Tücsökdombi történetek” „Épített környezet”	Élmény- és tapasztalatszerző kirándulások A Föld növény- és állatvilágának szeretetére, védelmére nevelés Városunk épületeinek, köztéri szobrainak, emlékműveinek megismerése. Hazaszeretetre, a múlt tiszteletére nevelés.	Minden óvodapedagógus

16. AZ ÓVODA BEMUTATKOZÁSÁT SZOLGÁLÓ PEDAGÓGIAI CÉLÚ ÓVODAI NYÍLT NAP

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. április 17.	Csiribiri(be)Csalogató (programsorozat a leendő óvodásoknak és/vagy szüleiknek)	„Kukkantó” napok a gyermekeknek és szüleiknek Szülői fórum: tájékoztatás, kötetlen beszélgetés pedagógiai programunkról, mindennapjainkról	Minden óvodapedagógus
2026. április 17.	Nyílt napok a leendő óvodásoknak és szüleiknek	Intézményi nyílt napok szervezése az óvodai életbe való betekintésre	Minden óvodapedagógus

3. MAGYARVÉGESI ÓVODA

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

ÓVODA MEGNEVEZÉSE	MAGYARVÉGESI ÓVODA
ÓVODA CÍME	Mezőberény, Kálvin u. 2-4.
TELEFONSZÁM	20/389-78-50; 70/400-2524
E-MAIL	kalvinovi@gmail.com
IGAZGATÓHELYETTES, ÓVODAVEZETÉSI FELADATOKKAL MEGBÍZOTT ÓVODAPEDAGÓGUS	Borguláné Balogh Emese Anita

ÓVODAI CSOPORTOK ADATAI, CSOPORTBEOSZTÁS		
CSOPORT NEVE	LÉTSZÁMA	A CSOPORT ÓVODAPEDAGÓGUSAI
Katica csoport	23	Borguláné Balogh Emese Anita, Oláhné Mészáros Tünde
Piros Tulipán csoport	22	Ollé Mária, Lisztóczy-Tímár Patrícia Réka
Sárga Tulipán csoport	16	Csarnai Mariann
Szamóca csoport	21	Bagita Margit, Bereczki Ivett

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK LÉTSZÁMA (fő) (2025. 09. 01. adat szerint)	2
ÓVODAPEDAGÓGUSOK LÉTSZÁMA (fő)	7
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSEK LÉTSZÁMA (fő)	2
DAJKÁK/ GONDOZÓ-TAKARÍTÓK LÉTSZÁMA (fő)	4

BEÍRATOTT GYERMEKEK LÉTSZÁMA (fő) (2024. 09. 01.)	82
FÉRŐHELY (fő)	89
NAPI NYITVA TARTÁS	6,15-től 17,15-ig
NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ (óra)	11

AZ ÓVODA BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERE	
PEDAGÓGIAI-SZAKMAI KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEK	hetente
TECHNIKAI DOLGOZÓK KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEINEK SZERVEZÉSÉNEK IDEJE	hetente

2. HUMÁN ERŐFORRÁS

NÉVSOR	BEOSZTÁSA, MUNKAKÖRE	EGYÉB MEGBÍZÁSAI
Borguláné Balogh Emese Anita	igazgatóhelyettes	Magyarvégesi Óvoda és az intézmény vezetésével kapcsolatos feladatok, fejlesztő pedagógus, szakmai munkacsoport-tag, Csillagda tehetség munkaközösség tag, néptánc foglalkozások vezetése, rendezvények szervezése
Oláhné Mészáros Tünde	óvodapedagógus	Színjátszó Munkaközösség tag, díszletkészítő, leltárkészítő, ruhafelelős, kézműves foglalkozások vezetése – korongozás, szakmai munkacsoport-tag
Bagita Margit	óvodapedagógus	Színjátszó Munkaközösség tag, napközivel kapcsolatos feladatok, kapcsolattartó a SZSZ tagjaival, szakmai munkacsoport-tag, néptánc foglalkozások vezetése
Ollé Mária	óvodapedagógus	Szakmai munkacsoport-tag, néptánc foglalkozások vezetése, "Aranyalma" tehetségműhely vezető

Bereczki Ivett	óvodapedagógus	Gyermekvédelmi feladatok koordinálása, szakmai könyvtár leltáros, HCCP dokumentáció ellenőrzése, szakmai munkacsoport-tag
Lisztóczy-Tímár Patrícia Réka	óvodapedagógus	Szakmai munkacsoport-tag
Csarnai Mariann	óvodapedagógus	Szakmai munkacsoport-tag
Kovácsné Osán Ágnes	pedagógiai asszisztens	Könyvterjesztéssel kapcsolatos ügyintézés, biztosítási ügyintéző, udvari játék ellenőrzés, ellenőrzési-karbantartási napló vezetése
Szalai-Mohácsi Emőke	pedagógiai asszisztens	
Turbucz József Zoltánné	dajka	
Diós Mihály Imréné	dajka	
Köteles Etelka Mária	dajka	
Fodor Erzsébet	dajka	

3. ÓVODAI FELADATOK EGYENLŐ ELOSZTÁSA

FELADATOK	ÓVODAPEDAGÓGUSOK NEVE
Óvodai programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása, részvétel (kulturális, sport, szabadidős)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Óvodai csoportszoba díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Külső helyszín rendezése, díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Értekezletek, szakmai megbeszélések, továbbképzések, beszámolók, szakmai munkaközösségi foglalkozás szervezése, részvétel a nevelőtestület munkájában	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Szülői értekezlet, fogadó óra	Minden óvodapedagógus
Családlátogatás	Minden óvodapedagógus
Szülők számára szervezett tájékoztatók, programok, rendezvények, napi kapcsolattartás a szülőkkel	Minden óvodapedagógus
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések	Minden óvodapedagógus
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések (óvodán kívüli program esetén a helyszín bejárása)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Önképzés	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekvédelmi feladatok ellátása, esetmegbeszélés	Minden óvodapedagógus
Az intézmény partneri együttműködésével összefüggő programok, szakmai munkaközösségek szervezése, lebonyolítása, részvétel	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
A pedagógiai tevékenységekhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása, adminisztráció, intézményi dokumentumok készítése	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens

4. MUNKAREND, KÖTELEZŐ ÓRASZÁMOK

ÓVODAPEDAGÓGUS (neve)	MUNKAIÓRÁK 40 óra/hét	
	KÖTÖTT MUNKAIÓRÁK GYERMEKCSOPORTBAN	KÖTÖTT MUNKAIÓRÁK FELETTI MUNKAIÓRÁK
Borguláné Balogh Emese Anita	22 óra	10 óra igazgatóhelyettesi feladatok ellátása 8 óra szaktanácsadói munka
Oláhné Mészáros Tünde	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Bagita Margit	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Bereczki Ivett	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Ollé Mária	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Lisztóczy-Tímár Patrícia Réka	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Csarnai Mariann	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő

PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
Kovácsné Osán Ágnes	35 óra gyermekcsoportban ellátandó	5 óra gyermekcsoporton kívül ellátandó, egyéb, a munkakörével kapcsolatos feladatok elvégzésére
Szalai-Mohácsi Emőke	35 óra gyermekcsoportban ellátandó	5 óra gyermekcsoporton kívül ellátandó, egyéb, a munkakörével kapcsolatos feladatok elvégzésére

DAJKÁK	ÓVODAI CSOPORT NEVE	HETI MUNKAI DŐ (óra)
Köteles Etelka Mária	Katica	40
Diós Mihály Imréné	Szamóca	40
Turbucz József Zoltánné	Piros Tulipán	40
Fodor Erzsébet	Sárga Tulipán	40

5. ÓVODANAPTÁR

HATÁRIDŐ	A PROGRAM MEGNEVEZÉSE	CÉLCSOPORT	FELELŐS
2025. szeptember	Szent Mihály napja (betakarítás, termékek gyűjtése)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Kirándulás a Nyeregben Alapítvány lovas tanyájára	Szamóca csoport Katica csoport	Borguláné Balogh Emese Anita
2025. szeptember 29.	Szent Mihály-napi Sokadalom	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2025. szeptember 30.	A Magyar Népmese napja: Mesefilm vetítés, mesemondás, könyvtárlátogatás	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. október	Dömötör napja (haszonállatok, állatvásár, pásztorkodás)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. október 31.	Barangolások a Magyarvégei legelőn és az Ókertben	Katica csoport Szamóca csoport	Oláhné Mészáros Tünde Bagita Margit
2025. október 9. (10)	Magyar népi játék napja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. október 16.	Kenyér világnapja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. október 22.	Dömötör-napi táncház, és pásztortárgy bemutató	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. november	Szent Márton napja (ludas játékok)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. november 21.	Márton-napi családi táncház (városi rendezvény)	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2025. november, december	Múzeumpedagógiai foglalkozás az OPSKK Muzeális Gyűjteményében	Katica csoport Szamóca csoport	Oláhné Mészáros Tünde Bereczki Ivett
2025. november 30.	Mikulás kézműves délután (ajándékkészítés)	Szülők	Bereczki Ivett
2024. december	Advent	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. december 1.	Mikulás kézműves délután (ajándékkészítés)	Szülők	Bereczki Ivett
2025. december 05.	Mikulás ünnepség	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. december 13. (12)	Luca napja (kotyolás, jóslás)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. december 19.	Karácsonyi ünnepség	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. január	Újév napja (köszöntés, vendégeskedés)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. január 06.	Vízkereszt napja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. január 23.	Újév köszöntő családi táncház (városi rendezvény)	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. február	Farsangi alakoskodás (télűzés)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus

2026. február 02.	Gyertyaszentelő Boldogasszony napja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. február 20.	Télúzó családi játszóház és farsangi mulatság (városi rendezvény)	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. február 24.	Jégtörő Mátyás napja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. március	Sándor, József, Benedek napja (tavaszköszöntés)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. március 13.	Nemzeti ünnepi megemlékezés, koszorúzás, múzeumlátogatás	Katica csoport Szamóca csoport	Oláhné Mészáros Tünde Bereczki Ivett
2026. március 20.	Tavaszzáró családi játszóház (városi rendezvény)	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. április	Szent György napja (határjárás, vetés)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. április 1.	Húsvéti hagyományápolás	Minden csoport	Ollé Mária
2026. április 13.	Ovinyitogató (nyílt napok)	Minden csoport, szülők, leendő kiscsoportosok	Bagita Margit Borguláné Balogh Emese Anita
2026. április 14.	„Zöldágjárás” a Mosolygó Központi Óvoda szervezésében (városi rendezvény)	Katica csoport Szamóca csoport	Oláhné Mészáros Tünde Bagita Margit
2026. április 24.	Népviselő napja	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. május	Pünkösödölés (bátorságpróbák, király-királyné választása)	Minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. május 05-06.	Anyák-napi ünnepség	Minden csoport, szülők, nagyszülők	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Évzáró Pünkösdi Játszóház és Majális (városi rendezvény)	Minden csoport, szülők, vendégek	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. június 5.	Ballagási ünnepség	Minden csoport, szülők, rokonok, partnerek	Borguláné Balogh Emese Anita

6. SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. augusztus 31.	Szülői értekezlet megtartása a leendő kiscsoportosok szüleinek.	A szülők tájékoztatása az óvoda szokásrendszeréről, óvodába járásról, az óvodai életéről.	Borguláné Balogh Emese Anita, Csarnai Mariann Lisztóczki-Tímár Patrícia
2025. szeptember 1-től folyamatosan	Az új gyermekek beszoktatása.	Egyénre szabott bánásmód a közösségi nevelés keretében.	Csarnai Mariann Lisztóczki-Tímár Patrícia Ollé Mária
2025. szeptember 1-től folyamatosan	Egyéni elbeszélgetés a szülőkkel	Fogadóórák a munkatervben meghatározott időpontok szerint.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatosan	A családok teljesebb megismerése	Szükség és igény szerint családlátogatások.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 20.	A Szülői Szervezet véleményének kikérése	Munkaterv megbeszélése, javaslatok, ötletek.	Bagita Margit
2025. szeptember 30.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. február 13.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. május 31.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Borguláné Balogh Emese Anita
EGYÉB KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL			
Fogadó órákon kívüli egyéb igény szerinti időpontok	Megbeszélés, tájékoztatás	A szülők igényeinek megfelelően az aktuális probléma megbeszélése.	Minden óvodapedagógus
Nyílt rendezvények: Tánc és játszóházak Mikulás kézműves délután	Tájékoztatás, partnerkapcsolat erősítése	Betekintés az óvoda életébe.	Minden óvodapedagógus

Ovinyitogató nyílt napok Anyák napja Évzáró, ballagás			
---	--	--	--

7. KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. május 31.	Egészségügyi szűrések megszervezése, lebonyolítása.	Az óvodás korú gyermekek egészségügyi szűrése	Borguláné Balogh Emese Anita
2025. október 31.	Vizsgálati kérelem	A problémás gyerekek vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálathoz	Minden óvodapedagógus
2026. május 31.	Fejlesztés	A SNI és BTMN küzdő gyermekek fejlesztése gyógypedagógus, pszichológus, SZIT terapeuta és fejlesztő pedagógus által. Szűrés alapján logopédiai fejlesztés	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. június 15.	Kontroll vizsgálat kérelem	A következő nevelési év kontroll vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Ped. Szakszolgálathoz	Minden óvodapedagógus Borguláné Balogh Emese Anita

8. ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. március 31.	Információszerzés a leendő első osztályokról.	Az általános iskolák képviselőinek vendégül látása a szülői értekezleteken.	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. április 30.	Ismerkedés a tanító nénikkel.	Tanító nénik látogatása az óvodában.	Oláhné Mészáros Tünde
2026. április 30.	Kapcsolattartás az előző nevelési évben elballagott nagycsoportosokkal.	Az első osztályosok meglátogatása a nyílt napokon.	Lisztóczi-Tímár Patrícia Ollé Mária
Havi rendszerességgel	Kapcsolattartás az egykori óvodásokkal és tanítóikkal.	Táncházakon, játszóházakon való részvétel.	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. május 31.	Tanító nénik meghívása	Ballagási Ünnepszeg	Oláhné Mészáros Tünde

9. EGYÉB KÜLSŐ KAPCSOLATOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Időpont egyeztetés az OPS Könyvtárral	Könyvtárlátogatás	Oláhné Mészáros Tünde
2026. március 13. és a jeles napokhoz kapcsolódva folyamatosan	Időpont és rendezvények egyeztetés az OPS Muzeális Gyűjteménnyel	Nemzeti ünnepi megemlékezés, koszorúzás, múzeumlátogatás, múzeumpedagógiai foglalkozások	Oláhné Mészáros Tünde Bereczki Ivett
2026. május 31.	Tájékozódás a rendezvényekről	Az óvodások számára rendezett programokon való részvétel	Minden óvodapedagógus
Folyamatos	Egyeztetés a „Nyeregben” Alapítvánnyal	Néphagyományörző programjainkon való részvétel (futószáras lovaglás, lovas kocsizás), kirándulás a lovas tanyára, lovaskultúra-oktatás	Borguláné Balogh Emese Anita
Folyamatos	Egyeztetés a MÁI Alapfokú Művészeti Iskolával	Zeneovi szervezése	Borguláné Balogh Emese Anita

Folyamatos	Fejlesztő foglalkozások	A Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei és az óraadó szakemberek (logopédus, gyógypedagógus, SZIT terapeuta, pszichológus) által végzett fejlesztések és konzultációk	Borguláné Balogh Emese Anita
Folyamatos	Ovifoci	Az MLSZ OTP Bank Bozsik programon való részvétel	Oláhné Mészáros Tünde
Folyamatos	Kerekasztal megbeszélések	Konzultációk a HUSI szakembereivel és a kerekasztal tagjaival	Bereczki Ivett
Folyamatos	Hittan foglalkozások	Igényfelmérés, foglalkozások megszervezése	Borguláné Balogh Emese Anita
Folyamatos	Egyeztetés	Rendezvényeinken való részvétel: kézművesek, népi kismesterek, táncosok, zenekar, mesemondók, stb.	Borguláné Balogh Emese Anita Oláhné Mészáros Tünde

10. TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE, FEJLESZTÉSEK

TERÜLET	TERVEZETT FEJLESZTÉS
Nevelőmunkát segítő egyéb eszközök	Ételszállító kocsik
Nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök	Csepphinták, festő állványok
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai	Függőnytartók, függönyök az új épületszárnyba Fektetők
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai	Udvari játékok bővítése (homokozó) és visszaállítása (tornyos játék, rugós lengőhinta)
Felújítás, karbantartás	A TOP_PLUSZ-3.3.1-21-BS1-2022-00016 sz. pályázati projektben foglaltak szerint. Festés-mázolás az egész óvodában Tulipán és Szamóca csoport laminált padló Folyosó és gyermekmosdók padlóburkolás Tornaszoba parkettacsiszolás, lakkozás

11. A GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Az új gyermekek megismerése.	Az óvodába lépő új gyermekek anamnézisének felvétele.	Csarnai Mariann Lisztóczy-Tímár Patrícia Ollé Mária
2025. október 20.	Fejlettségi szint-mérések.	Tájékoztató a gyermekek képesség- és készség-szintjéről.	Borguláné Balogh Emese Anita Bagita Margit
2025. október 31.	BTMN szűrés.	Tanulási nehézséggel, magatartási zavarral, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek feltérképezése, vizsgálatuk kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatosan	Fejlesztő tevékenység.	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, fejlesztés.	Minden óvodapedagógus
2026. április 20.	Fejlettségi szint-mérések.	Fejlesztések folytatása.	Borguláné Balogh Emese Anita Bagita Margit
2026. május 31.	Logopédiai szűrés.	A logopédus szűrővizsgálata az 5 éves gyermekek körében. Adatszolgáltatás.	Bereczki Ivett
2026. június 15.	Kontrollvizsgálat kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálatnak.	Minden óvodapedagógus

**12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS
TEENDŐK TERVEZÉSE**

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 31.	SNI szűrés.	A fejlesztésre szoruló gyermekek kiszűrése és a Pedagógiai Szakszolgálathoz való irányítása.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatosan	SNI fejlesztés.	A sajátos nevelési igényű gyermekek diagnózisának értelmezése, együttműködés a gyógypedagógusokkal, logopédussal, fejlesztő tevékenység.	Minden óvodapedagógus
2026. június 15.	Kontrollvizsgálat kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Szakértői Bizottsághoz.	Minden óvodapedagógus

13. FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA

AZ ÓVODAI CSOPORT MEGNEVEZÉSE	VÁRHATÓAN FEJLESZTENDŐ GYERMEKEK LÉTSZÁMA
Katica csoport	SNI: 2 fő folyamatban BTMN: 9 fő
Szamóca csoport	SNI: 2 fő BTMN: 3 fő
Piros Tulipán csoport	SNI: - BTMN: 1 fő
Sárga Tulipán csoport	SNI: - BTMN: -
A FEJLESZTÉST VÉGZŐ ÓVODAPEDAGÓGUS NEVE: minden óvodapedagógus	

14. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember- 2026. május	Tehetség felismerés, gondozás	Tehetségműhely foglalkozásai heti rendszerességgel	Ollé Mária
2025. szeptember	Tehetség-felismerés	Kirándulás a Nyeregben Alapítvány lovas tanyájára	Bagita Margit
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Kézműves foglalkozások	Oláhné Mészáros Tünde
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Múzeumpedagógiai foglalkozások (OPSKMM)	Oláhné Mészáros Tünde Bereczki Ivett
2026. május 31.	Tehetséggondozás	Könyvtárlátogatás és „Mesetarisznya” programokon való részvétel a Könyvtárban	Oláhné Mészáros Tünde Bereczki Ivett
2025. szeptember - 2026. május 31-ig hetente	Tehetség felismerés, gondozás	Zeneovi a MÁI Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében óvodánkban	Borguláné Balogh Emese
2025. szeptember - 2026. május 31-ig hetente	Tehetség felismerés, gondozás	Néptánc a MÁI Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében óvodánkban	Borguláné Balogh Emese
2026. május 31.	Tehetséggondozás	MVÓI Sziporka Színjátzó Kör előadásai	Bagita Margit Oláhné Mészáros Tünde
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Ovis Néptánc foglalkozások heti rendszerességgel	Bagita Margit, Ollé Mária Borguláné Balogh Emese Anita, Csarnai Mariann
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Táncházak és játszóházak	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	MLSZ OTP Bank Bozsik program	Borguláné Balogh Emese Anita Oláhné Mészáros Tünde
2025. szeptember- 2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Ovifoci foglalkozások	Borguláné Balogh Emese Anita Oláhné Mészáros Tünde
2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Boldogságóra program	Igazgató

15. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉssel KAPCSOLATOS PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember	Szervezés	Kirándulás a Nyeregben Alapítvány lovas tanyájára	Bagita Margit
2026. június 15.	Szervezés	MLSZ OTP Bank Bozsik program	Borguláné Balogh Emese Anita Oláhné Mészáros Tünde
2025. szeptember-2026. május 31.	Tehetség felismerés, gondozás	Ovifoci foglalkozások	Borguláné Balogh Emese Anita Oláhné Mészáros Tünde
folyamatos	Szervezés	Táncházak, játszóházak	Borguláné Balogh Emese Anita
folyamatos	Szervezés	Ovis Néptánc foglalkozások	Borguláné Balogh Emese Anita, Bagita Margit, Ollé Mária, Csarnai Mariann
folyamatos	Kóstoltatás	Gyümölcs és zöldségnapok rendezése	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Légúti problémák megelőzése, terápiája	Só-szobai levegőzés	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Szervezés	Szabad és szervezett mozgás a csoportszobában és az udvaron	Minden óvodapedagógus
alkalomszerűen	Az egészséges táplálkozás ösztönzése, népszerűsítése	Jeles napok, világnapok (pl. kenyér, méz) megünneplése	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Lelki egészség erősítése	Boldogóvoda gazdagító foglalkozásai	Igazgató

16. AZ ÓVODA BEMUTAKOZÁSÁT SZOLGÁLÓ PEDAGÓGIAI CÉLÚ ÓVODAI NYÍLT NAP

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025.szeptember 29.	Az óvoda életébe való betekintés	Szent Mihály-napi Sokadalom	Borguláné Balogh Emese Anita
Havi/ kéthavi rendszerességgel	Betekintés és bekapcsolódás az óvoda életébe	Jeles napokhoz kapcsolódó táncházak és játszóházak	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. március 30.	Bemutató film készítése, lejátsszása	„Ovinyitogató” címmel az óvodánk életéről készült kisfilm lejátsszása az óvoda fb oldalán, Városi TV-ben	Bagita Margit Borguláné Balogh Emese Anita
2026. április 30.	PPT készítése, bemutatása	Óvoda bemutatása a bölcsődei szülői értekezleten	Borguláné Balogh Emese Anita
2026. április 30.	Az intézmény óvodáinak életébe való betekintés	Ovinyitogató - Nyílt napok szervezése az óvodai életbe való betekintésre a leendő óvodásoknak és szüleiknek.	Bagita Margit Borguláné Balogh Emese Anita
2026. május 31.	A ballagó és az őket búcsúztató csoportok műsorának megtekintése	Ballagási ünnepség	Borguláné Balogh Emese Anita

4. MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

ÓVODA MEGNEVEZÉSE	MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA
ÓVODA CÍME	Mezőberény Liget tér 5.
TELEFONSZÁM VEZETÉKES	06/70-400-25-23
TELEFONSZÁM MOBIL	06/20-38-97-833
E-MAIL	mosolygovi@gmail.com
ÓVODAVEZETÉSI FELADATOKKAL MEGBÍZOTT ÓVODAPEDAGÓGUS	Kreiszné Szilágyi Tünde

ÓVODAI CSOPORTOK ADATAI, CSOPORTBEOSZTÁS		
CSOPORT NEVE	LÉTSZÁMA	A CSOPORT ÓVODAPEDAGÓGUSAI
Szamóca vegyes csoport (fő)	24	Tóth Mária Hugyák Olga
Napsugár vegyes csoport (fő)	24	Kreiszné Szilágyi Tünde Rácz Renáta

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ)	1
ÓVODAPEDAGÓGUSOK LÉTSZÁMA (FŐ)	4
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSEK LÉTSZÁMA (FŐ)	-
DAJKÁK LÉTSZÁMA (FŐ)	2

BEÍRATOTT GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ)	46
FÉRŐHELY	48
A FENNTARTÓ ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT NAPI NYITVA TARTÁSI IDŐ	6,15-től 17,15-ig
NAPI NYITVA TARTÁSI IDŐ (ÓRA)	11

AZ ÓVODA BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERE	
PEDAGÓGIAI-SZAKMAI KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEK	minden héten hétfőn
TECHNIKAI DOLGOZÓK KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEINEK SZERVEZÉSÉNEK IDEJE	kéthetente keddenként 13-14 óráig

2. HUMÁN ERŐFORRÁS

NÉVSOR	BEOSZTÁSA, MUNKAKÖRE	EGYÉB MEGBÍZÁSAI
Kreiszné Szilágyi Tünde	igazgatóhelyettes	Mosolygó Központi Óvoda vezetése Önértékelési csoport-vezető Csillagda szakmai munkaközösség-tag Zöld kuckó szakmai műhely-tag Sziporka Színjátszó kör tag
Hugyák Olga	óvodapedagógus	Zöld kuckó szakmai műhely-tag Csillagda szakmai munkaközösség-tag
Tóth Mária	óvodapedagógus	Csillagda szakmai munkaközösség vezető Zöld kuckó szakmai műhely-tag
Rácz Renáta	óvodapedagógus	Csillagda szakmai munkaközösség-tag Zöld kuckó szakmai műhely-tag Sziporka Színjátszó kör tag
Vagyon Dóra	dajka	
Mezővári Szilvia	dajka	

Mártonné Lukács Margit	dajka	
------------------------	-------	--

3. ÓVODAI FELADATOK EGYENLŐ ELOSZTÁSA

FELADATOK	ÓVODAPEDAGÓGUSOK NEVE
Óvodai programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása, részvétel (kulturális, sport, szabadidős programok)	Minden óvodapedagógus
Óvodai csoportszoba díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus
Külső helyszín rendezése, díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus
Értekezletek, szakmai megbeszélések, továbbképzések, beszámolók, szakmai munkaközösségi foglalkozás szervezése, részvétel, részvétel a nevelőtestület munkájában.	Minden óvodapedagógus
Szülői értekezlet, fogadóóra	Minden óvodapedagógus
Családlátogatás	Minden óvodapedagógus
Szülők számára szervezett tájékoztatók, programok, rendezvények, napi kapcsolattartás a szülőkkel	Minden óvodapedagógus
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések	Minden óvodapedagógus
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések (óvodán kívüli program esetén a helyszín bejárása)	Minden óvodapedagógus
Önképzés	Minden óvodapedagógus
Gyermekvédelmi feladatok ellátása, esetmegbeszélés	Minden óvodapedagógus
Az intézmény partneri együttműködésével összefüggő programok, szakmai munkaközösségek szervezése, lebonyolítása, részvétel	Minden óvodapedagógus
A pedagógiai tevékenységekhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása, adminisztráció	Minden óvodapedagógus
Élmény és tapasztalatszerző kirándulások	Minden óvodapedagógus
Intézményi dokumentumok készítése	Minden óvodapedagógus
Gyermekmunkákból rendezett óvodai kiállítás mindenkor aktualizálása	Minden óvodapedagógus
Környezetvédelmi faliújság elkészítése, aktualizálása	Minden óvodapedagógus

4. MUNKAREND, KÖTELEZŐ ÓRASZÁMOK

ÓVODAPEDAGÓGUS	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
	KÖTÖTT MUNKAI DŐ GYERMEKCSOPORTBAN	KÖTÖTT MUNKAI DŐ FELETTI MUNKAI DŐ
Kreiszné Szilágyi Tünde	22	10 óra igazgatóhelyettesi feladatok ellátása, 8 óra szabad felhasználású munkaidő
Hugyák Olga	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Tóth Mária	30	2 óra munkaközösség vezetői feladatok ellátása, 8 óra szabad felhasználású munkaidő
Rácz Renáta	32	8 óra szabad felhasználású munkaidő

DAJKÁK	ÓVODAI CSOPORT NEVE	HETI MUNKAI DŐ (óra)
Vagyon Dóra	Napsugár	40
Mezővári Szilvia	Szamóca	40
Mártonné Lukács Margit	Szamóca, Napsugár	20

5. ÓVODA NAPTÁR

HATÁRIDŐ	A PROGRAM MEGNEVEZÉSE	CÉLCSOPORT	FELELŐS
2025. szeptember 9-13.	„Mocorgó” sportnap	Az óvoda gyermekcsoportjai	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025.szeptember 18-tól minden hét csütörtökjén	Teniszhez szoktatás – Erdei Ilus teniszoktatóval	Az óvoda nagycsoportos korú gyermekei	Minden óvodapedagógus

2025. szeptember 25.	„Tiszta udvar rendes ház” - program Takarítási világnap	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember	COLOR Fotóklub kiállítás megnyitó „Az őszi erdő” címmel	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai, érdeklődők köre	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 29- október 3.	„Csalitos Csatangoló” környezetvédelmi tanösvény bejárása, Mottó: Erdők hete	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. október	COLOR Fotóklub kiállítás megnyitó „Az aki, az állatokat szereti!” címmel	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai, érdeklődők köre	Minden óvodapedagógus
2025. október 6-10.	Állatvédelmi témahét –Állatokkal kapcsolatos programok szervezése	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai, érdeklődők köre	Minden óvodapedagógus
2025. október 10.	„Szelídítő Nap” - Állatok világnapja Rex mentőkutyás Egyesület bemutatója	Az óvoda szülői és gyermek csoportja	Hugyák Olga Tóth Mária
2025. október 13-17.	Komposzt hét	Az óvoda szülői és gyermek csoportja	Minden óvodapedagógus
2025. október 20-22.	„Tök-jó” hét	Az óvoda szülői és gyermeki csoportja	Minden óvodapedagógus
2025. november	COLOR Fotóklub kiállítás megnyitó „A tél arcai” címmel	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai, érdeklődők kör	Minden óvodapedagógus
2025. november 24-28.	Európai hulladékcsökkentési hét	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai, érdeklődők kör	Minden óvodapedagógus
2025. december 5.	„Mikulás” ünnep	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2025. december 9.	„ Zöld Mikulás”	Óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2025. december 08-12.	„Szájatató-Hét” Egészséges életmód	Óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2025. december 15.	Adventi készülődés a Német Hagyományápoló Egyesület tagjaival	Óvoda gyermekcsoportja	Minden óvodapedagógus
2025. december 16.	„Karácsonyi Bütykölő” délután	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2025. december 17.	„Karácsony	Az óvoda szülői és gyermeki csoportja	Minden óvodapedagógus
2026. január 22.	Magyar Kultúra Napja a Mosolygó Központi Óvodában	Az óvoda gyermekcsoportjai	Tóth Mária
2026. február 13.	„Farsang”	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. február 16-20.	Szabó Álmos amatőr csillagász bemutatója		
2026. március 11.	Beporzók napja	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. március 12-13.	Nemzeti ünnepkör - Nemzetünk hangjai „Talpra magyar!” - Petőfi Sándor Mezőberényben	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. március 16.	COLOR Fotóklub természetfotó kiállítás „Cseppnyi élet” címmel Mezőberény tavai, vízfelületei képekben	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. március 20.	„Csobbanó nap” Víz világnapja	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. március 16-20.	„Egy csepp vízcsepp” Vizes-nyílt hét	Az óvoda gyermekcsoportjai és az érdeklődők	Minden óvodapedagógus
2026. március 25.	Húsvéti készülődés a Német Hagyományápoló Egyesület tagjaival	Az óvoda gyermekcsoportjai és az érdeklődők	Minden óvodapedagógus
2026. április 01.	Húsvét „Húsvéti Bütykölő” délután	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus

2026. április	COLOR Fotóklub természetfotó kiállítás „Bolygónk a Föld!” címmel	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. április 14.	„Zöldág Járás”	Érdeklődő szülők, gyermekcsoportok	Minden óvodapedagógus
2026. május 12-13.	Anyák napja	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. május 13-14.	„Csicsergő Világ” Madarak és fák napja, Kalandok a Ligetben- terepgyakorlat a Ligetben madármegfigyeléssel Madárfotós a vendégünk	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. május 19.	„Bogarászó Nap” terepgyakorlat a Laposi kertekben	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. május 20.	Mézes reggeli- Méhek Világnapja vendégünk egy méhészt	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. május 28.	„Mosolygó Nap” Gyermeknap, KRESZ Nap, Vigyázó Nap	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. június 6. 9 óra	„Nyitni-kék Nap” Nagycsoportosok búcsúztatása	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. június 8-12.	Kirándulás szervezése	Az óvoda gyermekcsoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. június 19.	„Apák Napja” ünnepség, délután kerti parti – családi nap	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus

6. SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 1-től folyamatos	Az új gyermekek beszkottatása.	Egyénre szabott bánásmód a közösségi nevelés keretében.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatos	Egyéni elbeszélgetés a szülőkkel	Fogadóórák a munkatervben meghatározott időpontok szerint	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatos	A családok teljesebb megismerése	Szükség és igény szerint családlátogatások.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 16.	A Szülői Szervezet véleményének kikérése az intézményi dokumentumokkal kapcsolatban	Munkaterv megbeszélése, véleményalkotás, javaslatok a programok színesítéséhez.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 23	Szülői értekezlet megtartása, SZSZ tagok választása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Kreiszné Szilágyi Tünde
2026. február 6.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Minden óvodapedagógus
2026. május 13.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Minden óvodapedagógus
EGYÉB KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL			
Fogadó órán kívüli egyéb igény szerinti időpontok	A gyermekek fejlődését, nevelését elősegítő megbeszélések	Aktuális probléma kezelése, tanácsadás. A mérési eredmények igény szerinti megbeszélése.	Minden óvodapedagógus

7. KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 31.	Vizsgálati kérelem	A problémás gyerekek vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálathoz.	Minden óvodapedagógus
2025. december 8-12.	„Szajtató” óvodai program megszervezése	„Az egészség a legfőbb érték” programsorozat aktuális témájának feldolgozása a gyermekek és a szülők körében védőnői közreműködéssel.	Minden óvodapedagógus Meghívott vendég
2026. május 20.	Méhek világnapja- Mézes reggeli	Egészséges mézes ételek kóstolása és készítése	Minden óvodapedagógus

			Meghívott vendég
2026. május 22.	Egészségügyi szűrések megszervezése, lebonyolítása.	Az óvodás korú gyermekek egészségügyi szűrése	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Fejlesztés	A SNI gyerekek fejlesztése gyógypedagógus, pszichológus, SZIT terapeuta által. Szűrés alapján logopédiai fejlesztés.	Minden óvodapedagógus
2026. június 19	Kontroll vizsgálat kérelem	A következő nevelési év kontroll vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Minden óvodapedagógus

8. ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025 novemberétől folyamatosan	Kapcsolattartás az előző nevelési évben elballagott nagycsoportosokkal.	Az első osztályosok látogatása az óvodában, vendéglátásuk. Iskolákban szervezett projekt napok igény szerinti segítése.	Minden óvodapedagógus
2026. márciustól alkalmanként	Információszerzés a leendő első osztályokról.	Szülői fórumon való részvétel az iskolákban.	Minden óvodapedagógus

9. EGYÉB KÜLSŐ KAPCSOLATOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
Folyamatos az év folyamán	Kiállítások megtekintése Szervezése	Kiállítások, rendezvények látogatása az OPSKMM-ben Mosolygó Központi Óvoda	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember 23-24.	„A mi városunk!”- Ismerjük meg Mezőberényt! helytörténeti túrasorozat	Az óvoda szülői és gyermek csoportjai	Minden óvodapedagógus
2026. március 20.	Polgármesteri Hivatal	Látogatás a Mezőberényi Polgármesteri Hivatalban	Minden óvodapedagógus
2026. április 30.	Könyvtár és múzeumlátogatás.	Látogatás a OPSKMM könyvtárba	Minden óvodapedagógus

10. TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE, FEJLESZTÉSEK

TERÜLET	TERVEZETT FEJLESZTÉS
Fejlesztő szobai felszerelés	A fejlesztendő gyermekek és a tehetség típusának megfelelő, tanulási képességet fejlesztő eszközök beszerzése. Robotikai eszközök beszerzése.
Fejlesztő szobai felszerelés	Játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc. Gyermek székek beszerzése
Tudatos, balesetmentes közlekedésre nevelő eszközök	KRESZ tábla, közlekedési lámpa rendszer kiépítése
Óvoda udvar	Kertbővítés. Gyermek talicskák és kerti szerszámok beszerzése. Tanösvény további kiépítése.
Óvoda épületeinek fejlesztése	Udvari tároló esővíz csatornázása.
Óvodakert	Esővízgyűjtő tartály és csepegtető rendszer kiépítése
Csoportszobák	Függönyök beszerzése
Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő eszközök, szalagos bot, IRISZ, ugráló kötél
Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	Ének, zene, énekes játékok eszközök, mozgáskotta beszerzése
Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	Az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei (képek, könyvek, hangfelvételek stb.)
Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	Értelmi képességeket és a kreativitást fejlesztő eszközök

Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	A természeti - emberi - tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok (tanulás minden formáját elősegítő eszközök)
Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	Munka jellegű tevékenységek eszközei

11. A GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Az új gyermekek megismerése.	Az óvodába lépő új gyermekek anamnézisének felvétele, feltöltése az OviKréta rendszerbe	Minden óvodapedagógus
2025. október 31.	Fejlesztő tevékenység	Mérések elvégzése az OviKréta rendszerben.	Minden óvodapedagógus
2025. október 31.	BTMN szűrés.	Tanulási nehézséggel, magatartási zavarral, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek feltérképezése, vizsgálatuk kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál.	Kreiszné Szilágyi Tünde Tóth Mária
2026. november 30.	Fejlesztő tevékenység	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése, feltöltése az OviKréta rendszerbe	Minden óvodapedagógus
2026. április 30.	Fejlesztő tevékenység	Mérések elvégzése az OviKréta rendszerben.	Minden óvodapedagógus
2026. június 16.	Kontrollvizsgálat kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Tóth Mária Rácz Renáta
2026. május 29.	Logopédiai szűrés.	A logopédus szűrővizsgálata az 5 éves gyermekek körében. Adatszolgáltatás.	Tóth Mária Rácz Renáta

12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 31.	SNI szűrés.	A fejlesztésre szoruló gyermekek kiszűrése és a Pedagógiai Szakszolgálatához való irányítása.	Kreiszné Szilágyi Tünde Tóth Mária
2025. szeptember 1-től folyamatosan	SNI fejlesztés.	A sajátos nevelési igényű gyermekek diagnózisának értelmezése, együttműködés a szakemberekkel.	Minden óvodapedagógus
2026. június 16.	Kontrollvizsgálat kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Kreiszné Szilágyi Tünde Tóth Mária

13. FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA

AZ ÓVODAI CSOPORT MEGNEVEZÉSE	VÁRHATÓAN FEJLESZTENDŐ GYERMEKEK LÉTSZÁMA
Szamóca	SNI -, BTMN 2 fő
Napsugár	SNI -, BTMN 1 fő
A FEJLESZTÉST VÉGZŐ ÓVODAPEDAGÓGUSOK NEVE: Tóth Mária, Kreiszné Szilágyi Tünde	

14. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember-	Tehetség felismerés	Tehetség műhely tervének összeállítása,	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember	Tehetség felismerés	Gyermekek beválogatása, megfigyelések.	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember	Tehetség-felismerés	Tehetségműhely elindítás, dokumentumok elkészítése	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember	Tehetséggondozás	Csalitos Csatangoló, terepgyakorlat a Ligetben	Minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől-2026. május 29.	Tehetséggondozás	Zöld Mosoly tehetség program tematikus terveinek megvalósítása	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptembertől folyamatosan	Tehetség felismerés, gondozás	Ovi-tenisz	Kreiszné Szilágyi Tünde

2025. november.	Tehetséggondozás	Hulladékcsökkentési hét programjában való részvétel	Minden óvodapedagógus
2026. január 22.	Tehetség felismerés, gondozás	A Magyar Kultúra Napja Színpadra fel!	Minden óvodapedagógus
2026. január 30.	Tehetséggondozás	A félév tapasztalatainak rögzítése	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. szeptember és 2026 januártól folyamatosan képzéseken és önképzéseken való részvétel	Tehetség felismerés, gondozás	Tehetséggondozás a népmesében, a környezetvédelemben és ezek összefüggései, képzéseken és önképzéseken való részvétel	Minden óvodapedagógus
2026.május 19	Tehetséggondozás	Bogár világ- terepi gyakorlat	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Tehetséggondozás	A tehetségműhely lezárása Értékelés, elemzés.	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2026. május 30.	Tehetség felismerés, gondozás	Boldogságóra program működtetése	Igazgató Rácz Renáta

15. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉssel KAPCSOLATOS PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025 szeptemberétől rendszeresen	Egészséges rágcslálnivalók megismerése	Gyümölcs-napok megtartása heti rendszerességgel	Hugyák Olga
2025 szeptemberétől rendszeresen	A szabad levegőn végzett mozgásos tevékenységek	Óvodán kívüli barangolások, terep tevékenységek	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 5-8.	Mocorgó sport nap szervezés	Ép testben ép lélek, mozgás és sport mindenkinek	Minden óvodapedagógus
2025. szeptemberétől	Ovi tenisz	A tenisz alapjainak elsajátítása	Minden óvodapedagógus
2025. október 13.	Komposzt ünnep-tematikusan téma nap	Az óvoda szülői és gyermek csoportja	Minden óvodapedagógus
2025. október 30.	Tök-jó nap megszervezése	Zöldségfélék népszerűsítése	Tóth Mária Kreiszné Szilágyi Tünde
2025. december 8- 12.	Szájtató nap megszervezése	Egészséges rágcslálnivalók megismerése és kóstolása	Tóth Mária Hugyák Olga
2025. december 9.	Zöld Mikulás	Egészséges ételek fogyasztására nevelés.	Hugyák Olga

16. AZ ÓVODA BEMUTATKOZÁSÁT SZOLGÁLÓ PEDAGÓGIAI CÉLÚ ÓVODAI NYÍLT NAP

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. november elejétől alkalmanként	Szülők és gyermekek közös játéka az óvodai csoportokban	KUKKANTÓ NAP címmel szervezett óvodai nyílt nap, amely során a szülők betekintést nyernek az óvodai nevelés sajátosságaiba	Minden óvodapedagógus
2025.. novemberétől alkalmanként	Bütykölő napok, az újrahasznosítás népszerűsítése a szülők körében	A nem minden hulladék szemét elvének népszerűsítése	Minden óvodapedagógus
2025. november	Európai Hulladékcsökkentési hét Témahét	Textil újrahasznosítás felsőfokon! A mezőberényi Foltvarró Szakkör textil újrahasznosító továbbképzése mindenkinek	Tóth Mária
2026. március – április	Az intézmény óvodáinak életébe való betekintés	Nyílt nap szervezése az óvodai életbe való betekintésre a leendő óvodásoknak és szüleiknek.	Minden óvodapedagógus

5. NEFELEJCS ÓVODA

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

ÓVODA MEGNEVEZÉSE	NEFELEJCS ÓVODA
ÓVODA CÍME	Mezőberény, Kodály Zoltán u. 8.
TELEFONSZÁM VEZETÉKES	70/400-25-25
TELEFONSZÁM MOBIL	06/20-389-78-73
E-MAIL	kodalyzovi@gmail.com
ÓVODAVEZETÉSI FELADATOKKAL MEGBÍZOTT ÓVODAPEDAGÓGUS	Szabóné Gecse Éva

ÓVODAI CSOPORTOK ADATAI, CSOPORTBEOSZTÁS		
CSOPORT NEVE	LÉTSZÁMA	A CSOPORT ÓVODAPEDAGÓGUSAI
Süni csoport kis csoport (fő)	16	Nagy Mariann Anikó
Pillangó csoport középső csoport (fő)	15	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Tímea
Manó csoport – nagy csoport (fő)	13	Hanó Krisztina

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ)	4
ÓVODAPEDAGÓGUSOK LÉTSZÁMA (FŐ)	4
PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSEK LÉTSZÁMA (FŐ)	1
DAJKÁK/ GONDOZÓ-TAKARÍTÓK LÉTSZÁMA (FŐ)	3

BEÍRATOTT GYERMEKEK LÉTSZÁMA (FŐ) (2025. 09. 01.)	44
FÉRŐHELY	62
A FENNTARTÓ ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ	6,15-től 17,15-ig
NAPI NYITVATARTÁSI IDŐ (ÓRA)	11

AZ ÓVODA BELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZERE	
PEDAGÓGIAI-SZAKMAI KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEK SZERVEZÉSE	hetente
TECHNIKAI DOLGOZÓK KOORDINÁCIÓS MEGBESZÉLÉSEINEK SZERVEZÉSÉNEK IDEJE	hetente

2. HUMÁN ERŐFORRÁS

NÉVSOR	BEOSZTÁSA, MUNKAKÖRE	EGYÉB MEGBÍZÁSAI
Szabóné Gecse Éva	az óvoda vezetésével megbízott óvodapedagógus	Esélyteremtő munkacsoport vezetője, szakszervezeti titkár, Sziporka színjátszó kör tagja, óvodavezetés, HACCP nyomtatványok ellenőrzése.
Vargáné Korcsok Tímea	óvodapedagógus	A gyermekek étkezésével kapcsolatos feladatok ellátása.
Hanó Krisztina	óvodapedagógus	Gyermek könyvtárfelelős Balesetbiztosítással kapcsolatos teendők folyamatos ellátása, ellenőrzése.
Nagy Mariann	óvodapedagógus	Tehetséggondozó műhely tagja
László Laura	pedagógiai asszisztens	szemléltető eszközök, dekorációk készítése, udvari játék-ellenőrzés, ellenőrzési-karbantartási naplóvezetés,
Bánfalvi Gabriella	dajka	Külső raktár rendjének fenntartása.
Maczkó Rudolfné	dajka	HACCP dokumentum pontos vezetése
Mészáros Edina	dajka	Tisztítószeres dokumentációja, biztonságos tárolása, a felhasználásuk figyelemmel kísérése.
Oláhné Búza Andrea	dajka	Raktár rendje, szlovák népviseleti ruhák gondos tárolása.

3. ÓVODAI FELADATOK EGYENLŐ ELOSZTÁSA

FELADATOK	ÓVODAPEDAGÓGUSOK NEVE
Óvodai programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása, részvétel (kulturális, sport, szabadidős)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Óvodai csoportszoba díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Külső helyszín rendezése, díszítése-rendezvény esetén	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Értekezletek, szakmai megbeszélések, továbbképzések, beszámolók, szakmai munkaközösségi foglalkozás szervezése, részvétel a nevelőtestület munkájában.	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Szülői értekezlet, fogadóóra	Minden óvodapedagógus
Családlátogatás	Minden óvodapedagógus
Szülők számára szervezett tájékoztatók, programok, rendezvények, napi kapcsolattartás a szülőkkel	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések (óvodán kívüli program esetén a helyszín bejárása)	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens,
Önképzés	Minden óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
Gyermekvédelmi feladatok ellátása, esetmegbeszélés	Minden óvodapedagógus
Az intézmény partneri együttműködésével összefüggő programok, szakmai munkaközösségek szervezése, lebonyolítása, részvétel	Minden óvodapedagógus
A pedagógiai tevékenységekhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása, adminisztráció, intézményi dokumentumok készítése	Minden óvodapedagógus

4. MUNKAREND, KÖTELEZŐ ÓRASZÁMOK

ÓVODAPEDAGÓGUS	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
	KÖTÖTT MUNKAI DŐ GYERMEKCSOPORTBAN	KÖTÖTT MUNKAI DŐ FELETTI MUNKAI DŐ
Szabóné Gecse Éva	30 óra	2 óra munkaközösség vezetői feladatok ellátása, 8 óra szabad felhasználású munkaidő
Hanó Krisztina	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Vargáné Korcsok Tímea	32 óra	8 óra szabad felhasználású munkaidő
Nagy Mariann	27 óra	5 óra szakértői feladatok 8 óra szabad felhasználású munkaidő

PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS	MUNKAI DŐ 40 óra/hét	
László Laura	35 óra gyermekcsoportban ellátandó	5 óra gyermekcsoporton kívül ellátandó, egyéb, a munkakörével kapcsolatos feladatok elvégzésére

DAJKÁK	ÓVODAI CSOPORT NEVE	HETI MUNKAI DŐ (óra)
Maczkó Rudolfné		40
Mészáros Edina	Manó csoport	40
Oláhné Buza Andrea	Pillangó csoport	40
Bánfalvi Gabriella	Süni csoport	40

5. ÓVODA NAPTÁR

HATÁRIDŐ	A PROGRAM MEGNEVEZÉSE	CÉLCSOPORT	FELELŐS
2025. szeptember 29 - október 3.	Mese-hét Népmese napja	minden csoport	Minden óvodapedagógus

2025. október 6.	Állatok világnapja	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. október	Kirándulás a gyümölcsös kertbe, gyümölcsszüret.	minden csoport, szülők, nagyszülők, Szlovák szervezet tagjai	Minden óvodapedagógus
2025. november 4-8	„Tök–életes hét tökmagoknak”	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2025. december 06.	Mikulás ünnepség	minden csoport, Szlovák szervezet tagjai	Minden óvodapedagógus
2025. december 07.	Méz napja, mézeskalácssütés	óvodás gyermekek	Minden óvodapedagógus
2025. december 13.	Luca – nap	Pillangó csoportos gyermekek	Szabóné Gecse Éva Vargáné Korcsok Tímea
2025. december 22.	Karácsonyi készülődés Advent	minden csoport, szülők, nagyszülők,	Minden óvodapedagógus
2025. december 16.	Karácsony	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. február 16.	Farsang	minden csoport, szülők, nagyszülők	Minden óvodapedagógus
2026. március 14.	Nemzeti ünnepi megemlékezés, koszorúzás, múzeumlátogatás	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. március 29- április 2	Húsvéti hagyományápolás	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. május 03.	Anyák napi ünnepély	minden csoport, szülők, nagyszülők	Minden óvodapedagógus
2026. május 27.	„Húzzuk fel a Nyúlcipőt” családi sportdelután	minden csoport, szülők, nagyszülők meghívott vendégek	Minden óvodapedagógus
2026. május 31.	Gyermeknap	minden csoport	Minden óvodapedagógus
2026. június 06.	Óvodai évváró és ballagási ünnepély	minden csoport, szülők, nagyszülők, partnerek	Minden óvodapedagógus

6. SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 1-től folyamatosan	Az új gyermekek beszoktatása.	Egyénre szabott bánásmód a közösségi nevelés keretében.	minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatosan	Egyéni elbeszélgetés a szülőkkel	Fogadóórak a munkatervben meghatározott időpontok szerint	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 1-től folyamatosan	A családok teljesebb megismerése	Szükség és igény szerint családlátogatások.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 17.	A Szülői Szervezet véleményének kikérése	Munkaterv megbeszélése, javaslatok, ötletek a nevelési évre	Szabóné Gecse Éva
2025. szeptember 17.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Szabóné Gecse Éva
2026. február 13.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Szabóné Gecse Éva
2026. május 29.	Szülői értekezlet megtartása	Összevont és csoportos szülői értekezletek megtartása.	Szabóné Gecse Éva
EGYÉB KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL			
Fogadó órákon kívüli egyéb, igény szerinti időpontok	Megbeszélés, tájékoztatás	A szülők igényeinek megfelelően az aktuális probléma megbeszélése.	Minden óvodapedagógus
Nyílt rendezvények	Tájékoztatás, partnerkapcsolat erősítése	Betekintés az óvoda életébe. /őszi programok, kézműves délutánok, nyílt napok, Anyák napja, évváró/	Minden óvodapedagógus

7. KÜLSŐ KAPCSOLATOK RENDSZERE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. október 16.	Vizsgálati kérelem	A problémás gyerekek vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Egészségügyi szűrések megszervezése, lebonyolítása.	Az óvodás korú gyermekek egészségügyi szűrése	Szabóné Gecse Éva
2026. május 31.	Fejlesztés	Szűrés alapján logopédiai, gyógytestnevelői fejlesztés	Szabóné Gecse Éva
2026. június 15.	Kontroll vizsgálati kérelem	A következő nevelési év kontroll vizsgálati kérelmeinek elkészítése, elküldése a Pedagógiai Szakszolgálatához.	Minden óvodapedagógus

8. ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. március 31.	Információszerzés a leendő első osztályokról.	Szülői fórumon való részvétel az iskolában.	Szabóné Gecse Éva
2026. április 16.	Kapcsolattartás az előző nevelési évben elballagott nagycsoportosokkal.	Az első osztályosok látogatása az óvodában, vendéglátásuk.	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Tímea,
2026. június 6.	Évzáró ünnepély	A leendő első osztályos tanítók meghívása.	Szabóné Gecse Éva

9. EGYÉB KÜLSŐ KAPCSOLATOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. május 31.	Időpont egyeztetés a könyvtár vezetőjével	Könyvtárlátogatás	Szabóné Gecse Éva
2026. május 31.	Időpont egyeztetés a OPSKMM igazgatójával	Az óvodások számára rendezett programokon való részvétel.	Szabóné Gecse Éva
2026. május 31.	Időpont egyeztetés a múzeum vezetőjével	Az óvodás korosztályt érintő kiállítások és a múzeum megtekintése. Mezőberényi programokon aktív részvétel.	Szabóné Gecse Éva
2026. május 31.	Tájékoztódás a városi rendezvényekről	Az óvodások számára rendezett programokon való részvétel, látogatás a Városházára.	Szabóné Gecse Éva
2026. május 31.	A zeneiskola rendezvényeinek feltérképezése	Az óvodások számára rendezett programokon való részvétel.	Szabóné Gecse Éva Hanó Krisztina

10. TÁRGYI ESZKÖZÖK BESZERZÉSE, FEJLESZTÉSEK

TERÜLET	Tervezett fejlesztés
Udvar, udvari játékok Óvoda épülete Fejlesztő eszközök	Gyermekmosdó, csoportszobák, folyosó elavult burkolatának cseréje. Népi hagyományok ápolását segítő eszközök

11. A GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Az új gyermekek megismerése.	Az óvodába lépő új gyermekek anamnézisének felvétele	Minden óvodapedagógus
2025. november 3.	Fejlettségi szint-mérések.	Fejlesztések megkezdése, tájékoztódás a lehetőségeinkről	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	BTMN szűrés.	Tanulási nehézséggel, magatartási zavarral, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek feltérképezése, vizsgálatuk kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál.	Minden óvodapedagógus

2025. október 1-től folyamatosan	Fejlesztő tevékenység.	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, fejlesztés.	Minden óvodapedagógus
2026. május 29.	Logopédiai szűrés.	A logopédus szűrővizsgálata az 5 éves gyermekek körében. Adatszolgáltatás.	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Time,
2026. június 15.	Kontrollvizsgálat kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálathoz.	Minden óvodapedagógus

12. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TEENDŐK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 30.	SNI szűrés.	A fejlesztésre szoruló gyermekek szűrése és a Pedagógiai Szakszolgálathoz való irányítása.	Minden óvodapedagógus
2025. október 1-től folyamatosan	SNI fejlesztés.	A sajátos nevelési igényű gyermekek diagnosztizálásának értelmezése, együttműködés a gyógypedagógusokkal, logopédussal, fejlesztő tevékenység.	Minden óvodapedagógus
2026. június 15.	Kontroll vizsgálat-kérés.	A nevelési évben esedékes felülvizsgálati kérelmek benyújtása a Pedagógiai Szakszolgálathoz.	Minden óvodapedagógus

13. FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA

AZ ÓVODAI CSOPORT MEGNEVEZÉSE	VÁRHATÓAN FEJLESZTENDŐ GYERMEKEK LÉTSZÁMA
Pillangó csoport	SNI 1, BTMN 2
Manó csoport	SNI 3, BTMN 5
A FEJLESZTÉST VÉGZŐ ÓVODAPEDAGÓGUS NEVE:	minden óvodapedagógus

14. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptembertől folyamatosan	Pályázatok figyelemmel kísérése	Meghirdetett pályázatokon való részvétel	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Tímea, Hanó Krisztina, Nagy Mariann
2025-2026-os évben alkalmasszerűen	Tehetségek azonosítása, fejlesztés	Zenei tehetséggondozó programokban való részvétel	Hanó Krisztina
2025-2026-os évben alkalmasszerűen	Tehetségek azonosítása, fejlesztés	Ovi foci foglalkozások látogatása, Bozsik programban való részvétel	Hanó Krisztina
2024-2025-as nevelési évben heti egy alkalommal	Tehetségek azonosítása Mozgásfejlesztés	Mozgás - kinezetikus képességek fejlesztése néptánc elemekkel	Nagy Mariann

15. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉSSSEL KAPCSOLATOS PROGRAMOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 31.	Mozgásra ösztönzés	„Gurul a labda!” - labdajátékok	Vargáné Korcsok Tímea
2025. október 17 – 21	Kenyér világnapja	Egészséges anyagokból készült kenyerek, péksütemények kóstolása, sütése	Minden Óvodapedagógus
2026. március 22.	A Víz Napja	A víz szerepe az életünkben	Minden óvodapedagógus
2026. április 22.	„A mi Földünk=a mi Világunk”	Föld világnapi rendezvény	Minden óvodapedagógus
2026. május 10.	„Madárkák és Fák”	A növény- és madárvilág megismertetése	Minden óvodapedagógus

2026. május 28.	Mozgásra ösztönzés,	„Húzzuk fel a nyúlcipőt!” sportdelután	Minden óvodapedagógus
folyamatos	Vitamin napok	Gyümölcs és zöldségnapok rendezése.	Minden óvodapedagógus
folyamatos	„Egészséges- percek a konyhában”	Egészséges élelmiszerekkel való ismerkedés, kóstolás. Befőzések, lekvár főzés.	Minden óvodapedagógus

16. AZ ÓVODA BEMUTATKOZÁSÁT SZOLGÁLÓ PEDAGÓGIAI CÉLÚ ÓVODAI NYÍLT NAP

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2026. április 30.	Az intézmény óvodáinak életébe való betekintés	Hagyományápoló programok a szülők, nagyszülők és a szlovák szervezetek bevonásával.	Minden óvodapedagógus
2026. április 30.	Az intézmény óvodáinak életébe való betekintés	Nyílt nap szervezése az óvodai életbe való betekintésre a leendő óvodásoknak és szüleiknek.	Minden óvodapedagógus

17. SZLOVÁK NEMZETISÉGI KAPCSOLATOK, FELADATOK TERVEZÉSE

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. szeptember 27.	Hagyományápolás, értékközvetítés, élménynyújtás, kapcsolatok erősítése	Szilvalekvár főzés folyamatának megtekintése.	Minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Élménynyújtás, közösségi érzés fejlesztése.	Népmese napja - közös délelőtt a szlovákok szervezetével, szlovák nyelvű mesemondás a Szlovák szervezet képviselőjével	Minden óvodapedagógus
2025. október 27.	Kultúra és hagyományápolás, élménynyújtás	Szlovák Nemzetiségi Napok	Minden óvodapedagógus
2025. október 31.	Hagyományápolás, értékközvetítés, élménynyújtás, kapcsolatok erősítése.	Őszi gyümölcsök – szüreti hagyományok az óvodában. savanyítás, kóstolgatás, befőzések.	Minden óvodapedagógus
2025. októbertől folyamatosan	Kultúra és hagyományápolás, élménynyújtás.	„Őseink szellemi és tárgyi emlékei” bemutató terem látogatása. Szlovák tárgyi emlékek kiállítás, szlovák közösségi terem megtekintése a Tópart Vendéglőben	Minden óvodapedagógus
2025. december 20.	Hagyományápolás, élménynyújtás.	Mézeskalács folyamatának megtekintése, kedvük szerint bepapírozhatnak a tevékenységbe.	Minden óvodapedagógus
2025. december 06.	Kapcsolatápolás, élménynyújtás.	Közös Mikulás ünnepély a Mezőberényi Szlovákok Szervezete és a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tagjaival.	Minden óvodapedagógus
2025. december 18.	Kultúra és hagyományápolás	Adventi gyertyagyújtás a téren, már hagyomány, hogy a nagycsoportosok karácsonyi műsorral köszöntik a város lakóit.	Szabóné Gecse Éva, Hanó Krisztina
2026. március 26.	Hagyományápolás, élménynyújtás	Húsvéti hagyományok ápolása, tojásfestés népművésszel.	Minden óvodapedagógus
2026. május 24.	Közösségi érzés fejlesztése, népi hagyományok megismerése, ápolása.	Haluska nap – a szlovák gasztronómiai hagyományok felelevenítése, népszerűsítése.	Minden óvodapedagógus
2026. június 06.	Közösségi érzés erősítése.	A Mezőberényi Szlovákok Szervezetének elnöke, és a Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, jelenlétével megtiszteli az évzáró ünnepélyt, köszöntik és megajándékozzák a ballagó nagycsoportosokat.	Minden óvodapedagógus

2026. június 30.	Közösségi érzés erősítése	Táborban aktív részvétel, tábori programok szervezése, lebonyolítása.	Minden óvodapedagógus
---------------------	------------------------------	--	--------------------------

18. A FEJLESZTŐ PROGRAM MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. augusztus 23.	Esélyegyenlőségi Munkaközösség megalakulása	Az óvodai Fejlesztő Program működtetésének, nevelési évre szóló munkatervének elkészítése, megvitatása, elfogadása, egyezés a helyi esélyegyenlőségi programmal	Szabóné Gecse Éva
2025. augusztus 23.	A HH és HHH óvodakötelessé váló gyermekek beiratkozásának nyomon követése	Fenntartói lista lekérdezése, ellenőrzés, adategyeztetés	Igazgató
2025. augusztus 31.	Statisztikai adatok aktualizálása	HH-s HHH-s gyermekek feltérképezése, határozatok érvényességi idejének aktualizálása. A beérkezett határozatok érvényességi idejének áttekintése.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. augusztus 31.	Integrációt elősegítő csoportok kialakítása a jogsabályi előírásnak megfelelően	A gyerekek adatai alapján a HH és HHH gyermekek arányos elosztása a csoportokban	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. augusztus 31.	Fejlesztő Program áttekintése, aktualizálása	Szükség esetén a dokumentum módosítása.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. szeptember 30	Együtműködési megállapodások megkötése	Dokumentumok megírása, kapcsolattartók felkeresése, egyeztetés, jóváhagyás, aláírás.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. szeptember 6.	Fejlesztő Programban részt vevő pedagógusok megbízása	Munkaügyi dokumentumok elkészítése: jogosultság megállapítás, munkaköri leírás-kiegészítés.	Igazgató
2025. októbertől folyamatosan	Együtműködés kialakítása, működtetése a partnerekkel	Együtműködési megállapodások tartalmának megvalósítása	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Érzelmileg gazdag, családias óvodai légkör, mintaadó óvodai környezet kialakítása. Esélyegyenlőség biztosítása, az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek érvényesítése	A Pedagógiai Programban és a Fejlesztő Programban foglalt ide vonatkozó tartalmak megvalósítása, dokumentációja	Igazgató óvodapedagógusok, pedagógiai munkát segítők
2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális hátrányok enyhítése, integráció	Élményvilágot gazdagító programok: élmény és tapasztalatszerző kirándulások, séták, kulturális programok	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Óvodai hiányzások ellenőrzése	Szükség esetén családlátogatások, a családlátogatásokról feljegyzések készítése.	Szabóné Gecse Éva, Igazgató

2025. szeptembertől alkalmanként a meghívókban megjelöltek illetve szükség szerint	Jelzőrendszer működésének segítése a széles körű intézményi együttműködés keretében: gyermekorvos, Védőnői Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, helyi Roma Családbarát Egyesülettel.	Szakmaközi megbeszéléseken való részvétel, szükség esetén kapcsolatfelvétel a tagokkal és további konzultációk. Az elvégzett tevékenységek dokumentálása.	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Esetmegbeszélések a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel	Értékelő megbeszélések a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel: logopédus, fejlesztő pedagógus tehetségfejlesztők gyógypedagógus pszichológus. Dokumentálás	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	A mindennapi élet tevékenységeiben megjelenik az esélyteremtés	Pedagógiai Program és a fejlesztő Program eredményes megvalósítása, dokumentálása	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális hátrányok enyhítése Esélyegyenlőség biztosítása Szociális képességek fejlesztése Személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató, kulturális programok biztosítása. Együttműködés civil szervezetekkel. Iskolaérettséget támogató munka.	- Bábszínházi előadások látogatása nevelési év folyamán - Szlovákok Szervezetével közös programok (Civil Szervezet) - Roma Családbarát Egyesülettel közös programok - Sziporka Színjátszókör programjai - Élményszerző séták, kirándulások - Múzeum-, könyvtárlátogatás - Kapcsolat keresés civil szervezetekkel. - Tájékoztatás a városban történő térítésmentes programokról, adományokról	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális képességek fejlesztése Boldog óvodai foglalkozásokon EQ fejlesztése, társas kapcsolatok kialakítása, fejlesztése	Foglalkozások megtartása, dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Gyermekek megismerése, megfigyelése, állapotfelmérés, képességszint-mérések	Óvodába lépő gyermekek megismerése, megfigyelése, a tapasztalatok lejegyzése a gyermekek egyéni dokumentációjába.	minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Szociokulturális háttér vizsgálata, gyermekek szociokulturális háttérének megismerése	Szociokulturális háttér vizsgálatai lapok kitöltése, elemzése. Családlátogatások feljegyzései.	minden óvodapedagógus
2025. október 15.	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, személyiségfejlesztés. Tehetséggondozás	minden óvodapedagógus
2026. április 15.			
2026. október 31.	Szülői konzultáció: Szülők (indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, a pedagógiai szakszolgálat bevonásával) tájékoztatása a mérések	A gyermekekről vezetett dokumentáció, az elért eredmények ismertetése a szülőkkel, a szülők tájékoztatása a gyermek fejlettségéről (3 havonta) Dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2026. január 30.			
2026. április 30.			

2026. július 31.	eredményeiről, a csoportban végzett megfigyelésekről, a gyermekek fejlődésének haladásáról.		
2026. március 30.	Képességszint-mérések, megfigyelések	Gyermekek kontroll mérése, megfigyelése, a tapasztalatok lejegyzése a gyermekek egyéni dokumentációjába.	minden óvodapedagógus
2026. február 29.	Szociális képességek fejlesztése	Védőnő meghívása a szülői értekezletre. Tájékoztatás, ismeret átadás a gyermekbetegségekről.	Szabóné Gecse Éva
2026. június 13.	Az óvoda – iskola átmenet támogatása, segítése.	A Fejlesztő Programhoz kapcsolható programokban való részvétel.	Szabóné Gecse Éva
2026. június 13.	Iskolakezdés támogatása.	Pedagógusok meghívása az óvodába. Iskolaigazgatók tájékoztatójának megszervezése, az azon való részvétel szorgalmazása a szülők körében. Az iskolákkal közös óvoda – iskola átmenetet segítő programok kidolgozása. Dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2026. június 15.	Ellenőrzés, értékelés, beszámoló elkészítése	Az ellenőrzés és értékelés során szerzett információk, tapasztalatok, visszacsatolása, rögzítése	Minden óvodapedagógus
2026. augusztus 31.	Integrációt elősegítő csoportok kialakítása a jogszabályi előírásnak megfelelően	A gyerekek adatai alapján a HH és HHH gyermekek arányos elosztása a csoportokban	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2026. augusztus 31.	Statisztikai adatok aktualizálása	HH-s, HHH-s gyermekek feltérképezése, határozatok érvényességi idejének aktualizálása. A beérkezett határozatok érvényességi idejének áttekintése.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2026. augusztus 31.	A Fejlesztő Program áttekintése, aktualizálása	Szükség esetén a dokumentum módosítása.	Igazgató Szabóné Gecse Éva

1. CSILLAGDA TEHETSÉG - MUNKAKÖZÖSSÉG

Munkaközösség vezető: Tóth Mária
Munkaközösség tagjai: Kreiszné Szilágyi Tünde
Hugyák Olga
Rácz Renáta
Borguláné Balogh Emese
Ollé Mária
Czinkóczki Ágnes
Gulyásné Kádár Anna
Baltáné Ökrös Krisztina
Szabóné Gecse Éva
Nagy Mariann

A tehetség-munkaközösség céljai

- A tehetségigéret felismerése, fejlesztése és kibontakoztatása.
- A tehetséges gyermekek személyiségének harmonikus, optimális formálása.
- Támogató, elfogadó és inspiráló környezet biztosítása.
- Szakmai kapcsolatok ápolása, új módszerek és jó gyakorlatok megismerése.

A tehetség-munkaközösség feladatai

- Az átlagon felüli képességek tudatos fejlesztése és gondozása.
- Korszerű szakmai-módszertani anyagok megismerése, kipróbálása és megosztása.
- A szülőkkel való együttműködés hatékony formáinak megtalálása és alkalmazása.
- A műhelyek eredményeinek, tevékenységeinek bemutatása a pedagógus közösség számára.
- A tehetséggondozást támogató pályázati lehetőségek követése és kihasználása.

DÁTUM	FELADAT	FELELŐS
2025. szeptember 30.	Szakmai munkaközösség nyitó értekezlete - Az éves munkaterv alapján a műhelyek megalakulása és vezetőik megválasztása - Az előző év dokumentumainak felülvizsgálata, szükség esetén kiegészítése	Tóth Mária
2025. október 31.	A tehetség műhelyek elindítása, a kezdeti feladatok és a gyermekek beválogatási eredményeinek áttekintése. A műhelybe járó gyermekek képességeinek megismerése, beválogatási eredmények összesítése, statisztikai összefoglaló készítése.	Tóth Mária, műhelyvezetők
2025. november 28.	Szakmai bemutató a Nefelejcs óvoda tehetségműhelyében	Tóth Mária, Nagy Mariann műhelyvezető
2026. január 30.	Szakmai bemutató a Zöld Mosoly tehetségműhelyben	Tóth Mária, Rácz Renáta
2026. február 27.	Szakmai bemutató a Magyarvégesi óvoda tehetségműhelyében	Tóth Mária, Ollé Mária műhelyvezető
2026. március 31.	Szakmai bemutató a Csiribiri óvoda tehetségműhelyében	Tóth Mária, Baltáné Ökrös Krisztina műhelyvezető
2026. április 30.	Szakmai tudásmegosztás: digitális nevelés helye, szerepe az óvodai nevelésben, robotika alapjai óvodás korban	Tóth Mária
2026. május 29.	A gyermekek megfigyelése és a gyermekek visszajelzése alapján az elért eredmények értékelése, statisztikai összefoglaló készítése.	Tóth Mária, műhelyvezetők
2026. június 15.	Éves beszámoló elkészítése – tapasztalatcsere, változtatásra váró területek feltérképezése	Tóth Mária, műhelyvezetők
2026. június 26.	Tanévzáró értekező keretében bemutatkoznak a tehetség műhelyek	Tóth Mária, műhelyvezetők
2026. augusztus 10.	Éves munkaterv elkészítése	Tóth Mária, műhelyvezetők

2. "FREINET-VEL SZABADON" - SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG

DÁTUM	FELADAT	FELELŐS
2025. augusztus 22.	Éves munkaterv elkészítése	Czinkóczy Ágnes
2025. szeptember 20.	Kreatív műhely Témája: egymástól való tanulás – új módszerek, technikák, alapanyagok megismerése Szabad alkotások az ábrázolás témakörében	Baltáné Ökrös Krisztina Puskás Rita
2025. szeptember 20.	Részvétel a XIV. Mezőberényi Töltött Káposzta Fesztiválon Témája: a családok és az óvoda közötti kapcsolat erősítése, kapcsolatépítés városi szinten más intézményekkel, szervezetekkel	A Csiribiri Óvoda minden óvodapedagógusa
2025. szeptember 30.	Magyar Népmese Napja Közös program a Nefelejcs Óvoda szervezésében Résztevők: a két óvoda gyermekei és óvodapedagógusai Helyszín: a Nefelejcs Óvoda udvara	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Tímea, Baltáné Ökrös Krisztina, Husti Katalin Anna
2025. október 22.	„Tök-életes hét tökmagoknak” Közös program a Nefelejcs Óvoda szervezésében Résztevők: a két óvoda gyermekei és óvodapedagógusai Helyszín: a Nefelejcs Óvoda udvara	Szabóné Gecse Éva, Vargáné Korcsok Tímea, Czinkóczy Ágnes,

		Husti Katalin Anna
2025. november 28.	Teadélután meghívott vendég előadása szülőknek, érdeklődőknek	Czinkóczy Ágnes
2025. december 12.	Kreatív műhely Témája: egymástól való tanulás – új módszerek, technikák, alapanyagok megismerése Szabad alkotások az ábrázolás témakörében	Gulyásné Kádár Anna Husti Katalin Anna
2026. január 30.	Szakmai nyílt nap Résztevők: meghívott óvodapedagógusok Helyszín: Csiribiri Óvoda	Czinkóczy Ágnes minden csoportvezető óvodapedagógus
2026. január 30.	Kreatív műhely Témája: „Mindenből hangszer” – hangkeltő eszközök készítése egyéni ötletek alapján A szabad önkifejezés lehetőségei zenével, mozgással	Baltáné Ökrös Krisztina Gulyásné Kádár Anna
2026. február 27.	„Mese, mese, mátká...” Szakmai műhelydelután az intézmény és más települések óvodapedagógusainak, pedagógusoknak Témája: egymástól való tanulás – új módszerek, technikák segítségével mesealkotás, mesefeldolgozás	Czinkóczy Ágnes Husti Katalin Szabóné Gecse Éva
2026. március 27.	Kreatív műhely Témája: egymástól való tanulás – új módszerek, technikák, alapanyagok megismerése Szabad alkotások az ábrázolás témakörében	Husti Katalin Anna Puskás Rita
2026. április 30.	„Zöldellő” – Egészségnap Témája: egészségvédelem természet- és élet-közelben, tevékenységközpontúan Résztevők: gyermekek, szülők, meghívott vendégek Helyszín: a Csiribiri Óvoda udvara	A Csiribiri Óvoda minden óvodapedagógusa
2026. május 23.	Csiribiri Gyermeknap Közös program a családokkal a „Gyöngyház-lánc” projekt keretében Résztevők: gyermekek, szülők, meghívott vendégek Helyszín: a Csiribiri Óvoda udvara	A Csiribiri Óvoda minden óvodapedagógusa
2026. június 12.	Visszatekintés – az éves beszámoló elkészítése	Czinkóczy Ágnes

3. ESÉLYTEREMTÉSI MUNKAKÖZÖSSÉG

A FEJLESZTŐ PROGRAM MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK			
HATÁRIDŐ	FELADAT	TARTALOM	FELELŐS
2025. augusztus 23.	Esélyegyenlőségi Munkaközösség megalakulása	Az óvodai Fejlesztő Program működtetésének, nevelési évre szóló munkatervének elkészítése, megvitatása, elfogadása, egyezés a helyi esélyegyenlőségi programmal	Szabóné Gecse Éva
2025. augusztus 23.	A HH és HHH óvodakötelessé váló gyermekek beiratkozásának nyomon követése	Fenntartói lista lekérdezése, ellenőrzés, adategyeztetés	Igazgató
2025. augusztus 31.	Statisztikai adatok aktualizálása	HH-s HHH-s gyermekek feltérképezése, határozatok érvényességi idejének aktualizálása. A beérkezett határozatok érvényességi idejének áttekintése.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. augusztus 31.	Integrációt elősegítő csoportok kialakítása a jogsabályi előírásnak megfelelően	A gyerekek adatai alapján a HH és HHH gyermekek arányos elosztása a csoportokban	Igazgató Szabóné Gecse Éva

2025. augusztus 31.	Fejlesztő Program áttekintése, aktualizálása	Szükség esetén a dokumentum módosítása.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. szeptember 30	Együttműködési megállapodások megkötése	Dokumentumok megírása, kapcsolattartók felkeresése, egyeztetés, jóváhagyás, aláírás.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2025. szeptember 6.	Fejlesztő Programban részt vevő pedagógusok megbízása	Munkaügyi dokumentumok elkészítése: jogosultság megállapítás, munkaköri leírás-kiegészítés.	Igazgató
2025. októbertől folyamatosan	Együttműködés kialakítása, működtetése a partnerekkel	Együttműködési megállapodások tartalmának megvalósítása	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Érzelmileg gazdag, családias óvodai légkör, mintaadó óvodai környezet kialakítása. Esélyegyenlőség biztosítása, az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek érvényesítése	A Pedagógiai Programban és a Fejlesztő Programban foglalt ide vonatkozó tartalmak megvalósítása, dokumentációja	Igazgató óvodapedagógusok, pedagógiai munkát segítők
2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális hátrányok enyhítése, integráció	Élményvilágot gazdagító programok: élmény és tapasztalatszerző kirándulások, séták, kulturális programok	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Óvodai hiányzások ellenőrzése	Szükség esetén családlátogatások, a családlátogatásokról feljegyzések készítése.	Szabóné Gecse Éva, Igazgató
2025. szeptembertől alkalmanként a meghívókban megjelöltek illetve szükség szerint	Jelzőrendszer működésének segítése a széles körű intézményi együttműködés keretében: gyermekorvos, Védőnői Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, helyi Roma Családbarát Egyesülettel.	Szakmaközi megbeszéléseken való részvétel, szükség esetén kapcsolatfelvétel a tagokkal és további konzultációk. Az elvégzett tevékenységek dokumentálása.	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Esetmegbeszélések a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel	Értékelő megbeszélések a gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel: logopédus, fejlesztő pedagógus tehetségfejlesztők gyógypedagógus pszichológus. Dokumentálás	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	A mindennapi élet tevékenységeiben megjelenik az esélyteremtés	Pedagógiai Program és a fejlesztő Program eredményes megvalósítása, dokumentálása	minden óvodapedagógus
2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális hátrányok enyhítése Esélyegyenlőség biztosítása Szociális képességek fejlesztése Személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató, kulturális programok biztosítása. Együttműködés civil szervezetekkel. Iskolaérettséget támogató munka.	- Bábszínházi előadások látogatása nevelési év folyamán - Szlovákok Szervezetével közös programok (Civil Szervezet) - Roma Családbarát Egyesülettel közös programok - Sziporka Színjátzó kör programjai - Élményszerző séták, kirándulások - Múzeum-, könyvtárlátogatás - Kapcsolat keresés civil szervezetekkel. - Tájékoztatás a városban történő térítésmentes programokról, adományokról	minden óvodapedagógus

2025. szeptembertől folyamatosan	Szociális képességek fejlesztése, Boldog óvodai foglalkozásokon EQ fejlesztése, társas kapcsolatok kialakítása, fejlesztése	Foglalkozások megtartása, dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Gyermekek megismerése, megfigyelése, állapotfelmérés, képességszint-mérések	Óvodába lépő gyermekek megismerése, megfigyelése, a tapasztalatok lejegyzése a gyermekek egyéni dokumentációjába.	minden óvodapedagógus
2025. szeptember 30.	Szociokulturális háttér vizsgálata, gyermekek szociokulturális háttérének megismerése	Szociokulturális háttér vizsgálatai lapok kitöltése, elemzése. Családlátogatások feljegyzései.	minden óvodapedagógus
2025. október 15.	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése	Egyéni fejlesztési tervek elkészítése. Egyéni fejlesztések és fejlesztési lapok vezetése, személyiségfejlesztés. Tehetséggondozás	minden óvodapedagógus
2026. április 15.			
2026. október 31.	Szülői konzultáció: Szülők (indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, a pedagógiai szakszolgálat bevonásával) tájékoztatása a mérések eredményeiről, a csoportban végzett megfigyelésekről, a gyermekek fejlődésének haladásáról.	A gyermekekről vezetett dokumentáció, az elért eredmények ismertetése a szülőkkel, a szülők tájékoztatása a gyermek fejlettségéről (3 havonta) Dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2026. január 30.			
2026. április 30.			
2026. július 31.			
2026. március 30.	Képességszint-mérések, megfigyelések	Gyermekek kontroll mérése, megfigyelése, a tapasztalatok lejegyzése a gyermekek egyéni dokumentációjába.	minden óvodapedagógus
2026. február 29.	Szociális képességek fejlesztése	Védőnő meghívása a szülői értekezletre. Tájékoztatás, ismeret átadás a gyermekbetegségekről.	Szabóné Gecse Éva
2026. június 13.	Az óvoda – iskola átmenet támogatása, segítése.	A Fejlesztő Programhoz kapcsolható programokban való részvétel.	Szabóné Gecse Éva
2026. június 13.	Iskolakezdés támogatása.	Pedagógusok meghívása az óvodába. Iskolaigazgatók tájékoztatójának megszervezése, az azon való részvétel szorgalmazása a szülők körében. Az iskolákkal közös óvoda – iskola átmenetet segítő programok kidolgozása. Dokumentálás.	minden óvodapedagógus
2026. június 15.	Ellenőrzés, értékelés, beszámoló elkészítése	Az ellenőrzés és értékelés során szerzett információk, tapasztalatok, visszacsatolása, rögzítése	Minden óvodapedagógus
2026. augusztus 31.	Integrációt elősegítő csoportok kialakítása a jogszabályi előírásnak megfelelően	A gyerekek adatai alapján a HH és HHH gyermekek arányos elosztása a csoportokban	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2026. augusztus 31.	Statistikai adatok aktualizálása	HH-s, HHH-s gyermekek feltérképezése, határozatok érvényességi idejének aktualizálása. A beérkezett határozatok érvényességi idejének áttekintése.	Igazgató Szabóné Gecse Éva
2026. augusztus 31.	A Fejlesztő Program áttekintése, aktualizálása	Szükség esetén a dokumentum módosítása.	Igazgató Szabóné Gecse Éva

9. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Mezőberény Város Óvodai Intézménye nevelőtestülete a 2025-2026. nevelési év intézményi munkatervét véleményezte és a 7/2025. (VIII.22.) sz. határozatával elfogadta.

Mezőberény, 2025. augusztus 22.

Nevelőtestület tagja

Igazgató

Véleményezés:

A szülők megismerték és véleményezték a Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025-2026-os nevelési év munkatervét.

Mezőberény, 2025. szeptember 16.

Szülői Szervezet Elnöke

Jóváhagyás:

A fenntartó _____ sz. határozatával jóváhagyta Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2025-2026. nevelési évének munkatervét.

Mezőberény, 2025. szeptember 29.

Fenntartó

MEZŐBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYÉNEK

„BERÉNYKE” PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA
MAGYARVÉGESI ÓVODA
NEFELEJCS ÓVODA

„HÉTKÖZNAPI VARÁZSLATOK FREINET ELEMekkel” ÓVODAI PROGRAM ADAPTÁCIÓJA

CSIRIBIRI ÓVODA

OM azonosító: 028138
5650 Mezőberény Liget tér 5.
Telefon: 20/4288933
E-mail: ovoda@mezobereny.hu
Honlap: berenyiovodak.mezobereny.hu

TARTALOM

I. INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA	1
1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	4
2. TÁRGYI FELTÉTELEK	5
3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	5
4. NEVELÉSI GYAKORLATAINK	8
4.1. ÁLTALÁNOS ALAPELVEK	9
4.2. GYERMEKKÉPÜNK	9
4.3. ÓVODAKÉPÜNK	9
4.4. PEDAGÓGUSKÉPÜNK	10
5. ÁLTALÁNOS CÉLJAINK	10
6. ÁLTALÁNOS FELADATAINK	10
7. SAJÁTOS FELADATAINK	11
7.1. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK ELLÁTÁSA	11
7.1.1. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK	11
7.2. AZ INTÉZMÉNY GYERMEKVÉDELMI FELADATAI	22
8. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM	23
9. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	24
9.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS	27
9.2. LELKI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS	32
9.3. SZOCIOHIGIÉNÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS	33
10. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA ÉS INTEGRÁLÓ NEVELÉS	34
10.1 ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	34
10.2. CÉLJAINK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATAINK	35
11. ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM	35
12. KAPCSOLATAINK	37
13. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT ELVEK	38
14. INTÉZMÉNYI ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS	39
II. BERÉNYKE PEDAGÓGIAI PROGRAM	40
KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	40
1. GYERMEKKÉPÜNK	40
2. ÓVODAKÉPÜNK	40
3. NEVELÉSI ALAPELVEINK	41
4. NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEINK	41
5. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	42
5.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS	42
5.2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	46
5.3. ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS	48
6. TEVÉKENYSÉGFORMÁK	50
6.1. JÁTÉK	50
6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS	51
6.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	53
6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA	54
6.5. MINDENNAPOS MOZGÁS	56
6.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	58
6.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	61
6.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	62
7. A GYERMEKEK MÉRÉSE, EGYÉNI DOKUMENTÁCIÓ	63
8. AZ ÓVODÁK SPECIALITÁSAI	65
8.1. MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA	66
8.2. MAGYARVÉGESI ÓVODA	71
8.3. NEFELEJCS ÓVODA	76
II. „HÉTKÖZNAPI VARÁZSLATOK FREINET ELEMekkel”	82
ÓVODAI PROGRAM ADAPTÁCIÓJA	82
Gondolataink az óvodáról, a gyerekről, a szülőről és az óvodapedagógusról	83
Az óvodáról	83
Az óvoda, mint a társadalmi és helyi szükségleteket közvetítő színtér	83
Az óvoda, mint a közösségalkítás és az önmegvalósítás színtere	84
Az óvoda, mint a gyermeki személyiség fejlesztésének színtere	84
A gyerekekről	84
A szülőről	85
Az óvodapedagógusról	85
Freinet-mozaik	86

A Freinet szellemiségéről	86
Freinet szellemisége az óvodában	87
Nevelési céljaink.....	87
Nevelési feladataink.....	87
Az egészséges életmód alakítása	87
Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	88
Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	89
Nevelésünk kiemelt fogalmairól	89
1. A gyermek jogainak tiszteletben tartásáról	89
2. A természet- és életközelségről.....	89
3. A nyitottságról.....	90
4. A felnőtt és a gyermek személyiségének tiszteletben tartásáról és a partnerkapcsolatról	91
5. A közösség segítő erejére való támaszkodásról	91
6. Tevékenységközpontú, sikerorientált tapasztalat- és ismeretnyújtás a felfedező ismeretszerzés, a kísérletező tapogatózás módszerével	91
7. Az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő, önálló tevékenységválasztást biztosító képességfejlesztés	92
8. Az élmények feldolgozásának lehetősége szabad alkotásokban	92
A Freinet technikák értelmezése	92
1. A szabad önkifejezés technikái	92
2. A kommunikációs technikákról.....	94
3. Technikák a környezet tanulmányozására	95
4. Az ismeretátadás és ismeretszerzés individualizálása	95
5. A szervezés és a szövetkezeti élet technikái	96
A tevékenységek, a készségek-képességek és az értékközvetítés áttekintése	98
1. A tevékenység-köréről.....	98
2. A készség, képesség köréről	101
3. Az értékközvetítés köréről	107
9. TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS	108
10. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	108
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

I. INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA

Mezőberény három nemzetiség lakta település (magyar, német, szlovák), újratelepítésének története 1723-tól íródik. A három nemzetiség az együttélés során a békét, a különbözőségek elfogadását és megőrző szeretetét választotta. Az 1890-es években mindhárom nemzetiségnek építettek óvodát az akkori előjárók.

A 3 történelmi múltú óvodából jelenleg 2 óvoda tartozik intézményünkhöz, mely épületekben (Magyarvégesi Óvoda, Nefelejcs Óvoda), jelenleg is óvodai nevelés folyik. Kiemelt tevékenységük - a múltat és az elődöket is tisztelve, megbecsülve - a nemzetiségi hagyományok felelevenítése és ápolása. 2016-ban Mezőberény történelmi múltú kulturális örökségeként a Magyarvégesi Óvoda a települési értéktárba került. Intézményünk 4 óvodája területileg egymástól viszonylag távol helyezkedik el. Az óvodák - helyi adottságaikból fakadóan - évek óta törekszenek egyéni arculatuk kialakítására, formálására. Óvodáink jól felszereltek, barátságos, esztétikus belső környezetben tudjuk fogadni a mezőberényi családok óvodás korú gyermekeit.

Városunk Petőfi-emlékhely. Tisztelettel őrizzük városunk egyik híres szülöttének Orlai Petrics Soma festőművésznék és unokatestvérének, barátjának: Petőfi Sándornak a magyar költészet kiemelkedő alakjának emlékezetét. A költő-forradalmár több szállal is kötődött a városhoz, felesége, Szendrey Júlia két évet tartózkodott a berényi Wenckheim kastélyban működő leány-nevelőintézetben. Petőfi Sándor vélhetően városunkban írta utolsó költeményét és innen indult utolsó útjára.

*Járok, kelek én is zöld erdőben.
Nap lementén van gyönyörűségem,
Nap lementén, nap piros sugarán,
Amint játszik a lombok sudarán.*

*/Petőfi Sándor: Járnak, kelnek sokan zöld erdőben... - részlet/
Mezőberény, 1842. szeptember - október*

1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent, személyisége meghatározó, a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

~~A nevelőmunka kulcsszereplői az óvodapedagógusok, akik a nyitvatartási idő teljes időtartamában biztosítják a gyermekek szakszerű ellátását.~~

A nevelőtestület jól képzett, tapasztalt, elkötelezett szakemberekből áll. Az óvodapedagógusok szakirányú, szakvizsgás és továbbképzések keretében folyamatosan és fáradhatatlanul bővítik tudásukat. Közoktatás-vezető, gyógy-testnevelő, tehetségfejlesztő, nyelv- és beszédfejlesztő, fejlesztőpedagógus, romológus, néptánc-pedagógus, tanító, ~~szaktanácsadó~~, **gyógy**pedagógus, mentálhigiénés végzettségekkel rendelkezik a kollektíva. **A társadalmi és szakmai elvárásokhoz és igényekhez alkalmazkodó céltudatos, törekvő, innovatív – szakértői-, szaktanácsadói feladatokat, mesterprogramot megvalósító – mesterpedagógusok gazdagítják az intézményi nevelőmunkát.**

A pedagógusok végzettsége, képzettsége példa értékűen – az óvodák sajátosságainak, arculatának megfelelően bővül, színesedik.

~~Az utóbbi években egyre több óvodapedagógus készítette el és véglegesítette portfólióját, bemutatva ezzel eddig végzett tevékenységét, szaktudását, képességeit, elköteleződését a gyermeknevelés iránt.~~

A nevelő munkát segítő dajkák és pedagógiai asszisztensek az óvónők pedagógiai irányítása mellett, segítőtársként végzik feladatukat. Ők az intézmény környezetének higiénés biztosításával - az ott folyó nevelési történésekben - a napirend feladataiban, közvetlenül hozzájárulnak a nevelőmunka optimális feltételeinek megteremtéséhez. Gyermekszerető viselkedésükkel, szorgalmukkal, kommunikációjukkal jelentős közvetlen hatást gyakorolnak az óvodás gyermekek fejlődésére. Áldozatos munkájukkal hozzájárulnak a gyermekek egész napi gondozásához, a környezet rendjének, tisztaságának megteremtéséhez.

Mindez alkalmat biztosít az óvodás korú gyermekek szakszerű neveléshez, ellátáshoz, a tiszta, biztonságos környezethez, az iskolára való felkészítéshez, a tehetséggondozáshoz, a szociális problémák korrekciójához, felzárkóztatáshoz, **migráns hazájukat elhagyni kényszerülő** gyermekek esetében, egymás kultúrájának, anyanyelvének megismeréséhez. **Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.**

~~Összehangolt munkájuk hozzájárul az óvodai gondozás-nevelés eredményességéhez.~~

2. TÁRGYI FELTÉTELEK

A pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezünk. Történelmi múlttal rendelkező, régi épületeink a lehetőségekhez mérten korszerűsítettek. Az óvodai férőhelyek száma megoldott.

Az óvodák épületei és udvarai a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészséges fejlődését, mozgás és játékigényük kielégítését szolgálják – **harmóniát árasztó színekkel, formákkal, sok természetes anyaggal.**

A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. A gyermekek által használt játékok, eszközök, hozzáférhető módon, biztonságukra figyelemmel kerülnek elhelyezésre. A barátságos csoportszobák a hívogató környezet jelentős mértékben az ott dolgozók keze munkáját, törekvéseit dicsérik.

A csoportszobák méreteinek bővítését sok esetben galériák építésével oldottuk meg. Tornaszobával a Nefelejcs Óvoda és a Magyarvégesi Óvoda rendelkezik, valamint a Magyarvégesi Óvodában só-szoba áll a gyermekek rendelkezésére. Az eszközvásárlás folyamatos, hiszen a berendezéseinek, eszközök állapota a nagy és tartós igénybevétel következtében gyorsan romlik. ~~A tárgyi feltételrendszer fejlesztése az intézmény évenkénti költségvetési keretének függvénye, melyet a fenntartó önkormányzat biztosít. Minden óvodára jellemző a példás belső rend, otthonosság, tisztaság.~~

3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez folyamatos, rugalmas, rendszeresen ismétlődő napirend és hetirend kialakítására törekszünk, mely igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, tekintettel a helyi szokásokra, igényekre.

A megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezése, szervezése, harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Az óvodai élet megszervezésében kiemelt szerepe van a gondozásnak, melynek folyamatában az óvodapedagógus nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, előszavas mesélés és minél több közösségi játékélmény biztosításával.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó, iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

ISKOLA-ELŐKÉSZÍTŐ FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG **RENDSZERE**

MOTOROS FEJLETTSÉG

Kondicionáló képesség (erő-erőnlét, gyorsaság, állóképesség, hajlékonyság)

Koordinációs képesség

- **NAGYMOZGÁS**
 - járásmódok
 - kúszás-mászás
 - egyensúlyozás
- **FINOMMOZGÁS**
 - emberábrázolás
 - vonaltartás
 - nyírás, vágás
 - hajtogatás
- **VIZUOMOTOROS MOZGÁS**
 - Szem-kéz koordináció
 - Szem-láb koordináció
 - Szem-kéz-láb koordináció

Testséma

- önismeret (testfogalom)
- önmagához való viszony-énkép
- jellegzetes külső jegyek (testrészek ismerete)
- mozgások végzése csukott szemmel
- testhatárok érzékelése

Téri tájékozódás

- tájékozódás térben
- tájékozódás síkban
- mozgásminta utánzása

KOMMUNIKÁCIÓS FEJLETTSÉG

- **BESZÉDÉRTÉS**
 - szavak szintjén
 - mondatmegértés
 - szövegértés
 - beszédhanghallás (fonémahallás)

BESZÉDPRODUKCIÓ

- beszéd
 - o beszédstílus (alaphang, hangerő, hangszín, beszédtempó, **hangsúly, hanglejtés, légzéstechnika**)
 - o beszédindíték
 - o beszédkedv
- kifejezőképesség
 - o aktív szókincs (**általános**: tárgyak cselekvések megnevezése, osztályozás; **relációs**: térbeli viszonyok)
 - o **mondatalkotás** (mondatszerkesztés)
 - o **szövegalkotás** (összefüggő beszéd-, és kifejezőképesség)
 - o **artikulációs képesség**
- kommunikációs kapcsolatteremtő és kapcsolattartó képesség (felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatban)
 - o **kommunikációs képesség**
 - o metakommunikáció (tekintet, gesztus, mimika, térköz)

SZOCIÁLIS FEJLETTSÉG

- **TÁRSAS KAPCSOLATOK**
 - o **közösségben elfoglalt hely**
 - o viszony a mikro-csoporthoz
- **JÁTÉK**
 - o gyakorlójáték
 - o építő-konstruáló játék
 - o szerepjáték
 - o szabályjáték
 - o barkácsolás
 - o bábozás
 - o dramatizálás
- **ÉN-FEJLŐDÉS**
 - o önértékelés
 - o **önbizalom**
 - o önérvényesítés módja

ÖNÁLLÓSÁG FEJLETTSÉGE

- **ÖNÁLLÓSÁG**
 - o **feladattudat** (a szervezett tevékenységekhez fűződő érzelmi viszony)
 - o **szabálytudat**
- **ÖNSZABÁLYOZÁS**
 - o kezdeményezőképesség
 - o segítség igénylése
 - o segítség nyújtása
 - o **késleltetés, önfegyelem, monotónia túrés**
 - o **szervezőképesség**
 - o **együttműködési képesség**
 - o **alkalmazkodóképesség** (szerephez, szabályhoz, a társ elképzeléséhez)
- **SZOKÁSOK** (normákhoz, szabályokhoz, szokásokhoz való viszony)
 - o egészségügyi szokások
 - o **udvariassági szokások**
 - o tevékenységhez kötődő együttműködési formák

KOGNITÍV FEJLETTSÉG (megismerő funkciók)

FIGYELEM (vizuális, auditív)

- figyelem-koncentráció (szándékos figyelem)
- figyelemátvitel
- figyelemmegosztás

Érzékelés (az érzékszervek - látás, hallás, szaglás, ízelés, tapintás - biológiai működése)

Észlelés (a környező valóság észlelése)

- szemfixáció
- taktilis (tapintásos) észlelés
- vizuális észlelés (vizuális ritmus, időrendiség, vizuális zártság)
- auditív észlelés
- auditív – vizuális integráció
- tapintásos – vizuális integráció
- időészlelés
- a fentiek összegezve: szenzoros integráció

Emlékezet

- rövid távú (vizuális, auditív, verbális, sorrendiség = szeriális emlékezet)
- hosszú távú
 - explicit (előhívás során hozzáférhető)
 - implicit (nem a tudatos felidézésben, hanem a teljesítményen keresztül érzékelhető)

Képzelet

- **kreativitás** (eredetiség, ötletgazdagság, könnyedség, rugalmasság, problémaérzékenység)
- a képzelet gazdagsága

Gondolkodás

- gondolkodási szint (szemléletes cselekvő, szemléletes képszerű, elemi absztrakciós szint)
- gondolkodási műveletek (analízis-szintézis, általánosítás, konkretizálás, összehasonlítás-differenciálás, összefüggések felfogása)
- Gondolkodási stratégiák
 - konvergens
 - divergens gondolkodás – összefügg vele a **kreativitás**

Számolási képességek

- számsor ismerete
- számfogalom ismerete

4. NEVELÉSI GYAKORLATAINK

Óvoda neve	Pedagógiai programjának címe	Specialitás
Mosolygó Központi Óvoda	Berényke Pedagógiai Program (saját program)	Környezetvédelem és fenntartható környezetre nevelés
Csiribiri Óvoda	„Hétköznapi varázslatok Freinet elemekkel” óvodai program adaptációja	Természet-közeliség, Élet-közeliség, Tevékenységközpontúság, szabad önkifejezés
Magyarvégesi Óvoda	Berényke Pedagógiai Program (saját program)	Magyar népi hagyományaink megőrzése, ápolása, helytörténeti ismeretek bővítése.

		Egészséges életmódra és a mozgás szeretetére való nevelés
Nefelejcs Óvoda	Berényke Pedagógiai Program (saját program)	Magyar és szlovák hagyományokra épülő nevelés, egy csoportban a Freinet pedagógia elemeivel ötvözve

4.1. ÁLTALÁNOS ALAPELVEK

- Szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, különleges védelem biztosítása.
- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítése – az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával.
- Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért kiemelt a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben történő érvényesülése.
- A játék elsődlegességének hangsúlyozása.
- Az óvoda és a család hatékony együttműködésének (az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepének) fontossága. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.
- A gyermekek különböző fejlődési ütemének figyelembevétele.
- Hátránycsökkentő szerep megvalósítása – az egyenlő esély biztosítása.
- Tevékenységközpontú tapasztalatszerzés.
- A gyermekek tehetségének kibontakoztatása.
- Környezettudatosság megalapozása.

4.2. GYERMEKKÉPÜNK

A gyermek, fejlődő személyiség, – genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Küldetésünk olyan gyermekek nevelése, aki érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő, kiegyensúlyozott, boldog és vidám, aki képes kreatív módon alkotó tevékenységet végezni.

4.3. ÓVODAKÉPÜNK

Fontosnak tartjuk a gyermekközpontú, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, családi óvodai légkört, amelyben a gyermekeket egyéni képességeik és szükségleteik figyelembevételével neveljük, fejlesztjük.

Hangsúlyozzuk a gyermekek testi-lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését az erkölcsi és közösségi nevelés minél teljesebb kibontakoztatását a családi nevelés elsődlegességének figyelembevételével. Nyitottságra épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Nevelési gyakorlataink olyan feladatok teljesítésére összpontosítanak, amelyek segítségével a gyermekek megtanulnak eligazodni környezetükben, tevékenykedni, beszélni, együttműködni.

Olyan kompetenciák megalapozását segítjük elő, amelyek által alkalmassá válnak a következő életszakaszba történő zökkenőmentes átlépésre.

4.4. PEDAGÓGUSKÉPÜNK

- Rendelkezik korszerű pszichológiai és pedagógiai ismeretekkel, és gyakorlati jártasságon alapuló szakértelemmel, módszertani kultúrával.
- Nyitott, innovatív, másokkal együttműködni képes, kreatív személyiség.
- Pedagógiai munkáját céltudatosság, tervszerűség jellemzi.
- Emberi értékeit ismerve képes az önreflexióra.
- Olyan pedagógus, aki rendelkezik a gyermekek iránti empátiával, ráfigyelő, szeretetteljes magatartással.
- Kiemelkedően fontos attitűdje az elfogadás, a másság tisztelete és kezelni tudása.
- Rendelkezik az önképzés és továbbfejlődés igényével.
- Stabil jövőképpel rendelkező, megbízható, hiteles személyiség.
- Az ismeretanyag megfelelő csoportosításával, közvetítésével az érdeklődés és a figyelem folyamatos fenntartására törekszik.
- Ismeri, és jól alkalmazza az IKT eszközöket és ezek fejlesztésének lehetőségeit.
- Az együttműködést támogató motiváló módszereket alkalmaz.
- A gyermekek egyéni fejlettségi szintjét figyelembe véve támogatja az adaptív tanulásra épülő fejlődést.
- A mindennapi tevékenységek során alkalmazza a kooperatív tanulás-tanítás különféle technikáit.
- A pedagógus céljainak megfelelően használja a differenciált értékelési módokat.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

5. ÁLTALÁNOS CÉLJAINK

A családi nevelést kiegészítve, a hátrányok esetleges csökkentésével, a tehetségek kibontakoztatásával az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének kibontakoztatása, a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlesztés biztosítása, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével. **Célunk biztosítani a gyermekek számára a sikeres iskolai előrehaladásához szükséges képességek, készségek fejlesztését, a minőségi és a megfelelő módszertani tartalom megjelenítését, a tanulás, ismeretszerzés iránti motiváció kialakítását.**

6. ÁLTALÁNOS FELADATAINK

- Meghatározzuk, megalkotjuk és véghezvisszük az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit és azokat a differenciált nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, **érzelmi lelki**, szociális és testi fejlettséghez.
- **Az óvoda és az iskola közötti átmenet zökkenőmentes biztosítása – a gyermekek egyéni fejlődési igényeit és képességeit megfelelően támogatva – az iskolai életre való felkészülés során.**
- Az érzelmi, az erkölcsi, értékorientált és közösségi nevelés biztosításával olyan gyermekek nevelése, akiket az együttérzés, az egymásra odafigyelés, a segítőkészség, az egymás elfogadása, a másik iránti tisztelet és szeretet jellemez.
- Az egészséges életmód alakítása, amelyben alapvető feladat óvodásaink egyénenként változó testi-lelki szükségleteinek maximális kielégítése.
- A gyermekek tapasztalataira, élmény világára építve, az anyanyelvi és értelmi fejlesztés hangsúlyozásával olyan változatos tevékenységek biztosítása, amelyek során eljuttatjuk

őket egyéni képességeik optimális határához. A fejlesztés színtere a játék, amelyben a gyermekek jól érzik magukat, és az ismereteket észrevétlenül sajátítják el.

7. SAJÁTOS FELADATAINK

7.1. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK ELLÁTÁSA

7.1.1. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK

7.1.1.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK (SNI)

Pedagógiai programunk kialakításában és működtetésében az Óvodai nevelés országos alapprogramja mellett a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvére építünk.

- speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett gyermekek esetleges problémáinak feltárására. Az elvárások a fejlődés üteméhez igazodnak. A fejlesztés nem lehet túlságosan megterhelő a gyermek számára, terhelhetőségét állapota, személyiségjegyei is befolyásolják.

A napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges. A gyermeket harmonikus személyiségfejlődésében elfogadó, eredményeit értékelő környezetben segítjük. Az elvárásokat a fogyatékoság vagy fejlődési zavar mértéke határozza meg.

A gyermek fejlesztése magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

A gyermek egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának, pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember (gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, stb.) együttműködése szükséges.

Az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során:

- mozgásszervi fogyatékos,
- beszédfogyatékos,
- értelmi fogyatékos (enyhe),
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő (súlyos tanulási-, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő, gyermekek.
- autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek.

Cél:

- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, integrálható gyermekek hatékony fejlesztése, a kiemelkedő képességek képességeik erősítése, lemaradások lemaradásaik fejlesztése a sikeres iskolakezdés érdekében.
- Az integráció keretében egymás és a másság elfogadtatása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni.

- Elősegíteni, hogy a szülőben reális kép alakuljon ki a gyermekekről.
- Szakemberhez irányítani azt a sérült gyermeket, aki az óvodába kerülésig nem volt vizsgálaton.
- Törekvés a funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A sérülésből eredő speciális képességek fejlesztése.
- Fejlesztő játékok, tevékenységek széles körét biztosítani a sérült gyermekek számára.
- A szakemberekkel történő kapcsolattartás.
- Hely, idő, eszköz, személy biztosítása a fejlesztéshez.
- Személyközi kapcsolatok alakítása.
- Differenciált képességfejlesztés.
- A szakvélemények alapos ismerete.
- A harmonikus személyiségfejlődés elősegítése.
- Felismerni, ha a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes.
- A gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- Lehetőségeinkhez mérten biztosítani mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.
- Alkalmazkodás az eltérő képességekhez, viselkedéshez.
- Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldására alternatívák keresése.

Az integrált nevelés során elvárt eredmény:

- A sérült gyermek képessé válik a közösségbe való beilleszkedésre és az iskolába lépésre.
- Szemléletformálás, mely biztosítja a „másság” elfogadását, tolerálását.
- A sérült gyermek jól érzi magát az óvodában és fejlődik a közösségben.
- Jól működő kapcsolat az óvoda és a család között.

a) Enyhén értelmi fogyatékos gyermek

A gyermekek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése intézményünkben integráltan, nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés során történik. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

Cél:

- Felkészíteni a gyermeket, hogy az iskolaköteles korba lépve tanulmányait normál általános iskolában, a tanulásban akadályozottak tanterve szerint kezdje meg.

Feladat:

- Szükség szerint gondoskodás gyógypedagógiai segítségéről.
- A pedagógiai programban megfogalmazott általános nevelési célok megvalósítására is törekszünk.
- A kommunikáció fejlődését, a társakkal való együttműködést azok az élmények, tapasztalatok és minták segítik, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.
- A spontán tanulás, a társakkal való együttműködés, a kommunikáció fejlődésének segítése.
- Téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a kommunikáció, a szociális alkalmazkodás fejlesztése.
- Egyéni igények figyelembe vétele.
- A társadalom befogadó szemléletének alakítása.

b) A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozás zavarral) küzdő gyermek

A gyermekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti. Ezeket a gyermekeket különböző súlyosságú részképesség-zavarok előfordulása jellemzi. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Cél:

- Komplex személyiségfejlesztés, készségek és képességek alakítása.

Feladat:

- A szakértői bizottsági véleményében megfogalmazott részképesség-zavarok korrekciója.
- Korai felismerés, diagnosztizálás.
- Megelőzni a teljesítmény kudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készséget.
- Az eredményes iskolai munkához szükséges készségek és képességek fejlesztése.
- Egyénre szabott fejlesztés biztosítása a gyermek érési folyamata szerint.
- Elősegíteni a gyermekek alkalmazkodó készségének, akarat erejének, érzelmi életének, önállóságának fejlődését.
- Folyamatos pozitív visszajelzés, a sikeres teljesítmények megerősítése, a dicséret fontossága.
- A nevelési igény szerinti környezet biztosítása.
- Esetenként a felzárkóztatás és tehetséggondozás együttes alkalmazása.
- A szülővel partneri viszony kiépítése, segítség.

c) Beszédfigyatékos gyermek

Beszédfigyatékos gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő.

A beszédfigyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája illetve a beszédproblémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.

A nyelvfejlődési és beszédzavarok megnyilvánulásai:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintje,
- a beszédértés és észlelés nehézsége,
- kifejezőkészség nehézsége,
- a beszédszervi működés gyengesége,
- a beszédhangok tiszta ejtésének hiánya,
- az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzavar,
- a verbális tanulás lassú fejlődése,
- társulhatnak mellé részképesség-zavarok és magatartás problémák.

Cél:

- A beszédfigyatékos gyermek sokoldalú, prevenció fejlesztése.

Feladat:

- Anyanyelvi nevelést, az aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezet megvalósítása.
- A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka.
- Sokoldalú ismeretszerzés és tapasztalatszerzés biztosítása cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel.
- A társas kapcsolatok kialakulásának segítése, személyiségfejlesztés.
- Az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuo-motoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.
- A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztéssel segíteni az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését.
- A gyermek motiválása beszédhibájának leküzdésére.
- A gyermek fejlődéséről a szülők folyamatos tájékoztatása.
- A szülőkkel való együttműködés keretében a gyermek fejlesztése.
- A hallás és látás-érzékelés, beszédmozgás fejlesztése.
- Speciális terápiák alkalmazása, szakemberek segítségével.

d) Mozgásszervi fogyatékossgal élő gyermek

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszerv-rendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Cél:

A jelentősen eltérő kóreredit - végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok, petyhüdt bénulást okozó kórformák, a korai agykárosodás utáni mozgás-rendellenességek, egyéb, maradandó mozgásállapot-változást, mozgáskorlátozottságot okozó kórformák, a halmozott sérüléssel járó különböző kórformák - és károsodás miatt kialakult mozgáskorlátozottság enyhítése.

Feladat:

- A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan sérült mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerztetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása.
- Az intézményben biztosítani kell - a gyermek állapotának megfelelően - az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és étletteret (az ehhez szükséges eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- A mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.
- A halmozottan sérült mozgáskorlátozott gyermekek esetében a mozgáskorlátozottságon kívül még más - érzékszervi, beszéd- vagy értelmi sérülés - is nehezíti a fejlesztés lehetőségét. Fejlesztésük döntően a mozgáskorlátozottak pedagógiája és a társuló fogyatékossg gyógypedagógiai módszereinek kombinációival történik.

e) Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Az autizmus spektrum zavar olyan jellemzően veleszületett, biológiailag meghatározott fejlődési zavar, amely elsősorban a szocio-kommunikációt, a társas interakciókat és az érdeklődés, aktivitás, viselkedés rugalmasságát befolyásolja, melynek klinikai képe multidimenzionális

spektrum mentén variálódik. A spektrum leglényegesebb dimenziói: az életkor, az autizmus súlyossága, az expresszív és receptív nyelvi színvonal, az intellektuális képességek szintje, a személyiség, az esetlegesen társuló állapotok, betegségek, zavarok és a környezeti hatások, mint például a diagnózis időpontja, a támogatás minősége, intenzitása, a családi miliő (*Egészségügyi Szakmai Kollégium 2020*).

Új helyzetben, váratlan események hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatossága mellett az autizmus súlyossága széles skálán szóródik. Az autizmus spektrum zavarok gyakran társulnak egyéb problémákkal, amelyek a következőképpen csoportosíthatók:

- értelmi fogyatékoság, mint a leggyakrabban társuló fejlődési zavar,
- beszéd-, érzékszervi-, mozgás- vagy "más" fogyatékoság
- viselkedésproblémák, pl. agresszió, autoagresszió,
- étkezési és alvási zavarok előfordulása is gyakori.

Cél:

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettségi szint mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek elérése érdekében szükség van a fogyatékos készségek kompenzációs, habilitációs fejlesztésére, a fejlődési elmaradás, a másodlagos problémák kezelésére, a mindennapi gyakorlati készségek speciális módszerek segítségével való tanítására. A típusosan egyenetlen képességstruktúrán belül elsődleges cél az elmaradt területek fejlesztése az átlagos vagy kiemelkedő képességek gondozása mellett.

Az autizmussal élő gyermekek óvodai nevelésének célja az elemi adaptív viselkedések kialakítása:

- szociális, kommunikációs készségek célzott fejlesztése,
- az autizmusból és a társuló fogyatékoságokból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása,
- a sztereotip, szociálisan nem megfelelő viselkedések kialakulásának megelőzése, illetve korrekciója,
- a fogyatékoság specifikus, protetikusan, augmentatív környezet, eszközök, módszerek és szokásrendszer kialakítása és használatának elsajátíttatása.

Feladat:

- Kommunikáció és szociális viselkedés
 - beszéd előtti (preverbális) csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása,
 - szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása,
 - beszéd vagy ennek hiányában alternatív, vizuális eszközzel történő kommunikáció használatának tanítása,
 - tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása,
 - augmentatív kommunikációs eszközök használatának tanítása mindennapi élethelyzetekben, a protetikusan környezet részeként.
- Fejlődési funkció elmaradások, korai elemi készségek
 - alapvető önkiszolgálási készségek kialakítása: étkezés, szobatisztaság, öltözés, tisztálkodás.
- Korai kognitív funkciók
 - elemi logikai műveletek, fogalmak, összefüggések tanítása
 - szociális kognitív készségek fejlesztése,
 - egyszerű aktivitási formák kialakítása strukturált keretek között,
 - általánosítás képességének fejlesztése,
 - az elsajátított képességek önálló használatának tanítása,
 - az elsajátított képességek más összefüggésben való használata,

- képességek alkalmazása más, elsősorban otthoni környezetben.
- Viselkedésproblémák kezelése, megelőzése, alternatív viselkedések kialakítása
 - kétszemélyes tanítási helyzetben való részvétel viselkedési elemeinek kialakítása,
 - csoportba való beillesztés kialakítása,
 - óvodán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.
- A gyermekekkel kapcsolatos gondozási feladatok ellátása

A fenti célok és feladatok megvalósítása érdekében az óvodai nevelés, illetve ideális esetben a szülőkkel való szoros együttműködés eredményeképpen a gyermek egész ében töltött idejét, ezen belül különösen a természetes élethelyzeteket ki kell használni a fejlesztésre.

7.1.1.2. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEKEK (BTMN)

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnak jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél:

A háttérben meghúzódó probléma felkutatása, ill. felismerése és az ebből fakadó hátrányok kompenzációja, elmaradások fejlesztése.

Feladat:

- korai felismerés és segítségnyújtás
- integrált nevelés
- fejlesztő foglalkoztatás

7.1.1.3. KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEKEK

TEHETSÉGGONDOZÁS

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlással, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó tud majdan létrehozni. (Harsányi István)

A tehetségterületek alkotóelemei, összetevői hosszas munka és fejlesztés eredményeként formálódnak. A tehetség fejlesztésének folyamatát rendkívül sok tényező befolyásolja, és a meglévő képességeken kívül sok alkotórésznek kell megérnie, fejlődnie ahhoz, hogy a szunnyadó tehetségből, kibontakozott, teljesítményképes tehetség alakuljon ki.

Regisztrált tehetségpontként az intézménynek és pedagógusoknak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakoztatásában. Folyamatos figyelemmel kell kísérni a gyermekek képességeinek és eredményeinek alakulását, mert ez teszi lehetővé a felismerést.

Intézményünk óvodáiban olyan egységes megfigyelési és értékelési eszközöket, rendszereket használnak az óvodapedagógusok, melyek folytán egyre kompetensebbé válnak a kiemelkedő képességű gyermekek felismerésében.

Minden óvoda speciális területein, gazdagító programjaiban megjelenik a komplex személyiségfejlesztés és a tehetséggondozás, kiemelkedik a partnerekkel való szoros és hatékony együttműködés, különösen a szülőkkel, családokkal.

Sajátosságok, gazdagító tevékenységek, melyek tehetséggondozásban kiemelt szerepet játszanak:

- A Magyarvégesi Óvodában kiemelkedő a múlt értékeinek ápolása, a hagyományok, a nemzeti öntudat megőrzése, a szülőföldre, lakóhelyhez való erősebb kötődés kialakítása, népi kultúra megismertetése. A múlt értékeit megőrizve ötvöződik a modern pedagógiai és pszichológiai kutatások eredménye a mindennapos nevelési gyakorlatban.
- A Nefelejcs Óvodában jelen vannak a magyar és szlovák népi kultúra azon elemei, amelyek igazodnak a gyermekek életkori-, fejlődési sajátosságaihoz, mindennapi életüket gazdagítják és megalapozzák a szülőföldre, a társakhoz való érzelmi kötődést. Kiemelt szerep jut a népi hagyományok megőrzésének, ápolásának, továbbá helytörténeti ismeretek bővítésének.
- A Mosolygó Központi Óvodában, „Zöld Óvoda”-ként, kiemelt fontossággal bír a természeti értékek védelme, a környezettudatos magatartás, a fenntarthatóság szemléletének beépítése és formálása, annak hiteles képviselője. Hangsúlyos az egészséges környezet és tudatos táplálkozás kialakítása a gyermekekben. A fenntartható és nem fenntartható környezet érzékeltetése, a szemléletformálás a külső környezetben. A haza szeretetére és tiszteletére nevelés, a „hungarikumok” megismertetése, mely által erősödik nemzeti öntudatuk.
- A Csiribiri Óvoda a Freinet szellemű pedagógiai munka színtere, mely egy tevékenységközpontú, öröm- és sikerorientált szintézis-pedagógia. A gyermeki személyiség szabad kibontakoztatása áll a középpontban, demokratikus, bizalmat, biztonságot, segítségnyújtó megértést és toleranciát sugárzó légkörben, mely tudatosan épít a gyermek önállóságára, elősegíti képességeik kibontakozását. A gyermek természetes érdeklődése, lelkesedése folyamatos megerősítést kap, ébren tartva az ösztönző erőt és kíváncsiságot.

Törekvéseink a tehetséggondozás területén:

- A tehetségek felismerése, hiszen minden gyermekben ott van a tehetség ígérete.
- A fejlesztés további lehetőségeinek felkutatása, az optimális feltételek megteremtése.
- Komplex tehetségfejlesztő program segítségével, egyszerre fejlesztjük a gyermekek személyiségét és képességeit.
- A gyermekek személyiségének sokoldalú kibontakoztatása, az erősebb és a gyengébb oldalak egyenletes fejlesztése.
- Gyermekek adottságainak minél teljesebb kibontakoztatása, a tanulás utáni érdeklődés felkeltése.
- A szülők megnyerése a kora gyermekkori tehetségígéretnek támogatásához.
- További partnerek bevonása a tehetséggondozó tevékenységbe.

Cél:

- A gyermekek átlagon felüli adottságainak, tehetségének felfedezése, mélyrehatóbb megismerése, motivációjuk felfedezése.
- A gyermek személyiségének formálása, társas kapcsolataik és kommunikációjuk optimális fejlesztése, hogy reziliens, öntudatos, optimista, kreatív felnőtt válhasson belőlük.
- A gyermekben rejlő különleges adottságok, képességek felfedezése, annak megéreztetése, hogy ő is, és mindenki értékes a világunkban, az esélyegyenlőség biztosítása.
- A pedagógusok módszertani kultúrájának gazdagítása, az elkötelezett, alkotóképes nevelők összefogása, együttműködése.

A tehetséggondozás feladatai:

- Tehetségsegítés kisgyermekkorban.
- A kiemelkedő és a lemaradó területek fejlesztése.

- Sok tapasztalathoz juttatás, gondolkodásfejlesztés.
- Komplex fejlesztések.
- A szülők támogatásának megnyerése.
- A gyermekek egyéni fejlesztésének megvalósítása és integráló gondozás.
- A tehetség kibontakoztatásához folyamatos bátorítás, elismerés, motiváció.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek folyamatos megfigyelése óvodába lépéstől kezdve.
- A megfigyelések írásos rögzítése (átlag feletti képességek).
- Közreműködés a tehetségígérettek beazonosításában, beválogatásában.
- Szülők tájékoztatása a gyermekek eredményeiről és a tehetséggondozás lehetőségeiről.
- Folyamatos együttműködés a műhelyvezetőkkel, tapasztalatok és a tudás megosztása.

Tehetségterületek:

- Nyelvi-kommunikációs tehetség.
- Zenei-művészeti tehetség.
- Térbeli-vizuális tehetség.
- Logikai tehetség,
- Testi-kinesztetikus tehetség.
- Természeti tehetség.
- Interperszonális és intraperszonális területek (nem önálló műhelyként)

A tehetséggondozó műhelyek célja:

- A tehetségígérettek beazonosítása után a feltárt képességeknek megfelelő tehetséggondozó programok működtetése.
- A pedagógusok szakmai kompetenciának folyamatos fejlesztése.
- A tehetségígérettek után-követése.

A tehetséggondozó műhelyek feladatai:

- A tehetséges gyermekek tehetséggel összefüggő erős és gyenge oldalának fejlesztése.
- Kielégíteni gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit.
- Derűs, alkotói légkör megteremtése.
- Segítségnyújtás a gyermekek a továbbfejlődésében.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatás, segítségnyújtás.

A tehetségígérettek jelei lehetnek óvodás korban:

- Kimagasló koncentrációs képességek.
- Szokatlanul jó memória.
- Korai nyelvi fejlettség.
- Kíváncsiság, tudásvágy, sokrétű érdeklődés.
- Kreativitás.
- Szellemileg fejlettebbek koruknál.
- Szimbólumok, szimbólum rendszerek használata.
- Erős igazságérzet, erős kötődés.
- Jó humorérzék.
- Túlérzékenység, maximalizmus.
- Energikusság.
- Önálló tanulásra való hajlandóság – pl. kedvelt egyedül végzett tevékenységek.

A „tehetséges” pedagógus jellemzői:

- Rugalmasság és alkotókészség megléte.
- Széles és tágítható érdeklődési kör.
- Humorérzék, tolerancia, empátia.
- Határozottság, problémaérzékenység.

- Önismeret, önbizalom, önértékesítő képesség.
- Segítő, elfogadó részvétel, öröm és altruizmus a gyermekekkel közös tevékenységek során.

Személyi feltételek:

- Az adott nevelési évben indított Tehetségműhelyek vezetői.
- Tehetségműhely programját megvalósító óvodapedagógusok.
- Tehetség munkaközösség.

Tárgyi feltételek:

- Az aktuális nevelési évben induló Tehetségműhely programjában kerül meghatározásra, az eszközök, felszerelések az óvodák sajátosságainak megfelelően megtalálhatók, folyamatosan bővülnek.

A Nemzeti Tehetség Program általános alapelveinek érvényesülése intézményünkben:

2008. december 4-én az Országgyűlés elfogadta a Nemzeti Tehetség Programot, melyet hosszú távra: 2008-2028-ig terveztek. Az NTP általános alapelveit az óvodai nevelésben is érvényesíteni kell.

Az értékmegőrzés elve

Intézményünk azon dolgozik, hogy meglévő értékeinket, elért eredményeinket, a tehetséges gyermekek fejlesztése érdekében, jól működő rendszer részévé tegyük.

A sokszínűség elve

A sokszínűség elvét minden nap érvényesítjük: minden gyermek egyéniség, eltérő bánásmódot igényel.

Az esélyteremtés elve

Minden nagycsoportos gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget, hogy részt vegyenek valamely tehetség műhely foglalkozásain, akár képességeik, akár érdeklődésük alapján.

A folyamatosság és átjárhatóság elve

A műhelyek közötti átjárhatóság lehetőségét biztosítjuk, a tehetségműhelyek működése folyamatos.

A kiválasztás-kiválasztódás és önfejlesztés elve

A tehetségműhelybe történő beválogatást alapos megismerés előzi meg, feltérképezve a gyermekek érdeklődését, erősségeit, gyengeségeit, a kiválasztott gyermekek számára fogjuk felajánlani a lehetőséget a műhelymunkában való részvételre. A pozitív családi és intézményi nevelés támogatja a gyermekek önfejlesztését.

A hatékonyság, fokozatosság elve

A tehetség fejlesztésének eredménye adja meg a fejlesztés további irányát, a változtatások szükségességét. A programban lehetőséget biztosítunk a differenciált fejlesztésre.

A felelősség és társadalmi felelősségvállalás elve

Az óvoda feladata és felelőssége felvállalni a tehetséges gyermekek segítését, ezzel egy időben a szülőkre is felelősség hárul: az óvoda mellett nekik is segíteniük kell tehetséges gyermekük optimális fejlődését.

Tehetségsegítők megbecsülésének elve

Minden partnertől maximálisan elismerést és támogatást kapnak a nevelőtestületek, tehetségsegítők, óvodapedagógusok a tehetséggondozás terén végzett lelkiismeretes munkáért.

Fenntarthatóság és társadalmi támogatottság elve

Tehetséggondozó programunk bevezetése után, annak fenntarthatósága érdekében bekapcsolódunk a tehetségpontok munkájába. A bevezetésre kerülő programokat hosszú távra tervezzük, megvalósítására óvodánk pedagógusai elhivatottak, motiváltak.

7.1.2. HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK

Szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása.

Gyermekeinknek:

- Joga van saját ritmusa szerint élni.
- Személyiségét minden körülmények között tiszteletben kell tartani.
- Szüksége van rá, hogy elismerjék és dicsérik.
- Olyannak kell elfogadni, amilyen.
- Joga van a términimumhoz.
- Joga van az érzelmi biztonsághoz és a bizalomhoz.
- Segítenünk kell abban, hogy önmagáról pozitív, reális énképet alakítson ki, mert akkor szerethetőnek és jónak érzi magát, hisz magában és másokban és jó döntéseket hoz.

Cél:

- Intézményen belüli szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.
- Gyermekek központú, családoorientált szemlélet kialakítása.
- Az egészségügyi/gondozási hátrányokat kompenzáló óvodai feltételek bővítése.
- Az óvodai program összehangolása a helyi erőforrásokkal.

Feladat:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása.
- Integrációt elősegítő csoportalakítás.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- Pályázati lehetőségek kiaknázása.
- Érzelemgazdag, családi óvodai légkör kialakítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében a hiányzások folyamatos figyelemmel kísérése, szükséges intézkedések megtétele.
- A szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás kialakítása.
- Pedagógiai Programunk tevékenységrendszerének megvalósítása, melyben fő hangsúlyt kap a helyes egészségtudat és a táplálkozási szokások kialakítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges óvodai tárgyi és személyi feltételrendszer biztosítása.
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése pl.: a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való közös óvodai élet.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése.
- Egészségügyi tartalmú programok szervezése a szülők számára.
- A szociális ellátórendszerrel, nemzetiségi önkormányzatokkal való aktív együttműködés.
- Családok szociális, mentális támogatása, segítése.
- Pályázati lehetőségek kihasználása a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai sikeressége jegyében.
- A szülői házzal való nyitott kapcsolat:
 - gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése,
 - a családok szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása,
 - eseti problémáikban segítségnyújtás.

- Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel:
 - lokálpatriotizmusra nevelés: részvétel a város rendezvényein, ünnepségein, értékeink megismerése, megőrzésére nevelés,
 - a szülői programokkal kapcsolatos együttműködés,
 - a gyermekek óvodai beíratásában való együttműködés,
 - a gyermekek hiányzásának csökkentésében való együttműködés.
- Óvoda - iskola átmenet támogatása:
 - a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kudarcmentes iskolakezdése érdekében a leendő tanítók megismerése,
 - a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvoda-iskola átmenetének zökkenőmentes biztosítása,
 - a tanulási képességek megalapozásával, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzésével, megoldási késztetés, monotónia túrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakításával a kudarcmentes iskolakezdés biztosítása.

Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés:

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- A gyermekek egyénre szabott beilleszkedésének biztosítása.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, egyéni fejlesztési dokumentáció bejegyzéseinek megbeszélése.
- A gyermekek alkotásainak megmutatása.
- Szülők részvételi lehetőségének biztosítása a napi tevékenységek során.
- Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése.
- A család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása.
- Szülői közösségek kialakítása: közös rendezvények, programok szervezése.
- Az intézményi önértékelés során a felmerülő igények eredményei alapján a szülői igények kiszolgálása a törvényi és a pénzügyi lehetőségek függvényében.

Várható eredmény:

- A családokkal való együttműködésben az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- A szülők bizalommal fordulnak az óvodapedagógusokhoz, elfogadják segítségüket, javaslataikat.
- Minden nevelési évben jogszabály szerinti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztása a gyermekcsoportokban.
- Az intézményünk hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeinek teljes körű óvodai ellátásának biztosítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek rendszeresen járnak óvodába, igazolatlan hiányzás minimalizálódik.
- Az egyénre szabott fejlesztés, differenciált személyiségfejlesztés valamennyi hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek körében biztosított.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sikeresen beilleszkednek az óvodai életbe, szeretnek óvodába járni, bizalommal fordulnak a velük foglalkozó felnőttekhez, szívesen és örömmel vesznek részt a közös játékokban, tanulásban, programokban és a közösségért végzett munkában.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges óvodai tárgyi és személyi feltételrendszer biztosított.

- Az óvodás gyermekek körében - az iskoláskor eléréséig - kialakul egymás előítéletmentes elfogadása.
- Az óvoda képes a különböző háttérrel és különböző eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, együttnevelésére, egyéni, differenciált fejlesztésére.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek teljes körében az esetleges egészségügyi problémák megállapításra kerülnek, szükség esetén további ellátásuk megvalósul.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szülők körében végzett felvilágosító, tanácsadó munka hatására a gyermekek otthoni egészséges életmódja javul.
- A gyermekjóléti szolgáltatások által a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális hátrányaiból eredő lemaradások csökkennek.
- Az intézménybe járó, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, óvodáskorú gyermekek teljes köre rendszeresen jár óvodába, egyéni differenciált fejlesztésük sikeresen valósul meg, ennek megfelelően az iskolai életükben az esélyegyenlőségük biztosított.
- Az egyéni differenciált fejlesztés eredményeként a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek általános iskolai eredményessége biztosítottá válik.

7.1.3. TARTÓS GYÓGYKEZELÉS ALATT ÁLLÓ GYERMEKEK

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek: az a gyermek, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben a 8. § (2) bekezdése szerinti formában nem tud részt venni, illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.

Amennyiben a gyermek tartós gyógykezelése az óvodába járást nem teszi lehetővé, a gyermek szülője, gondviselője kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy az a gyermeket az óvodába járási kötelezettsége alól felmentse.

Abban az esetben, ha a tartós gyógykezelés alatt álló gyermeket a felmentést engedélyező szerv az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentette, az óvoda a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálatához vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

7.2. AZ INTÉZMÉNY GYERMEKVÉDELMI FELADATAI

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Ezt tiszteletben tartva erősítjük a szülők felelősségérzetét, hangsúlyozva a családi nevelés fontosságát. Az óvodai nevelés elsősorban a családi nevelés kiegészítésére vállalkozik. Személyes kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel. Lényegesnek tartjuk a családokhoz való közeledés szemléletét. A kapcsolatteremtésben, kapcsolatteremtésben kezdeményezők vagyunk, az együttműködést új szemlélettel, új formákkal gazdagítjuk. A gyermekvédelem fontos alapelve a gyermeket érő, különböző nevelési hatások összehangolása.

Cél:

- Segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez.
- Az egészséges személyiségfejlődést hátráltató okok feltárása.
- A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, a szociális hátrányok csökkentése.

Feladat:

- A családok szociokulturális helyzetének megismerése.

- Megismertetni a gyermeki és szülői jogokat a szülőkkel és az intézmény dolgozóival.
- A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges környezet és nevelési légkör biztosítása, testi épségük óvása.
- Biztonságos és egészséges környezet megteremtése.
- A veszélyeztetettség felderítése és figyelemmel kísérése, a prevenció és a jogszabályok ismerete.
- Együttműködés, kapcsolattartás gyermekvédelmi társszervekkel.
- A gyermeket, családot megillető kedvezményekhez való hozzájutás segítése.
- A szülők támogatása szerepük eredményesebb betöltésében.
- A felzárkóztatás megszervezése.
- Egyéni tehetséggondozás.
- Segítő szakemberek igénybevétele.
- Óvodai szociális szolgáltatások felkínálása (étkeztetés, segély javaslat).

Az óvodapedagógus gyermekvédelmi feladatai:

Nevelési év elején tájékoztatja a szülőket, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az óvodán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

A szülők jelzése és a velük folytatott beszélgetés alapján – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismerni a veszélyeztetett gyermek családi környezetét.

Gyermekbántalmazás vélelme, a gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező meglétekor kezdeményezi a gyermekjóléti szolgálat értesítését.

A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken, segíti a jelzőrendszer működtetését.

Az óvodában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, stb.) címét, illetve telefonszámát.

Kapcsolattartás, tájékoztatás és információközvetítés:

- az óvoda dolgozóival,
- szülőkkel, családokkal,
- segítő intézményekkel.

A gyermekvédelmi naplót – nevelési évenként - folyamatosan vezeti. Minden nevelési év elején csoportonként kitölti a "veszélyeztetettség felderítő lapot". Ezen követi nyomon a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, alapellátásban lévő és védelembe vett gyermekeket - elősegíti óvodába járásukat. Feltérképezi a problémás eseteket, majd óvodai szinten elemzi őket. Nyomon követi a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mulasztásait, szükség esetén intézkedést kezdeményez. Részt vesz a gyermekvédelmi beszámoló elkészítésében.

8. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM

Az intézmény egyes gyermek csoportjai és a nagycsoportos korú gyermekek – heti rendszerességgel – boldogság-foglalkozásokon vesznek részt. A „boldogóvoda” címet az intézmény pályázat útján nyerte, melyet minden nevelési évben meg kell újítani, el kell nyerni. A foglalkozásokat a boldogságprogramban képzett pedagógusok tartják. A program a „Jobb veled a világ alapítvány” koordinálásával és támogatásával működik, melyek többek között: segédanyagok, útmutatók, képzések, előadások, szakmai napok. A foglalkozások témája havonként változik, a foglalkozásokról, az elvégzett tevékenységről legalább év végén egyszer be kell számolni, de havonta is van lehetőség az aktuális témakörhöz tartozó beszámoló és képek feltöltésére.

Témakörök:

- A hála gyakorlása.
- Az optimizmus gyakorlása.
- Társas kapcsolatok ápolása.
- Boldogító jócselekedetek.
- Célok kitűzése és elérése.
- Megküzdési stratégiák.
- Apró örömek élvezete.
- A megbocsátás gyakorlása.
- Testmozgás.
- Fenntartható boldogság.

A program várható pozitív hatásai (pozitív pszichológia kutatásai)

- Optimista, magabiztos, kitartó gyerekek, akik egyre gyakrabban észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokat.
- Segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, hogy megoldandó feladatként kezeljék a mindennapi kihívásokat.
- Folyamatosan fejleszti az önismeretet.
- A testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására ad lehetőséget.

Várható eredmények a Boldogságóra foglalkozások hatására:

- A gyerekek jobban felfigyelnek érzéseikre, azokat pontosabban észlelik, érzékelik, azokat, tudatosabban gondolkodnak magukról, önbizalmuk fejlődik.
- Képesek lesznek fokozottabban kontrollálni viselkedésüket, fejlődik rugalmas-alkalmazkodó képességük, egyre megbízhatóbbakká válnak.
- Társas készségeikben formálódik a konfliktusok kezelése, egyre együttműködőbbé válnak és próbálnak, majd tudnak csapatban dolgozni.
- Empatikusabbá válnak és motiváltabbá a teljesítményekre.
- Megtanulnak tartósabban figyelni másokra, várni és kivárni, szükségleteiket késleltetni.

9. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek a kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását. Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Óvodás korban az egészségre nevelésnek az élet további életszakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza. A program elkészítésének célja, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk. A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési – oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi – lelki jóllétét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési – oktatási intézmény mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

- az egészséges táplálkozás, a megfelelő napi folyadék bevétele a szervezetbe,
- a mindennapi mozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának mellőzése,
- a bántalmazás megelőzése,

- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné.

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési – oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

Humán erőforrás

A nevelőtestület és alkalmazotti közösség egyaránt elfogadja és magáénak vallja az egészséges életvitelre, egészségvédelemre, egészséges életmódra és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit, Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Tárgyi feltételek

Csoportszobáink tiszták, esztétikusak, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő minden helyiség. Felszereltségünk a törvényi előírásoknak megfelelő, anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük azokat. Minden óvoda rendelkezik fejlesztő szobával, a Magyarvégesi Óvodában tornaszoba és só-szoba is található, a Nefelejcs Óvodában tornaszoba. Tárgyi eszközök, játékok, szemléltető eszközök tekintetében óvodáink jól felszereltek. Minden eszköz illetve felszerelés rendelkezésre áll, ami a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges. Az óvodák épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Mindez lehetővé teszi a gyermekek mozgás- és játék igényének kielégítését, s harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi őket körül.

Hagyományaink

Környezetünk megismerésének és óvásának igényét, az egészséges életmódra nevelést, az óvodák illetve az intézmény hagyományait tudatosan alakítjuk a gyermekekben a foglalkozásokon és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során is.

- A Víz Napja, Föld Napja, Állatok világnapja programokba való bekapcsolódás egész éves tevékenykedtetést jelent a gyermekek számára.
- Óvodásaink testi – lelki fejlődésének megalapozására a családdal szorosan együttműködve szervezzük az egészségnevelő és prevenciós munkánkat.
- Gyümölcs-napokat tartunk a szülők segítségével.
- A mozgás és a sport megszerettetése is központi feladatunk. Intézményünk óvodáiba járó nagycsoportos gyermekek részt vesznek a Bozsik programban,
- A gyermekek napi tevékenységeikben mindig helyet kapnak a mozgásos játékok, időjárástól függetlenül.
- A friss levegőn történő szabad játék illetve tervezett tevékenységek is fontos elemei a mindennapoknak.
- Céljaink megvalósítása érdekében a lehetőségeinkhez mérten élünk a pályázati lehetőségekkel, továbbá szoros kapcsolatot tartunk a helyi civil szervezetekkel.

Magyarvégesi Óvoda

- a havonta megrendezésre kerülő táncbáloik, játszóbáloik alkalmával - heti foglalkozásaikon túlmenően - lehetőséget teremtenek a játékos mozgásfejlesztésre, a lelki egészség megteremtésére
- kiscsoportban szoktató, középső és nagycsoportban néptánc foglalkozásokat tartanak az ÍTR módszertan alkalmazásával
- a só-szobában heti rendszerességgel légzésterápián vesznek részt a gyerekek
- a tornaszoba az irányított testnevelés foglalkozások és a szabad mozgás színtere
- az udvaron tornapályák felállításával bővítik a mozgás lehetőségeket
- gyümölcs-zöldség napok a megfelelő C vitamin bevitel ösztönzésére

- jeles napok, világnapok (pl. kenyér, méz) megünneplése során az egészséges táplálkozás ösztönzése, népszerűsítése
- kézműves foglalkozások során az újrahasznosítás ösztönzése a fenntarthatóság jegyében
- a lelki egészség erősítését szolgálják a Boldogóvoda gazdagító foglalkozásai

Csiribiri Óvoda

- Innovációnk, a Zöldellő-projekt a környezettudatos magatartás kialakítását, az egészséges életmód formálását célozza meg. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeken keresztül a szülők szemléletmódját is formáljuk.
- Szervezünk teadélutánokat, amelyekre meghívjuk a szülőket, nagyszülőket.
Vendégként pl. gyermekorvost, természetgyógyászt, mentálhigiénés szakembert hívunk, akik a testi és a lelki egészség megőrzéséről tartanak interaktív előadást.
- Családi napokon és egészségdélutánjainkon sportudvart rendezünk be, ahol különböző ügyességi játékokkal elégítjük ki a gyermekek mozgásigényét, ugyanakkor egészséges, könnyen elkészíthető ételek és italok kóstolójára is van lehetőség ezeken a rendezvényeken.
- Rendszeres gyümölcsfogyasztással (akár a szülők támogatásával is), gyümölcssaláta készítésével támogatjuk a gyermekek vitamin-szükségleteinek kielégítését, egészségük megőrzését.

Nefelejcs Óvoda

- Vitamin-napok
- „Egészséges percek a konyhában” - egészséges élelmiszerekkel való ismerkedés, azok felhasználása, kóstolás.
- Kenyér napja: Ismerkedés a kenyérsütés technikájával, magvakkal, amikből egészséges kenyér, péksütemény készíthető.
- „Tök-életes hét tökmagoknak”: a héten a zöldségekkel ismerkednek a gyermekek, zöldségeket kóstolnak. Milyen szerepe van sütőtöknek az étkezések során, erre hívjuk fel a gyermekek figyelmét. A sütőtökből készítünk süteményt, lekvárt.
- Méz- napja: a méz népszerűsítése a gyermekek körében ízlelgetéssel, kóstolással, a méz felhasználásával.

Mosolygó Központi Óvoda

- „Mocorgó” sportnap
- „Csalitos” környezetvédelmi tanösvény bejárása az Alföld Turista Egyesület bevonásával
- „Csatangoló” Kirándulás az Alföld Turista Egyesület tagjaival
- „Tiszta udvar, rendes ház” – program (Évnyitó családi és Takarítási világnap)
- „Szelídítő nap” – Állatok világnapja – Kutya barátok Közhasznú Egyesülete közreműködésével
- „Tök-jó” nap
- „Szajtató” – óvodai program megszervezése
- „Zöld Mikulás”
- „Öko-nap” - A fenntarthatóság jegyében
- „Csobbanó nap” - Víz világnapja
- „Zöldellő nap” - Föld napja
- „Zöldág-járás” - A Föld napja jegyében
- „Csicsergő nap” – Madarak és fák napja
- „Apák napja” – ünnepség, délután kerti parti – családi nap
- „Állatvédelmi témahét”- állatvédelem gyermekeknek
- „Hulladékcsökkentési témahét”
- „Komposzt ünnep”- fenntarthatóság az óvodakertben

Egészségfejlesztési célok

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.

- Környezettudatos magatartásformák kialakítása.
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartása.
- Helyes napirend és életrend, szokás- és szabályrendszer kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és a dolgozók körében.
- A mozgás iránti igény és annak megszerettetése.

Egészségfejlesztési feladatok

- Egészséges életmódra nevelés
- Leleki egészségfejlesztés
- Szociohigiénés egészségfejlesztés

9.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

Általános cél és feladat

Felöleli a test, a szervezet megismerésére és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatokat, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását. Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermekek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül feladatunk:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához,
- egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Területei

- személyi higiénia fejlesztése,
- környezeti higiénia fejlesztése,
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása,
- a betegségek megelőzésére nevelés,
- napi rendszeres testmozgás, testedzés,
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás.

SZEMÉLYI HIGIÉNÉ FEJLESZTÉSE

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC és WC papír használatát. Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának

alakítását, valamint a ruházat higiéniját, tárolási feladatait. Célunk, a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme. Feladatunk, az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása

Minden gyermek számára biztosított a saját személyes felszerelés – törölköző, fogmosó felszerelés, fésű, tornafelszerelés, ágynemű. A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény, polc, ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott. Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú mosdókagylóval, szappantartóval, szappanadagolóval, körömkefével. A gyermekmosdókban biztosított elegendő számú gyermek méretű WC, melyeknél az intimitást elválasztó fallal oldjuk meg az óvodáinkban. A gyermekek számára biztosított orrtöröléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papírzsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk. A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a poharakat elérhető magasságban helyezük el. Két óvodában vízadagoló van a csoportszobákban, két óvodában kancsóban készíti ki a vizet. Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénias szabályok betartására.

KÖRNYEZETI HIGIÉRIA FEJLESZTÉSE

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és a kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara. Természetesen az óvodán kívüli tevékenységek, programok is ide tartoznak. Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása. Feladatunk az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységekre szoktatás.

A feltételek biztosítása

Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése, mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk. A gyermekek környezetében lévő és az általuk használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük. A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét. A Csiribiri Óvodában Wolf levegő tisztítóval rendelkezünk, amit a téli időszakban használunk. Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény. Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk. Az óvodák udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk – biztosítva a különböző burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását. Udvari játékeszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk.

AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS IGÉNYÉNEK KIALAKÍTÁSA

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése alapján a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás – egészségügyi előírások kidolgozása az OÉTI feladata. Az OÉTI elkészítette a táplálkozástudomány mai állásának megfelelő táplálkozás, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó ajánlást. Az ajánlás hatálya kiterjed valamennyi közétkeztetést nyújtó szervre. A közétkeztetés feladata ezen ajánlás szerint az élettani energia – és tápanyagigényeknek megfelelő összetételű és jellegű táplálék biztosítása. Mezőberény Város Óvodai Intézményének óvodáiban a Prizma Csoport biztosítja az étkezést.

Kiszállítás után óvodáink tálalókonyhájában történik meg az adagolás és tálalás előkészítése a HACCP alapján.

Óvodában nem az étel elkészítése, hanem az étkezések lebonyolítása alkotja az óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek és dajkák egészségnevelési feladatait – így az étkezés előkészületeinek lebonyolítása, az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése. Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, kerülje a magas telített zsírtartalmú ételek fogyasztását és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük. Feladatunk, teendők a megfelelő étkezési szokások kialakítása, az egészséges táplálkozásra nevelés, s a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenységek. További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit, a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak. A feltálatott ételek elnevezését megtanítjuk a gyermekeknek, egy – egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvesítő ismereteket nyújtunk az ételről. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Biztosítjuk a nap bármely szakában a folyamatos folyadékpótlást. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával is zöldség – és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportokban. A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetése szakorvosi vélemény alapján biztosított. Fokozott figyelmet fordítunk a gyermekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira. Táplálkozási rendellenesség: túlsúlyos, rendkívül válogatós gyermekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

BETEGSÉGEK MEGELŐZÉSÉRE NEVELÉS

A betegségek megelőzésére nevelés kiemelt óvodapedagógusi feladat, különösen a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő helyes használata, a közös tárgyak, játékszerek tisztántartása. Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása. Feladatunk az ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyermekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére.

A feltételek biztosítása

Minden gyermek számára biztosítjuk a jellel ellátott egyéni tisztálkodási eszközöket, melyek tisztításáról, fertőtlenítéséről rendszeresen, szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk, elhasználódás esetén gondoskodunk pótlásukról. A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést. Szezonális fertőző betegségek megelőzésére - a szülők segítségével is - vitaminban gazdag zöldségeket és gyümölcsöket biztosítunk, hangsúlyozzuk ezek fogyasztásának fontosságát. Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés, stb.). A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra. Az egészséges gyermekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, s gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön, értesítve természetesen azonnal a szülőt. Betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük a Házirendünk alapján. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvodák védőnőivel, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be.

NAPI RENDSZERES TESTMOZGÁS, TESTEDZÉS

A modern kor és az azzal együtt járó technológiák a felnövekvő nemzedéket mozgásszegény életmódra kényszerítik. A fizikai teljesítmény romlása hosszú távon a szellemi képességek hanyatlásához vezethet. Ennek megakadályozása, a gyermekek egészséges testi – lelki fejlődésének elősegítése érdekében óvodánk hatékony helyi egészségfejlesztő programokat szervez. Az egészségi kritériumoknak megfelelően biztosítja a mindennapi testmozgást. A mozgás sokoldalú tevékenység - és feladatrendszere az egész óvodai életünket átszövi. A mozgásos versengések során a gyermekek átélnek a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését is. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik is kiszélesednek. E nevelési terület a mozgásszervek alakítását, alapvető mozgáskészségek kimunkálását és fejlesztését, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti. Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai mozgás-foglalkozásokat. Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, a rendszeres testedzés, szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása. Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

A feltételek biztosítása

A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyermekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése. A mozgás foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, s legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével. Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. (Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta padló.) Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyermekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre. Különösen tekintettel vagyunk a deformitással bíró gyermekekre, a fejlesztő hatású gyakorlatokat, feladatokat előtérbe helyezve.

A mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség; kedvezően befolyásolják a gyermekek teljesítő képességét és a társas kapcsolatokat; felerősítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatékonyságát.

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembe vétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:

- lehetőség szerint minden gyermek vegyen részt a szervezett mozgásban,
- az eltérő adottságú gyermekek számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás (differenciálás, pozitív megerősítés),
- érvényesüljön a sport személyiség - és közösségfejlesztő hatása,
- a testmozgás az életkori sajátosságok figyelembe vételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon,
- a mindennapi mozgás az életminőség javítását szolgálja,
- a napi tevékenység részeként 10-20 perces frissítő mozgás a szabadban,
- tudatos, a nagymozgások, finommotorika, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások,
- kondicionális (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztése,
- a prevenció torna biztosítása,

- a mozgásos játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése,
- szülők bevonása a mozgásos és egészségmegőrző programokba, tevékenységekbe (sportnap, egészségvédelmi napok).

BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE NEVELÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Az egészséget nem elég megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével a testi épséget, az életet is szükséges védeni. Az óvodás korú gyermekek egy részének alacsony szintű a veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire. Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok idejére is kiterjed. Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme. Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek nyújtása, egészségvédő készségek és ismeretek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása

A nevelési év elején és a továbbiakban szükség és alkalom szerint megbeszéljük az óvodapedagógusok az intézményünk óvodáiban az adott óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük a gyermekekkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van. Megismertetjük a gyermekekkel a játék - és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, kés, villa...). A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismerhetjük meg a gyermekekkel, szituációs - és szabályjátékok során gyakoroljuk. Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé. Az előírt szabályozók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a baleset - és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivalók betartásáról, melyért minden óvodai dolgozó felelős. Biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

Az óvoda és az óvodapedagógus feladatai:

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168.§ rögzíti, hogy a nevelési – oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően - a baleset súlyosságától függően - azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell.
- Az intézmény alapidokumentumaiban rögzíteni kell az intézményi óvó – védő előírásokat.
- A nevelési – oktatási intézményben bekövetkezett gyermekbaleseteket nyilván kell tartani, melyet a KIR felületén 5 napon belül rögzíteni kell, ugyanitt azonnal el kell készíteni az elektronikus jegyzőkönyvet is. A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni. A fenntartó felé jelentési kötelezettséggel tartozik az igazgató a gyermek balesetekkel kapcsolatosan.
- Az óvodának/intézménynek lehetővé kell tenni a szülői szervezet, közösség részvételét a gyermekbalesetek kivizsgálásában.
- Az intézménynek meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

9.2. LELKI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésnek célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére. ~~Az Nkt.62.§.(1) bekezdésének g) pontja értelmében~~–A pedagógus **kötelessége feladata**, hogy a gyermek testi – lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka – és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával. A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében az óvodapedagógus törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására. Fontos tényező a dolgozók mentális egészségének karbantartása. Általános cél olyan személyiség szerkezet fenntartása, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik. Kiemelt feladatunk olyan a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és művészetek alkalmazása, amelynek segítségével nő a tanulás eredményessége és a társas kapcsolati készségek hatékonyan fejlődnek, ezáltal a gyermekek lemorzsolódásának csökkentését érhetjük el. Másik fontos feladatunk a gyermek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiség tulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozása, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítása.

A lelki egészségfejlesztés területei

- egészséges életvezetés,
- stressz elhárítás,
- egészségre káros szokások megelőzése,
- érzelmi nevelés.

EGÉSZSÉGES ÉLETVEZETÉS

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti. Olyan egészséget támogató ismereteket és készségeket fejlesztését tartalmazza, ami elősegíti az óvodáskorú gyermekek egészséges életvitelének megalapozását. Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól. Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása, a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri – pszichés túlterheléstől, kimerültségtől. Fokozott figyelmet fordítunk azon gyermekekre, akik diabetésszel élnek vagy fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizáltak.

A feltételek biztosítása

Óvodáink napirendjük kialakításánál minden esetben arra törekszenek, hogy biztosítsák a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmasságot is. A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét. A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.

Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió). Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így tekintettel a családi munkamegosztás fontosságára, továbbá kiemelve az apai és anyai hivatás szépségét.

STRESSZ – ELHÁRÍTÁS

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő,

viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások kivédésében rejlik. Célunk az idegrendszeri és lelki egészségvédelem. Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölésére a stressz – hatások és helyzetek elkerülése, illetve a stressz – hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása

Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyermekek méretéhez igazodjanak. Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást. A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

EGÉSZSÉGRE KÁROS SZOKÁSOK MELLŐZÉSE

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás, az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség. Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől. Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás, a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát. A legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és a harmonikus, derűs létünk.

ÉRZELMI NEVELÉS

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása. Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív énkép kialakulását.

A feltételek biztosítása

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességeinek elősegítése, csoportba történő integrációja. Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedésére. A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő-, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása. Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek – felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedés és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek – gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

9.3. SZOCIOHIGIÉNÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélést közös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas – társadalmi életének beszabályozását végzi. Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítsük elő, szeretetteljes együttműködésben való részvételre neveljük. Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve – utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

EGÉSZSÉGPROPAGANDA

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megkedveltetését, a megvalósulásra irányuló mozgósítást jelenti. Ez, valamint az egészségügyi ellátás időben történő igénybevételére való mozgósítás, illetve felesleges igénybevételének elkerülésére irányuló felvilágosítás a feladata. A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén és a társadalom egészség-védelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata. Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul, segítségével az óvoda, valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívása, a rendszeres mozgás....). Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése. Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészségpropaganda a szülők körében – az egészségesebb választásra való törekvés képességének fejlesztése.

Rendszeres egészségügyi vizsgálatok, szűrések

A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése az igazgató feladata az SZMSZ-ben leírtak alapján. Lehetőség szerint évente egyszer fogászati és általános szűrővizsgálat, illetve hallásvizsgálat megszervezése javasolt.

10. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA ÉS INTEGRÁLÓ NEVELÉS

Célunk a gyermekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése. Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3 - 7 éves fogyatékkal élő vagy szociális hátránnyal küzdő gyermekek a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztések mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak. Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása: minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül. Az óvodai nevelés azon fogyatékkal élő gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját is következetesen betartjuk. Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógusa feladata. A törvényben megfogalmazottak szerint, az Alapító Okiratunk szabályozásai alapján nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésében számítunk a megfelelő végzettségű szakemberek segítségére.

10.1 ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Nagy hangsúlyt fektetünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre. Törekszünk a hátrányok mérséklésére, a gyermekvédelem előtérbe helyezésére, a lemaradók felzárkóztatására, a tehetségek felkutatására.

10.2. CÉLJAINK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATAINK

Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetén:

- Vállaljuk az alapító okiratunkban meghatározott, a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.
- Megszervezzük számukra a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében utazó gyógypedagógusi ellátást szervezünk.
- Egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül saját gyógypedagógus segítségével biztosítjuk számukra a gyógypedagógiai megsegítést, sokoldalú képesség- és személyiségfejlesztést.
- A nevelőmunka differenciált az egyéni képességekhez igazodik.
- Konzultációs lehetőséget kínálunk, szakmai segítséget nyújtunk gyermekeink szülei számára.
- Szoros kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

Kiemelten tehetséges gyerekek esetén

- Tehetség-szűrést végzünk.
- A tehetségigéreteket a tehetségműhelyekben tervszerűen fejlesztjük.
- Fejlődésük eredményeit a tehetség naplóban rögzítjük.
- Fejlesztő munkánk során igazodunk az egyéni képességekhez.
- A gyerekek egyéni adottságait figyelembe vevő módszereket, technikákat választunk.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetében

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a gyermekvédelmi intézményekkel, kollégáink segítségével aktívan közreműködünk annak működtetésében.
- Nyilvántartjuk és folyamatosan aktualizáljuk gyermekvédelmi adatbázisunkat.
- Figyelemmel kísérjük a törvény által előírt gyermekvédelmi kedvezményeket.
- Az ide vonatkozó jogszabályok alapján az érintett telephelyen Óvodai fejlesztő programot működtetünk. (következő fejezet)

11. ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM

Az óvodai fejlesztő program megszervezése

Az óvodai fejlesztő program szervezésének feltétele, hogy az adott nevelési évben az óvoda felvételi körzetében élő, óvodás korú hátrányos helyzetű gyermekeknek korcsoportonként legalább hetven százaléka részt vesz az óvodai nevelésben, továbbá az óvodában, tagóvodában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya – tört létszám esetén felfelé kerekítve – eléri a tíz százalékot.

A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek számára személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő programot szervezünk. Az óvodai fejlesztő programban az a gyermek vehet részt, aki az hatályos jogszabályok alapján hátrányos helyzetűnek minősül. Az óvoda vezetője felveheti az óvodai fejlesztő programba azt a gyermeket is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így felvehető gyermekek létszáma azonban nem haladhatja meg – tört létszám esetén felfelé kerekítve – az adott csoportba felvett, óvodai felkészítésben részt vevő gyermekek létszámának tizenöt százalékát.

Az óvodai fejlesztő program keretében – a gyermek igényéhez igazodva – biztosítjuk

- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet,
- az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

A felsorolt tevékenységek megvalósítása a pedagógus feladata és kötelessége a fejlesztő program keretében, továbbá egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján történő képességfejlesztés, együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében, a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés, a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás.

Az óvodai fejlesztő programban részt vevő gyermek – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az egyéni fejlesztésben résztvevő pedagógusok legalább három havonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a gyermek szülőjét és indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, valamint a nevelési tanácsadást végző pedagógiai szakszolgálat képviselőjét.

Az óvodai fejlesztő programot az intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló miniszteri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg.

A fejlesztő program a Pedagógiai Programhoz kapcsolódó és azzal szoros összhangban lévő Programterv szerint működik. A Programterv részletesen tartalmazza a gyermekek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet, az együttműködések kialakítását a jogszabályban előírt szolgálatokkal, szolgáltatókkal. A Programtervet az igazgató készíti el az érintett óvoda pedagógusaival, évente felülvizsgálja és szükség szerint módosítja. Az abban foglaltak a pedagógusokra kötelező érvényűek, melynek betartását folyamatosan ellenőrizzük.

A fejlesztő program célja

Egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség és esélyteremtés biztosítása az óvodába járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A fejlesztő program feladatai

- A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok biztosítása.
- A szociális hátrányok enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek biztosítása.
- Együttműködések kialakítása azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

A helyi óvodai fejlesztő program hatóköre

A programban részt vevő óvodába járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek teljes köre.

A kimutatás fellelhetősége: a gyermek személyi anyaga, gyermekvédelmi napló, és az intézmény titkársága.

Az óvodai fejlesztő program alappillérei

- személyiségfejlesztés
- tehetséggondozás
- felzárkóztatás

Az óvodai fejlesztő program dokumentumai

- egyéni fejlesztési tervek (képességfejlesztés és együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása)
- együttműködési megállapodások a gyermekek fejlődését segítő szakemberekkel
- a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése háromhavonta, szülők tájékoztatása (indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, a pedagógiai szakszolgálat bevonásával)

12. KAPCSOLATAINK

A kapcsolatok ápolásában intézményünk óvodái mindenkor nyitottak és kezdeményezők. A gyermekek sokoldalú hatékony nevelése, szűkebb és tágabb környezetéhez való kötődése, nemzetéhez és nemzetiségéhez való viszonya egy dinamikusan működő kapcsolatrendszer kiépítésére épül.

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái (a család és az óvoda együttműködése)

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítőjeként segíti a gyermek fejlődését. A tudatosságnak és a hatékony kommunikációnak jelentős szerep jut az együttműködésben, a kapcsolat kezdetén szükség van a határok és a felelősség tisztázására.

Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. A nevelés során figyelembe vesszük a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítjük a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Cél:

- Hatékony együttműködés a szülő és az intézmény között.
- Az egymás iránti tisztelet és bizalom erősítése.
- Az intézmény pozitív hatása a gyermekeken keresztül is a szülőkre.
- Kölcsönös segítségnyújtás és további együttműködési lehetőségek feltárása.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az intézmény/telephelyeink a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségeik szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Az együttműködés formái

- Óvodakezdekéskor a gyermekek befogadásakor biztosítjuk a szülők részvételét az óvodai élettel való ismerkedésben, szeretetteljes fogadtatás mellett - biztonságnyújtás és támogatás nyújtása a gyermeknek és a változások előtt álló szülőnek:
 - az új gyermekekkel való személyes kapcsolat kialakítása miatt hetente csak néhány gyermek kerül befogadásra, hogy elegendő idő jusson az ismerkedésre,
 - megismerni és megérteni a gyermeket az ő egyedi fejlődéstörténetével együtt és erre építeni a nevelését (gondolkodása, tapasztalatai, szokásai, erősségei, félelmei, vágyai) mindezt nagy türelemmel összehangolt munkával,
 - a gyermek magatartása valaminek a következménye, nem jellemvonás (okok összefüggések feltárása, reális célok megfogalmazása, erre építkező nevelési folyamat) - egymásra való odafigyeléssel, az egyedi szükségletek ismeretében, közös megoldások keresése,
 - testi-lelki szükségletek figyelembe vétele,
 - mindenki arra törekszik, hogy kellemes érzéseket keltsen az óvodai élet iránt.
- Pedagógiai találkozók (szülői értekezletek, nyílt napok, egyéb fórumok) az óvoda és család együttműködésének hangsúlyozása a hatékony nevelés érdekében.
- Nyílt rendezvények szervezésével a szülő lehetőséget kap az óvoda szokásainak és szabályainak megismerésére, gyermekeik megfigyelésére.

- A szülők képviselői különböző fórumokon elmondhatják ötleteiket, javaslataikat, kéréseiket.
- Alkalomszerűen szülői kíséret kérése óvodán kívüli rendezvényekhez.
- Tevékenységek felkínálása az óvodai életben, nem csak szemlélődés (konkrét nevelési területek: szülői „szakértők” bevonása, szülő által tartott kezdeményezés).
- Szülők jogainak érvényesítése (Szülői Szervezet) – pedagógiai program, SZMSZ, házirend.
- Családlátogatások, mely hatékonyan szolgálják a megismerést (megértés, elfogadás).

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

- Mezőberény Város Önkormányzati-képviselőtestülete
- Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
- Mezőberényi Szlovákok Szervezete
- Mezőberényi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
- ~~Magyarországi Freinet Egyesület~~

Kapcsolatok más nevelési színtérrel

- Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Bölcsődéje
- Mezőberényi Talentum Református Óvoda
- Katicabogár Evangélikus Óvoda
- Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium
- Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium
- Egyházak

Az óvoda nevelőmunkáját segítő intézmények

- Oktatási Hivatal - Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ
- Békési Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály
- Nevelőszülői hálózat
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat
- Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ

Az óvoda egészségre nevelő munkáját segítők

- Gyermekorvosok, szakorvosok, védőnők

A gyermekek műveltségét gazdagító intézmény

- Orlai Petrics Soma Könyvtár, Muzeális Gyűjtemény és Művelődési Központ

13. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT ELVEK

A pedagógus kompetenciák mindenkori elveinek betartása

- Szakmai feladatok, szaktudományos, módszertani tudás.
- Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.
- A tanulás támogatása.
- A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel

küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség.

- A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység.
- Pedagógiai folyamatok és a gyermek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése.
- A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.
- Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás.
- Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.

14. INTÉZMÉNYI ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

Az intézmény írásos dokumentumai

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja,
- az intézmény Pedagógiai Programja,
- az igazgató éves pedagógiai munkaterve és mellékletei,
- az intézmény önértékelési dokumentumai,
- a szakmai munkaközösség/ek éves munkaterve,
- a dokumentumban meghatározott feladatok megvalósításának elemzése, értékelése,
- szervezési – tanügy-igazgatási feladatok,
- a gyermekcsoportok éves terve, nevelési, tevékenységi, eseményterve,
- egyéni fejlettségmérő lap, mely kiterjed a gyermek anamnézisére, valamint három éves kortól az óvodáskor végéig a nevelési és a tanulási folyamatokra,
- felvételi és mulasztási napló,
- gyermekvédelmi napló,
- naprakész nyilvántartás, pontos adatkezelés

A csoportok fejlődésének ellenőrzése és értékelése

A pedagógiai munka tervezése, elemzése, a gyermekek egyéni megfigyelése folyamatos írásbeli munkát igényel. Segíti a folyamatok célirányos egymásra épülését, ugyanakkor rugalmas alkalmazást és a gyermekekhez való igazodást követel meg.

A gyermekcsoport éves terve, a nevelési és tevékenységi terve a gyerekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, a feladatok egymásra épülnek. A terv nem megmásíthatatlan, a gyermekek, az aktuális feladatok irányítják a folyamatot.

A csoportlátogatások alkalmával folyamatosan ellenőrizni és értékelni kell a tervezést is olyan céllal, hogy az mennyire szolgálja a helyi nevelési program célját és feladatát. Így az elsődleges kontrollmechanizmus a gyermekcsoportban működik.

A csoportok értékelései, az óvodavezetés ellenőrzési tapasztalatai, az óvodapedagógusok önelemzése/önértékelései, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés és minősítés eredményei határozzák meg a következő év kiemelt nevelési feladatait.

A gyermekek fejlődésének értékelése

Az egyéni képességfejlesztésnek minden gyermek esetében érvényesülnie kell.

Az óvodapedagógusoknak ismerniük kell, hogy az egyes gyermekeknél mely részképességeket szükséges fejleszteni ahhoz, hogy önmagukhoz képest optimálisan fejlődjenek.

Különös figyelmet fordítunk a hátrányos, a halmozottan hátrányos, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a veszélyeztetett, és a sajátos nevelési igényű gyermekek hátránycsökkentő fejlesztésére. A tehetséges gyermekek fejlesztése szintén kiemelt feladatunk.

Legfontosabb minden gyermek folyamatos megfigyelése, félévenkénti mérése, és az eredmények írásbeli rögzítése az „Egyéni fejlettségmérő” lapokon.

A célzott megfigyelések szempontjai (az egyéni fejlettségmérő lap alapján)

- befogadás,
- érzelmi, akarati élet, szocializáció,
- mozgás, motoros képesség,
- értelmi fejlettség,
- nyelvi kifejezőképesség.

Minden gyermek optimális fejlesztése érdekében egyéni fejlesztési tervet készítünk /prevenció, korrekció, tehetséggondozó feladatok/.

A pedagógiai program ellenőrzése és értékelése

A program sikerkritériumát „A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén” címmel kiemelt programelem jelenti.

A program ellenőrzésében és értékelésében az igazgató irányításával valamennyi óvodapedagógus részt vesz.

Az értékelés eredménye: erősségeink, gyengeségeink, és az ebből adódó következő nevelési évre vonatkozó feladataink.

Az éves önértékelési munkatervben megfogalmazott szempontsor alapján készítjük el az értékelést.

II. BERÉNYKE PEDAGÓGIAI PROGRAM

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Mezőberény Város Óvodai Intézményének nevelői - elkötelezettek vagyunk a folyamatos megújulás, az új kihívások felé. Pedagógiai nevelőmunkánk célja, maradandó élmények biztosításával, a közösségi és egyéni életben pozitív emberi tulajdonságok megalapozása, a testi-lelki-szociális összhang megteremtése, mely reményeink szerint gyermekeink kiteljesedéséhez, harmonikus jövőjéhez vezet.

1. GYERMEKKÉPÜNK

Nevelőmunkánk középpontja a gyermek és annak mindenekfelett álló érdeke - életkori és egyéni sajátosságainak, érésének és fejlettségének figyelembevételével.

- A közvetlen környezetében jól tájékozódó, arról elemi ismeretekkel rendelkező, azt szerető, védő, szépítő,
- vidám, barátságos, empátikus, segítőkész,
- önmagát, másokat és a másságot elfogadó,
- testileg-lelkileg kiegyensúlyozott, egészséges,
- érdeklődő, önálló véleménnyel is rendelkező,
- természetes kíváncsisággal, tudás- és alkotás vágygal, alkotó képességgel bíró,
- formálódó kötelesség tudattal rendelkező, ösztönözhető, nevelhető gyermek.

2. ÓVODAKÉPÜNK

Értékes, képzett óvodapedagógusok és nevelő munkát segítők – a szokások rugalmasan kialakított rendszerében – szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, családi légkörben fogadják a gyermekeket és szüleiket.

Intézményünk olyan hely, ahol a gyermekeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom veszi körül és ahol a gondozásnak kiemelt szerepe és jelentősége van.

Együttműködésre épülő, gondoskodó, esztétikus és higiénikus környezetben - gazdag tevékenység-rendszerben neveljük a gyermekeket a játék elsődleges szerepének biztosításával.

Az óvodákban dolgozó szakemberek - közös értékrenden alapuló - követésre érdemes erkölcsi mintát adva kulcs-szereplői a mindennapoknak elfogadó, segítő, támogató magatartásukkal.

Az egyenlő feltételek biztosítása során, a differenciált fejlesztésre, a képességek sokoldalú kibontakoztatására, az integrált nevelésre, a kiemelt bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek kielégítésére, a különbözőségek elfogadására törekszünk, tiszteletben tartva az eltérő kulturális különbséget, identitást.

„Ahány gyermek, annyi személyiség” elvének figyelembevételével tervszerű, tudatos, következetes nevelőmunka, az életkornak megfelelő terhelés biztosítása, az óvodások fejlődéséhez és neveléséhez szükséges optimális feltételek megteremtése.

Mindezek eredményeként a gyermekek felszabadultan tevékenykednek, szeretnek óvodába járni, megvalósul testi-lelki kiteljesedésük. Szüleikkel való bizalmas kapcsolatunk kialakulásához a gyermekek boldogságán, az óvodához való szoros kötődésén keresztül vezet az út, így válik valóra a családdal történő együtt nevelés.

3. NEVELÉSI ALAPELVEINK

- A gyermek mindennekfelett álló érdekeinek és egyedi személyiségének tiszteletben tartása, elfogadása, befogadása.
- Esélyegyenlőség biztosítása a nevelési folyamat egészében.
- A gyermek alapszükséglete az érzelmi biztonság, a szeretetteljes nevelés, az érzelemvezérelt megismerés, az élmény fonalán haladó gondolkodás.
- A gyermek kíváncsiságából, felfedezési vágyából kiinduló cselekvéses tanulás biztosítja a gyermek kompetenciáinak fejlődését, a személyiség szabad kibontakozását a kultúraátadás folyamatában.
- Az óvodapedagógus eszköztárában mindig megtalálható olyan eszköz, mellyel élményt tud nyújtani a gyermekeknek.
- A gyermek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságainak és egyéni képességeinek megfelelő, ill. ahhoz illeszkedő eszközök, módszerek által történő támasznyújtás az egészséges fejlődés, a hátránycsökkentés és tehetséggondozás egyik legfontosabb eleme.
- Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze a játék, a játékszabadság tiszteletben tartása, lehetőségeinek biztosítása.
- Példamutatás, értékközvetítő és mintaszerű viselkedéskultúra, közös tevékenykedés.
- A gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, ezért fontosnak tartjuk az óvoda – család szoros együttműködését, kölcsönös kapcsolattartását.

4. NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEINK

Cél:

- Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, a hátrányok kiegyenlítése az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).
- A gyermekek képességeinek kihasználása, azok bővítése, elmélyítése, gyakoroltatása és magasabb szintre emelése.
- „Az óvodapedagógusnak úgy kell közvetítenie kultúránkat, hogy ezáltal az óvoda gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak. A felnőtt szakembernek kell ismernie a módját, és vállalni azt a felelősséget, hogy úgy vezesse el a gyermeket az iskola küszöbéig, hogy a gyermek az új feladatokra felkészült, alkalmas legyen, s eközben boldog gyermekkorát megőrizhesse!” (Porkolábné Balogh Katalin)

Sajátos célkitűzések, sajátos értékek

Intézményi cél a folyamatos megújulás, a helyi erők mozgósítása, mely változásokat generál mind a szakma, mind a gyermekek és a családok jövője érdekében. Az eddigi gyakorlat újraértelmezése – innováció a felfedezés és alkotás útján.

Mosolygó Központi Óvoda: A helyi és magyar természeti értékek védelme, az épített környezet értékeinek óvása, a nemzeti hovatartozás szemléletének kialakítása. A környezettudatos magatartás, a fenntarthatóság szemléletének erősítése, a környezettudatos gondolkodás, a környezetvédelem iránti érzékenység megalapozása és magasabb szintre emelése a tehetség műhelyek működtetésével. A fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője, annak továbbadása, terjesztése. Az egészséges környezet és tudatos táplálkozás kialakítása a gyermekekben, alapvető szemléletformálás a szülőknél. A mezőberényi népművészeti, kézműves mesterségek megismerése. Kiemelt helyen a magyar nyelv ápolása, a játékos beszédfejlesztés.

Magyarvégesi Óvoda: Nemes célkitűzésünk a múlt értékeinek ápolása, hagyományaink, nemzeti öntudatunk megőrzése, a szülőföldhöz, lakóhelyhez való erősebb kötődés kialakítása, népi kultúránk megismertetése. A testi, lelki, szociális érés és fejlődés elmaradásának korai felismerése és szakképzett (mozgásfejlesztő és fejlesztő) óvodapedagógusok általi speciális fejlesztése, a tehetségigérek felkutatása, képességeik gazdagítása a játék és a mozgás eszközeivel.

Nefelejcs Óvoda: A néphagyományok szellemiségének éltetésével, a szlovák hagyományok megőrzésével, a magyar és szlovák kultúrához kapcsolódó pozitív érzelmek, közösségi értékek megerősítése. Természet-közeliség, élet-közeliség, szabad önkifejezés, játékos munkálkodás Freinet szellemében. Személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő programot működtetünk a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek számára. Az óvodai fejlesztő program keretében – a gyermek igényéhez igazodva – biztosítjuk a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet, az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

5.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Az egészség mind a társadalom, mind az egyén számára érték, befektetés a jövőbe. Az egészség védelme és megerősítése így válik társadalmunk alapvető feladatává. A figyelem mindinkább a megelőzés felé fordul, mégpedig gyermekkorban, amikor a személyiség formálódik. E feladat megvalósításának első színtere az óvoda, ahol a készségek, képességek fejlesztésével, ismeretek átadásával segítik elő az egészséges életmód, életforma kialakítását, lelki egészség megőrzését. Az egészséges életvitel iránti igény kialakítása, az egészséges életmód szokássá nevelése, a gyermek testi - lelki egészségének védelme az óvoda minden dolgozójának feladata, az óvodai élet egészét átöleli. Az óvoda különösen ideális hely az egészséges életmód kialakítására.

Az óvodás gyermek napjainak jelentős részét az óvodában tölti, ahol a nevelők feladata, hogy a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése biztosítva legyen. A gondozás szükségleteket elégít ki, segíti a gyermek fejlődését, jó közérzetet biztosít. Alapja a gyermek és gondozójának meghitt, bizalomteljes kapcsolata, mindez egy otthonos légkörben, figyelembe véve a gyermek egyéni, életkori, sajátosságait, szükségleteit, szokásait. Napközben kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy különböző tevékenységek során a gyermek testi egészsége, épsége mennyire védett. A gondoskodás, a szeretet, az elfogadás mindig jelen van.

Cél:

- Egészséges táplálkozási szokások megismerése: az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

- Edzett, egészséges gyermekek nevelése.
- Testi-lelki egészség megőrzésének, védelmének megalapozása.
- Környezettudatos magatartás kialakítása.

Tartalom:

• **Lelki egészségvédelem**

Az óvoda, jelentős hatással bíró intézmény, ahol a gyermek – szülő – nevelő napi kapcsolatban áll, hiszen a gyermekkor fogékony évei rendkívül alkalmasak a személyiség formálására.

Az óvodapedagógus megfelelő kompetenciákkal rendelkezik, amelyek alkalmassá teszik őt a mentális problémák felismerésére, elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, és a családokkal való előítélet-mentes együttműködésre.

• **Gondozás**

Az óvodai nevelés kiemelkedő tevékenysége a gondozás. Az óvodapedagógus és a nevelőmunkát segítők gondozási tevékenysége olyan nevelői tevékenység, amely a gyermekek számára biztosítja a fejlődésükhöz szükséges feltételeket. Segítséget nyújt az egészséges életmód korai megalapozásában, mely elsősorban a gyermekek testi fejlődését és egészségének megőrzését szolgálja. Olyan élettani igényeket, szükségleteket elégítenek ki, amelyek az egészséges életmód kialakításához, tudatosításához is hozzájárulnak. Ez a tevékenység intim, bensőséges kapcsolatot, feltétel nélküli bizalmat feltételez, a gyermekekkel való kapcsolatépítés szempontjából nagy jelentőségű.

A nevelőmunkát segítők feladataiban is egyre hangsúlyosabbá válik az egészségnevelésre való felkészültség és a pozitív mintaadás, mely szolgálja a gyermekek biztonságát és kényelmét, az elemi higiénés viselkedésre szoktatást, az egészséges életmód igénynek alakítását pl. a szabad, kellemes mozgás, a játék-segítés és a kulturált étkezés biztosítása.

Az egészségügyi szokások kialakulásának fontos mozzanata a tudatosítás, mely nagy türelmet, céltudatosságot és következetességet kíván meg a gyermekekkel foglalkozó személyektől. Kialakításában a személyes példa, a bemutatás szerepe igen fontos tényező, mivel rendkívül nagy a gyermekek azonosulási, utánzási törekvése.

• **Személyi higiéné**

Testápolás: A testápolás a rendszeres tisztálkodást, a gyermekek testének és ruházatának gondozását, tisztaság iránti igényük kialakulását szolgálja. A higiénés szokások kialakítása a családban kezdődik. A gyermekek az életkor előre haladtával egyre aktívabb résztvevői a folyamatnak. Az alapos tisztálkodás a betegségek megelőzésében is fontos szerepet játszik. A tisztálkodáshoz szükséges eszközök a gyermekek által elérhető közelségben való elhelyezése jelentősen szolgálja a teljes önállóság kialakulását, az önkiszolgálás lehetőségét az óvoda kor végére. A gyakoroltatás folyamatos, az óvoda dolgozóinak következetes magatartása (segítségnyújtás mértéke) elengedhetetlen.

Öltözködés: Az öltözködés szintén következetességet kíván, elegendő időt biztosítva az önállóság kialakulásához. Az öltözködés a gyermekek számára nem csak egy tevékenység, hanem általa fejlődik a gyermekek ízlése és igény szintje is. Az öltözködés során felhívjuk a figyelmet a kényelmes és réteges öltözködés előnyeire. A sorrendiség és a technikák gyakoroltatása elengedhetetlen az önállóvá válás folyamatában.

Pihenés: Az ebéd utáni pihenés a gyermekek szükségleteinek megfelelően kialakított. A pihenés egy jól kialakult szokásrendszerben biztosított, melynek időtartama a gyermekek, a csoport igényeihez igazodik. A nyugodt pihenés feltételeinek megteremtése kiemelkedő jelentőségű a gyermekek biztonságérzetének fenntartása szempontjából.

• **Egészséges táplálkozás**

A gondozási feladatok közül kiemelt jelentőségű a gyermekek táplálása. Az ízek megkedveltetése, a fejlődő szervezet számára nélkülözhetetlen vitaminok, nyomelemek, ásványi anyagok és folyadék bevitele felelősségteljes feladat a nevelők és a szülők számára. A siker eléréséhez elengedhetetlen, hogy gyermekeink minél több zöldséget és gyümölcsöt fogyasszanak. Helyet kapnak az egészséges táplálkozást népszerűsítő tevékenységek.

A szépen terített asztal ízlésformáló, az étvágyat is fokozhatja, ezen túl kulturált viselkedésre ösztönöz. Az evőeszközök használatával fokozatosan ismerkednek meg a gyermekek. Az óvodások ízlésében, étvágyában, szokásaiban nagy egyéni különbségek vannak, ezért étkezési szokásaikat megismerve alakítjuk ki személyre szóló bánásmódunkat.

• **Testmozgás**

A testmozgás, a rendszeres örömmel végzett mozgás a gyermek életében jelentős szerepet tölt be, mely kedvezően hat a szervezet működésére. Változatos napi és heti-rendben biztosított a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítése, mely a harmonikus, összerendezett mozgás kialakulásához vezet. Nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra, a gyermekek egészségének megőrzése, edzettségük érdekében.

• **Egészségvédelem, biztonságos környezet**

Az óvoda gyermekek nevelése csak egészséges és biztonságos környezetben lehetséges, ezért fontos feladat:

- Higiénés szabályok betartása (gyakori szellőztetés, a gyermek környezetének tisztán tartása)
- Szokások alakítása környezettudatos magatartásformálással.
- Balesetek elkerülése (folyamatos odafigyelés a gyermekek által használt eszközök állapotára és azok helyes használatára)

Mindezt ízlésformáló, esztétikus, derűs, családi környezetben, követésre méltó, modellt nyújtó magatartással, mely nem csak a gyermekek, hanem a szülők körében is jó benyomást kelt.

Viselkedési függőségek, szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Az óvoda és a családok közös felelőssége a prevenció, személyes példamutatással, mintaadással pl. a dohányzás, az alkohol-, energiaital- és kábítószer-fogyasztás ártalmait.

Bántalmazás, erőszak megelőzése

A gyermekek minden erőszakos cselekménnyel szemben különösen érzékenyek. Az érzelmi, fizikai elhanyagolás, bántalmazás megengedhetetlen. A felnőttek felelősek azért, hogy a gyermekeket ne érjék ilyen hatások. Megelőzés: a káros hatások felderítése, veszélyeztető körülmények feltárása, a felmerülő problémák jelzése az illetékes hatóságok, szakemberek irányába.

Feladatok:

- Saját egészségünkhöz való pozitív viszony kiépítése, az életviteli szokások (higiéné, étkezés, öltözködés, mozgás, betegségmegelőzés) megalapozása, gyakorlása, hogy minden gyermek érezze és tudja, az egészség az élet, a létezés öröme, a boldogság lehetősége.
- A gyermekek testi-lelki egészségének gondozása, személyes példamutatással.
- Játékos, cselekedtető tevékenységekkel az egészségvédő magatartás kialakítása.
- A gyermekek mozgásigényének kielégítése.
- Aktivizálás a mozgásos életmódra, változatos tevékenységek felkínálásával.
- Több terület és tevékenység harmonikus összehangolása, az egységes, következetes gyakoroltatás, fokozatos bővítés.
- Az egészséges élelmiszerek megismertetése, megkedveltetése.
- Tevékeny együttműködés a szülőkkel, a gyermekeken keresztül a szülők formálása.

- Gyermekbalesetek megelőzése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Kialakul az igénye az egészséges életmód, az egészségmegőrzés szokásai iránt.
- A fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásai kialakul.
- Testi-lelki harmóniában áll önmagával és környezetével.
- Az önkiszolgálás természetessé válik, a gyermek önállósodik.
- Az alapvető testápolási szokásokat elsajátítja.
- Megfelelő sorrendben öltözik.
- Környezetében igyekszik rendet tartani, kialakul a környezet védelmének igénye.
- Szokásává válik a kulturált étkezési magatartás.
- Készség szinten használja az evőeszközöket.
- Szívesen kezdeményez mozgásos játékokat.
- Felismeri a környezetében a baleseti forrásokat és képes elkerülni azokat.
- Tolerálja, tiszteletben tartja társai egészségügyi állapotát és az abból fakadó megkülönböztetett bánásmódot.

5.1.1. A környezet és természet ismeretén és szeretetén alapuló környezettudatos magatartás ösztönzése, a környezettudatosság erősítése

„Vállaljuk, hogy örökségünket, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.” (Paksi L. 2013)

A környezeti nevelésen belül beszélhetünk külső környezeti nevelésről, mely az élet szeretetére és tiszteletére, felelősségre nevel. Foglalkozik a levegő, víz, talaj és a növények vizsgálatával. Illetve beszélünk a belső környezeti nevelésről, mely foglalkozik az egészségügyi ismeretekkel, táplálkozási szokásokkal, életmóddal, mozgással. A környezeti nevelés megjelenik az óvodai élet minden területén.

A környezettudatosság lényege, hogy igyekszünk olyan életmódot folytatni, amely tekintettel van környezetünkre, óvja, védi a föld természeti kincseit. A környezettudatos életmód az öko szemlélet formálásáról a fenntarthatóság pedagógiájának kialakításáról szól.

Cél:

- a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése
- a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzésére és fenntartására nevelés
- a gyermekek környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének formálása
- a környezetért felelős közösségek kialakítása, valamint olyan tanulásszervezési módszerek alkalmazása, amelyekben felerősítik és felértékelik az ebbe az irányba ható felelős együttműködést

Feladat:

- ismerjék meg az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában
- használják tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, az erőforrásokat
- fedezzék fel az élménypedagógiai elemek segítségével a természet értékeit
- vegyenek részt szervezett tapasztalatszerző kirándulásokon (nemzeti parkok, gyűjteményes kertek, erdei óvoda)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek képessé válnak a megszerzett tudás és tapasztalatszerzés alapján a környezetvédelmi szemlélet ok-okozati összefüggéseinek meglátására

- a környezetért tenni akaró, azt tevőlegesen megóvó gyermekké válnak
- kialakulnak olyan viselkedési normák és formák, amelyek a mindennapi élet létminőségét javítják (szelektív szemlélet, újrahasznosítás, komposztálás)
- teljes szemlélet változás a környezet megóvása érdekében, ahol is megérti azt, hogy az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi.
- megértik a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségét, felfedezik a fajtak sokszínűséget, megóvásuk jelentőségét.

5.2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék,
- a gyermek és az óvoda alkalmazottai, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek,
- annak elfogadására, megértésére neveljük a gyermeket, hogy az emberek különböznek egymástól.

Az érzelmi intelligencia legalább annyira fontos alkotóeleme a személyiségnek, mint az értelmi intelligencia. Az érzelmi intelligencia az a képesség, amelynek segítségével saját és embertársaink érzelmeit felismerjük, azonosítjuk, értelmezzük és kezeljük. Érzelmi intelligenciánk hatással van emberi kapcsolataink minőségére, a stresszel szembeni magatartásunkra és tanulási eredményességünkre is. A gyermek elsősorban érzelmi lény, legtöbb élménye saját élményhez kötődik.

A gyermekek érzelemformáló személyi kapcsolatai a szüleikhez, pedagógusaihoz, kortársaihoz fűződnek. Verbális és nonverbális jelzéseink, értékeléseink érzelmi reakciókat váltanak ki. A pozitív érzelmek építő, a negatívak pedig gátló, romboló jellegűek, így törekednünk kell arra, hogy gyermekeink minél több pozitív érzelmi állapotot éljenek meg. Az érzelmi neveléshez szorosan hozzátartozik az erkölcsi nevelés. Az erkölcs magában foglalja a magatartás normáit, szabályait, követelményeit. Ezek az erkölcsi normák teszik a társadalmat működőképpé.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

Pedagógiánk egészét áthatja az érzelmi- és közösségi nevelés, erkölcsi érték közvetítés, állandó példaadás.

Cél:

- Szeretetteljes, vidám, élményekben gazdag, bizalomra és elfogadásra épülő óvodai légkör kialakítása, melyben a gyermekek jól érzik magukat. Olyan kompetenciák megalapozása, amelyek elősegítik a szociális érzelmek, erkölcsi tulajdonságok kialakulását, optimista szemléletű, kiegyensúlyozott, pozitív énképpel rendelkező, érzelmekben gazdag, helyüket a környezetükben megtaláló gyermekek nevelését.
- A gyermekek biztonságérzetének megalapozása, az önbizalom erősítése és a szocializáció elősegítése.
- Társakhoz, felnőttekhez való kötődés elősegítése.

Tartalom:

- Konfliktuskezelő képesség fejlesztése a tevékenységi formákba ágyazottan, különféle módszerekkel.
- A helyes kommunikáció elsajátítása (verbális és nonverbális eszközök használata) személyes példamutatással.
- A gyermekek társas kapcsolatainak erősítése, a csoportért érzett felelősségtudat kialakítása, alkalmazkodó képesség fejlesztése, ösztönzés az együttműködésre.
- Toleráns, elfogadó magatartás elősegítése.

Feladatok:

- Az óvoda dolgozói már az óvodába lépéskor szeretettel, empátiával fordulnak a gyermekek felé, hogy elnyerjék a bizalmukat, ezzel megalapozva érzelmi kötődésüket.
- Az egyértelműen megfogalmazott szabályokkal, kiegyensúlyozott, derűs, szeretetteljes légkör megteremtése, ezáltal elősegítve, hogy a gyermekek biztonságban érezzék magukat.
- A gyermekek felé érdeklődéssel, empátiával, szeretettel odafordulva, sok beszélgetéssel megtanítani őket érzéseik megfogalmazására és kimondására, ezzel elősegítve a szociális érzelmek kialakulását, mint például az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a megértés, a figyelmesség, a türelem, a tapintat, az udvariasság, az előzékenység.
- Az óvoda dolgozói kommunikációs és metakommunikációs jelzéseikkel, értékeléseikkel, pozitív megerősítésükkel, iránymutatásukkal alakítják a gyermekek önmagukhoz való viszonyát, énképét, önismeretét, önértékelését, önirányító képességét, megtanulják a felnőttekkel szembeni viselkedésmódokat, kulturált érintkezési formákat.
- A változatos, érdekes, játékos feladathelyzetekben, valamint a különböző munka jellegű tevékenységek végzése közben önállóságuk, akarati tulajdonságaik (önfegyelem, önbizalom, kitartás, pontosság, feladattudat, szabálytudat) alakítása.
- A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (igazságosság, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás, felelősségtudat) alakítása meséken, történeteken, mindennapi életük eseményein keresztül, valamint egyéni élményeken alapuló beszélgetésekkel.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
- A különböző szociokulturális helyzetű családokból érkező, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, az átlagostól – pozitív vagy negatív irányban – eltérő képességű, illetve eltérő személyiségvonásokkal rendelkező gyermekek fejlődésének kiemelt figyelemmel való kísérése.
- A családok és az óvoda együttműködésének erősítése a hatékonyabb eredményesség érdekében.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, stb.) bevonásával.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

- A nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a szülőföldről és családdal való kötődés kialakítása, rácsodálkozva a jóra, a szépre, mindazok megbecsülésére.
- Kirándulásokkal és sétákkal a szűkebb és tágabb környezet sokoldalú, élményszintű felfedezése lehetőségének biztosítása, a gyermekek szemléletének formálása, hogy képessé váljanak a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jó és szép felfedezésére, valamint a veszélyek felismerésére is.
- A hagyománnyá vált ünnepeket a várakozás, a varázslat hatja át, a közös örömmel, a közös együttléten, a közös élményen van a hangsúly, mely mindennél jobban mélyíti a csoport összetartozását.
- A gyermekek nevelése során nagy hangsúly fektetése a jókedvre, derűre, humorra.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Optimista szemléletű, kiegyensúlyozott, pozitív énképpel rendelkező, érzelmekben gazdag, aki megtalálja helyét a környezetében.
- Elfogadja és tiszteletben tartja a különbözőségeket.
- Ismeri és alkalmazza a kulturált udvariassági szokásokat a felnőttekkel és társaival egyaránt.
- Ismeri és alkalmazza a csoport szokás- és szabályrendszerét, segítőkész, képes érzelmei kifejezésére, a konfliktusok önálló kezelésére.
- Szívesen kommunikál, érti és alkalmazza az egyszerű metakommunikatív jelzéseket.
- Eljut az önértékesítő, én-központú magatartástól a kezdeményező, kooperatív, együttműködő viselkedésig.
- Felismeri és meg tudja fogalmazni az alapérzéseket, mint az öröm, a bánat, a düh, a félelem, a meglepetés és az undor, képes indulatai kezelésére.
- Örömet jelent számára az alkotás, a felfedezés, ráismerés, megismerés, azaz a tudás, melyeket elsősorban játékában él át.
- Viselkedésében megjelennek az önfegyelm és udvariasság jelei.
- Észreveszi és segíti rászoruló társait.
- A körülvevő természeti és társadalmi környezetet tiszteletben tartja, szereti, védi, szülőföldjéhez kötődik.
- A gyermek ismeri szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldről és családdal való kötődés alapja, rá tud csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Észreveszi és rácsodálkozik a szépre.
- Képes a felnőttekkel és kortársaival aktívan, eredményesen együttműködni.
- Feladat- és szabálytudata kialakult.

5.3. ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS

“A mi nyelvünk határtalan és szabad, korlátlan terület, ahol alkotni, játszani és táncolni lehet. Mindenki a képére formálhatja. Gyönyörű tornája, labdája a ... gyermekeknek és a zseniknek.”

/Kosztolányi Dezső/

Anyanyelvünk sokárnyalátú jelrendszer, amelyet a gyermekek sokszínű tevékenysége közben, a felnőttekhez és társaikhoz való viszonyuk alakulása során sajátítanak el.

A beszéd az önkifejezés legfőbb eszköze, mely által növekszik a gyermekek tájékozottsága, biztonságérzete, gazdagodnak ismereteik. Az óvoda minden lehetséges eszközzel próbálja a gyermekekkel felfedeztetni az élőbeszéd emberközelségét, tartalmasságát, mert ez nyújt maradandó élményt. Ez az élmény nem szűkíthető le a gyönyörködtetésre. Élményforrás lehet ugyanúgy a szép, a harmonikus, a fenséges, a humoros jelenség is – általában jóval, igazságossal összekapcsolva –, mint a rút, a torz, a rémületes, a groteszk – az erkölcsileg rosszal, elítélendővel azonosítva.

A gyermekeknek népmeséket, népi hagyományokat felelevenítő mondókákon, rigmusokon, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemein, meséin, valamint a klasszikus és a kortárs irodalmi művein keresztül történik a magas színvonalú fejlesztése.

Cél:

- A nevelési folyamat egészét átható kommunikáció által a személyiség komplex fejlesztése.
- A közvetlen környezet folyamatos és komplex módon történő megismertetése.
- Az örömmel végzett anyanyelvi játékokkal sikerélmény biztosítása és a szándékos tanulás, a belső motiváltság csírájának kialakítása.
- A meglévő élettani beszédhibák enyhítése érdekében a hallásérzékelés és hallásészlelés fejlesztése és a beszédizmok erősítése.
- Nyitott, magabiztos, jól kommunikáló gyermekek nevelése.
- Értelmi képességek és kreativitás fejlesztése.
- Tiszta érthető beszéd és aktív szókincs kialakítása.
- Beszédkedv felkeltése, megfelelő beszédtempó kialakítása.

Tartalom:

- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása az óvodai nevelőtevékenység egészében.
- A gyermeki közlésvágy kibontása, fenntartása, az aktív szókincs gyarapítása, gazdagítása. Olyan beszélő környezet megteremtése, ahol bátran megnyilvánulnak, kérdeznek.
- A gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő ismereteire építve változatos tevékenységek, élmény- és tapasztalatszerző lehetőségek biztosítása az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- A kognitív (megismerő) képességek és a kreativitás fejlesztése a különböző tevékenységek által.
- Spontán, tervszerű vagy fejlesztési céllal kezdeményezett beszélgetések által a gyermekek nyelvi fejlődésének elősegítése.

Feladatok:

- Az óvoda minden dolgozójának követésre méltó, személyes példája szolgáljon mintaként.
- Az anyanyelvi nevelés és kommunikáció integrált alkalmazása minden fejlesztési területen.
- Beszédszlelés, beszédértés, akusztikus-verbális emlékezet fejlesztése a megfelelő beszélő környezet biztosításával.
- A gyermekek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, a szókincs gyarapítása, a helyes kiejtés és mondatalkotás ösztönzése a komplex óvodai nevelés során.
- A helyes kiejtésre szoktatás, a helyzethez illő beszédfordulatok, mimika és gesztusok alkalmazására serkentés.
- Együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzésben és a korrekcióban.
- A nemzetiségi, valamint a **migráns hazájukat elhagyni kényszerülő** gyerekek támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- Ösztönző környezet biztosítása annak érdekében, hogy kialakuljon és fejlődjön a gyermekek szándékos figyelme, kitartása, önfegyelme, türelme és feladattudata.
- A gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylése.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés a magyar mesék és versek tárházán keresztül.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ.
- Aktívan használja a tapasztalatok során bővült szókincsét.
- Nyugodtan és figyelmesen hallgatja végig a felnőtteket és a társait is.
- Kialakul a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hangleadású, hangerejű és sebességű beszéd.
- Beszédét személyiségének és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokkal, mimikával kíséri.
- Többnyire tisztán ejt minden beszédhangot.
- Képes a non-verbális jelzések megértésére.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- Elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Felismeri és megfogalmazza az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket.
- Képes a figyelemösszpontosításra.
- Cselekvő szemléletes és képi gondolkodása mellett kialakulóban van az elemi fogalmi gondolkodás.

6. TEVÉKENYSÉGFORMÁK

6.1. JÁTÉK

„A játék spontán, a gyermek szabadon választott, minden külső kénysztől mentes tevékenysége. Örömforrás maga a ténykedés, a manipuláció, az elképzelés szerzi a gyermeknek az örömet.

”/Merei Ferenc/

A természetes gyermeki megnyilvánulások sorában a két legfontosabb, a játék és a mozgás nagymértékben befolyásolja a gyermekek kisgyermekkorai fejlődését. A korai fejlődési tényezők nagymértékben meghatározzák az idegrendszer számos működési sajátosságát, amelyek a későbbiekben nemcsak a korai tanulás, hanem a szándékos iskolai tanulási, elsajátítási folyamatok sikerességét is befolyásolják.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A gyermekek játékának fejlődése tükrözi mind a szocializációt, mind az értelmi-érzelmi fejlődést egyaránt.

A nyugodt légkör, elegendő idő és hely biztosítása a tevékenységek számára természetes és magától értetődő követelmény. Minden gyermek megtalálhatja a számára legkedvesebb tevékenységet: átélheti vágyait, élményeit újra játszhatja. A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal a játék tartalmát gazdagítják. Ezeket a tapasztalatokat a játék során újra átéljük.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játék folyamatában kitüntetett szerep jut az óvónőnek, tudatos jelenlétével biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását, mindig rendelkezésre áll, együttműködésre és segítségre kész, akihez bármilyen problémával szívesen fordulnak a gyermekek.

Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátékával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Cél:

- A nyugodt, elmélyült, átszellemült játék biztosítása.

- A gyermekek egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatása az intellektuális, mozgásos és társas kapcsolatokon keresztül, melyben érvényesül a gyermekek szabadsága, önállósága.
- Az örömteli játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiség fejlődésének, pszichikumának, kreativitásának és a differenciált képességfejlesztésnek a megvalósulása.

Tartalom:

- A játék témáját azok a valóságmozzanatok alkotják, amelyeket a gyermek kiemel, amelyek a számára fontosak, amelyek a legnagyobb hatással voltak rá. Ez a valóság szubjektív módon való visszatükröződése. Ez teszi színessé a gyermekek játékát, ez ad alapot arra, hogy a gyermek aktuális állapotáról képet kapjunk. (Körmöczy Katalin)

Feladatok:

- A nap folyamán a feltételek biztosítása (idő, hely, eszközök, légkör).
- Változatos lehetőségek biztosítása a mozgásigény és aktivitás kielégítésére.
- Indirekt irányítással, tudatos jelenléttel, támogató, serkentő magatartással biztosítjuk, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat élményeik, érzelmeik, fantáziájuk szerint.
- A játékra ösztönzés érdekében olyan problémahelyzetek teremtése, amelyek választásra késztetnek, eszközhasználatra ösztönöznek, ötletet adnak vagy serkentik a játék elmélyítését. Szükség esetén segítség, példa, minta adása.
- A gyermekek óvodán kívüli, illetve otthonról hozott tapasztalatainak és élményeinek felhasználása a játék tartalmi gazdagítása érdekében.
- A játék menetének figyelemmel kísérése, az önállóság tiszteletben tartása, szükség szerinti beavatkozás.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Játéka elmélyült, kitartó, a gyakorló játék szintjéről a szerepjáték szintjére fejlődik.
- Képes szerepvállalásra.
- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz.
- Játzócsoportok között tartós kapcsolatok alakulnak ki.
- Képes elfogadni játszótársai elgondolásait.
- Vigyáz a játékeszközökre.
- Képes játékot közösen tervezni, kiválasztani.

6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

Nincs nagyszerűbb annál, amikor a kisgyerek issza minden egyes szavát a mesélőnek és képzelete elindul abba a csodás világba, amit együtt teremtett meg azzal, akinek a meséjét hallgatja”

/Lázár Ervin/

A mesélés szórakoztat, segít a világban eligazodni, az élmények feldolgozásával oldja a szorongást, hozzájárul a gyermekek anyanyelvi neveléséhez. Napjaink jelentős mértékben digitalizált korában még nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani az élőszó, beszélgetés és a könyvek megismerésének, szeretetének. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mesék és a versek világa gazdag képzeleti elemekben, éppen ezért a gyermekeknek lehetősége nyílik arra, hogy az adott szereplő, szituáció a képzeletükkel felruházva jelenjenek meg előttük. A történetek, elbeszélések hallgatása közben erősítjük a gyermekekben a beszédfigyelmet, a megtisztelő odafigyelést a másik közlése iránt, miközben aktív befogadóként élik meg a hallottakat (aktivizálva az érzelmeiket, a gondolkodási folyamatokat). Az átélést kérdésekkel nem

zavarjuk meg, hogy a cselekmények és szereplők tovább létezhesenek a gyermekek belső világában.

Az előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Az irodalmi nevelés anyagának fő forrása a magyar népköltészet, a magyar gyermekköltészet, a népi dajkai hagyományok, gazdag, erős és jó alapot kínál a mindennapos mondókázásra, verselésre. Ezt kiegészítik magyar költők, írók művei, más népek, nemzetiségek mese-vers anyagának klasszikusai a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt szerepelnek.

Az érzelmi irányítottság folytán a gyermekek mesével kapcsolatos véleménye rajzban, bábjátékban, szerepjátékban is megjelenhet.

Cél:

- Irodalmi élmény nyújtásával a gyermek érzelmi, esztétikai, erkölcsi, értelmi fejlődésének elősegítése.
- Pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- A magyar népi kultúra elemeinek, hagyományainak közvetítése.
- A mindennapi mesélés, verselés, mondókázás által a gyermekek lelki nyugalmanak biztosítása.

Tartalom:

- Állatmesék, láncmesék.
- Ölbeli játékok, állathívogatók.
- Ismert költők ritmikus, játékos versei.
- Tündérmesék, meseregények.
- Népi mondókák, halandzsa szövegek, kiolvasók.
- Vidám, humoros versek, klasszikus és magyar költők versei és művei.
- Történetek, elbeszélések.
- Mesék bábozása, dramatizálása.
- A gyermek saját vers- és mese alkotása.

Feladat:

- Az esztétikai élménynyújtáson kívül fontos feladata irodalmi nevelésünknek a gyermekek anyanyelvi nevelése: az érthető, kifejező, hatásos és meggyőző beszéd készségének kialakítása.

- Művészi értékű, népi, klasszikus és kortárs irodalmi alkotások válogatása a gyermekek korosztályának és fejlettségének megfelelően. Az irodalmi anyag **gyermekközpontú, korosztályos, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek szerinti**, tudatos, igényes megválasztása.
- A gyermekek fokozatosan szoktatása a mese figyelmes végighallgatására, a többszöri meghallgatás után dramatizálásra is sor kerülhet.
-
- Lehetőségek megragadása a kiolvasók, versek ismételtetésére, beszélgetésre és beszéltetésre.
- Példamutató kommunikáció az óvoda dolgozói részéről.
- Mese, vers tevékenységek mindennapi szervezése, az élményszerű befogadáshoz befogadó légkör teremtése.
- A saját, személyes élmények elmesélésére ösztönzés.
- A szerepvállalás támogatása, a sikeresség elősegítése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Várja, kéri a mesemondást.
- Szívesen mesél, bábozik, dramatizál.
- Szívesen mondogat verseket, mondókákat.
- Maga is kitalál történeteket, meséket, különféle rigmusokat, mondókákat.
- A gyermek elmélyült befogadóvá, a művek újraalkotóivá válhatnak.
- Képről mondatokban beszél.
- Folyamatosan, összefüggő mondatokban fejezi ki magát.
- Megfelelő szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatai érthető kifejezését.
- Beszédkedve erősödik.
- Kialakul a könyv szeretete és tisztelete.

6.3. ÉNEK, ZENE, **NÉPI JÁTÉK, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC**

“Ide bizony a zene elemi tünneményeinek a gyermekkorban kezdődő, fokozatos beidegzése sok éven át való gyakorlása kell... Kezdeni már az óvodában kell, mert ott a gyermek játszva megtanulja azt, amire az elemiben már késő.”

/Kodály Zoltán/

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. **Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet.** A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

~~Zenei nevelésünk anyagát a magyar nép hagyományaiból sarjadó mondókák, magyar népi gyermekjátékdalok alkotják. Ezt kiegészítik a szövegében és dallamában egyszerű műzenei gyermekdalok és egy kis ízelítő más népek dallamaiból.~~

Cél:

- Örömteli, élményekben gazdag tevékenységekben a zenei ízlés, esztétikai fogékonyság kialakítása.
- A néphagyományok, gyermektáncok megismerésével a nemzeti identitástudat kialakítása.
- Zenei képességek fejlesztése.

Tartalom:

- Ritmusérzék fejlesztése egyenletes lüktetés érzékeltetésével, tempóérzék fejlesztésével, dalok, mondókák ritmusának megismertetésével, különféle mozgások összekapcsolásával, táncos lépésekkel.
- Hallásfejlesztés a magas-mély, a halk-hangos közti különbség felismertetésével, alkalmazásával, belső hallás fejlesztésével, hangszín, zörejhangok felismertetésével, dallamfelismeréssel, dallambújtatással.
- Harmonikus mozgás fejlesztése térformák alakításával, egyszerű táncmozdulatok elsajátításával, különféle táncos formák megismertetésével.
- Komplex képességfejlesztés pl. dalfelismeréssel, visszhangjátékkal, improvizációs készség, kreativitás, belső hallás fejlesztésével.
- Hangszerek megismertetése.
- A gyermekek megismertetése nép- és műzenei alkotásokkal.

Feladat:

- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások felhasználásával a gyermekek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás, zenei alkotó képesség) fejlesztése.
- A népdalok, a népi játékok által a hagyományok megismertetése, átöröklése.
- Tiszta, szép énekléssel és szövegkiejtéssel pozitív mintaadás.
- Egyszerű ritmushangszerek használatának megismertetése.
- A zenehallgatási anyag igényes, életkornak megfelelő megválasztása.
- A jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó mondókák, dalok megismertetése.
- Változatos zenei élményhez juttatás.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Kialakul a belső motiváció az éneklésre.
- Tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni.
- Tud dallamot, vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Tud társaival különböző térformákat alakítani, képes játékos táncmozdulatokra.
- Megkülönbözteti és alkalmazni tudja a zenei fogalompárokat.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, tudja mindkettőt a dalból kiemelni.
- Felismeri a zörejeket, zenei hangokat.
- Hosszabb éneket, hangszeren előadott dalt figyelmesen, érdeklődően végighallgat.
- Megbeszélés vagy egyéni ötletek alapján az éneklést egyszerű hangszerekkel tudja kíséni.

6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

„Az ábrázoló tevékenység célja nem maga a tevékenység során létrejövő bármiféle alkotás, annak esztétikai értéke! A létrejövő „mű” csak mint jelzés – mint a gyakorlati ismereteinek, érzelmi életének, közügyességének leképezése – kezelendő! A cél a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá, könnyedebbé tétele, az intellektuális látás kialakítása!”

/dr. Balázsne Szűcs Judit/

Az ábrázoló tevékenység beépül az óvoda gyermekek mindennapjaiba, játékába, mely kezdetben kísérletezés az anyagokkal, eszközökkel, ezekből különböző jelek, formák alakulnak, melyekből kompozíciókat alkot.

A mindennapi ábrázolás zömében spontán tevékenység, mely teljes szabadsággal épül be a többi játéktevékenység közé. A gyermeki alkotások témája legtöbbször nem egy konkrét élmény, hanem sok élményből összeálló tapasztalat. A lelkes belső izgalom a legnagyobb kincs, amit a gyermekekben meg kell őriznünk.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Cél:

- A gyermekek személyiségének formálása a vizuális tevékenységek során.
- Olyan készségek kialakítása, amelyek az írás előkészítésében rendkívül fontosak.
- A tevékenység örömeinek megéreztetése.
- Igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikus formálására.
- A szép iránti nyitottság kialakítása, az esztétikai élmények befogadása.

Tartalom:

- Képalakítás képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendezésével, változatos technikákkal, eszközökkel és alapanyagokkal.
- Plasztikus formák létrehozása mintázási technikák alkalmazásával, a barkácsolás és a kézimunka eszközeivel.
- Építés közben ismerkedés a különböző tárgyak formáival, alakzataival, rakosgatással, sorakoztatással, a több napon át tartó építés lehetőségével.
- Közös sík- és térbeli, többalakos kompozíció megjelenítése.
- Környezetalakító, díszítő munka az esztétikus tárgyi környezet kialakítása érdekében.
- Ismerkedés műalkotásokkal, népművészeti elemekkel.

Feladat:

- Szemlélődésre, gondolkodásra, **esztétikai élmények befogadására**, alkotásra ösztönző, ~~esztétikus~~-környezet kialakítása.
- Szűkebb és tágabb környezet megismertetése annak érdekében, hogy gazdagodjon képzelő erejük, absztrakt látásmódjuk, esztétikai élményük.
- Az ábrázoló tevékenységekhez egész nap folyamán megfelelő tér és változatos eszközök biztosítása.
- A tevékenységek gyakorlásához megfelelő méretű, minőségű és mennyiségű anyagok, eszközök, valamint idő biztosítása, **előtérbe helyezve a természetes anyagok, termékek felhasználását. Új megoldások keresése, kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.**
- A gyermekek megismertetése az eszközök célszerű használatával, a különböző anyagokkal, technikai alapelemekkel, eljárásokkal.
- Témák felajánlása az ábrázoló tevékenység változatosabbá tételéhez.
- Pozitív mintaadás a vizuális tevékenységek során, közös élményekhez juttatva a gyermekeket.
- Megfelelő légkör biztosítása: szükség esetén motiválva, buzdítva, ötletet adva, lehetőséget teremtve, szokásokat kialakítva.
- A gyermekek megismertetése műalkotásokkal, népművészeti elemekkel.
- A gyermekek önálló alkotó munkájának támogatása.
- Kiállítási lehetőség megteremtése a gyermekek munkáiból.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Mondanivalójukat vizuálisan ki tudják fejezni.
- Az építésben, téralakításban sokféle tapasztalattal rendelkeznek.

- A tárgyak térbeli kiterjedését, főbb formai jellemzőit felismerik, megnevezik.
- Képalakításaikban egyéni módon és változatos formában jelennek meg élményeik, elképzeléseik, képzeletük.
- Észreveszik környezetük színhangulatát és saját alkotásaikban is érvényesítik kedvelt színeiket.
- Alkotásaikra jellemző a részletező formagazdagság, emberábrázolásaikra az egyszerűbb mozgások ábrázolása.
- Megfigyeléseiket és elképzeléseiket felhasználják a különböző formák mintázásában, plasztikai munkáikban.
- Önállóan alkalmazzák a megismert technikákat, díszítő eljárásokat, az eszközöket készség szinten kezelik.
- Örömmel vesznek részt környezetük szépítésében.
- Érdeklődnek egymás produktuma iránt, önálló véleményt alkotnak.
- Motiváltak készülő alkotásaik tökéletesítésében.

6.5. **MINDENNAPOS MOZGÁS**

“5 éves kor után már alig alakulnak ki új, alapvető mozgásformák, viszont a meglevők csiszolódnak. A későbbi fejlődés üteme attól függ, hogyan foglalkoztatták a gyermeket az első évtizedben.”
/ Dr. Bakonyi Ferenc/

A mozgás a játékkal együtt a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Ez a két tevékenység nem is válik szét a gyermek életében a legtöbb esetben.

A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

Szervezeti keretek:

- a) **spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,**
- b) **irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,**
- c) **szervezett mozgásos tevékenység.**

A mozgásfejlesztést tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgástól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és elősegíti az egész személyiség fejlődését. Kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását is ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező hatása egymásra. Gyermkeink mozgásának fejlettsége képet ad az általános fejlettségi szintről, a fejlődés üteméről. A reális kép megléte nélkülözhetetlen, mert a fejlődést segíteni csak a meglévő szinthez igazodva lehet.

~~Mozgásunk, tartásunk árulkodik jellemünkről, hangulatunkról.~~ Igyekszünk a mozgás személyiségformáló hatását a lehető legjobban kihasználni. Olyan környezetet és lehetőségeket teremtünk a gyermekek számára, amik lehetővé teszik a mozgástevékenységek gyakorlását.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. Megszervezhető tornaszobában, csoportszobában, játszóudvaron is.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Cél:

- A gyermekek mozgásigényének kielégítése egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó, rendszeres egészségfejlesztő testmozgással, természetes és mesterséges körülmények között.
- A pszicho-motoros készségek és képességek kialakítása, formálása és fejlesztése.
- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, harmonikus, szép mozgássá alakítása.
- A komplex testmozgások által az erkölcsi és akarati tulajdonságok, mentális képességek – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlesztése, a hátrányok kiegyenlítése.
- A mozgás szeretetére építő életvitel, életmódszemlélet megalapozása.
- A mozgásból fakadó fokozott baleseti lehetőségek megelőzése, elkerülése. Önmagára vigyázó és társaira figyelő gyermek nevelése.

Tartalom:

- Testnevelési játékok: szerep- és utánozó játékok, szabályjátékok, futó- és fogójátékok, sor- és váltóversenyek, labdajátékok.
- Nagymozgások alkalmazása a mindennapokban spontán és irányított mozgástevékenységek során (csúszás, kúszás, mászás, járás, futás, ugrás, dobás).
- Óvodás korban előforduló tartáshibák és lábstatikai rendellenességek megelőzésére és azok javítására vonatkozó gyakorlatok alkalmazása.
- Megfelelő és változatos eszközök (tornaszerek, kézi-szerek) használata.
- Mindennapos testmozgás lehetőségének megteremtése.

Feladat:

- A gyermekek teljes személyiségének kibontakoztatása érdekében azon feltételek megteremtése, amelyek elősegítik a pszichoszomatikus fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodóképességét.
- Jó levegőjű, tiszta környezet biztosítása, a szabad levegő kihasználása.
- Alapvető testi képességek (erő, gyorsaság, állóképesség, ügyesség) fejlesztése különböző gyakorlatokkal.
- Kondicionális és koordinációs képességek, a mozgékonyág és hajlékonyág fejlesztése változatos eszközökkel, módszerekkel, technikákkal.
- Mozgásos tevékenységekhez szükséges szervezési feladatok végrehajtása.
- A szabad játék kereteiben végzett mindennapos frissítő mozgás feltételeinek megteremtése.
- **A minden nap biztosított aktív szabad játék mellett az irányított mozgásos tevékenységek hangsúlyos megjelenése, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.**
- A gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése.

- Sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási lehetőségek biztosítása a különböző mozgástevékenységek során.
- Mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása, amelyek kedvezően hatnak a kondicionális és koordinációs képességekre, illetve a mozgékonyág, hajlékonyág fejlődésére.
- A mozgásanyagok összeállítása során a gyermekek egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vétele.
- Preventív jelleggel tartásjavító gyakorlatok, mozgásformák beiktatása a mindennapokba (szükség szerint szakemberek bevonása).
- Változatos módszerek, eszközök, foglalkoztatási formák alkalmazása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szeretik és igénylik a mozgást.
- A csoportszobában, az udvaron, a szabadban önállóan is megtalálják azokat a mozgáslehetőségeket, amelyek élvezetet nyújtanak számukra és másokat sem zavarnak vele.
- Betartják a szabályokat, a balesetek elkerülése érdekében vigyáznak önmagukra és társaikra.
- Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik, finommozgásokra képesek.
- Testi erejük növekszik, cselekvőképességük egyre gyorsabb, mozgásuk egyre kitartóbb, erősödik akaraterejük.
- Megismerik saját képességeik lehetőségeit és korlátait.

6.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

“Amit csak hall a gyermek, könnyen elfelejti. Amit lát is, már inkább megjegyzi. De amiben ő maga is tevékenyen részt vesz, az biztosan bevésődik az emlékezetébe.” /Kodály Zoltán/

A gyermek és környezete

A gyermekek beleszületnek egy környezetbe, egy családba, amelynek hatásait mintakövetéssel szokássá alakítják. Ezek a szokások később bővülnek, különösen az óvodába kerüléskor. A környezeti nevelés maga az óvodai élet. Ahogy játszunk, mozgunk, étkezünk, ahogy alakítjuk emberi kapcsolatainkat, amilyen anyagból vannak a játékaink és bútoraink, ahogy vigyázunk a vízre, az energiára, egymásra.

A környezeti nevelés elsősorban a szokásokon, a környezettel való kapcsolattartás hétköznapi apró történésein keresztül érvényesül. Tudatos nevelő-tervezőmunka és irányítás mellett a gyermekek tapasztalataira, élményeire, érdeklődésére, kíváncsiságára támaszkodva nyújtunk új ismereteket. A környezeti nevelés az emberi kapcsolatok világára is kiterjed: a szeretet, a tolerancia, a békés, kiegyensúlyozott magatartás, amely kirekeszti az agressziót, a gyengébbek, a kisebbségben lévők bántalmazását. Fontos a szavak tisztasága, a szándékok, cselekedetek szépsége.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Cél:

- A gyermekeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet tapasztalatok általi megismerése életkoruknak megfelelő szinten.
- Pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása a természeti- emberi- tárgyi világ értékei iránt.

- Környezettudatos, a környezetre figyelő, környezetbarát magatartás, gondolkodás megalapozása.
- A környezetünkben élő növények, állatok megismerése.
- Az időjárás változásainak, az évszakok váltakozásainak megismerése.
- A napszakok, napok, hetek, hónapok periodikusságának észlelése.
- Az ember, a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, szokások megismerése.
- A természet szeretetének megalapozása, a természet szépségének védelme.
- Bevezetés a közlekedéssel kapcsolatos ismeretekbe.

Tartalom:

- A környezetért való tevékenykedés, melyhez fontos, hogy minél gyakrabban éljék át a gyermekek az „én is tudok valamit tenni a környezet épségéért” élményét.
- A környezettudatos magatartás megalapozása.
- A tapasztalatszerzés, közös élmények lehetőségének gyarapítása a városunktól távolabbra szervezett kirándulások alkalmával.
- A természet védelmének és szeretetének megalapozása.
- A külső világ tevékeny megismerésének az évszakok folyamatos változásaihoz való kapcsolása a természeti, tárgyi és társadalmi környezet összefüggései mentén.
- „Természetsarok” létrehozása, ahol a közösen gyűjtött természeti kincseket tároljuk.
- Az időjárás és a természet változásainak, az idő múlásának és ritmikus ismétlődésének megfigyelése.
- Társadalmi környezetünk megismerése (intézmény- és üzemlátogatások, stb.).
- Biztonságos közlekedés gyermekszemmel: a gyalogos- és a közúti közlekedés szabályainak megismerése.

Feladat:

- Folyamatos és alkalmi megfigyeléssel, az adódó lehetőségek megragadásával az élményanyag biztosítása. Az otthonról hozott tapasztalatok, élmények, ismeretek felhasználása és a gyermeki kíváncsiság kielégítése tevékeny részvétel által.
- Közvetlen találkozás a természetvédelemmel, környezetvédelemmel.
- Optimális feltételek biztosítása a képességfejlesztéshez, összefüggések felfedezéséhez.
- A szabad levegőn való tartózkodás során a spontánul adódó lehetőségek kihasználása.
- Élményszerző séták, kirándulások szervezése.
- Zöldségek, gyümölcsök kóstoltatásával a gyermekek különféle ízekkel való megismertetése.
- A természet változásainak, periodikusságának megfigyeltetése, ok-okozati összefüggéseinek megláttatása, a természet törvényszerűségeinek szemléltetése komplexitásra törekedve.
- A napirend, hetirend ismétlődésével, a hét napjainak megnevezésével az időkeretek periodikusságának érzékeltetése.
- A testi épség megőrzésének tudatosítása, balesetmentes és egészséges környezet biztosítása.
- Közlekedés eszközeinek, szabályainak megfigyeltetése.
- A szülőföldhöz való kötődés alapjainak lerakása.
- Szerepek, magatartási módok megtanulása, viselkedési és életviteli stratégiák kialakítása és gyakorlása.
- Környezeti értékek felismertetése, fogalmak tisztázása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Meglátják, és értékelik a környezetükben rejlő szépségeket, ragaszkodnak szülőföldjükhöz.
- Óvják, védik környezetüket, vigyáznak a rendre, szándékosan nem bántják az élőlényeket.

- Észreveszik a környezetben és természetben lévő egyszerű ok-okozati összefüggéseket.
- Aktívan részt vesznek a hagyományok ápolásában.
- Tudják a személyes adataikat, lakcímüket.
- A környezetükben élő növény- és állatvilág sok fajtáját ismerik.
- Ismerik és alkalmazzák az elemi közlekedési szabályokat.
- Az őket érdeklő problémákat belső késztetés hatására igyekeznek megoldani.
- Törekszik a környezet védelme érdekében a tudatos, felelősségteljes cselekvésre, a fenntartható környezet kialakítására.
- Tudják az évszakok, hónapok, napok, napszakok neveit, sorrendiségét.

Matematikai tartalmú tapasztalatok

A környezet megismerése közben matematikai ismeretek, tapasztalatok birtokába is jut a gyermek. Matematikai fogalmakkal állandóan találkozunk, így szinte természetes módon ismerkedik meg velük. A matematikai kifejezések először passzív szókinccsé válnak, majd valamennyi beépül beszédükbe. A matematika tartalmú tevékenység rugalmas, fegyelmezett gondolkodásra, a felfedeztetés pedig az ötletes megoldások keresésére nevel.

Cél:

- A gyermekeket körülölelő világ téri–formai-mennyiségi összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása.
- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése és pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozásához.
- A felfedezések útján új összefüggések keresése, önálló megoldások és ítéletek alkotása, kreatív képességek kibontakoztatása.
- Az életkornak megfelelő számfogalom és a számkép kialakítása.

Tartalom:

- Tárgyak, személyek összehasonlítása, válogatások, rendezések, halmazalkotások.
 - Tárgyak, személyek tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
 - Tárgyak, személyek összehasonlítása felismert tulajdonságok szerint.
 - Kiválogatás, általános vagy kiemelt tulajdonságok szerint.
 - Szétválogatás (osztályozás) meghatározott tulajdonságok szerint.
 - Rendezés meghatározott elv, szempont, tulajdonság alapján.
 - Irányított összehasonlítások.
 - Szavakban történő összehasonlítások.
- Számfogalom előkészítése, alapozása.
 - Mennyiségek összemérése.
 - Halmazok összehasonlítása, összemérése (párosítások).
 - A mennyiségek mérhető nagysága: mérések.
 - A halmazok számlálható tulajdonsága: darabszám.
- Tapasztalatok a geometria körében.
 - Építések, alkotások szabadon és másolással.
 - Tevékenységek tükörrel.
 - Tájékozódás térben, síkban.

Feladat:

- A nevelés és a fejlődés optimális feltételeinek biztosítása.
- A gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére és az önálló problémamegoldás iránti igényére való támaszkodás.
- Élmények és a tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása minél több érzékszerven keresztül.
- Problémaszituáció megteremtése.
- A gyermekek kognitív (megismerő) képességeinek fejlesztése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

- Képesse válik, hogy a pedagógus kéréseit, utasításait megértse.
- Matematikai jellegű problémáról gondolatait elmondja, ítéleteket alkot, vállalkozik a megoldásra.
- Képes tulajdonság szerinti válogatásra, sorba rendezésre.
- Érti és használja az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Tud mérni, összemérni, párosítani.
- Elő tud állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Tud számlálni és elemi műveleteket végezni legalább abban a számkörben, ahány éves.
- Azonosítani tud egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képes megépíteni a mintával megegyező térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képes a térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni különböző geometriai tulajdonságok alapján és egyszerű tulajdonságokat megnevezni.
- Meg tudja építeni 2-4 elemből álló alakzat tükörképét zsebtükör segítségével.
- Térben és síkban való tájékozódás során érti és követni tudja az irányokat, alkalmazza a helyeket kifejező névutókat.

6.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

“Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy ki a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven tevékeny ember válják belőle.”

/Varga

Domokos/

A munkára nevelés is az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat, ami áthatja a gyermekek mindennapi tevékenységének egészét. A gyermekek számára gyakran nem is válik szét a játéktól és a cselekvő tanulástól. A személyiségfejlesztés fontos eszközének tekintjük a munka és munka jellegű tevékenységek örömmel végzett gyakorlását.

Cél:

- Készségek, képességek és olyan tulajdonságok megalapozása, mint kitartás, önállóság, felelősségvállalás, céltudatosság, együttműködés és kötelességtudat.
- A cselekvő tapasztalással a munkavégzéshez szükséges attitűdök formálása és a saját és mások elismerésére nevelés.
- Egyes munkafolyamatok megismertetése.

Tartalom:

- Önkiszolgálás: a gyakorlás során olyan célszerű munkafogások elsajátítása, mellyel gyorsabbá és pontosabbá válik a tevékenység.
- Naposi munka: az étkezés körüli tennivalókban eszközök kiosztása, elrakása, öltöző és mosdó rendjének megőrzése, teremrendezés, segítség társaknak, felnőtteknek.
- Alkalomszerű munkák: a gyermekben ösztönösen jelenlévő segítőkészség felszínre hozása olyan munkamegosztással tervezhető feladatokban, mint segítség az óvoda dolgozóinak, társnak, egyéni és eseti megbízatások teljesítése, játékjavítás, környezet rendjének megóvása, ünnepi dekoráció készítése.
- Növények gondozása: az óvoda udvarán végzett közös munka közös öröm forrása, mint az őszi és tavaszi gereblyezés, levélszállítás, fűgyűjtés.

Feladat:

- A játékos jelleg megőrzésével annak biztosítása, hogy a gyermekek örömmel végezzék a munka jellegű tevékenységeket.
- Tudatos tervezéssel és szervezéssel, együttműködéssel és folyamatos pozitív megerősítéssel a gyermekek munkájának figyelemmel kísérése, értékelése.
- A munkavégzés által is lehetőség teremtése a környezet megismerésére, tapasztalatszerzésre.

- Megfelelő mennyiségű és minőségű eszköz biztosítása a tevékenységekhez, azok balesetmentes használatának megtanítása.
- A gyermekek sikerélményekhez juttatása az önmagáért és a közösség érdekében végzett munka során.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

- A gyermek ügyel saját személye és környezete rendjére.
- Szívesen vállal munka jellegű megbízatásokat, munkatevékenységében kitartó.
- A munkavégzésnél használt eszközöket rendeltetésüknek megfelelően használja.
- Az étkezőasztalt esztétikusan teríti meg.
- Részt vesz a teremrendezésben.
- Értékeli és megbecsüli mások munkáját.

6.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

*“A tanulás ne lecke legyen a gyermeknek, hanem szívdobogtató élmény!”
/József Attila/*

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

A tanulás jellege megköveteli az alkalmazott módszerek játékos alkalmazását. Fontos szempont, hogy a gyermekek érdeklődési körébe tartozó dolgokról, tevékenységének spontaneitásából induljunk ki.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, az érzékszerveit foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása. Az óvodapedagógus pozitív megerősítéssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

Cél:

- Az óvodai tanulás elsődlegesen célja a gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg. mely előzetes élményeire, tapasztalataira és ismereteire épül.
- A nevelési folyamat egészét átható, a gyermek cselekvő aktivitására, közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalására és élethelyzetekben való gyakorlásra épített folyamatos ismeretszerzés és tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.
- A közvetlen környezet folyamatos és komplex módon történő megismertetése.
- Az önként vállalt részvétellel, az örömmel végzett tevékenységgel, a gyermek egyéni teljesítő képességéhez mért feladatokkal sikerélmény biztosítása és a szándékos tanulás és a belső motiváltság csíráinak megjelenítése.

Tartalom:

- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés biztosítása a külső és a belső világ megismerése során.
- Önálló tapasztalatszerzés ösztönzése a felnőttek és a társak által adott minta alapján.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretek rendszerbe foglalása, a képzetek, fogalmak, szavak értelmének adekvát használata során.
- A játékos cselekvéses tanulás biztosítása, a helyszíni tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése, a valóságghú észlelés, a kreativitás fejlesztése során.

- Az irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, feldolgozás útján cselekvéses formában, játékos helyzetekben, célszerűen választott eszközökkel történik.
- A gyakorlati problémamegoldások lehetőségének biztosítása, mely hozzájárul a gyermekek értelmi képességeinek fejlődéséhez.

Feladat:

- **A tanulást biztosító feltételek megteremtése során a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire történő építkezés.**
- A gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének feltérképezése, kielégítése.
- Érzelem gazdag, biztonságot nyújtó, kölcsönös bizalomra épülő légkörben, ingerekben és élményekben gazdag környezet biztosítása.
- Komplex ismeretek nyújtása, mozgásra és élményekre épülő tapasztalatszerzés biztosítása, melyek magukban foglalják a szenzomotoros, szociális és verbális tanulást egyaránt.
- A szerzett tapasztalatok folyamatos rendszerezése, a gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- A módszerválasztásban érvényesüljön az egyes gyermekek szükségleteinek, ill. a gyermeki ismeret jellemzőinek figyelembevétele.
- Olyan szervezeti forma megválasztása, amely függ a tevékenység tartalmától, a résztvevő gyermekek számától, összetételétől, fejlettségétől (differenciáló, egyéni vagy mikro-csoportos, illetve kooperatív technikák).
- Személyre szabott pozitív értékeléssel a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek az egyszerű feladatokat megérti és önállóan végre is hajtja.
- Ha a helyzet megkívánja, kivárássra, türelemre képes.
- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladatai végrehajtásában kitartó.
- Megfelelő idejű szándékos figyelemre képes.
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.

7. A GYERMEKEK MÉRÉSE, EGYÉNI DOKUMENTÁCIÓ

~~Intézményünk minden óvodájában a gyermekek fejlődését és fejlesztését nyomon követő, valamint a szülőket tájékoztató rendszert és dokumentációt dolgoztunk ki és működtetünk. Minden gyermeknek saját névre szóló mappája van, mely tartalmazza a 3-4 óvodában töltött év egyéni anyagát.~~

~~Óvodába kerüléskor elsőnek az anamnézis kerül kitöltésre, a szülőkkel való megbeszélés alapján. Ezt követően, a beszoktatási időszak után egy ún. Beilleszkedési tapasztalat – adatlapon jegyezzük le a gyermek fejlettségi mutatóit. Kisesoporttól a megfigyeléseinkre (Nagy Jenőné: Gyermektükör), középső és nagycsoportban ezen kívül már a mérési eredményeinkre (Aszalai Anett, Horváth Judit, Horváthné Csapucha Klára, Dr. Rónáné Falus Júlia: „Amit az óvónőnek észre kell vennie... tájékoztató vizsgálat és fejlesztési ötletek” program) támaszkodva készítjük el – szükség esetén – az egyéni fejlesztési terveket, melyeket közös játékba ágyazva a csoportszobában vagy szükség esetén egyéni, ill. mikro-csoportos fejlesztés keretében, a fejlesztő szobában valósítunk meg.~~

~~A program sajátja, hogy fejleszteni nem csak direkt módszerekkel lehet, hanem sokkal eredményesebb egy örömteli, ámde célirányos játéktevékenység vagy megtapasztalás. A játékeszközöket pedig nem csak egyféle módon lehet használni, hanem annyi játékszabályt tudunk kitalálni, amennyit akarunk, attól függ, milyen képességet szeretnénk fejleszteni általa.~~

A törvényi előírásoknak megfelelően félévente dokumentáljuk méréseinket, tapasztalatainkat. A csoportnaplóban rögzítjük az összesített eredményeket és fejlesztendő területeket. A gyermekek fejlődési üteméről félévente írásban tájékoztatjuk a szülőket és kezdeményezzük a személyes találkozást, megbeszélést is a szülőkhöz igazodó időpontok kijelölésével.

Egyre több gyermek küzd jelentős elmaradással az életkorához képest. Ezeket a gyermekeket méréseink alapján még időben kiszűrjük, majd a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálathoz irányítjuk szakértői vizsgálat céljából. A szakértői bizottság vizsgálata alapján az elmúlt években rohamosan megnőtt a Sajátos nevelési igényű vagy Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma, mely növekvő tendenciát mutat.

MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA

„Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél.”

/Antoine de Saint-Exupéry/

8.1. MOSOLYGÓ KÖZPONTI ÓVODA

Óvodánk épülete az idők során több funkciót is betöltött: volt alsó tagozatos osztályterem, óvoda, legutóbb pedagógiai szakszolgálat. A 2013-14-es nevelési évtől ismét óvodaként működik.

Az akadálymentesített óvodában két csoportszoba került kialakításra, tágas alapterülettel, továbbá központi óvodaként az intézmény titkársága is helyet kapott.

Munkánkat a ránk bízott gyermekek feltétel nélküli szeretete jellemzi, kiemelt helyen szerepel a természetvédelem iránti nyitottság, az új pedagógiai nézetek és kutatások iránti érdeklődés. Munkavégzésünkre jellemző a lendületesség, a jó csapatmunka és a kiváló szervezőkészség. Pedagógiai programunkkal, hitvallásunkkal a nevelőtestületünk példamutató környezetvédővé kíván válni, akik a jövő nemzedékébe „palántálják” a környezettudatos magatartást.

Óvodánk csendes, családi házakkal körül vett zöldövezeti környezetben fekszik, szomszédban a madárdaltól hangos Ligettel, távol a főútvonaltól, annak minden káros hatásától.

Hangulatos, hatalmas fákkal övezett az udvarunk, ahol árnyas zöld területek (cserjék, virágos kert, óvodai konyhakert) és napos részek egyaránt megtalálhatóak, amelyek gazdag lehetőséget kínálnak a környezettudatos szemlélet kialakításához (megfigyelésekhez, vizsgálódásokhoz, kísérletekhez). Az óvodánk külső, szabad területe ideális, a gyermekeink életkorának megfelelő, differenciált, változatos mozgásra ad lehetőséget.

Kétszeres Zöld Óvoda címmel rendelkezünk, Madárbarát Óvoda és Állatbarát Óvoda vagyunk.

Cél:

- Annak a szemléletmódnak a kialakítása, melyben a gyermek megtapasztalja, hogy a természeti-, emberi-, tárgyi világ értékei fontosak az ember számára.
- A fenntarthatóság szemléletének megalapozása kisgyermekkorban.
- A környezetért tenni akarás igényének kialakítása, tudatosítva azt a szemléletet, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- A helyi természeti értékek védelme, a környezettudatos magatartás kialakítása.
- A magyarországi növény- és állatvilág alapszintű ismerete. A gyógynövény kultúrák újbóli felfedezése.
- A mezőberényi népművészeti, kézműves mesterségek megismerése, múltunk megismerése és értékeinek átmentése a jelenbe. Ezáltal saját városunkban élő és alkotó, dolgozó emberek munkájának megismerése.
- A zöld közösségek felkutatása, a zöld jeles napok, világnapok megünneplése.
- A gyermek és a felnőtt közösség ökológiai szemléletének, életmódjának, pozitív környezettudatos magatartásának kialakítása.
- Pedagógus közösségünk zöld szemléletének módszertani sokszínűségének gyarapítása

Feladat:

- **Természetvédelem**
 - Környezeti problémák megláttatása és meglátása, azok megelőzésére nevelés. Valljuk, hogy ahhoz hogy megvédjük, ismernünk kell azt! Gyermekeink számára a mikroszkóp, a bogárvizsgáló, tanösvény és az internetes WEB kamera stb., új utat nyit, új nézőpontot hoz a világra.
 - A természeti értékekhez és a körülöttünk élő emberekhez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása. Megértetni azt, hogy a Földön élő minden növénynek és állatnak szerepe van, az életünk részei. Óvni, védeni kötelességünk. Ennek egyik állomása, a tudatos fogyasztóvá válás, és a megfelelő hulladékkezelési szokások kialakítása.
 - Az élménypedagógia eszközével tesszük a természetvédelemre érzékennyé, tenni akaróvá gyermekeinket. A tapasztalatszerzés a legjobb tanulási forma, napi szinten lehetőség nyílik a terepen- ligetben, útparton, legelőn- gyakorolni a növény- és állathatározást, így az egyéni fejlesztés is megvalósul.

- Óvodánk a környezet-, az egészség- és a természetvédelem érdekében széleskörű kommunikációt fordít a gyermekeinken túl, közvetlen partnereinkkel, a szülőkkel, iskolákkal, helyi intézményekkel, hagyományápoló egyesületekkel, civil szervezetekkel
- **Környezetvédelem és környezettudatos magatartás alakítása az élménypedagógia eszközeivel**
 - Az élő és élettelen környezeti tényezők megismerése, megértése, ok-okozati összefüggések megvilágítása, a helyi lehetőségek kihasználásával.
 - ÖKO látásmód megalapozása – „kölcsonkapott Föld” elvének megismerése, továbbadása a városi szintű rendezvényünk a „Zöldág-járás”, az ÖKO játszótér megszervezése stb. segítségével.
 - Megújuló energiaforrások megismertetése, a takarékos energia felhasználásra nevelés, a kísérletezés módszerének megismerése a kooperatív tanulás kialakítása a témában.
 - Ökológiai lábnyom fogalmának megismerése, annak minimálisra való csökkentése, tudják azt, hogy minden, amit teszünk, következménye van a környezetünkben.
 - Újrahasznosítás elvének gyakorlása, minden nevelési területben. A szelektív szemlélet és a komposztálás ésszerűségének, lépéseinek megismerése, gyakorlása.
 - A fenntarthatóságra nevelés érdekében tett lépéseink az óvodánk dokumentumaiban kiemelt helyen szerepelnek.
 - Ismerjék meg a komposztálás fontosságát, hasznát és a környezetünkre gyakorolt hatását
- **Egészséges életmódra nevelés**
 - „Egészség a legfőbb érték” szemléletmód alakítása, a témában szervezett alkalmakon, bevonva legfőbb partnereinket és támogatóinkat.
 - Az egészséges életvitel szokásainak tudatosítása, gyakorlása napi szinten, szakemberek segítségével.
 - A cselekvéses tanulás módszerének segítségével ismerjék meg a gyógynövényeket, gondozásuk folyamatait, alkalmazásuk formáját, fogyasztásuk hasznát, szabályait.
 - Az óvodánkban kialakított konyhakertben a gyermekek aktívan tevékenykedjenek minden munkafázisban és a megtermelt zöldséget, gyümölcsöt és fogyasszák el.
- **Anyanyelvi nevelés és hagyományápolás**
 - Magyar nyelv iránti kötődés alakítása, az anyanyelvünk ápolása, a magyar nyelv kincseinek, gyöngyszemeinek- mese, vers, mondóka- napi szintű felkínálása a gyermekek tevékenysége közben.
 - Hazánk szeretetére és tiszteletére nevelés, ünnepeink, régi idők hőseinek, nagy emberek tetteinek ismerete, játékos módon.
 - A mezőberényi Települési Értéktár gyűjteményének, ezáltal szülővárosunk természeti és épített környezeti értékeinek megismerése.
 - Helyi társadalmi és gazdasági szervezetekkel való szoros együttműködés, munkájuk megismerése, látogatásaink vagy a tevékenységeinkbe való behívása által.
- **Mozgás**
 - Testi-lelki biztonság megteremtése, szervezett sporttevékenységek, családi sport rendezvények, a heti mozgás és a napi mindennapos mozgás által.
 - A mozgás minden formájának megszerettetése és az „ép testben ép lélek” szemlélet kialakítása.
 - A szabadban, erdőben, terepen tett séták és kirándulások, a gyermekek számára természetes és igény szintű legyen, és ez a későbbi életszakaszaik során is szokássá váljon.

- Az erdei kirándulások alkalmával a gyermekeink környezettudatosságán túl, javul erőnlétük, testmozgást végeznek, bővül mozgás tapasztalatuk, közben játékosan fejlődik a testük minden izomzata, váza, mozgáskoordinációja, teszik mindezt a szabadlevegőn.
- A testmozgás ezen formája, amit rendszeresen végzünk, segít a gyermekek általános fizikai és egészségi állapotának javításában, megőrzésében is.

Óvodánk specialitásai:

- Óvodánk szerencsés elhelyezkedése miatt lehetőségünk nyílik a természet kézzelfogható megtapasztalására. A liget számtalan örömforrást, tapasztalási lehetőséget nyújt óvodásaink számára. Megismerhetik a Magyarországon honos növények egy részét, megtanulhatják és hallhatják saját fülükkel a természet hangjait, és sajátjuknak érezhetik az „erdő fohászát”, amely egyrészt tartalmazza az erdőlátogatás szabályait, másrészt egy pozitív érzelmi alapot ad a benne található élőlények iránt.
- A komplex tapasztalás az óvodás korú gyermek számára nagy lehetőség, így az erdő nyújtotta lehetőségeket teljes mértékben, ki tudjuk használni pl.: talajvizsgálat, kisméretű határozás, rovar- és bogár ismeret, tájékozódás az erdőben, esővíz vizsgálat, kisállat les. A kísérletezés és a kutatás óvodásaink lételemévé válik, ami az élménypedagógia szerves részét képezi.
- Óvodánk Madárbarát Óvoda. A körülöttünk húzódó zöld övezet kedvez a madarak élethely választásának. A madaraink komfort érzetét növelő törekvéseinkhez hozzátartozik a madárfürdő és porfűrdő létesítése. Az udvarunkon megforduló nagyszámú madár populáció segítségével gyermekeink megismerhetik Magyarország madárfaunájának nagy részét, megtapasztalhatják azt a felelősséget, amit egy madáretető, vagy egy odú felállítása jelent, mivel ezzel beavatkozunk a madarak természetes élőhelyébe. Mivel ezek kihelyezése a későbbiekben sok és felelősségteljes munkával jár, a gyermekeinkkel közösen végezzük!
- Zöld óvodai törekvéseinkhez hozzátartozik a liget fájának védelme. Ezért óvodánk és csoportjaink örökbe fogadtak egy-egy fát az erdő területén, amiket rendszeresen látogatunk és megfigyeljük évszakonkénti változásait. Óvodánk nyitásának évében elültettük a Mosolygó fánkat, így rendszeresen látogatjuk, öntözzük, gondozzuk azt!
- A Liget számos programunk házigazdája, ilyen a „Csalitos csatangolás”, ami a környezetvédelmi totóink helyszíne. Óvodánk csatlakozott a „Te Szedd!” országos szemétszürethez, így a Liget tisztaságának rendszeres ellenőrzése is a feladataink közé tartozik.
- Fontos, hogy udvarunk a gyermekek fogadására teljesen biztonságos, méreg- és allergén növényektől mentes.
- Óvodánk az egészséges életmód jegyében is működik. Ehhez kapcsolódik „Egészség a legfőbb érték” című téma hetünk melynek keretein belül megrendezzük a „Szájatató” napot. Törekszünk arra, hogy a gyermekek rendszeresen egészséges, vitamindús ételekhez jussanak, minden nap fogyaszthatnak különböző gyümölcsöket és zöldségeket.
- A környezettudatos magatartásra, a fenntarthatóságra nevelés is óvodánk profilja, törekszünk arra, hogy a gyermekek óvják a környezetüket a szemeteléstől, törekedjenek az anyagtakarékos szemlélet elsajátítására, az óvodai élet minden területén (papír, vízfelhasználás, villany használat stb.). Lássák, láttassák meg társaik számára, hogy milyen fontos a tudatos szemét szelektálás. Ismerjék meg a szelektív szemetgyűjtés lépéseit, formáit és a szemét újrahasznosításának lehetőségeit. A „nem minden hulladék szemét elvének” megismerése. Óvodánk az újrahasznosítást nem csak a gyermekek, hanem a szülők felé is rendszeresen kommunikálja a „Bütykölő” kreatív délutánok alkalmával.
- Óvodánk épülete, tágas, világos, helyet kap minden csoportszobában a „kincses sziget”, ahol a csoport a kirándulások során a természetben gyűjthető termések, kövek, kőzetek, ásványok, növény és „állati jó dolgok” (madártoll, csigaház, kagyló stb.) kaphatnak

helyet. Ahol elérhető magasságban van a gyermekek számára a nagyító, mikroszkóp és a különböző vizsgálandó anyagok. Illatos üvegekben pedig szagolható gyógynövényeket találhatunk.

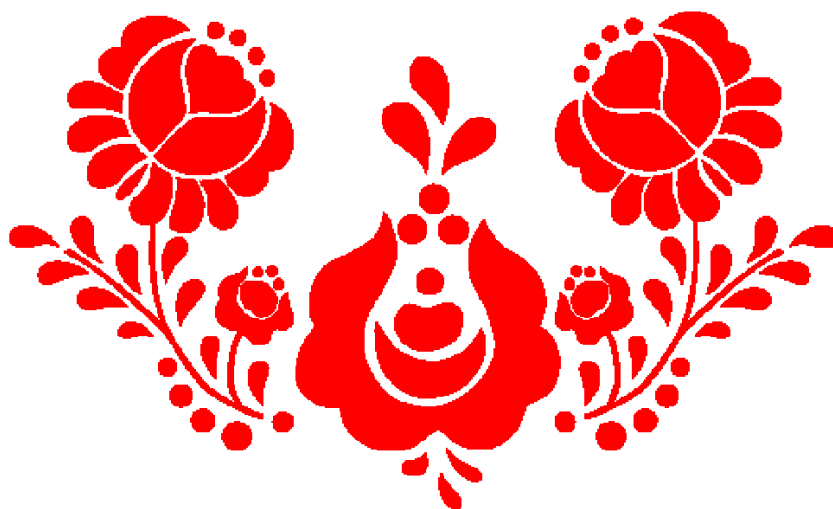
- Óvodánk folyosóján helyet kapnak a kisállataink, a közetgyűjtemények, a természettől kapott érdekességek, ezek jó alkalmat adnak a szülők és gyermekek beszélgetéseikhez a környezettel és a környezetvédelemmel kapcsolatban.
- Óvodánk kiemelten emlékezik meg a „Zöld napokról” pl.: Takarítási világnap, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap, Európai Hulladékcsökkentési Hét. Ezeket az eseményeket beépítjük mindennapjainkba és a gyermekek munkáiból rendszeres kiállítást állítunk össze.
- Óvodánk hagyományteremtő szándékkal kezdeményezte az óvodai szintű „Egy csepp-víz-csepp” hét, a Tök jó nap”, a „Komposztünnap” és az „Állatvédelmi hét” megrendezését és az egész várost megmozgató „Zöldág-jarást” a Föld napja jegyében. Ezek az alkalmak jó lehetőséget adnak a néphagyományok, népi gasztronómia és a néptánc kultúra megismerésére is.
- A hagyományos ünnepkörökhöz és az óvoda saját hagyományaihoz kapcsolódva rendszeresen családi programokat szervezünk pl.: udvarrendezés, víz világnapi vizes játékok hete, „Bütykölő” délutánok (közös kézműves műhelyek szülők és gyermekeik számára) „Mosolygó” gyermeknap, „Bogarászó nap”, „Nyitni- kék” családi majális, évnnyitó- és évváró kerti parti.
- Élmeny- és tapasztalatszerző kirándulások szervezése mikro- és makro környezetünk mélyreható megismerése céljából (pl.: Liget, Laposi kertek, Kettős-körös, tanyalátogatás).
- Kiemelt szerepet kap a gyermekek egyéni fejlesztése, szakképzett fejlesztőpedagógus és nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus, drámapedagógus segítségével. Óvodánk vegyes csoportokkal működik, az azonos korú gyermekek fejlesztése az óvodai élet nevelési területein, a csoporton belül és a csoporton kívül is óvodapedagógusok által valósul meg.
- Óvodánkban Zöld Mosoly tehetségfejlesztő műhely működik. Célja, hogy a műhelybe beválogatott gyermekek, környezettudatos gondolkodása, a környezetvédelemre érzékenysége növekedjen. Az általunk kínált tevékenységek sokszínűségével a tudásuk gyarapodjon, a múlt megismerésével kreatívan tudjanak gondolkodni a lehetséges jövőről.

„A természet - valóság. Egyszerűen - van. Árad. Tanít. Tanít, hogy lenni, élni jó. És szép. Hogy lenni annyi, mint önmagamat ingyen, ajándékként adni. Egy kő, egy virág, egy fa, a naplemente, a Hold, a szellő mindennek és mindenkinek válogatás nélkül van, árasztja önmagát. Nem tud nem lenni, nem tudja nem adni magát, nem tud áradni. Mutatja az utat, a létezés egyetlen útját.”

/Biegelbauer Pál/

MAGYARVÉGESI ÓVODA

*Magyarvégesi
Óvoda*

„Az a dolgom, hogy hidat építsek a múlt és a jövő között. És hogy ennek a hídnak a pilléreibe beleépítsek mindent, amit a múltból a jövőbe átvinni érdemes.”

/Wass Albert/

8.2. MAGYARVÉGESI ÓVODA

Óvodánk nem egy a sok közül. Hosszú évek óta olyan sajátosságaink vannak, amelyek megkülönböztetnek a környezetünk többi óvodájától. A sajátosságok az óvoda elhelyezkedéséből és múltjából, a nevelési gyakorlatunkból, a személyi feltételeinkből és tárgyi környezetünk sokrétűségéből fakadnak. Munkánk elismeréseként 2020-ban elnyertük a “Kincses Kultúróvoda” címet.

Óvodánk több, mint 120 éves. 1895 júliusában Mezőberény magyarlakta területén létesült, a német és a szlovák óvoda után a község harmadik kisdédóvójaként. Neve az idők folyamán változott, de a helyi lakosság körében - utalva egykori múltjára - mégis a „Magyar Óvoda” elnevezés a megszokott.

Múltunk arra kötelez, hogy hűek maradjunk a magyar hagyományokhoz és értékekhez. Ezt közvetítjük a gyermekek számára a dalokban, mesékben, versekben, szokásokban. A múlt értékeit megőrizve ötvözzük a modern pedagógia és pszichológia tudomány eredményeit a nevelési gyakorlatunkban. Ebben az ideális környezetben szakmailag jól felkészült, emberileg értékes felnőttek várják szeretetteljes, érzelmileg biztonságos, nyugodt, nyitott, családi légkörben a gyermekeket és szüleiket.

Cél:

„Magyarvégesi” óvodaként nemes célkitűzésünk a múlt értékeinek ápolása, hagyományaink, nemzeti öntudatunk megőrzése, a szülőföldhöz, lakóhelyhez való erősebb kötődés kialakítása, népi kultúránk megismertetése. A testi, lelki, szociális érés és fejlődés elmaradásának korai felismerése és szakképzett (ÍTR népi játék-néptánc vezető, népi játszóház vezető és fejlesztő) óvodapedagógusok általi speciális fejlesztése, a tehetséggérek felkutatása, képességeik gazdagítása a játék és a mozgás eszközeivel.

Feladat:

- Hagyományápolás.
- Értékközvetítés.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Környezettudatos szemlélet közvetítése.
- Gyermekek képességeinek feltérképezése, szükség szerinti felzárkóztatás, tehetséggondozás.

Specialitások:

Fontosnak tartjuk magyar népi hagyományaink megőrzését, ápolását, továbbá helytörténeti ismereteink bővítését. Ezen törekvéseinknek ad keretet a – nyílt nap jelleggel, szülők bevonásával rendezett Szent Mihály-napi Sokadalom, melyen a régi népiélet szokásai mellett a kézművesség is helyet kap.

2015 őszén hagyományteremtő jelleggel elindítottuk a „Magyarvégesi Sokadalom” elnevezésű városi szintű rendezvényünket, mely az óvoda 120 éves fennállásának jubileumát ünnepelte. E rendezvénysorozat kapcsán a következő években is szeretnénk betekintést nyújtani az óvoda életébe - múltjába és jelenébe - minden érdeklődő számára, ahol változatos, az óvoda profiljába illő programokkal, tevékenységekkel készülünk.

Az óvodánk, mint “Mezőberény történelmi múltú kulturális öröksége” - múltjából és munkásságából fakadóan - a Mezőberényi Települési Értéktár részeként közvetíti a gyermekek felé a megőrzendő helyi értékeket és azok továbbörökítésének fontosságát.

Az óvodai nevelés során rendszeresen alkalmat teremtünk a kihalófélben lévő, népi kismesterségek bemutatására és kipróbálására, melyben szakmai segítséget nyújt fazekas végzettségű óvodapedagógusunk és pedagógiai asszisztensünk. Specialitásunk a korongozás, mely nagyon kedvelt fejlesztő tevékenység a gyermekek körében.

Heti rendszerességgel népi játék, néptánc foglalkozásokat tartunk a középső és nagycsoportos korú gyermekek számára az „Így tedd rá!” módszertan alkalmazásával, képzett pedagógusaink vezetésével.

Az udvari színben létrehoztunk egy óvodamúzeumot a régi idők tárgyi emlékeiből, mely nem csak kiállításként, hanem élettérként is funkcionál, helyszínt biztosítva a hagyományápoló tevékenységekhez, meseolvasáshoz, stb. A tárgyi emlékek gyűjtése folyamatos.

Havi rendszerességgel családi tánc- és játszóházakat (Dömötör-napi, Márton-napi, Adventi, Újév köszöntő, Télűző, Tavaszváró, Szent György-napi, Pünkösdi családi táncház és játszóházak) szervezünk, melynek szakmai irányítói: szakképzett népi játszóház vezető és népi játék-néptánc vezető pedagógusaink. Ezek a rendezvények nyitottak a város felé, minden érdeklődő részvételére számítunk.

A jeles napokat a népszokások jegyében megünnepeljük. Az évkör sajátosságainak, jelenségeinek megélése a természetben, az emberi életben, a magyar és a helyi hagyományok szokásrendszerében.

Az esztendő a legkerekebb időegységünk, melyben a tavasz a megújulás, a nyár a gazdagság, az ősz az érettség, a tél pedig a nyugalom időszaka. Az idő ciklikusságában fontos szerepet töltenek be az ünnepek, melyek ideje, időszaka évről évre, újból és újból visszatér. Szentté teszik az időt, megtörik a megszokott hétköznapi rohanását és mássá tesznek minket is, ha hagyjuk. Ezt a rendet a Nap járása idézi elő, meghatározza vele mindennapjainkat is. A mesék, a gyermekdalok, a mondókák, a különböző kézműves tevékenységek szervesen beleilleszthetők ebbe a rendbe, melyek által harmóniában élhetünk a természettel, a minket körülvevő világgal. Az óvodások életkori sajátossága, lelki beállítottsága alkalmassá teszi őket a közös játékokra, mesélésre, éneklésre, ünnepre. Az ünnepek örömet csak az éli át, aki nem elégszik meg a külsőségekkel, hanem át is érzi az ünnep igazi varázsát.

Hagyományaink az óvodában is éltetik és erősítik a közösséget, az összetartozás érzetét.

- Az ősz a betakarítások időszaka, a termésekkel való ismerkedés, az alkotás öröme hozza. A Szent Mihály-napi szőlőszüret, a kukoricafosztó jól felidézhető szokások, dalai, anekdotái jellegzetesek. Az egyre rövidülő nappalok és hosszabbodó éjszakák előkészítenek a befelé fordulásra, ugyanakkor a napsütéses őszi alkalmak még az önfeledt kinti játékoké.
- A téli ünnepkör adventi időszaka a várakozásé, melynek szépsége, feszültsége és öröme együttesen van jelen. A közösen készített adventi koszorú növeli az ünnepbe vetett hitet, a szeretet, a család erejét, az együvé tartozást. A téli hónapok a fonók, tollfosztók, disznótorok ideje. Jeles napjai a Márton napja, a Téli várás, a Luca napja, Karácsony, és Újév napja elsősorban a család ünnepei, de a közös készülődés és várakozás elengedhetetlen részei ezeknek az ünnepeknek.
- A tavasz a termékenységé, a szerelemé. A természet feléledése, megújulása, a kapuzó játékok időszaka ez. A kapu, melyet két-két kar, vagy a kezekben tartott zöldág alkot, átmenet bent és kint, lent és fent, sötét és világos, tél és tavasz között. Szent György napján misét mondtak az Anyaföld áldásáért, megtisztították a forrásokat, kutakat, és kihajtották az állatokat az újból zöldellő mezőre. A tavaszvárás öröme, az időjárásjósló napok sokasága jellemzi időszakát, melyet megkoronáz Pünkösdi ünnep.
- A nyár az óvodai évad zárása, az összegzések ideje, a nagycsoportosok ráhangolódása az iskolára. Felidézhető szokások: Péter-Pál napjához kötődő arató szokások, és a Szent István napi felvonulás. A nyár a szabadban való séták, kirándulások, szabad játékok ideje.

A jeles napok, ünnepek, évszakok körforgásának szemléltetésére kültéri, kerek kút dekorációkat szoktunk készíteni az óvoda előtt.

Rendszeresen, az aktualitásnak megfelelően látogatjuk a város helytörténeti gyűjteményét és a könyvtárat. Szűkebb hazánk, a „magyarvégesi” táj és természeti értékeinek bemutatására törekszünk kisebb kirándulások alkalmával. A legelő, kiserdő, Ókert, pince, régi iskola, halastó, vasútállomás, téglagyár, a Sárga erdei tulipán természetvédelmi területe, gyermekeink „kis gazdaságainak” közelsége alkalmat ad a természetben való barangolásra, felfedezésre. Rendszeresen kirándulunk a „Nyeregben Alapítvány” lovas tanyájára, ahol lehetőség nyílik lovas kocsizásra, futószáras lovaglásra, közgyűjtemény megtekintésére és kipróbálására. Ezen kívül kapacitás függvényében esetenként lovas-kultúra oktatást szerveznek óvodánkban.

A Magyarvégesi Óvoda fontosnak tartja, hogy jó partnerkapcsolatot építsen ki városunk és környezetünk kulturális intézményeivel, a civil szervezetekkel; hogy ezeket a kapcsolatokat ápolja, fenntartsa, folyamatosan bővítse. Óvodánk arculata, a szülők, és az itt dolgozó pedagógusok nyitottsága, sokoldalú személyisége sok új kaput nyit városunk és megyénk intézményei felé. A kapcsolatokból adódó pozitívumok kölcsönösen segítik az együttműködő felek munkáját, működését.

A játék és mozgás elsődlegességét hangsúlyozzuk. Nevelésünk színtere a tiszta környezet, amelyben egészségesen élünk. Óvodánk forgalmas helytől távol eső, kis utcában található, könnyedén megközelíthető kerékpárral és gépkocsival is. Udvarunk tágas, egyaránt tartalmaz napos és árnyas játszóterületeket. Az időjárásnak megfelelően tudjuk használni a homokozót, füves vagy betonos helyeinket. Gazdag növényzetünk és egyéb kuckóink alkalmat adnak gyermekeink meghitt játékára. Az udvari, nagyméretű játékok elrendezése tág, változatos lehetőségeket biztosít a nagymozgások gyakorlására és a mozgásos játékok szervezésére (mászókák, hinták, csúszdák, ugrálók, bujkálók, egyensúlyozók, kapuk). Elegendő mennyiségű és minőségű mobil eszközt is használhatnak a gyermekek egyéni igényeiknek kielégítésére (motor, roller, futókerékpár, autó). Kedvelt téli mozgáslehetőségek: szánkózás, csúszkálás, hóvár-építés.

Élethelyünk rendezésébe a gyermekeket is bevonjuk: segítenek sepregetni, gereblyézni, növényi részeket komposztálóba gyűjteni.

Környezettudatos, egészségmegővő nevelésünk jegyében szelektíven gyűjtjük papírhulladékunkat és gyermekeinket az újrahasznosítás, az egészséges életmód és táplálkozás irányába terelgetjük.

A légúti panaszok megelőzésére, valamint enyhítésére sószoza működik óvodánkban hosszú évek óta. Óvodásaink heti rendszerességgel tartózkodnak e speciális helyiségben légzésterápián.

Sportparkettás tornaszobával rendelkezünk, melyben szervezett és szabad mozgásos tevékenységeket folytatunk napi rendszerességgel. A nagymozgások kötetlen gyakorlása általi agyi érés elősegítése érdekében valamennyi csoportszobában mozgásos helyszíneket alakítottunk ki. Választékos mozgásfejlesztő eszközeinket pályázatok útján vásároltuk, pl. Tini-kondi, egész alakot láttató tükör, tornaszerek, kézi szerek, Ayres terápiás eszközök.

Úgy alakítottuk ki a napirendet, úgy rendeztük be a csoportszobákat, hogy elegendő idő és hely legyen a gyermekek mozgásigényének a kielégítésére. Azok a kézi szerek, amelyek nem zavarják mások játékát, folyamatosan elérhetők a gyermekek számára (szalag, kendő, karika, labda, babzsák).

Az ábrázoló tevékenységekhez egész nap folyamán teret és változatos eszközöket biztosítunk. Jól elkülönülő, nyugodt, vizuális sarokban, munkaasztalokon biztosítjuk a mikrocsoportos tevékenykedés lehetőségét, ahol a nap folyamán bárki, bármikor zavartalanul szabad vagy szervezett ábrázoló tevékenységet folytathat. Nyitott polcokon, elérhető magasságban helyezük el a már megismert, biztonsággal használt, szabadon elvehető, megfelelő méretű, minőségű és mennyiségű eszközt, anyagot. A munkához tág időkeretet biztosítunk. Védjük és gyűjtjük a gyermekmunkákat, kiállítási lehetőséget teremtünk a vizuális sarokban és a folyosókon a szülők számára is.

A szülőkkel szorosan együttműködve elsődlegesnek tartjuk a gyermeki jogok érvényesülését, a társas igényeik és szükségleteik kielégítését. Figyelembe vesszük az egyéni képességeket (sajátos nevelési igényű, beilleszkedési – tanulási - magatartási nehézséggel küzdő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, tehetséges gyermek) és személyre szabott, differenciált fejlesztéssel, támasz nyújtásával kísérjük őket az iskola küszöbéig. Ezt a munkát szakvizsgás végzettségű fejlesztő óvodapedagógusunk koordinálja. A gyermekek érését, fejlődését nyomon követjük, megfigyeléseinket, méréseinket félévente rögzítjük, melyről a szülőt írásban és igény esetén szóban is tájékoztatjuk fogadó óra keretében. Egyéni fejlesztési tervek alapján fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.

Intézményünk regisztrált tehetségpontként működik. Óvodánk gazdagító programok, foglalkozások biztosításával igyekszik felkarolni a tehetségcsírákat, valamint biztosítani számukra a minél teljesebb fejlődést, fejlesztést. Kiemelt helyet kap a nyelvi-kommunikációs tehetségterület a népmesék eszközeivel, a zenei tehetségterület a népdalok, népi játékok, néptánc eszközeivel és Zeneovi foglalkozásokkal, valamint a térbeli-vizuális tehetségterület a kézműves foglalkozások által. A testi-kinesztetikus tehetségterület fejlesztését a tornaszobai szabad és szervezett mozgások, az MLSZ OTP Bank Bozsik-programban való részvétel, és az "Aranyalma" tehetségműhely táncos mozgásfejlesztő foglalkozásai biztosítják.

*„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra,
meg újra meg nem szerzi magának.”*

/Kodály Zoltán/

NEFELEJCS ÓVODA

MÚLT, JELEN, JÖVŐ

Fedezzük fel együtt a világot!

*„A hagyomány a múltunk, mely része jelenünknek,
s meghatározza jövőnket.”*

8.3. NEFELEJCS ÓVODA

Mezőberény többnemzetiségű kisváros Békés megyében.

Az újratelepítés során Mezőberény első telepesei 1723-tól, a folyamatosan érkező szlovákok voltak, akik a város északi részén telepedtek le. Utódaik még ma is ezen a területen élnek. Ebben a városrészben, 1894. április 1-én nyílt meg óvodánk is, Zrínyi óvoda néven, mely régi, több mint száz éves épület.

Óvodánk 2013 óta a Nefelejcs Óvoda nevet viseli, ami jelképezi, hogy emlékezzünk a múltra, a múltban rejlő értékekre. A Nefelejcs az emlékezés virága, a hűséget szimbolizálja. Mi is hűen őrizzük hagyományainkat, az elődeink bölcsességeit, a szlovák és a magyar kultúrát.

Már a dédszülők is idejártak óvodába, akkor még természetes volt a szlovák nyelvhasználat a szülők, a gyermekek és a pedagógusok körében is. A városban az 1970-es évek elején az iskolában és az óvodában a szlovák nyelv oktatását megszüntették. A városrész lakói azonban nem feledkeztek meg származásukról, ezt bizonyítja az, az öröndetes tény, hogy az 1997-98-as nevelési évben harminc szülő kérte a szlovák nyelv tanítását óvodánkban. Így abban az évben megkezdődhetett a szlovák nyelvszoktató program a középső és nagycsoportos gyermekek körében. A nyelvhez szoktatás fokozatosan elmaradt, más elvárásokat állítanak a szülők az óvodai nevelő közösség elé.

Napjainkban csak az idősebbek használják a szlovák nyelvet. A családokban már a fiatalok, gyermekek nem hallanak szlovák mondatokat, szavakat. A szlovák népi hagyományokat igyekszünk hűen őrizni, a szlovák dalok és mesék, ma már magyar nyelven színesítik mindennapjainkat.

Óvodánk magyar és szlovák nemzetiségi hagyományokra, jeles napokra, ünnepkörökre, építve alkotta meg programját, mert hisszük, hogy már kisgyermek korban el kell kezdeni a nemzetet éltető hagyományok megismertetését, hogy ezekből pozitív élményeket szerezhessenek a gyermekek, s ezáltal követendő mintát kapjanak, amelyek otthonukhoz, szülőföldjükhöz kötik.

Programunkban jelen vannak a magyar és szlovák népi kultúra azon elemei, amelyek igazodnak a gyermekek életkori-, fejlődési sajátosságaihoz, mindennapi életüket gazdagítják, és megalapozzák a szülőföldhöz, a társakhoz való érzelmi kötődést.

A program értelmében a nevelők személyiségének alapvetően meghatározó szerepe van. Azonosulnak a néphagyományörző szemlélettel, hisznek abban, hogy a múlt átörökítése a pedagógus iratlan kötelessége, közvetítik a másság elfogadását, példaképek a beszéd utánzásában, vonzóvá teszik a magyar és a nemzetiségi kultúrát minden metakommunikációs eszköz igénybevételével. Az eltérő családi környezetből, eltérő szükséglettel érkező gyermekeknek a különbségre figyelő, érzékeny, differenciáló pedagógusra van szükség.

Óvodánk jól felszerelt tornatermét 2022 decemberében adták át a gyermekek számára, mely megfelelő helyet biztosít a szervezett mozgásos tevékenységek illetve a szabadidős játékok megvalósításához. A tágas tér és a változatos eszközök növelik a tevékenységek varázsát. Lehetőség nyílik általuk az erő, gyorsaság állóképesség mellett a szem – kéz – láb koordinációt, egyensúly érzéket, hajlékonyságot is fejleszti.

Preventív jelleggel a „Frissítő mozgás” mindennapjainkban kiemelt fontosságú. Néhány perces együttmozgás a szervezet felfrissítésével, megmozgatásával, ismert mozgásos szabályjátékok eljátszásával biztosítja a mindenkori jó hangulatot.

A hiteles hagyományápolás a családok szemléletmódjában is változásokat idéz elő. Az óvoda nevelői közössége - az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára építve - két csoportban a magyar és szlovák hagyományok ápolását, egy csoportban pedig 2017. szeptembertől a Freinet reformpedagógia törekvéseit ötvözi a helyi igényeknek megfelelő nevelésben.

Freinet szellemével azonosulva valljuk, hogy „...a gyermek magában hordozza fejlődésének, önmegvalósításának minden csiráját.” A gyermek megélt élményei, érzelmi élete, korábbi

ismeretei egyedi és gazdag lényé formálják. Az egyéni képességeket, irányultságokat figyelembe véve célunk: „az élet által az életre nevelni.”

Hisszük és tudjuk, hogy amit a gyermekek az óvodában kapnak és átélnek, meghatározza életüket.

„A múlt tisztelete az a vallás, mely az új nemzedék köteléke. Ne veszítsünk el semmit a múltból, mert csakis a múlttal alkothatjuk a jövőndőt.”
/Anatole France/

Cél:

- A magyar és a nemzetiségi irodalmi, zenei, szellemi és tárgyi kultúra értékeit felhasználva a magyar és a nemzetiségi hagyományok, szokások továbbörökítése.
- Hagyományainkra, szokásainkra, értékeinkre épülő, komplex nevelői hatásokkal sokszínű, változatos élményt biztosító, tevékeny, gazdag óvodai élet megteremtése gyermekeink számára.
- Olyan gyermekek nevelése, akik egészségesek, érdeklődéssel és szeretettel fordulnak a környezetük és embertársaik felé, kreatívak, fogékonyak az őket körülvevő szépségek meglátására, formálására, elfogadják a másságot, ismerik és képesek kielégíteni saját szükségleteiket. Nyitottak, eredményesen kommunikálnak, tudnak együttműködni a társaikkal és a felnőttekkel, testi-lelki harmóniában vannak önmagukkal és környezetükkel, öntevékeny, boldog, alkotni tudó személyiségek. Önértékelésük pozitív, nyitottak az ismeretek befogadására, hagyományörzők és tisztelőik.
- Az egészséges életmód megalapozását segítő „jó” szokások kialakítása, az egyéni készségek, képességek figyelembevételével. A gondozás, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés keretén belül.
- A mozgás szeretetére épülő életvitel kialakítása, mozgásos életmód megalapozása. Az egészséges életmód, életvitel segítse elő a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodását.
- Ismerjék fel a gyermekek a környezetük pozitív hatásait, és veszélyeit.
- A sokoldalú képességfejlesztéssel a környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.
- Minden gyermeket ahhoz segíteni, hogy elérje önmaga lehetőségeinek maximumát. Hagyni, hogy a gyermekek szabadon kifejezhessék érzéseiket, gondolataikat rajzban, zenében, mozgásban, alkotásban, vitában, így fejlesztve kreativitásukat, nyitottságukat, önkifejezésüket, önállóságukat.
- Alakuljon ki a gyermekekben pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája iránt.

Feladat:

- Sokoldalú tapasztalatszerzés, érdeklődés felkeltése a magyar és a nemzetiség kultúrájával, hagyományaival szemben.
- Hagyományörző tevékenységek, cselekvések gyakorlásával a gyermekek érzelmi életének megerősítése.
- A környezethez, a tájhoz, az emberekhez, a társakhoz való pozitív érzelmi viszony megalapozása.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- A magyar és a szlovák kultúra hagyományainak, szokásainak megismerésével a gyermekek alkalmazkodóképességének, más kultúrák iránti érzékenységének fejlesztése.
- Ismerkedjenek a nemzetiség kultúrájából merített dalokkal, mesékkel, versekkel, mondókákkal és játékokkal.
- Ismerkedjenek a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel, tanulják meg azok tiszteletét és megbecsülését.

- Az egészségmegőrzés szokásainak bemutatása, gyakoroltatása, a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jól-létét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő mindennapos egészségfejlesztő tevékenységekben.
- Változatos mozgás tevékenységek felkínálása a gyermekek számára, amelyben fejlődik testi – lelki egészségük.
- A fokozott mozgásigényre alapozva, fejlesztési eljárások kidolgozása, amelyben a gyermekek mozgás tapasztalatai fejlődnek.

Specialitások:

Magyar és szlovák hagyományápolás

Óvodánk a hagyományőrzést – a magyar és szlovák népi kultúra ápolását – kiemelt feladatnak tekinti. A gyerekek nevelésébe beépítjük mindazon értékeket, amelyet a szűkebb vagy tágabb környezetük megőrzött, amelyeket családjaik, közösségeik vagy városunk: Mezőberény tovább éltet; és az óvodás korosztály számára is jól értelmezhető, a gyermekeink számára követendő mintaként szolgál. Az óvodába lépés első pillanatától megteremtjük azt a miliőt, amelyben jelen van a hagyományápolás, ragaszkodunk értékeinkhez. Igyekszünk felkelteni a gyermekek érdeklődését régmúlt idők megismerése iránt. Szerencsére manapság országszerte egyre elterjedtebb szokás hagyományaink elelevenítése így a gyerekek is egyre több élményt gyűjthetnek. Gyermekeink számára át kell örökítenünk a hagyományt, benne azt a sok tudást és tapasztalatot, melyet elődeink ránk hagytak. A hagyományőrzést az óvodai nevelés komplex részeként beépítjük ünnepeinkbe, az óvodai élet mindennapjaiba.

A mindennapi élet hagyományaihoz, szokásaihoz, a jeles napokhoz, ünnepekhez, a természet jelenségeihez, változásaihoz kapcsolódó mondókákat, meséket, találós kérdéseket, szólásokat, közmondásokat, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek mellett főleg népi gyűjtésekből választjuk. A népköltészet, népzene, népi gyermekjátékok, népi színjátszás és a tárgyalkotó népművészet óvodás korban is jól alkalmazható elemei folyamatosan jelen vannak a gyermekek mindennapi életében. Az óvodáskor igen fogékony időszak, szinte észrevétlenül plántálhatjuk a gyerekekbe népünk csodás értékeit. Ebben segítenek a csodálatos népdalok, mondókák, népi játékok, kézműves tevékenységek. A nemzeti és kulturális örökségből, valamint a magyar népi - és kulturális örökségből (irodalom, zene, népi játék, néptánc, tárgyalkotó művészet) egyaránt merítünk.

A tárgyi és a szellemi népművészet egyes területei áthatják a gyermeki tevékenységformákat, gazdagítják a cselekvési lehetőségeket, azok tudatos beépítésével a nevelőmunkában érzelmi, esztétikai, és erkölcsi nevelés valósulhat meg. A kézműves foglalkozásokon is jelentős szerepet adunk a népies kreativitásnak, mint pl. a tojásfestés, fonás, szövés, gyöngyfüzés, játék a „kőrmöcské”-vel. Megismertetjük a gyerekeket szüleink, nagyszüleink játékaival, hogyan készíthetünk csuhé babát, vagy termésekből játékokat stb. Sokkal nagyobb hatással van a gyermekekre, ha a szlovák népi irányításával készül el a csutka baba, és nagy élmény előtte a kukorica-morzsolás, vagy hogy megfigyelhetik általuk a szappanfőzés rejtelseit, megismerkedhetnek a szlovák tárgyi emlékekkel.

Ezeket a tevékenységeket gyakran lehetőségünk nyílik Mezőberényi Szlovákok Szervezete és a Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tagjaival közösen megélnünk egy-egy ünnepi készülődést, jeles napot, valamilyen közös alkotó tevékenységet. Ezek az alkalmak óvodásaink számára nem csak meghatározó élményt, de közösségünk formálódását az óvodánk és a szervezet közötti kapcsolat építését is szolgálják. A gyermekek örömmel vesznek részt a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, számukra az ünnepnap a várva várt nap. Ha az ünnep napján a gyermekeket körülvevő felnőttek magatartása, és a környezet jelzései hitelesek, a naphoz kapcsolódó közös élmények a gyermekben mély érzelmi nyomokat hagynak. Nagy hatással van pl. a gyermekekre, ha a szlovák népi irányításával készül el a csutka baba, vagy általuk ismerkedhetnek a szappanfőzés rejtelseivel, vagy együtt morzsolják a kukoricát, mintha csak képek, tárgyak, történetek, mesék által elevenítenénk fel ezeket a hagyományokat. A közös

alkalmak során a gyerekek részt vesznek az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésében is pl.: adventi koszorút, mézes süteményt, farsangi maszkot készítenek, vagy húsvéti tojást festenek, tojásfát díszítenek, óvodánk óvodapedagógusai, dolgozói pedig részt vállalnak a szlovák hagyományok, ünnepek, táborok feladataiban pl. a Töltött káposzta Fesztiválon, az augusztus 20-ai felvonuláson... stb.

Megismertetjük a gyermekekkel a város kulturális értékeit. Tesszük ezt azért, mert nevelői közösségünk úgy érzi, hogy szükség van a gyökerek tudatosítására. Fontos az élmény szerepe, mely ebben az életkorban a legmeghatározóbb. Hagyományaink éltetése annyi élményhez juttatja a gyermekeket, felnőtteket egyaránt, hogy ezt mindenképp művelnünk kell.

Programjaink összeállításánál gondosan ügyelünk a sokszínűsége, a régmúlt idők sokoldalú bemutatására, a nemzetiségi kiállítások, rendezvények látogatására. Ebben is nagy segítségünkre van a Mezőberényi Szlovákok Szervezete és a Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat. Részt veszünk az általuk szervezett nemzetiségi programokon, hogy közelebbről is tapasztalhassák gyermekeink a mezőberényi szlovákok hagyományait. Nagycsoportosaink szerepelnek a helyi nemzetiségi rendezvényeken, örömmel készülnek a nemzetiség dalaival, táncaival.

Az óvodánk környezete is tükrözi a nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, tárgyi emlékeit. A belső környezet népies jellegével, valamint nemzetiségi népviselettel is erősítjük a hagyományok tiszteletét.

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete által készített nemzetiségi ételek kóstolása, vagy a csigatészta készítése, a szilvamagozás után a lekvár főzés és kóstolás, a haluska megismerése és jó étvággal elfogyasztása, vagy a disznótoron való részvétel mind-mind felejthetetlen emlékek maradnak.

Madárbarát Óvoda

A környezeti nevelés részeként fokozott figyelmet szentelünk óvodánk környezetében élő madarak megismerésére, azok védelmére. Etetjük, itatjuk, óvjuk őket, a számukra megfelelő környezetet biztosítunk az óvodánk udvarán, és odúk kihelyezésével fészkelő helyet biztosítunk számukra. Célunk, hogy a Madárbarát Óvoda címet megtartsuk, óvodánkban ahhoz mértén alakítsunk ki a madarak védelméhez méltó szokásrendszert. Szorgalmazzuk a hozzánk járó gyermekek családjait is arra, hogy saját környezetükben is minél többen kapják meg ezt a megtisztelő címet; és környezetvédő magatartásukkal az óvoda dolgozói is legyenek jó példák óvodásaink számára.

Mivel a városi madarak hozzászoktak az ember jelenlétéhez, az odúhoz a fiókáit etetni érkező, vagy a madáritatóban fürdő madarak megfigyelése életre szóló élményt jelent a gyerekeknek. A madarak kínálta pedagógiai lehetőségeket télen sem kell nélkülöznie a madárbarát óvodának, iskolának. A nyüzsgő madáretetők, különösen a tantermek ablakába helyezett ablaketető életének megfigyelése a zord időszakban is remek elfoglaltságot jelent. A madarak számára az őszi és a téli költést követő nyugalmi időszak. Számos madarunk elvonul, más fajok viszont itthon maradnak, vagy hozzánk érkeznek telelni. Ilyenkor a legfontosabb feladatunk a hó és tartós hideg megérkezésével az etetés megkezdése, és az egész éves itatás folytatása. Ekkor érdemes kitakarítani és felújítani a régi, illetve kihelyezni az új odúkat. A természetes és mesterséges odúk nem csak a költési időszakban fontosak a madarak életében, ősszel és télen sok faj éjszakázásra használja ezeket. Tavasz és nyár: „a hóolvadást követően abba kell hagyni a madáretetést, és az etetőket ki kell üríteni. A költési időszakban ne etessünk... Az itatás egész évben, de különösen a nyári kánikulában fontos madárvédelmi munka.”

Óvodai fejlesztő program - esélynevelő szerepünk a hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésében

Esélyteremtő óvodai nevelés (befogadás, felelősségteljes óvodapedagógusi attitűd, nevelés, gondozás, élmény-teli társas interakció, képességfejlesztés), amely meghatározza a gyermekek

későbbi fejlődését. Ennek sikerességéhez befogadó szemléletű óvodára van szükség. A Nefelejcs Óvodában, mint befogadó intézményben a gyermek megélheti: „biztonságban vagyok”, „számítanak rám”, „érdeklődnek irántam”, „sikerélményem van”.

Óvodánkban befogadó környezetet biztosítunk a gyermekek és szüleik számára, mindenféle megkülönböztetés nélkül. Fontosnak tartjuk a gyermekközpontú, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, családias óvodai légkört, amelyben a gyermekeket egyéni képességeik és szükségleteik figyelembe vételével neveljük, fejlesztjük. Biztosítjuk a halmozottan hátrányos, és hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését. Szociális hátrányok enyhítésére programokat szervezünk, amelyeken a gyermekek és szüleik minden kötelezettség nélkül részt vehetnek. A gyermekek érdekében együttműködünk szervezetekkel, amelyek a szülők és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

Hangsúlyozzuk a gyermekek testi-lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését az erkölcsi és közösségi nevelés minél teljesebb kibontakoztatását.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratását támogatjuk, segítjük. Egyéni bánásmód – differenciált pedagógia megvalósulása az óvodánkban Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve. Az egészséges fejlődéshez szükséges eszközöket biztosítunk. Nefelejcs Óvoda akadálymentesen biztosítja, a látás-, mozgás- és hallássérült gyermekek befogadását. Az indukciós erősítő rendszer a leghatékonyabb megoldás a hallássérültek részére. Az indukciós akadálymentesítés célja, hogy a zajos környezeti hangok kizárásával a mágneses téren keresztül egy tiszta hangot juttassunk el a hangforrástól a hallássérült hallókészülékéhez.

Óvodai fejlesztő program

A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek számára személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő programot szervezünk. Az óvodai fejlesztő programban az a gyermek vehet részt, aki az hatályos jogszabályok alapján hátrányos helyzetűnek minősül. Az óvodai fejlesztő program keretében – a gyermek igényéhez igazodva – biztosítjuk a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet, az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

Freinet – pedagógia elemei óvodánkban

Celestin Freinet (1896-1966) francia néptanító, iskolaalapító, világszerte elismert reformpedagógus, a pedagógushivatás nagymestere volt. Pedagógiája nemzetközi, a világ számos országában évtizedek óta sikerrel alkalmazzák. Freinet rendszere tevékenységközpontú, öröm, siker és gyakorlatorientált szintézis pedagógia, amely mobil, nyitott rendszer, újabb ötleteket, módszereket is befogad, szabad kezét ad a pedagógusoknak programok kidolgozására és technikák bővítésére.

A Freinet pedagógia természet- és élet-közeli, a gyermek és az óvodapedagógus egyéniségét tisztelő, kényszer nélkül fejlesztő és szabad önkifejezést biztosító életet körvonalaz. A Freinet szellemű pedagógia alapelveit követve a természet-közelség, életszerűség, szabad alkotás-kifejezés és játékos munkálkodás jellemzi a csoport munkáját.

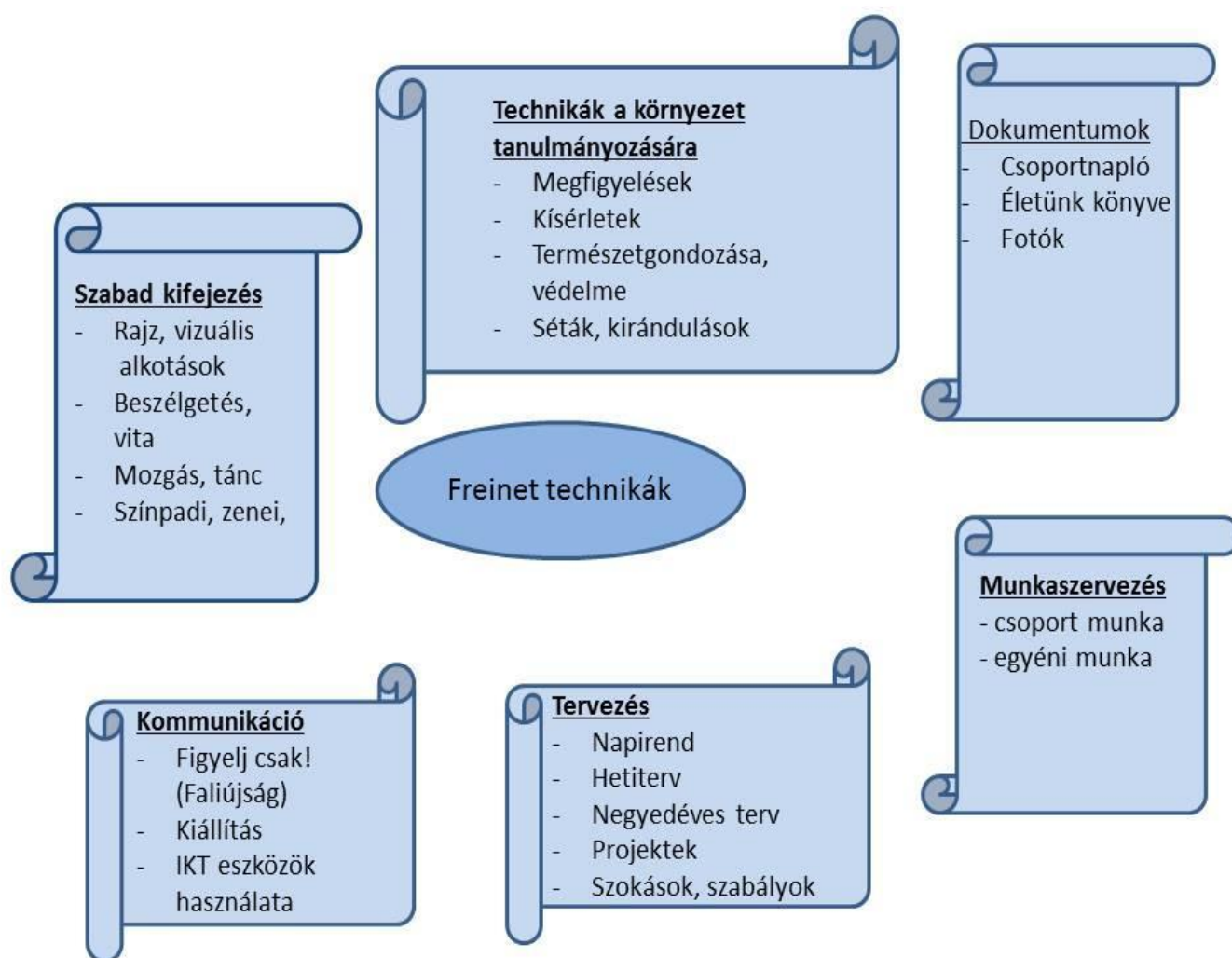
Természet-közelség: alapelvei a gyermekek aktív közreműködésével, egy színes és gazdag tevékenységi rendszerben valósulnak meg. Érdekes tennivalókat kínálunk, ebből lehet választani, kinek-kinek fejlettsége szerint. Középpontba helyezzük a valódi cselekedtetést, felfedező ismeretszerzést, kísérletező tapogatózást, egyéni tapasztalást.

Élet-közelség: az életet, a természetet tekintjük a tanulás fő forrásának. Azt valljuk, hogy a kisgyermek „tankönyve, maga az élet”. Igyekszünk olyan szokásrendszert és magatartásformát kialakítani, mely a környezettel való harmonikus együttélést biztosítja későbbi életvitelükben. A

kisgyermek kíváncsi, meg akarja ismerni a világot. Érezni, érteni akarja, ami körülötte történik. Rácsodálkozik mindenre, gyakran a meglepetés erejével.

Szabad önkifejezés, játékos munkálkodás: a gyermekben sokáig nyomot hagy az az esemény, tapasztalat, amit érzelmileg átélt, (kirándulás, szüret, ünnep, stb.): ezt játssza el, rajzolja le, erre emlékezik. A kisgyermeknek is meg kell adnunk azt a lehetőséget, hogy egyéni élményeit szabadon kinyilvánítsa (játékban, beszédben, rajzban, mozgásban). Az, amit a gyermek a környező világról magában hordoz, tud, érez, alapja lesz a későbbi tudásnak. A szabadság nemcsak a gyermek lételeme, hanem a vele foglalkozó pedagógusé is. A gyermek átalakul, kiteljesedik, a pedagógus pedig megújul és elindul a szakmai minőség útján. A szabadság – ésszerű törvényszerűségek betartása mellett – érvényesíthető mindegyik fél számára. Elemei: tolerancia, felelősség, rend, harmónia.

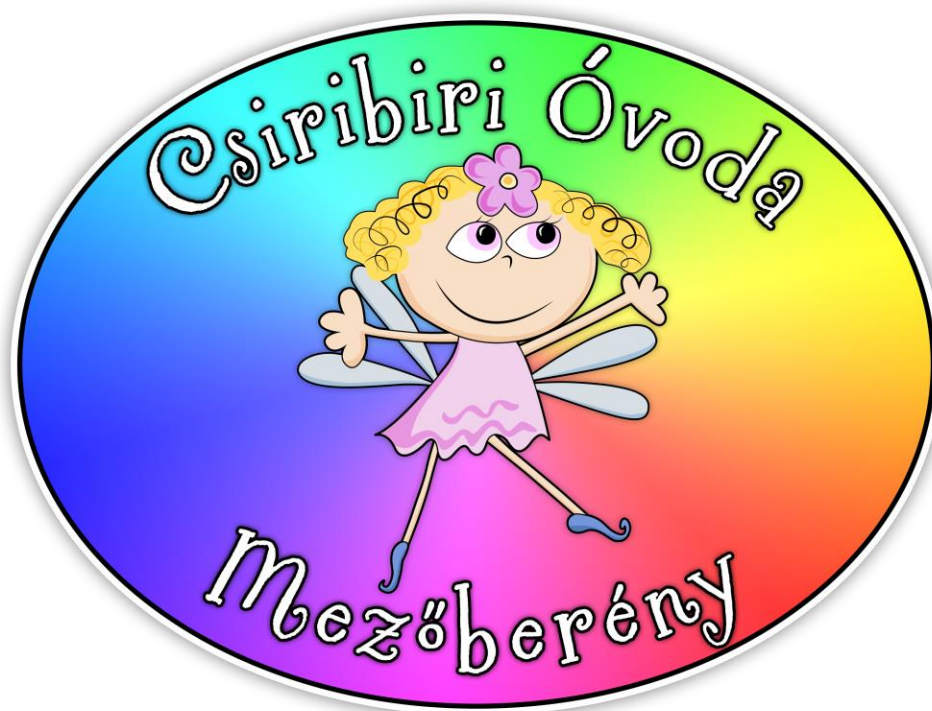
Freinet alapelveinek megvalósulása technikáinak alkalmazásán keresztül történik:

„A gyümölcs olyan, amilyen a föld, a gyökér, a levegő és a levél - ezekből ered. Ezeket kell javítani, ha gazdagítani és biztosítani akarjuk a termést.”
(Freinet: Máté mondásai)

II. „HÉTKÖZNAPI VARÁZSLATOK FREINET ELEMekkel”

ÓVODAI PROGRAM ADAPTÁCIÓJA

*„Hétköznapi varázslatok
Freinet elemekkel”*

Óvodánk – Mezőberény Város Óvodai Intézményének egyik óvodája – városunk északi részén található. 2013 szeptemberétől óvodánk neve: Csiribiri Óvoda. Névválasztásunkat pedagógiai programunk motiválta, az abból fakadó szellemiség, pedagógiai attitűd, a gyermekekről alkotott képünk és a hozzájuk való viszonyunk. „Derű, vidámság, szabadság, könnyedség, szárnyalás” – számunkra ez Csiribiri.

Mindig fontosnak tartottuk azt, hogy a gyermekek jól érezzék magukat óvodánkban. Minden gyermek egyszeri, megismételhetetlen, mindenki mástól különböző lény. A hozzá vezető útnak is különbözőnek kell tehát lennie. Felismertük, hogy a gyermek nem szavakból, hanem cselekvésen keresztül tanul, ezért igyekeztünk tevékenységek közben, a természetben, életközben megmutatni nekik a világ csodáit.

Kollektívánkra mindig is jellemző volt a fejlődési vágy, az újítási szándék, a lehetőségek közül a legjobb keresése.

Ez vezetett el minket a '90-es évek elején oda, hogy a választható alternatív pedagógiák közül a Freinet szellemű pedagógiát válasszuk, hiszen ez a pedagógia tűzi zászlajára az alábbi, általunk is fontosnak tartott alapelveket, mint:

- természetközeliség,
- életközeliség,
- tevékenységközpontúság,

s mindezeket ötvözi az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő, önálló tevékenységválasztást biztosító képességfejlesztéssel.

Az elmúlt évek eredményei bizonyítják, hogy jól választottunk. Ez a pedagógia hozzásegíti mind a felnőtteket, mind a gyermekeket ahhoz, hogy egy „jól működő” közösség tagjai legyenek, s személyiségük önmagukhoz képest a legjobban kiteljesedhessen.

Gondolataink az óvodáról, a gyerekről, a szülőről és az óvodapedagógusról

Az óvodáról

Az óvoda, mint a társadalmi és helyi szükségleteket közvetítő színtér

Az óvoda, mint nevelési intézmény, nem függetleníthető a környezeti hatásoktól, hiszen a nevelés mindenkor társadalomtól, embertől függő, kollektív tevékenység. A mindenkori társadalom kultúrájával, szokásaival, értékrendjével mindig meghatározza a nevelés célkitűzéseit.

A mai magyar társadalom jellemzője azonban, hogy folyamatos változáson megy keresztül. Változik a társadalom struktúrája, egyre erősebb a polarizáció, a társadalmi rétegek erőteljes szétcsúszása, a hátrányok halmozódása.

A változások hatására több terület fejlesztése is előtérbe kerül:

- társadalmi elvárások mellett a helyi lehetőségekhez, elvárásokhoz való alkalmazkodás
- a társadalmi struktúraváltozásból adódó egyenlőtlenségek szociális és pedagógiai kompenzálása, hiszen minden gyereknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki legmegfelelőbb gondoskodást, nevelést, olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen, amely igazodik egyéni szükségleteihez.

Ezeket a feladatokat csak egy természeti és társadalmi környezettel szoros kapcsolatban működő óvoda tudja felvállalni, amely a kultúrát nem csak közvetíti, hanem annak teremtésére is vállalkozik.

Az óvoda, mint a közösségalkítás és az önmegvalósítás színtere

A közösségi lét az ember számára életszükséglet. A közösség erősebbé tesz, védettséget biztosít, és örömet nyújt. Együttműködésre és konfliktuskezelésre készíti fel.

Az óvoda kiemelt feladatköre, hogy segítse a különböző közösségek kialakulását, fejlődését és biztosítsa az önmegvalósítás feltételeit.

Az óvodán belül működnek kisebb és nagyobb közösségek. Kialakításuknál fontos célunk, és feladatunk:

- a különböző érdekeket összehangolni,
- a csoportok között valódi, egymást segítő partnerkapcsolatot kialakítani,
- közös értékrendet felállítani, a jogokat és kötelességeket mindenkire érvényesen megfogalmazni, mely alkotórésze az óvoda egyéni arculatának.

A jól működő közösségek segítik az óvoda fejlődését, és elengedhetetlen feltételei annak is, hogy az egyén kiteljesíthesse önmagát, hiszen a nevelés nem más, mint a belső erőből irányított ösztönös önkibontakoztatási folyamat fejlődésének elősegítése. Az eredményes fejlődést az biztosítja, ha mindenki saját maga, lépésről-lépésre találja meg a maga számára legmegfelelőbb utat.

Ezeknek a feladatoknak csak egy demokratikus, humanisztikus, toleráns légkörű óvoda tud eleget tenni, ahol maximálisan biztosítva van a szükségletek és jogok tisztelete és minden lehetőségével ezen elvek gyakorlati megvalósítását szolgálja.

Az óvoda, mint a gyermeki személyiség fejlesztésének színtere

A gyermeki **személyiség** kibontakozásának feltétele egy olyan bizalmat, biztonságot, segítségnyújtó megértést és toleranciát sugárzó közeg, ahol maximálisan érvényesítheti szükségleteit és jogait, **és hatással van érzelmi kötődésének alakulására is.**

Ennek a feladatnak csak egy tevékenységközpontú, öröm- és sikerorientált, készség- és képességfejlesztő, értékközvetítő óvoda felelhet meg, mely tiszteletben tartja a gyermek egyéni sajátosságait, jogait, tudatosan épít a gyermeki aktivitásra és alkotásra.

A gyermekről

- ☺ „örökmozgó”, akinek lételeme a mozgás,
- ☺ alapvető szükséglete a – fizikai és érzelmi – biztonság,
- ☺ a felnőttektől függ, kiszolgáltatott,
- ☺ önállóságra és egyben elismerésre vágyik,
- ☺ elfogadásra, bizalomra és szeretetre vágyó, önző lény,
- ☺ aktív, autonóm, társas és társadalmi lény, akinek jogai vannak,
- ☺ önálló vágyakkal, álmokkal, képességekkel és ismeretekkel rendelkező, állandó változásban, fejlődésben lévő ember,
- ☺ a világ dolgai iránt érdeklődő,
- ☺ alkotó, világokat teremtő lény,
- ☺ érzékeny, érzékelő, tevékeny ember,
- ☺ szeretetet, feltétlen bizalmat sugároz.

Minden gyermek egyszeri és megismételhetetlen csoda, a hozzá elvezető útnak is annak kell lennie.

A szülőről

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda csak kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszhat.

A szülőnek joga van elvárni, hogy gyermekét bármiféle megkülönböztetés (faji, etnikai, vallási, gazdasági) nélkül neveljék. Éreznie és tudnia kell, hogy gyermeke fejlesztése és képességeinek kibontakoztatása teljes mértékben egyéni sajátosságainak figyelembevételével történik. Ki kell alakítani azokat a kapcsolattartási formákat, melyek segítik, hogy bekapcsolódhasson az intézmény életébe, és ötleteivel alakíthassa azt.

Ennek érdekében írtuk meg pedagógiai innovációs programunkat, melynek címe:

Gyöngyház-lánc - projekt

A projekt célja:

- A szülők is váljanak egy olyan közösséggé, amelyben – függetlenül háttérük sokféleségétől elfogadják, és áthidalják különbözőségeiket. Ezáltal lehetőségük nyílik őszinte és hatékony kommunikációra, és arra, hogy együtt dolgozzanak olyan célokért, melyeket mindannyiunk közös hasznára érhetnek el.
- A projektekben tervezett tevékenységek, programok másik célja a szociális hátrányok enyhítése.

Feladataink:

- a családok eltérő gyermeknevelési szokásainak megismerése,
- az „én problémám, a te problémád” – megoldások keresése a felmerülő nevelési problémákra,
- elfogadó, befogadó, megértő együttműködés kialakítása,
- tapintatos szemléletformálás, tanácsadás,
- hatékony együttműködési formák kialakítása,
- segítségnyújtás a szülők egyedi problémáiban (meghívott vendéggel, szakemberrel).

A tevékenységek lebontását a pedagógiai innováció, illetve az aktuális éves munkaterv tartalmazza.

A tervezésbe és a megvalósításba is egyaránt szeretnénk a szülőket bevonni. Építünk igényeikre, elvárásaikra, javaslataikra és aktív részvételükre. Mindenkor figyelembe vesszük a helyi lehetőségeket, az aktualitásokat, **ennek megfelelően**, ezekhez rugalmasan alkalmazkodunk.

A szülőnek minden segítséget meg kell kapnia tőlünk, pedagógusoktól ahhoz, hogy a gyermekét lehetőségeihez képest a legjobb fizikai és pszichikai környezetben nevelhesse.

Az óvodapedagógusról

Igazán jó pedagógus csak autonóm és tudatos személyiség lehet, aki a felé áramló ingereket képes egyénisége szerint értékelni. Tudatában kell lenni, hogy kiemelkedően fontos attitűd az elfogadás, az empátia, a hitelesség, és az, hogy ezeket kifejezésre is tudja juttatni. Elengedhetetlen tulajdonság az önismeret, hogy elfogadja önmagát.

Jól alátámasztott jövőképpel kell rendelkeznie, valamint stabil szakmai tudással, melyet folyamatosan frissen tart, megújít.

Munkánk egyik legfontosabb kihívása, hogy minden gyerek számára megtaláljuk azt az utat, mely *számára* a legmegfelelőbb.

Mi is hisszük és valljuk, hogy a pedagógus legfontosabb tulajdonsága a tolerancia, a különbségek tisztelete, a konfliktushelyzetek kezelni tudása, és nem utolsósorban a tiszteletet érdemlő szakmai tudás, a jó együttműködési készség.

Freinet-mozaik

A Freinet szellemiségről

Óvodánkban 1992 óta dolgozunk Freinet szellemű pedagógiával mindhárom csoportban.

Freinet pedagógiája egy tevékenységközpontú, öröm- és sikerorientált, a gyakorlatból építkező és általa fejlődő szintézis-pedagógia. Az egyszerű és megismételhetetlen gyermeki személyiség szabad kibontakoztatását állítja a középpontba, melynek feltétele a demokratikus, bizalmat, biztonságot, segítségnyújtó megértést és toleranciát sugárzó légkör, ahol tudatosan építenek a gyermek önállóságára. Elősegítik a benne szunnyadó képességek maximális kibontakozását. Segítenek választ kapni a kérdéseire és föloldják a szorongásait. Egy gyermekekből és felnőttekből álló közösség tagja lehet, ahol joga van a kezdeményezésre, az érdeklődésétől függő szabad tevékenységválasztásra és lehetősége nyílik a kutatásra, kísérletezésre, az egyéni felfedezésre. Természetes érdeklődése, lelkesedése megerősítést kap, ébren tartják a vele született ösztönző erőt, a kíváncsiságot, mely a megismerés alapfeltétele.

Figyelembe veszi az egyéni fejlődési ütem eltolódásait, képességeket, irányultságokat, és mégis képes kialakítani az együttműködést, egymás különbözőségének elfogadását és a toleranciát. Tiszteli a gyermek sajátosságait, megfogalmazza és biztosítja a gyermekjogait. Humanista, természetes, harmóniát és egyensúlyt sugárzó rendszer, melynek központi kategóriája maga az élet. Freinet jelmondata: *“Az élet által életre nevelni...”*

A Freinet pedagógia alapgondolata, hogy nem kell minden gyermeknek ugyanazt az utat bejárnia a világ megismerése folyamán, hanem szabad választással sokféle irányba indulhat el, hiszen mindenki saját énjén keresztül, saját tapasztalatai alapján érzékeli, észleli és értékeli a világot. A már meglévő, átélt élményekre, sikeres és sikertelen próbálkozásokra építve dolgozza ki a fejlesztés folyamatát, melyben minimálisra csökkenti a passzív befogadásra hagyatkozó módszereket. Előtérbe helyezi a gyermeki szabad alkotásokat, a természetes, kísérletező tapogatózást és a játékos munkát.

Tudatosan épít a **gyermeki alkotásokra** a szabad önkifejezéssel, amely a Freinet pedagógia egyik fő szervezési-működési elve.

A szabad önkifejezés azt erősíti meg a gyermekekben, hogy a számukra fontos dolgokon keresztül a világ kinyithatóvá válik, hogy alkotásaikon keresztül kommunikálni tudnak a világgal és egymással...

A **természetes módszer** alapja, hogy a kisgyermek dialektikus kapcsolatban él környezetével, a saját bőrén keresztül szerzi lényeges tapasztalatait, kipróbálja erejét, „megízleli”, kitapintja a távoli világot.

A természetes módszer fejlődésorientált, a felfedezőkedvre, a munka okozta öröm érzésére épít, amely segít abban, hogy a gyermekek saját képességeik határáig juthassanak és akár túl is jussanak azon. Mindez egy sajátos felfedező tanulás, a “tapogatózva keresés” alkalmazását jelenti.

A természetes módszer lényege, hogy mindennapos helyzetekben cselekedve, próbálkozva, egymást meghallgatva, a környezetet megfigyelve, felfedezve, szinte észrevétlen módon jussanak új információkhoz, tapasztalatokhoz a gyermekek.

A **játékos munka** segít abban, hogy a gyerekek meg tudják oldani a mindennapokból adódó problémákat, átéljék, hogy környezetük megváltoztatható, és maguk is képesek legyenek értéket teremteni. A munka jellegű feladatokat azonban úgy kell kiválasztani, hogy az az adott gyermekekre, csoportra szabott legyen, hogy erőkifejtést kívánjon, ugyanakkor a gyermek képes legyen a végrehajtására.

Freinet technikák, melyeket alkalmazunk pedagógiai munkánk tervezésében és megvalósításában:

1. Szabad önkifejezés technikái
2. Kommunikációs technikák
3. Technikák a környezet tanulmányozására
4. Technikák a tanulás individualizálására
5. Szervezési és a szövetkezeti élet technikái

Az, hogy ezen technikák által nyújtott lehetőségekkel hogyan tudunk élni, függ az adott szituációtól, a pedagógus felkészültségétől, a gyermekcsoport érdeklődésétől. Éppen ezért ezek a technikák rugalmasan alakíthatók. Számításba jöhet minden olyan ötlet, eljárás, módszertani megoldás, mely elősegíti a gyermek adottságainak, képességeinek, szükségleteinek szabad kibontakoztatását.

Freinet szellemisége az óvodában

Nevelési céljaink

- A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki személyiség adottságainak, képességeinek, és szükségleteinek szabad kibontakoztatása az egyéni és életkori sajátosságok, a nemzeti és hovatartozás, a család gazdasági-társadalmi helyzetéből adódó hátrányok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
- Kreatív személyiség kialakulásának megalapozása.
- Különböző kompetenciák megalapozása.
- Minden gyereket el kell juttatni – saját belső erőit aktivizálva és jogainak teljes körű tiszteletben tartása mellett – képességeinek maximumára.

Nevelési feladataink

Feladatunk a gyermek fejlődés iránti igényét ébren tartani, testi, lelki, szellemi szükségleteit kielégíteni. Elő kell segíteni az önkibontakoztatás folyamatát, a különbségek tiszteletét és elfogadását.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód szokásainak megalapozását a természet erőinek, a közvetlen környezet lehetőségeinek maximális felhasználásával kell kialakítani:

- a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, és az egészségmegőrzés szokásainak alakításával,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosításával,
- a harmonikus, összerendezett mozgás, illetve a gyermek testi képességei fejlődésének elősegítésével,
- mozgásigényük kielégítésével, és megfelelő pihenőidő biztosításával,
- környezetvédelemmel kapcsolatos szokások kialakításával, környezettudatos magatartás megalapozásával,
- az egészséget károsító magatartások elutasítását célzó igény megteremtésével,
- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása szakemberek bevonásával.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Az egészséges életmód iránti igénye kialakul, az egészségmegőrzés szokásait ismeri és igyekszik betartani.
- Kialakulnak az egészségvédelem és a betegségmegelőzés szokásai.
- Testi-lelki harmóniában áll önmagával és környezetével.
- Az alapvető testápolási szokásokat elsajátítja, és életkorának megfelelő szinten műveli azokat.
- Az önkiszolgálás terén teljesen önállóvá válik.
- A kulturált étkezés szokásait ismeri és betartja.
- Igényévé válik környezetében rendben tartása, óvja, védi környezetét.
- Felismeri a környezetében a baleseti forrásokat és képes elkerülni azokat.
- Elfogadja társai tőle eltérő egészségügyi állapotát és az abból fakadó megkülönböztetett bánásmódot.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Kiemelten hangsúlyos a természeti és társadalmi környezet megismertetése, a szoros érzelmi kapcsolatok kialakítása, az emberi együttélés szokásainak és szabályainak elsajátíttatása, az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a nemzeti identitástudat, a hazaszeretet és a szülőföldhöz való pozitív érzelmi viszony kialakítása.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Feladataink:

- értékközvetítés körülményeinek biztosítása (mely a helyi lehetőségekre és a gyermekek életkori sajátosságaira is figyelemmel van),
- a gyermekeket körülvevő megfelelő szociális környezet (derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör) biztosítása **már az óvodába lépés első napjától,**
- az óvoda és a gyermekcsoportok szokás- és normarendszerének megalapozása,
- a gyermekek érzelmi intelligenciájának, én-tudatának fejlesztése,
- személyes tapasztalatokból kiinduló szociális tanulás biztosítása,
- közös élményeken alapuló komplex tevékenységek szervezése, **a gyermekek erkölcsi tulajdonságának megalapozása,**
- befogadó, inkluzív pedagógiai attitűd megvalósítása, **annak elfogadására, megértésére nevelés, hogy az emberek különböznek egymástól.**

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Kiegyensúlyozott, optimista, bizalomra és szeretetre vágyó, pozitív énképpel rendelkező, érzelmekben gazdag attitűd jellemzi.
- Tiszteletben tartja a másságot, elfogadja a különbözőségeket társai személyiségében és képességeiben egyaránt.
- Ismeri, elfogadja és alkalmazza a közösségi élet szokásait és szabályait a társaival és a felnőttekkel szemben egyaránt, figyelmes, udvarias, együttműködő, kompromisszumkész, toleráns, segíti rászoruló társait.
- Felismeri és meg tudja fogalmazni mind a pozitív, mind a negatív alapérzelmeket, ez utóbbiakat kezelni is tudja.
- A gyermek ismeri szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés

alapja, rá tud csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A beszéd, a kommunikáció a környezettel való kapcsolat kialakításának, fejlesztésének, az emberekkel való érintkezésnek, az önkifejezésnek, a gondolkodásnak az eszköze. Ezért tartjuk fontosnak azt, hogy az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés nevelő tevékenységünk egészében jelenjen meg. Olyan terület ez, mely a nap minden percében, pillanatában természetes úton fejleszthető.

Fontos feladatunk az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése beszélő környezet kialakításával, helyes mintaadással, beszédhelyzetek teremtésével.

A gyermek egyéni sajátosságait megismerve, ebből kiindulva kell képességeit fejleszteni, viselkedésének önszabályozását kialakítani, szabadságát megadva erősíteni önbizalmát:

- különböző típusú helyzetteremtéssel,
- fejlesztő környezet biztosításával,
- életszerű körülmények és változatos tevékenységek biztosításával,
- megfelelő idő, hely, élmény és eszköz biztosításával.

Fejlesztendő képességek:

- érzékszervek állapota (a nonverbális kommunikáció alapja),
- látási, hallási és motoros információk nyelvi és grafikus feldolgozása,
- hanglejtés, ritmus- és mondatahangsúly,
- beszédhang, szókincs, mondataalkotás,
- összefüggő beszéd és párbeszéd,
- beszédértés.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szívesen és folyamatosan kommunikál, érti és alkalmazza az egyszerű metakommunikatív jelzéseket.
- Türelmesen végig tudja hallgatni társai és a felnőttek mondanivalóját.
- Érzelmeinek, gondolatainak kifejezésére képes és hajlandó, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal, gesztusokkal, mimikával.
- Életkorának megfelelő aktívan szókinccsel rendelkezik, amely folyamatosan bővül.
- Értelmi képességei életkorának megfelelő szinten vannak.
- Kedveli, és előszeretettel alkalmazza a szabad önkifejezés verbális technikáit.

Nevelésünk kiemelt fogalmairól

1. A gyermek jogainak tiszteletben tartásáról

A jogok tényleges gyakorlása közben fejlődik érzelmi élete, alakulnak erkölcsi, érzelmi és értelmi képességei. Fejlődik empátiás képessége, toleranciája, önuralma. Képessé válik arra, hogy elfogadja mások irányító szerepét, de ha úgy alakul, ő is vállalja mások vezetését. Nem ijed meg az újszerű, váratlan helyzetektől. Kreatív problémamegoldásra válik képessé, meg tudja valósítani elképzeléseit. Tapasztalatokat szerez az együttműködésről, megtanulja elfogadni önmagát és másokat.

Feladatunk egy fejlesztő, ingerekben, élményekben gazdag, érzelmi biztonságot, elfogadást sugárzó környezet kialakítása. Közös programok, élményszerzési lehetőségek, önálló tevékenységválasztás és végzés biztosítása, közös szabály- és szokásrendszer kialakítása.

2. A természet- és életközeliiségről

Az élet legősibb, legigazibb foglalatja a természet, mely minden megismerni való közül a legközelebb áll az emberhez. Megfelelő alapot és feltételeket teremt a fejlődéshez.

A nevelés alapvető eszköze, módszere, gyökere és táptalaja. Naponta változó csodái, gazdagsága, változatos lehetőségeket biztosít a játékhoz, munkához, tanuláshoz és alkotáshoz.

Pedagógiai munkánk során tudatosan építünk a körülöttünk lévő természetes és mesterséges környezet által nyújtott lehetőségekre annak érdekében, hogy a gyermekekben saját élményeiken és tapasztalataikon keresztül alakuljanak ki azok a szokások, értékrendek, melyek elősegítik a környezettel való harmonikus kapcsolatot.

Feladatunk, hogy mindent olyan témán keresztül fejlesszünk, amire a gyermek ténylegesen kíváncsi, ami iránt érdeklődik, hiszen ez a fejlesztés legfőbb motivációja. Biztosítsuk számára a szerzett tapasztalatok, élmények sokszínű feldolgozását.

3. A nyitottságról

a) A pedagógiai rendszer nyitottságáról és a helyi lehetőségekhez való alkalmazkodásról

Freinet pedagógiájának egyik fontos jellemzője, hogy folyamatosan bővíthető, nyitott és rugalmas rendszer, melyben a megvalósítás módja minden esetben más és más. Mindig a helyi adottságokhoz, lehetőségekhez, igényekhez, a pedagógus személyiségéhez, a gyerekcsoporthoz és az egyes gyermekekhez kell igazítanunk.

Minden gyermekcsoport más és más, valamint a csoporton belül is mindenki külön világ, ezért nincsenek és nem is lehetnek olyan biztos eljárások, melyek a körülményektől függetlenül eredményesek, ezért van szükség arra, hogy újabb és újabb eljárásokkal bővíthetők legyenek. Ettől válhat maga a pedagógia folyamatosan korszerűvé, a társadalmi és a helyi igényeket kiszolgálóvá, hiszen leegyszerűsítve ***a nevelés nem más, mint szolgáltatás a gyermek, a szülő és a társadalom felé.***

Feladatunk olyan eljárások felkínálása, melyek biztosítják a természet- és élet-közelséget, a gyermek, a szülő és az óvónő személyiségének és jogainak tiszteletét, a külső kényszer nélküli, tevékenységben történő fejlesztést és a szabad önkifejezést.

b) Az óvoda és a csoportélet nyitottságáról

A pedagógiai rendszer nyitottságából, a természet- és életközelségből adódik, hogy nem működhet az óvoda és az óvodán belüli csoportok egyike sem különböző külső és belső kapcsolatok nélkül. Minél több szállal kapcsolódnak környezetükhöz, magához az élethez, annál jobban teljesíthetik feladataikat.

Ennek érdekében feladatunk, hogy a csoportok között jó kapcsolatrendszert működtessünk. Találjuk meg a módszerét, szervezeti kereteit a hatékony együttműködésnek.

c) A nevelésben részt vevők belső nyitottságáról

A *pedagógus* belső nyitottsága elengedhetetlen feltétele annak, hogy képes legyen fejleszteni, nevelni, irányban tartani, segíteni, és támaszt nyújtani. Rendkívül fontos az emberekhez való viszonyulása. Egyenértékű partnerként kell kezelnie a munkatársait, a szülőket és a gyermekeket.

Folyamatosan bővítse ismereteit, módszertani eszköztárát. Minden újdonság iránt nyitott legyen, merjen vállalkozni, saját élményein, tapasztalatain keresztül legyen képes dönteni arról, hogy az újonnan megismert eljárás segíti, vagy esetleg gátolja munkáját.

A *gyermeki nyitottság* veleszületett képesség. A kisgyermek még félelmektől, előítéletektől mentes, fogékony, minden iránt érdeklődő.

Egyik legfontosabb feladatunk az, hogy ezt a belső nyitottságot minél tovább ébren tartsuk, élményekkel, tapasztalatokkal, egyre bővülő és mélyülő információkkal továbbfejlesszük. Ez az alapja mindazon értékeknek, melyek a közösségi lét elengedhetetlen velejárói.

4. A felnőtt és a gyermek személyiségének tiszteletben tartásáról és a partnerkapcsolatról

A személyiség tiszteletben tartása, a partnerkapcsolat és együttműködés a feltétele annak, hogy a nevelési folyamatban részt vevő személyek mindegyike (gyermek, szülő, pedagógus, nevelést segítő szakemberek, meghívottak, előadók) elérhesse célját, megvalósíthassa elképzeléseit, közös stratégiát kidolgozva segíthesse a továbbfejlődést.

Ez a folyamat nagyfokú tapintatot, toleranciát, rugalmasságot és egymás céljainak elfogadását feltételezi. Segítőtárssá, partnerré kell válni ahhoz, hogy egymás valódi érdekeit figyelembe vevő kapcsolat alakulhasson ki.

Feladatunk őszinte, biztonságot és elfogadást sugárzó légkör kialakítása, mely elősegíti, hogy mindenki bátran véleményét nyilváníthasson.

5. A közösség segítő erejére való támaszkodásról

Az egyén és a közösség egymáshoz nagyon szorosan kapcsolódó fogalmak. Község nélkül nem lehet önmegvalósításról beszélni.

Célunk az, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve, olyan kooperáló községeket alakítsunk ki, amelynek minden tagja színes, autonóm személyiség, aki saját akaratából működik együtt a többiekkel, vállal felelősséget önmagáért és a többiekért.

A család után az óvoda az a közeg, mely befolyásolja a szociális kompetencia fejlődését. Segíti a mikroszociális képességek (verbális és nonverbális), valamint a makroszociális stratégiák (pl. empátia, kooperáció, konfliktusmegoldó képesség, segítő magatartás) fejlődését, melyek egy-egy adott helyzetre vonatkoznak.

Feladatunk elősegíteni egy intenzív szocializációs folyamatot, és biztosítani a csoport megértő és biztonságot nyújtó magatartását, a másikat, a másságot toleráló szemléletet, és az együttműködéshez szükséges szociális képességeket.

„A gyermek a maga személyiségét olyan valódi községeben belül tudja maximálisan kifejleszteni, melyet ő maga szolgál, és amely őt magát szolgálja” (Freinet: Máté mondásai)

6. Tevékenységközpontú, sikerorientált tapasztalat- és ismeretnyújtás a felfedező ismeretszerzés, a kísérletező tapogatózás módszerével

„Kisgyermekkorban a világ még egy és oszthatatlan, műfajok nélküli szépség. Egybefolyik a játék, tanulás, művészet és munka, álom és valóság.” (Zsámboky - Eperjessy)

Ez az idézet magában foglalja az egyik legfontosabb információt: a gyermek életkori sajátosságai miatt a gyakorlatban nem kell és nem is lehet teljesen szétválasztani a különböző tevékenységformákat, hiszen minden tevékenységben más és más módon és arányban ugyan, de jelen vannak bizonyos játék-, munka- és tanulásmozzanatok.

Ebből a ma is érvényes gondolatból következik **feladatunk: a fejlődés elősegítése érdekében olyan tevékenységeket, motiváló helyzeteket kell teremtenünk, ahol a gyermekek nem kész tényekkel, ismeretekkel találják magukat szemben, hanem az egyéni tapasztalatszerzéssel, felfedezéssel, kutatással.**

A felfedező ismeretszerzés, kísérletező tapogatózás, mint módszer, a tág értelemben vett tanulási stratégia fejlődését segíti elő.

A gyermeket kíváncsisága, megismerési vágya arra ösztönzi, hogy próbálkozzon, kísérletezzon. A felfedező, kutató ismeretszerzés biztosítása a pedagógustól tudatos és tervszerű munkát igényel, hiszen figyelembe kell vennie a gyermek adott érdeklődését, pillanatnyi fejlettségi szintjét. Segítenie kell az önálló próbálkozásokat, miközben maga is szeretné elérni az általa kitűzött célokat. Ez nem lehetséges az érdekek ütköztetése és egyeztetése, viták és beszélgetések, élő, odafigyelő együttműködést biztosító kapcsolatok nélkül.

7. Az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő, önálló tevékenységválasztást biztosító képességfejlesztés

Az egyéni, szabad tevékenységválasztás biztosítja, hogy a gyermekek maguk választhassák ki a közösen megtervezett tevékenységek közül azt, mely iránt az adott helyzetben leginkább érdeklődnek, és a választott feladatot saját ritmusukban, a számukra leginkább megfelelő időben végezhessek el. Az önkéntes feladatvállalás – ha jó hangulatú és elfogadó a légkör – egy idő után arra ösztönzi őket, hogy vállalják az erőfeszítést igénylő feladatokat, a számukra kihívást jelentő helyzeteket. A pozitív érzelmet sugárzó környezet segíti, hogy ne legyen bennük félelem és a másoknak való megfelelés kénysere.

Feladatunk elősegíteni, hogy a tapasztalatok hatására képessé váljanak a feladatok önálló megoldására, és ne ijedjenek meg az újszerű helyzetektől, kíváncsian és érdeklődve fogadják azokat, és megoldásukra törekedjenek.

Ez a hozzáállás az újszerű, ismeretlen helyzetekhez elengedhetetlen feltétele annak, hogy a *nevelés végső célját – a kreatív személyiség kialakulását – megalapozzuk.*

8. Az élmények feldolgozásának lehetősége szabad alkotásokban

A szabad önkifejezés egyrészt lehetőséget biztosít arra, hogy a gyermek érezze, milyen fontosak egyéni tapasztalatai, élményei, véleménye, hogy a többiek és a felnőttek érdeklődnek iránta. Minden érzelmet a neki legkedvezőbb módon adhat ki magából, szabadon alkothat, a számára legmegfelelőbb formában: szavakkal, hangokkal, zenével, mozgással, képekkel, konstrukciókkal.

A Freinet technikák értelmezése

Az eddig megfogalmazott jogok, alapelvek és kiemelt fogalmak érvényesítését a különböző Freinet technikák alkalmazásával segíthetjük elő. Ezek különböző típusú, komplex tevékenységek, melyek színesítik, változatosabbá teszik az óvoda, a csoport életét. A technikák egyszerre módszerek és eszközök. Segítik megvalósítani a gyermeki személyiség kibontakoztatását, az egyéni képességfejlesztést, a több irányból kiinduló értékközvetítést, és a különböző kompetenciák megalapozását.

1. A szabad önkifejezés technikái

a) Szabad rajz, és vizuális alkotások

A szabad rajz gyermekkorban az egyik legjelentősebb önkifejezési forma, hiszen az óvodás kor elején a gyermekek szókinése, fogalmazási készsége, a gondolatok logikus összerendezettségének képessége még fejletlen. Az ábrázolás eszközeivel, színekkel, vonalakkal, formákkal azonban sok mindent elárul önmagáról, belső világáról.

Ha megkötöttség nélkül alkothatnak, mindig azok a dolgok tükröződnek vissza az alkotásaikban, melyek foglalkoztatják, ami iránt éppen érdeklődnek.

Feladatunk a gyermekek megismerése, fejlettségi szintjük felmérése, melyhez a legegyszerűbb és legtermészetesebb út, ha hagyjuk őket szabadon alkotni, és alkotásaikról szabadon megnyilatkozni.

b) Szabad beszélgetés és vita

A *szabad beszélgetés* lényege, hogy a gyermekeket arra ösztönözzük, hogy a hozzájuk közel álló, őket foglalkoztató témákról, egyénileg és közösen átélt élményeikről saját szintjüknek, ismeretüknek, nyelvi kifejező készségüknek megfelelően meséljenek.

Annak érdekében, hogy gyermekeink bátran kibontakozhassanak, önmagukról beszélni tudjanak, **feladatunk egy biztonságos, meghitt, egymást elfogadó és megbecsülő légkör kialakítása, mely elősegíti a felszabadult kommunikációt. Az óvónőnek elsődleges feladata ebben a helyzetben a meghallgatás és a segítségnyújtás.**

A spontán kialakult beszélgetések mellett állandó helyet és időt biztosítunk a **beszélgetőkörnek**, ahol:

- mindenki szabadon véleményt nyilváníthat
- nyugodt, meghitt körülmények között, bármiről lehet beszélgetni, ami csak érdekli a gyermeket vagy a gyermekeket
- ~~– meg lehet vitatni, hova menjünk kirándulni, sétálni~~
- ~~– megtervezhetjük a következő nap, napok, hetek programjait~~
- kiválaszthatjuk azokat a témákat, melyeket szeretnénk körbejárni, összeállíthatjuk a projekteket, melyek egy-egy tervidőszak témáját, fogalmait, kérdéseit, eseményeit és tevékenységeit tartalmazzák
- elhangozhatnak az egyénileg, kisebb csoportokban vagy csoportban kitalált és megírt mesék, történetek, versek, bemutathatók ~~az elkészült alkotások~~, zeneművek, táncok, jelenetek
- bárki előadást tarthat egy-egy öt foglalkoztató témáról, számára fontos kérdésről, fogalomról
- sor kerül a csoport és az egyéni alkotások bemutatására, értékelésére
- véleményt mondhatunk egymás munkájáról
- ~~– kitalálhatjuk, hogy egy-egy ünnepre, alkalomra mivel és hogyan készüljünk~~
- közös, jó hangulatú játékokat, képzeletjátékokat játszhatunk
- ki-ki elmondhatja, hogy reggel vállalt feladatából mit valósított meg
- nyugodt körülmények között hallgathatunk mesét, zenét, álmodozhatunk, képzelődhetünk... és így tovább

A beszélgetőkörnek tervező, értékelő, ismeret- és értékközvetítő funkciója van. Segíti egymás megismerését és elfogadását, a csoportalakítást, hiszen általa a gyermekek megtanulják a csoportba való beilleszkedés szabályait, a saját és csoportérdekek összeegyeztetését, mások meghallgatásának és az érvelésnek a technikáit, a kommunikációs és metakommunikációs eszközök változatos használatát, az eredményes vitatkozás lehetséges stratégiáit, stb.

A **vita** nem más, mint közös alkotótevékenység, szellemi küzdelem, melynek középpontjában valamilyen probléma, eldöntendő kérdés áll. **Célja a legoptimálisabb megoldás közös keresése, felkutatása.** A vitatkozásnak azonban megvannak a maga alapfeltételei. Ilyen a nyílt légkör, az aktív, belülről indított részvétel, közösen kialakított együttléti szokások, szabályok.

c) A szabad fogalmazásról

A szó varázslatos eszköz a gyermek számára. A szabad fogalmazás lehetőséget biztosít neki ahhoz, hogy a teremítő képzelet játékait a szavakon keresztül formába önthesse, kivetíthesse.

Ezeket az improvizatív alkotásokat lejegyezzük, illusztráljuk, saját mesekönyvek készülnek belőlük, melyek újra és újra elővehetők, elmesélhetők, átélhetők és – ha akarjuk – szabadon tovább is szöhetők. Ezáltal az egyéni alkotások közösségi alkotásokká válnak, melyek közös rítusok, hagyományok kialakulásához vezetnek.

Egy-egy alkotás azáltal, hogy megörökítjük, és változatos formában beépítjük a csoport életébe, a gyermeknek, mint kitalálónak sikerélményt, az alkotás örömeinek érzését biztosítja és önbizalmat ad. A közösségnek körbejárható fogalmakat, megoldandó problémákat, változatos tevékenységeket biztosít.

Az óvónő feladata, hogy olyan téma körbejárásával fejlessze a gyermekek képességeit, melyek ténylegesen belőlük, az érdeklődésükből indul ki, és ez biztosítja, hogy a gyermekek motiválttá váljanak a különböző, közösen kitalált tevékenységek elvégzésére.

d) A zenei alkotásokról

A zenei alkotások, improvizációk segítik a gyermeket ahhoz, hogy felfedezze, az ember szavakon, mondatokon kívül is kifejezheti magát zörejek, hangok, ritmusok és dallamok

segítségével. Ezek által is lehet kommunikálni, alkalmasak az önkifejezésre és az egymásra figyelő tevékenységekre.

A szabad zenei önkifejezés azonban nem csak a ritmikus mozgásban nyilvánulhat meg. A gyermekek rövidebb-hosszabb zenei improvizációt alkothatnak, ismert zenére új szöveget költhetnek és fordítva, valamint ismert játékra, táncra új mozgásokat találhatnak ki.

Az egyéni és csoportos zenélés élménye, az egyszerű zeneszerszámok készítése, megszólaltatása, saját testük ritmushangszerként való használata megalapozza a zene iránti érdeklődést és fogékonyságot.

Teremteni, alkotni csak a már meglévő ismeretek, készségek, képességek újszerű összekapcsolásával lehet.

Feladatunk tehát, hogy jól kiválasztott zenei és mozgásanyaggal kerüljön élő, közeli kapcsolatba a gyermek nap mint nap. Ezek kiválasztásánál fontos szempont a gyermekek életkori sajátossága, az egyéni képességek és azok fejlettsége. Természetes, hogy a magyarságtudat megalapozását a magyar szokásokon, hagyományokon, népművészeti és művészeti alkotásokon keresztül lehet a legtermészetesebb úton megvalósítani. Csak úgy, mint a különböző nemzetiségek kultúráját saját hagyományainak megőrzésével, alkotásainak közvetítésével. Az anyagkiválasztással segíthetjük az interkulturális és a multikulturális szemlélet megalapozását is.

A szabad zenei alkotás és a zenehallgatás szorosan kapcsolódhat például a szabad szöveghez, ha a gyermek elmondja a zene által keltett érzéseit, a hozzá kapcsolódó kitalált történeteit. Kapcsolódhat a szabad rajzhoz, ha a képzeletében megjelent képeket valamilyen módon kivetítheti, a valóságban megalkothatja, a színpadi kifejezéshez, ha eljátszhatja, elbábozhatja, a szabad mozgáshoz, ha eltáncolhatja, a matematikai alkotásokhoz, ha a ritmust kirakhatja egy síkban és térben, és így tovább.

e) A szabad mozgásról

Az óvodás korú gyermek lételeme a mozgás, nincs szüksége külön motivációra, hiszen képtelen „nem mozogni”. A fejlődésnek ez az az időszaka, mikor a legintenzívebben, minden külső kényszer nélkül fejleszthető a mozgáskultúra. Ez nem csak a testi nevelés szempontjából fontos, hanem azért is, mert a mozgás a beszéd és a gondolkodás fejlődésének, az önismeretnek, a reális énkép kialakulásának az alapja.

A természetes környezetben történő szabad mozgás szinte semmivel sem pótolható. A természetes környezet által biztosított lehetőségek felhasználása mellett szükség van arra is, hogy a gyermekek a csoportszobában és az udvaron a különböző mozgásformákat balesetmentes körülmények között, kedvük szerint gyakorolhassák, kipróbálhassák önmagukat, felfedezhessék testük összes lehetőségét.

Elsődleges feladatunk az önálló tapasztalatok, a mozgásos élmények biztosítása. A szükséges feltételek megteremtése hosszú időt, átgondolt tervezést és következetes végrehajtást igényel az óvónőktől, óvodától.

f) A színpadi kifejezésről

A Freinet technikák közül az egyik legösszetettebb önkifejezési forma, mely magában foglalja vagy foglalhatja az összes szabad önkifejezési formát és egyéb technikákat is. Igazi alkotó munka, amely a tervezéstől a kivitelezésig tarthat.

Az óvodában ez a technika szorosan kapcsolódik a szerepjátékhoz, hiszen *célja nem a szerepeltetés, hanem maga a játék, az alkotás és a sokféle, jó hangulatú együttlét, mely a kivitelezés során valósul meg.*

Feladatunk a feltételek megteremtése és biztosítása a tervezéstől a kivitelezésig.

2. A kommunikációs technikákról

Alkalmazásuk több szempontból is fontos, hiszen lehetővé teszik a zárt csoportkeret feloldását, segítik az óvoda, a csoport és a család kapcsolatának fejlődését, az információ áramlását. Segíti a pedagógus munkáját is azzal, hogy általuk segítőkre, társakra találhat, hiszen kapcsolatba kerülhet távolabb élő emberekkel. Bevezetésükkel megvalósítható az életközelség, általuk a gyermek megismerheti más emberek élményeit, örömeit, problémáit.

Mai világunk, életünk szerves részei a különböző infokommunikációs eszközök (~~TV, számítógép, internet... stb.~~). Ezekkel az eszközökkel és használatukkal már kisgyermekkorban, a családban találkozhatnak a gyermekek.

Feladataink:

- a helyi adottságok, lehetőségek felkutatása, kapcsolattartási formák kialakítása, a látogatások megszervezése,
- tudásunk, felhasználói ismereteink bővítése mellett használni az IKT eszközöket (nevelőmunkánkban, a felkészülésben, a dokumentálásban),
- a technika által nyújtott lehetőségek kihasználása (a szülők felé, távolabbi óvodákkal levelezés, szakmai kapcsolat interneten és saját weboldalon keresztül),
- a szülők segítése ezen eszközök „okos” használatára.

A gyermekek körében használatát körültekintően, megfontoltan alkalmazzuk, ott és annyit, aminek helye van a nevelés folyamatában (~~fényképek, saját készítésű-fotóalbum, prezentációk, filmek, fejlesztő játékok, stb.~~).

3. Technikák a környezet tanulmányozására

A környezeti nevelés kiindulópontja minden esetben a szűkebb természeti és társadalmi környezet, ahol a gyermek él, ahonnan tapasztalatait, információit szerzi, ahonnan élményeit gyűjti, valamint a különböző magatartási és kommunikációs formákat, szokásokat, szabályokat megtanulja. A világ felfedezése, meghódítása motiválja fejlődését.

A pedagógus feladata, hogy segítse a gyermeket a világ felfedezésében és engedje, hogy élményeit szabadon kinyilváníthassa.

Mivel az óvodás korú gyermeket az érzelmei irányítják, a természet megszerettetése, szépségének felfedeztetése, élő és élettelen csodáinak észrevetése is az érzelmein keresztül kell, hogy történjen.

4. Az ismeretátadás és ismeretszerzés individualizálása

A dokumentációról

A csoport életének megszervezése, az egyes gyermekek fejlődésének figyelemmel kísérése és a tudatos, tervszerű, egyéni fejlesztés elengedhetetlen feltétele, hogy a terveket, az ebből megvalósult történeteket és azok hatását valamilyen formában rögzítsük.

Dokumentációnk ~~három~~ különböző, egymással összefüggő, de más és más funkciót magában foglaló területe:

1. a tervezés és annak értékelése,
 2. a megvalósult eredmények rögzítése.
1. Az első dokumentum valójában a **csoportnapló**, amely tartalmaz minden olyan információt, amely a csoport életszervezésével, fejlesztésével kapcsolatos.

~~A negyedéves projektet témától és tartalomtól függően 1-4 hetes projektekre bontjuk, s külön erre a célra készült lapon tervezzük meg azokat. Ebben a tervben rögzítjük, hogy a Freinet technikák segítségével mely területen milyen feladatot kell megoldanunk, milyen kompetenciát kívánunk fejleszteni, megalapozni az elkövetkezendő héten.~~

Kiscsoport év elején beszoktatási tervet készítünk, majd a beszoktatás/befogadás időszakának végén elkészítjük a „Beszoktatás tapasztalatai” dokumentumot. Középső és nagycsoport elején és félévkor nevelési tervet készítünk, írunk. Ezek értékelése után (félévkor és év végén) – az egyes gyermekek és a csoport fejlettségi szintjét megállapítva – a következő nevelési tervben határozzuk meg az éves további fejlesztési feladatainkat.

A képességfejlesztést differenciáltan tervezzük, igazodva az életkori sajátosságokhoz és a gyermekcsoport képességfejlettségi szintjéhez.

A különböző témákat projekt-módszer segítségével dolgozzuk fel, amelyek 1-3 hetet ölelnek fel a téma tartalmától és a feldolgozandó tudásanyag mennyiségétől függően. A projekt jellegű tervezés lehetőséget biztosít ahhoz, hogy minden gyerek eredményes legyen valamiben, sikerélményhez juthasson. Elősegíti, hogy egy-egy témát több irányból megközelítve, komplex módon dolgozzunk fel, miközben megvalósul az értékközvetítés, és ismeretnyújtás, a különböző készségek, képességek és a szokások fejlesztése. Egyensúlyt teremt a gyermekek és a pedagógus céljai, elképzelései, ötletei között. Terveinket rugalmasan kezeljük.

2. A projektek megvalósítása során szerzett tapasztalatainkat, elért eredményeinket a **Feljegyzések a csoport életéről** elnevezésű dokumentumban rögzítjük.

~~A megvalósult napi tevékenységeinkről az „Ez történt a héten” című lapon számolunk be. Ezeket a lapokat a folyosóra is kitesszük a szülők tájékoztatása céljából.~~

- ~~3. A harmadik dokumentum a „Fejlődésem lépései óvodától iskoláig”, amely a gyermekek egyéni fejlődésének figyelemmel kísérését segíti.~~

~~A dokumentáció tartalma:~~

- ~~— anamnézis,~~
- ~~— a beszoktatás tapasztalatai (a kiscsoportos gyermekek megfigyelési lapja),~~
- ~~— mérés-értékelés (felmérőlapok),~~
- ~~— egyéni fejlesztési tervek,~~
- ~~— szülői nyilatkozat (amelyen a szülő aláírásával igazolja, hogy egyetért e vagy sem a gyermekéről kapott óvónői tájékoztatással),~~
- ~~— vizsgálati kérelmek,~~
- ~~— szakértői vélemények.~~

~~Az óvodába lépő gyermeket a beszoktatás ideje alatt különböző szempontok alapján megfigyeljük, értékeljük.~~

~~A kiscsoportban megfigyeléseket végzünk, majd a középső és nagycsoportban félévenként mérjük és értékeljük a gyermekek képességeit. A mérések eredményei alapján elkészítjük az egyénre szabott fejlesztési terveket.~~

5. A szervezés és a szövetkezeti élet technikái

a) A tevékenységek helyének megszervezése

A csoportok megszervezésénél, a csoportszobák kialakításánál igyekszünk figyelembe venni a gyermekek életkorát (a nagycsoportosok terme osztható a legtöbb tevékenység sarokra).

Csoportszobáink műhelyszerűen vannak berendezve. Ez azt jelenti, hogy minden típusú tevékenységhez külön-külön kisebb-nagyobb kuckókat, zugokat, meghitt sarkokat biztosítunk, ahol minden szükséges alapanyag, szerszám, eszköz, motiváló, esztétikus elrendezésben, elérhető helyen van.

A csoportok szerkezete:

A csoportok szervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, a szülők igényeit, a csoportszobák férőhely szerinti megosztottságát.

Napirend:

Napirendünk folyamatos és rugalmas. Ez azonban nem célja, hanem eszköze óvodai életünknek. Eszköz ahhoz, hogy felszabadultabb, őszintébb, vidámabb gyermekeket nevelhessünk, tiszteletben tartva a gyermekek egyéni fejlődési ütemét, egyéniségét.

Hetirend:

A hetirendek összeállítása a csoportok között összehangoltan történik. Mivel a tevékenységeket komplexen kezeljük és alkalmazzuk, ezért minden nap többféle tevékenység gyakorlására van lehetőség, illetve minden nap más-más tevékenység kap kiemelt szerepet, jelentőséget. A kiemelt tevékenységekhez tervezzük a szabadon választható játékok, tevékenységek körét.

b) A tervezés

A tervezés elengedhetetlen feltétele, hogy a gyermekek fejlődését, tudatosan segíthessük, életüket úgy szervezhessük, hogy az optimális körülmények biztosítva legyenek az önálló tevékenykedéshez, a felfedezéshez és az alkotáshoz.

Célja, hogy segítse a csoport életének megszervezését, a nevelési folyamatban résztvevők és a közöttük levő kapcsolatok fejlődését, harmóniát teremtsen a különböző fejlesztési területek között, és biztosítsa az egyensúlyt a pedagógus céljai, a szülő elvárásai és a gyermek vágyai között.

~~A tervezés szintjei egymást kiegészítve és erősítve elősegíthetik, hogy mind a gyermekek, mind a felnőttek igényei, ötletei valóra válhassanak.~~

- ~~1. Az általános éves terv tartalmazza a kiemelt feladatokat, az alapvető szokásokat, szabályokat, kompetenciákat, képesség és részképesség fejlesztés területeit. Tartalmaz minden olyan információt, amely segíti a csoport közös munkáját, az általuk kitűzött célok elérését.~~
- ~~2. Féléves munkatervünkben megtervezzük az adott időszak projekt témáit, és a hozzájuk kapcsolódó szervezési feladatokat.~~
- ~~3. A projektek feldolgozása általában 1-4 hetes időtartamban történik, a téma és a gyermekek életkorának függvényében. A projekt jellegű tervezés lehetőséget biztosít ahhoz, hogy minden gyerek eredményes legyen valamiben, sikerélményhez juthasson. Elősegíti, hogy egy-egy témát több irányból megközelítve, komplex módon dolgozzunk fel, miközben megvalósul az értékközlés, és ismeretnyújtás, a különböző készségek, képességek és a szokások fejlesztése. Egyensúlyt teremt a gyermekek és a pedagógus céljai, elképzelései, ötletei között.~~

~~A projekt sajátos életszervezési, tanulási egység, élménykör, tevékenységkör, melynek középpontjában egy-egy életből fakadó probléma, megismerésre, felfedezésre váró terület áll. A projekt tartalmazza az alapvető kérdést, vagy azt a témát, amit különböző irányokból, különféle tevékenységeken keresztül szeretnénk megismerni. Magában foglalja a hozzákapcsolódó fogalmakat és azoknak a tevékenységeknek a felsorolását, melyek által elmélyítjük az ismereteket.~~

c) Az értékelés

A hatékony és tudatos fejlesztő tevékenység elengedhetetlen feltétele a folyamatos és rendszeres időközönként történő értékelés. Ez elképzelhetetlen ellenőrzés nélkül. A két fogalom egymástól elválaszthatatlan, komplex tevékenységet jelent, magában foglalja az óvónő önellenőrző és önértékelő tevékenységét, valamint az egyes gyermekek fejlődésének, a közösség alakulásának megfigyelését, magának a pedagógiai programnak vagy egy részterületének az ellenőrzését, értékelését.

A folyamatos önellenőrzés és önértékelés mellett szükség van arra, hogy meghatározott időnként végiggondoljuk, mit is értünk el valójában egy-egy gyermek illetve a közösség fejlődésében. Ezeket a tényeket írásban kell rögzíteni, hiszen csak ennek alapján lehet a következő tervidőszak reális fejlesztési tervét elkészíteni.

Az egyes gyermekek erőfeszítéseinek értékelése mellett – a közösség fejlődésével párhuzamosan – egyre fontosabbá válik a közösségi magatartás és együttműködés értékelése is. Mind a gyermekek, mind a csoport értékelésénél két fő szabály van. Az egyik, hogy mindig mindenkit csak önmagával hasonlíthatunk össze. A másik, hogy minden helyzetben próbáljuk meg a pozitív elemeket kiemelni és értékelni, hiszen ezzel észrevétlenül segíthetjük az empátia és tolerancia képességének fejlődését.

Az értékelés alapja mindig a reális helyzetfelmérés, melyhez ismerni kell a nevelési célokat és feladatokat. Ezek ismeretében kell megfigyelni, elemezni, és értékelni a fejlődési és fejlesztési folyamatot.

A tevékenységek, a készségek-képességek és az értékközvetítés áttekintése

Az óvodai nevelés legfőbb feladata, hogy minden gyermeket hozzásegítsünk önnön képességeinek kibontakoztatásához. Vívódásokkal, kudarcokkal, sikerélményekkel, örömmel átszőtt folyamat ez, mely minden egyes gyerek életében más módon és ütemben történik.

1. A tevékenység-körről

A tevékenység-kör magában foglalja a **játékot**, a **munkát**, a különböző Freinet technikákat és a **tanulást**. A 3-7 éves korú gyermek életkori adottságaiból következik, hogy személyisége leginkább a tevékenységek komplex rendszerén keresztül fejlődik. A több érzékszervet is mozgósító, valódi tapasztalatok és változatos cselekvések hatása semmivel sem pótolható.

Ebben az életkorban játszani, dolgozni, tanulni, a világot megismerni, felfedezni belső szükséglet és örömforrás. A gyermek élete minden percében tanul és minden élvezhető percet játékként él meg, ezért a gyakorlatban nem választhatók szét a különböző tevékenységek. A fejlesztés szempontjából az a fontos, hogy minden tevékenység szabadon választható legyen, és elvégzése örömet, sikerélményt, újabb tapasztalatokat jelentsen a gyerek számára.

Az így szerzett tudás segít eligazodni a gyermeknek saját környezetében, aminél nincs fontosabb cél ebben az életkorban. *Alapelvünk, hogy minden ismeret saját munka, saját tapasztalás, fáradtság útján jusson a gyermek birtokába.* Mindezeket figyelembe véve szervezzük meg életünket és változatos tevékenységeinket.

a) A játékról

Az óvodai nevelés célját és feladatait csak úgy lehet megvalósítani, ha elfogadjuk és tiszteletben tartjuk: **az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége a játék.**

A játék a 3-7 éves gyermek "lélek-megnyilvánulása", élet- és viselkedésforma, a fizikai és szellemi fejlődés előfeltétele. **A játék kicsiben maga az élet.**

A játék, kísérletezés. Emberalakító, komplex tevékenység, melyben a gyermeki képzelet szabadon, kötetlenül szárnyalhat. Élményforrás, és egyben lehetőséget biztosít az élmények feldolgozására. Segíti az én-tudat fejlődését és a szocializációt. Önismeretet fejleszt, tanulási lehetőséget biztosít. Örömet jelent számára az alkotás, a felfedezés, ráismerés, megismerés, azaz a tudás, melyeket elsősorban játékában él át.

A játék életszükséglet, mely az összes lehetőség közül a leginkább biztosítja a 3-7 éves korú gyermek harmonikus fejlődését. A játékban az a legfontosabb, hogy a gyermek élvezi, és ezen keresztül éli meg magát az életet. A gyermek önként, szabadon, belső késztetésből, kíváncsiságból belefog valamibe: játszik. Közben ismeretekre, tapasztalatokra tesz szert, új információkhoz jut: tanul. Tevékenységeinek „eredménye” lesz: dolgozik. A tanulás és a munka is, mint tevékenység a játékból indul ki, és a játékban fejlődik. Ha jól szervezzük meg az

örömteli játékot, akkor *az óvodáskor végére kialakul a tudatos munkavégzés és tanulás iránti vágy, a feladat- és felelősségvállalás képessége*. Ezért az óvoda életét, mindennapjait úgy kell megszervezni, hogy a gyermek annak minden percét játékként élhesse meg, hiszen ő „csak” játszani akar, szabadon, hosszú időn keresztül és zavartalanul. *Az óvónő feladata, hogy tudatos jelenlétével biztosítsa az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását, szükség és igény szerint a gyermekekkel történő együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással, indirekt reakciókkal.*

Célunk az, hogy a gyermek minden tevékenységet játékként élhessen meg.

Feladatunk a szabad játék feltételeinek biztosítása:

- rugalmas, folyamatos napirenddel,
- meghitt kuckók, sarkok kialakításával, melyek egy-egy játékra motiválnak (pl. babakonyha, babaszoba, iroda),
- a csoportszoba átrendezhetőségével (térelvásztók használata),
- érdeklődést felkeltő, variálható játékszerekkel,
- változatos alapanyagok biztosításával,
- a gyermekek gyűjteményeivel, kincseivel,
- a közvetlen környezet élménynyújtási lehetőségeinek kiaknázásával,
- nyitott csoportléttel, vendégek meghívásával,
- jelmezek, bábok, kiegészítők gyűjtésével, készítésével,
- játék-tár készítésével, mely a különböző képességek célirányos fejlesztését segíti,
- társasjátékok készítésével (a gyermekekkel közösen, adott témakörhöz vagy fogalomhoz kapcsolva).

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Érdeklődést mutat mindegyik játéktípus iránt, játéka elmélyült, kitartó.
- Aktív részese a szerepjátékoknak, képes a szerepvállalásra, alkalmazni tudja a szabad önkifejezés technikáit a különböző szereplők, alakok megformálása közben.
- Elfogadja és alkalmazkodik a játékok szabályaihoz, de konstruktívan képes módosítani is azokat, ha szükséges a játék fejlődése érdekében.
- Képes alkalmazkodni társaihoz, elfogadja játszótársai elgondolásait, képes játékot közösen tervezni, kiválasztani.
- Vigyáz a játéktér balesetmentességére, és vigyáz a játékeszközök épségére.

b) A munkáról

A munka – Freinet pedagógiai rendszerében – az az önként és szabadon választott tevékenység, melynek kézzelfogható, valódi eredménye van. Ez az eredmény vagy a gyermek, vagy a csoport számára fontos, mivel segíti a különböző feltételek megteremtését, illetve továbbfejleszti a már meglévő feltételrendszert.

Ehhez adnak segítséget a munka jellegű feladatok:

- az óvodában már hagyományosnak számító munkák (önkiszolgálás, naposság, stb.),
- sütés, befőzés, gyümölcsaszalás, stb.,
- játékeszközök, használati- és díszítőtárgyak készítése,
- alkalomszerű munkatevékenységek.

Célunk:

a munka jellegű feladatokkal történő tapasztalatszerzésen és a környezet megismerésén keresztül fejlődjenek olyan képességek és készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság, a munkavégzéshez szükséges attitűdök.

Feladataink:

- biztonságos, balesetmentes hely biztosítása,

- élmények és tapasztalatok felkínálása,
- jó minőségű szerszámok, eszközök, alapanyagok előkészítése,
- sokszínű ismeretnyújtás a különböző munkafolyamatokról pl. munkahely-látogatások megszervezése, videók, filmek, fotóalbumok bemutatása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

- Igényes és ügyel saját személye és környezete rendjére.
- Szívesen vállal a közösség érdekében feladatokat, munka jellegű megbízásokat.
- Munkatevékenységében kitartó, alapos.
- Vigyáz a munkavégzésnél használt eszközök épségére, azokat rendeltetésüknek megfelelően használja.
- Tiszteletben tartja és értékeli, megbecsüli mások munkáját.

c) A tanulásról

A tanulás óvodáskorban nem szándékos, nem tudatos tevékenységet jelent, hanem pszichikus funkciót. A 3-7 éves gyermeket a természetes kíváncsiságból kiinduló, spontán tanulási vágy jellemzi. **A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.**

Az érzelmi megközelítésű, saját élményű tanulás színtere, közege, alapvető formája maga a játék, hiszen mindkettőnek ugyanaz a célja: az alkalmazkodás.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, a felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás erősítése.

Célunk:

a gyermek képességeinek fejlesztése a tanulást támogató környezet megteremtésével.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások kialakítása,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- cselekvéses tanulás,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémák megoldása.

Feladatunk:

- olyan helyzeteket teremteni, ahol a gyermek spontán módon, természetes kíváncsiságból tanulhat.
- **a tanulási folyamat során építeni a gyermek már meglévő ismereteire, tapasztalataira**

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Nyitott, érdeklődő a környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladattudata, feladattartása, akarata és szándékos figyelme életkorának megfelelő szintű, kitartó, türelmes, önálló feladatainak elvégzése során.
- Emlékezete megbízható, képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.

2. A készség, képesség köréről

A **testi, lelki, szellemi, érzelmi készségek és képességek** harmonikus fejlődése elősegíti a környezethez való alkalmazkodást, amely az életben maradás feltétele. Ezek megalapozása és fejlesztése ebben az életkorban – az életkori sajátosságok miatt – kiemelkedően fontos. Ebben a körbe tartoznak az esztétikai, erkölcsi, magatartási, gondolkodási vagy a kommunikációs képességek is.

Az óvodai élet során mindig más és más készség és képesség fejlesztése kerül előtérbe, azt azonban mindig figyelembe kell venni, hogy a képességek csak tevékenységben, tevékenységek által fejleszthetők hatékonyan.

Fontosnak tartjuk az alábbi – pozitív életvezetéssel kapcsolatos – kompetenciák megalapozását:

- hatékony kommunikáció és kifejezőképesség,
- a versenyszellem és az együttműködés egyensúlya,
- önértékelés, önbecsülés,
- társas alkalmazkodás,
- kapcsolatok építésének készsége,
- érzelmek alkotó jellegű feldolgozása,
- magabiztosság fejlesztése,
- kritikus gondolkodás kialakítása,
- döntéshozás képessége,
- rövid és hosszú távú célkitűzések megfogalmazása,
- problémamegoldás.

Feladataink:

- kommunikációs, önismereti- és versenyjátékok szervezése,
- együttműködést kívánó helyzetteremtés, kooperatív kiscsoportos tevékenység,
- szabad alkotások feltételeinek biztosítása,
- az eredmények pozitív értékelése,
- a projektek, a napirend összeállítása a gyermekekkel közösen,
- ünnepek megtartása (születés- és névnapok, hagyományos ünnepek),
- rugalmas, nyugodt feltételeket teremtő napirend megteremtése stb.

a) A környezettel és önmagukkal való kapcsolat kialakításához szükséges képességek

A külső világ tevékeny megismerése

A környezeti nevelés legfontosabb **célja a cselekvőképesség fejlesztése.**

1. Elsődleges feladata, hogy a gyermek megtanulja tisztelni az élet minden formáját, felkeltsük az érdeklődését a természetes és mesterséges környezet iránt és megalapozzuk a környezettudatos magatartás, a természetvédelmi szemlélet kialakulását.
2. Egy másik területe a társadalmi környezettel való kapcsolat, melynek során a gyermekek megismerkednek az emberi alkotásokkal, különböző technológiákkal, munkafolyamatokkal, az emberi együttélés szabályaival és a hagyományörzéssel. Fontosnak tartjuk megismertetni a gyermekeket a szülőföld, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeivel, az ott élő emberekkel, és igyekszünk ezen értékek szeretetére, védelmére nevelni őket.
3. A harmadik nagy egység az egészséges életmódra nevelés, illetve az énrre irányuló környezeti nevelés, mely kialakítja a saját testképet, a táplálkozási ismereteket, az életmóddal, mozgással, életvitellel kapcsolatos tudnivalókat. Ismeretet nyújt a

betegségmegelőzéshez, önmaga elfogadására, harmóniára, bizalomra nevel, fejleszti az erkölcsi hozzáállás minőségét.

4. A szűkebb és tágabb természeti–emberi-tárgyi környezet megismerése során a gyermek matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, felismeri a formai, mennyiségi, téri viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Feladatunk:

Minél több lehetőséget biztosítani a gyermekek számára a tapasztalatszerzésre. A folyamatoknak nem csak megfigyelői, hanem cselekvő, aktív részesei is legyenek a gyerekek.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

a) A külső világ tevékeny megismerése területén:

- Ismerik, elfogadják és alkalmazzák a környezettudatos szemlélet alapjait képező magatartásformákat.
- Életkoruknak megfelelő szinten ismerik Földünk növény- és állatfajait, kialakult bennük a pozitív érzelmi viszony a természet élővilágával kapcsolatban.
- Meglátják, és értékelik a környezetükben rejlő szépségeket, óvják a természeti és a társadalmi környezetük értékeit.
- Kialakult bennük a szülőföldre való kötődés, a hazaszeretet érzése.
- Észreveszik a környezetben és természetben lévő egyszerű ok-okozati összefüggéseket.
- Tudják a személyes adataikat, lakcímüket.
- Ismerik és alkalmazzák az elemi közlekedési szabályokat.
- Törekednek a fenntartható környezet kialakítására, a környezet védelme érdekében a tudatos, felelősségteljes cselekvésre.

b) A matematikai tartalmú tapasztalatok terén:

- Életkorának megfelelő szintű mennyiségfogalommal rendelkeznek.
- Értik a matematikai tárgyú fogalmakat, utasításokat, képes a megadott műveletek elvégzésére.
- Tudnak számlálni és elemi műveleteket végezni legalább abban a számkörben, ahány évesek.
- Képesek összehasonlítások végzésére és halmazok képzésére adott szempontok szerint. Meg tudják határozni az azonosságokat és a különbözőségeket a tárgyak megfigyelése során.
- Térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatnak különböző geometriai tulajdonságok alapján és az egyszerű tulajdonságokat meg is nevezik.
- Képesek matematikai jellegű feladatokat elvégezni (pl. becslés, mérés, párosítás, térben és síkban való tájékozódás).
- Matematikai szókincsük életkoruknak megfelelő.

A külső világ megismerésének céljai és feladatai megvalósítása érdekében írtuk meg pedagógiai innovációnkat, melynek címe:

„Zöldellő” – projekt

A projekt célja:

- a környezettudatos magatartás, életmód kialakítása,
- olyan értékrend, szokások attitűd kialakítása, amelyek elősegítik a környezettel való harmonikus kapcsolatot,
- egészséges életvitel igényének alakítása, egészséges életmód szokásai belsővé válásának támogatása,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a fenntarthatóság jegyében,
- szülők gondolkodásmódjának formálása a gyermekeken keresztül.

Feladataink:

- egészséges életmód, testápolás, az étkezés, öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- felfedező ismeretszerzés biztosítása,
- kirándulások, látogatások megszervezése,
- élmények, megfigyelések, kísérletek feltételeinek biztosítása,
- lehetőséget adni a témák sokszínű, kreatív feldolgozására,
- önismereti-, kapcsolatteremtő- és fantáziajátékok szervezése.

Megvalósítás:

Az itt megfogalmazott célokat és feladatokat a „Zöldellő”-projektben leírt tématervjavaslatok megvalósításával kívánjuk elérni. A projekt témái a négy őselem köré csoportosíthatók: Levegő, Tűz, Víz, Föld.

A témák feldolgozása során kívánjuk megismertetni a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetünk természeti és épített értékeit, szülővárosuk, hazájuk szépségét, természeti kincseit, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

A megvalósítás során mindig építeni kívánunk a családra, a szülőkre, hiszen a természetvédő, természetszerető, egészségtudatos ember személyiségjegyeinek kialakítása a családban kell, hogy elkezdődjön.

b) Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyairól, megfelelő viselkedésformáiról. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés az óvodás gyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme, **fejleszti emlékezetét, képzeletét, bővíti szókincsét. A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Az élıszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világvképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát.**

Feladatunk biztosítani a gyermekek irodalmi képességeinek fejlődését a csoport és az egyének fejlettségi szintjét egyaránt figyelembe véve:

- beszédhelyzetek teremtésével,

- nyelvtörők, szólások, mondókák, találós kérdések, művészi értékű versek, mesék gyűjtésével egy témakörhöz, fogalomhoz,
- magyar népmesék, gyermekköltészet műveinek megismertetésével,
- népi dajkai hagyományok ápolásával,
- más népek, nemzetiségek meséinek, verseinek bemutatásával,
- mai magyar kortárs irodalmi művek megismertetésével,
- bábozás, dramatizálás, színház, árnyjáték, stb. feltételeinek megteremtésével,
- szabad szövegek, mesék, versek írásával, lejegyzésével,
- feladatlapok készítésével pl. képolvasáshoz, mese folytatásához, stb.,
- színház-, mozi látogatással.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Életkoruknak megfelelő vagy annál gazdagabb szókinccsel rendelkeznek.
- Nyelvi kifejezőkészségükre az árnyaltság jellemző, változatos formában használják a nyelvi elemeket.
- Gondolataikat összetett mondatokban fogalmazzák meg, mondanivalójuk mindenki számára érthető.
- Jó beszédértés és tiszta kiejtés jellemzi őket.
- Szeretik, várják a mesemondást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak, előszeretettel használják a szabad önkifejezés kommunikációval kapcsolatos technikáit.
- Szívesen mondogatnak verseket, mondókákat, találnak ki szabad szövegeket, rigmusokat.

c) A zenei képességek fejlesztése

Ének, zene, népi játék, ~~gyermek~~tánc

Ez a terület is igen sokféle tevékenységet foglal magában. A dalok éneklésétől, a dalos játékok eljátszásán, a hangszerekkel való improvizációkon, a rögtönzött zaj- és ritmuskeltő eszközök használatán és a hangszerkészítésen keresztül a zenehallgatásig.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A fejlesztendő képességek köre:

- *hallásfejlesztés:*
 - légzéstechnika
 - tiszta, egyöntetű éneklési készség
 - önálló éneklési készség
 - zenei memória
 - magas-mély, hangos-halk relációk
- *ritmusérzék fejlesztés:*
 - egyenletes lüktetés
 - ritmus, ritmuszenekar
 - tempótartás
 - gyors-lassú relációk
- *hallás és ritmus összekapcsolása*
- *komplex feladatok:*
 - szabad improvizációk
 - esztétikus mozgás

Feladataink:

- mondóka, dal és zenehallgatás anyagának témakörhöz (naptári évhez, évszakokhoz, ünnepekhez, stb.) való válogatása,
- az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek megszervezésével biztosítani a gyermekek számára a dallam, a ritmus, a mozgás szépségének felfedezését, a közös éneklés örömét,
- hangszerkészítéshez alapanyagok gyűjtése, hangszerkészítés,
- hagyományokhoz kapcsolódó zenei anyag gyűjtése, megismertetése,
- vendégművészek fogadása,
- a szabad mozgáshoz zenetár összeállítása,
- környezet hangjainak megfigyeltetése,
- közös ének-zenei tevékenységek szervezése,
- énekes népi játékok és kortárs művészeti alkotások gyűjtése,
- zenehallgatásra való anyag gyűjtése, mely tartalmazza a nemzeti hagyományok, népek zenéjét is.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Szeretik és várják az ének-zenei tevékenységeket, motiváltak az éneklésre, a közös mozgásra.
- Szívesen vállalnak egyedül éneklést.
- Életkoruknak megfelelő szinten ismerik és alkalmazzák a zenei fogalompárokat, képesek azok megkülönböztetésére.
- Szívesen vesznek részt szabad zenei önkifejezésben, képesek kifejezni magukat zenei alkotások, improvizációk segítségével.
- Tisztán, szépen énekelnek egyedül, illetve társaikkal közösen is.
- Életkoruknak megfelelő ritmusérzéssel rendelkeznek.
- Zenei emlékezetük, képzeletük fejlődik.
- Tudnak társaikkal különböző térformákat alakítani, képesek játékos táncmozdulatokra.
- Ismerik és használni tudják az egyszerű hangszereket.
- Hosszabb éneket, hangszeren előadott dalt figyelmesen, érdeklődően végighallgatnak.

d) A vizuális képességek fejlesztése

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermek az őt környezetéből érő spontán vizuális ingerek és szervezett tapasztalatszerzési alkalmak hatására fejlődik, gazdagodik. A vizuális nevelés összetett, sokszínű nevelési terület, mely magában foglalja:

- a vizuális megismerés képességének alakítását,
- a vizuális élmény befogadásának képességét,
- az alkotó fantázia formálását,
- a vizuális információ közlésének és értelmezésének képességét,
- az esztétikus tárgy és környezet átalakítás képességének fejlesztését,
- képi-plasztikai kifejező képesség fejlesztését,
- térbeli tájékozódó- és rendezőképesség alakulását,
- fantázia, képi gondolkodás fejlődését.

Feladataink:

- biztosítani az alkotó munkához szükséges állandó műhelyt, és elegendő időt a megvalósításhoz,
- a szabad önkifejezés (szabad rajz) lehetőségeinek igény szerinti biztosítása,
- a természetes anyagok prioritást élvező felhasználása az alkotó munka során,

- a fenntarthatóságra nevelés lehetőségeinek minél gyakoribb kihasználása,
- változatos vizuális technikák, eljárások alkalmazása,
- népi kézműves mesterségek megismertetése,
- jó minőségű eszközök, szerszámok, változatos alapanyagok biztosítása,
- az eszközök megfelelő, balesetmentes használatának megismertetése,
- képességfejlesztő játékokkal fejleszteni a gyermekek térbeli tájékozódó- és rendezőképességét,
- ~~albumok összeállítása egy témakörhöz,~~
- a kész munkák közös megtekintésével esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk fejlesztése,
- múzeum, színház, kiállítás látogatása, stb.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Az ábrázolás eszközeit használják érzelmeik, gondolataik mondanivalójuk vizuális kifejezésére.
- Szívesen, kreatívan, elmélyülten vesznek részt a szabad vizuális alkotások elkészítésében.
- Ismerik és megnevezik az alap- és kevert színeket, színárnyalatokat.
- Alkotásaikra jellemző a részletező formagazdagság.
- Emberábrázolásaikban fellelhetők az egyszerűbb mozgások ábrázolása.
- Önállóan alkalmazzák a megismert vizuális technikákat, eszközöket, alapanyagokat, díszítő eljárásokat, az eszközöket készségszinten kezelik.
- Érdeklődnek egymás produktuma iránt, önálló véleményt alkotnak.

e) A mozgással kapcsolatos képességek

Mindennapos mozgás

A testi nevelés célja a mozgás megszerettetése, a testkultúra, az egészséges életmód és életvitel megalapozása.

Az óvodai élet minden tevékenységébe beépül a komplex testmozgás, mely pozitívan hat a gyermekek énképének, önkontrolljának kialakulására, szabályozza érzelmeiket, társas viselkedésüket, **és hozzájárul az egészséges életvitel megalapozásához.**

Célunk elérése érdekében az egyéni szükségletet és képességet figyelembe véve **minden gyermeknek biztosítanunk kell a mindennapos játékos mozgást, tornát.**

A mozgásigény kielégítésének többféle szervezeti kerete is létezik, amelyeket mindig a hetirendhez és a napirendhez igazodva valósítunk meg (szabad mozgás zenére vagy anélkül, spontán mozgásos tevékenység, irányított mindennapos mozgásfejlesztés, szervezett mozgásos tevékenység).

Középső és nagycsoportban **az irányított mindennapos mozgásfejlesztés részét képezi a Brain Gym**, amely a kineziológia gyermekeknek szóló mellékága. Ezek a mozdulatok úgy vannak kifejlesztve, és összeállítva, hogy mozgáson keresztül segítsék a gyermekek tanulási képességeinek fejlesztését, a két agyfélteke összerendezett működését, érzékelést, finommozgás fejlődését, a figyelem-, megfigyelő-képesség, beszéd fejlesztését, az ismeretek befogadásához való hozzáállást, a stressz, ill. a gátlások oldását, stb.

Feladataink:

- szabad mozgás feltételeinek megteremtése a csoportszobában és az udvaron,
- **mindennapos irányított testmozgás megvalósítása változatos feltételekkel,**
- heti egy vagy két alkalommal a szervezett testnevelés foglalkozások feltételeinek megteremtése, az időjárástól és a lehetőségektől függően a szabadban, amikor pedig erre nincsen mód, akkor az erre alkalmas, berendezett teremben,
- **a gyermekek koordinációs és kondicionális képességeinek fejlesztése az egyéni képességekhez igazodva,**

- ~~— a gyermekek teherbíró-képességének egészséges fejlesztése,~~
- ~~— helyes testtartás, izomegyensúly kialakítása,~~
- aktív mozgás megszervezése játékos formában,
- kooperatív mozgásos játékok, ügyességi- és versenyjátékok széleskörű alkalmazása,
- változatos eszközök biztosítása, mind a szabadban, mind a **szervezett** mozgáshoz, stb.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szeretik és igénylik a mozgásnak mindenféle formáját (kötött foglalkozásokat, szabad mozgásokat, a szabad önkifejezés különböző mozgásos lehetőségeit).
- Képesek tartalmas mozgásos tevékenységek szervezésére az udvaron és a csoportszobában egyaránt.
- Ismerik, elfogadják és betartják a balesetvédelmi szabályokat, vigyáznak önmaguk és társaik testi épségére.
- A rendszeres és változatos mozgástevékenységek által fejlődnek koncentrációs és koordinációs képességeik, mozgáskultúrájuk és nem utolsósorban a személyiségük és a szociális képességeik is.
- Megismerik saját képességeik lehetőségeit és korlátait.

3. Az értékközvetítés köréről

Az értékközvetítés körbe tartoznak az **élő és élettelen természeti és mesterséges környezet** által biztosított lehetőségek, **szabályok, szokások, hagyományok és ünnepek.**

Az ünnepelni tudás tanulása csak valóságos, az életkornak megfelelő élmények útján lehetséges. Az élmények és érzelmek teljessége nélkül nem lehet megtanulni az ünnep örömet.

Óvodánk hagyományos ünnepei:

- Mikulás,
- Karácsony,
- Farsang,
- Anyák napja,
- Gyermeknap,
- Óvodai évzáró és ballagás,
- A gyermekek születés- és névnapja,
- Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése.

Ünnepeinket csoportonként, illetve a három csoport közösen tartja, szervezi és készül rá. Ezen alkalmakkor is nagy hangsúlyt kap az érzelmi nevelés, a haza és a szülőföld szeretetére nevelés, a hagyományaink és a néphagyományörzés kiemelése. Az óvoda jól működő belső kapcsolatrendszerének kialakítása nagy felelősséggel, sok szervezéssel, türelemmel, odafigyeléssel, alkalmazkodással járó feladat. Az óvoda azonban nem működhet külső kapcsolatok nélkül sem, hiszen általuk fejlődhet, újulhat meg időről-időre.

Rendezvényeink:

Az aktualitásoknak megfelelően az éves munkatervben és a pedagógiai innovációkban megtervezettek szerint kerülnek megszervezésre.

Gyermekképünk:

Kiegyensúlyozott, boldog és vidám gyermekek, akik képesek kreatív módon alkotó tevékenységet végezni. Színes, autonóm személyiségek, kik a közösségben együttműködnek, felelősséget vállalnak önmagukért és a többiekért.

„Leraktam egy követ, mint iránymutatót, és útjelzőt (...) ez a kő segíteni és vezetni fogja azokat, akik utánunk jönnek és tovább építik az utat.”

/Freinet: Máté mondásai/

9. TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS

Pedagógiai programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, figyelembe véve a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről annak módosításait.

Továbbá az alábbi jogszabályok kerültek figyelembe vételre:

- Magyarország Alaptörvénye
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 20/2012 EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei
- 15/2013. (II. 26.) EMMI r. a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 277/1997. (XII.22.) Korm. rendeletet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról
- 1357/2011. (X. 28.) kormányhatározat az építésügyi szabályozás ésszerűsítéséről és az ehhez kapcsolódó szabványok felülvizsgálatáról
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet. a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló
- 30/2012. (IX. 28.) Emmi r. az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

10. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A fenntartó határozata alapján érvényes visszavonásig (módosításig).

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai

- hálózathozzászólás, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- törvényi előírások módosulása.

Előírás a program módosítás előterjesztésére:

- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

A bevezetés időpontja:

- 2025. 10. 01.

A felülvizsgálat indoka:

- a törvényi változásokból adódó feladatok kidolgozása és beépítése,
- az intézmény Alapító Okiratának módosítása.

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

MEZŐBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYE

OM azonosító: 028138
Mezőberény Liget tér 5.
Telefon/fax: 66/421-870; 70/400-25-21
E-mail: ovoda@mezobereny.hu
Honlap: www.berenyiovodak.mezobereny.hu

Tartalomjegyzék

Bevezető	4
1. Intézményi alapadatok	5
1.1. Intézményi azonosítók	5
1.2. Az intézmény alaptevékenysége	5
1.3. Az intézmény alaptevékenységét meghatározó jogszabályok.....	6
1.4. Az ellátandó vállalkozási tevékenység köre, mértéke.....	6
1.5. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések	6
2. Szervezeti felépítés	7
2.1. Az óvoda magasabb vezetői közötti feladatmegosztás	8
2.1.1. Az igazgató	8
2.1.2. Az igazgatóhelyettesek	9
2.1.3. A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok	10
2.1.4. A vezetők intézményben való benntartózkodásának rendje.....	10
2.1.5. Az igazgató vagy igazgatóhelyettesek akadályoztatása esetén a helyettesítés rendje	11
2.1.6. A működés rendje, a benntartózkodás rendje	12
2.1.7. A kiadmányozás szabályai	12
2.1.8. Az elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumok kezelési rendje	12
2.1.9. Az elektronikus úton előállított, papíralapú nyomtatványok hitelesítési rendje	13
2.1.10. Az elektronikusan előállított óvodai nyomtatványokra vonatkozó szabályozás	13
3. Az intézmény telephelyei.....	13
4. Az intézmény szervezeti egységei, a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás	14
4.1. A vezetőség.....	15
4.2. Köznevelésben foglalkoztatottak	15
4.3. A nevelőtestület	15
4.3.1. A nevelőtestület működésére vonatkozó általános szabályok.....	16
4.3.2. A nevelőtestületi értekezlet előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos rendelkezések	16
4.3.3. A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása	17
4.3.4. Szakmai munkaközösség	17
5. Szülői Szervezet.....	19
6. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja	20
6.1. A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje	20
6.2. Pedagógiai Szakszolgálatok	21
6.3. Pedagógiai szakmai szolgáltatók	21
6.4. Gyermekjóléti szolgálat, családszolgálat, gyámügyi hivatal	21
6.5. Általános iskolák	22
6.6. Bölcsőde	22
6.7. Fenntartó	22
6.8. Gyermekprogramokat ajánló kulturális intézmények, szolgáltatók	22
6.9. Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás	22
6.10. Alapítványi kuratórium.....	23
6.11. Szociális Szolgáltató Központ	23
7. A működés rendje.....	23
7.1. Az intézmény működési rendje.....	23
7.2. Belépés és benntartózkodás azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az intézménnyel	23
7.3. Adatszolgáltatás, adatvédelem.....	24
7.4. Az ünnepek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok	24
7.5. Intézményi védő, óvó előírások	25
7.5.1. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében ellátandó feladatok.....	25
7.5.2. Gyermekbalesetek esetén ellátandó feladatok	26
7.5.3. A nevelőmunka biztonságos feltételeinek megteremtése.....	27
7.5.4. Bármely rendkívüli esemény, bombatartható esetén szükséges teendők	28
7.6. A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje	28
7.7. Egyéb kérdések	29
7.7.1. Nyilatkozat tömegtájékoztató szerveknek.....	29
7.7.2. Az intézményben folytatható reklámtevékenység szabályai.....	30
7.7.3. Kártérítési felelősség.....	30
7.7.4. Fakultatív hit- és vallásoktatás időpontját és helyét biztosító eljárás rendje.....	30
7.7.5. Béren kívüli juttatások	31
7.7.6. Mobiltelefon, laptop használata munkaidőben	31
8. Záró rendelkezések	31
8.1. A Szervezeti és működési szabályzat hatálybalépése	31

8.2. A Szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálata, módosítása.....	31
8.3. A Szervezeti és működési szabályzat nyilvánossága	32
8.4. Legitimáció	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
MELLÉKLETEK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1. sz. melléklet: Munkaköri leírások	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Bevezető

Az intézmény jogszerű működésének biztosítása, a zavartalan működés garantálása, a gyermeki jogok érvényesülése, a szülők, a gyermekek és pedagógusok közötti kapcsolat erősítése, az intézményi működés demokratikus rendjének garantálása érdekében

Mezőberény Város Óvodai Intézményének

nevelőtestülete a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

25 § (1) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a következő

Szervezeti és Működési Szabályzatot

(továbbiakban: SZMSZ) készítette el.

Az SZMSZ célja, hogy megállapítsa a Mezőberény Város Óvodai Intézménye működésének szabályait, a jogszabályok által biztosított keretek között, illetőleg azokban a kérdésekben, amelyeket nem rendeznek jogszabályok.

Az SZMSZ alapjául szolgáló magasabb szintű jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló tv. végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (EMMI r.)
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (költségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (megbízási jogviszony)
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról.
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről.
- 2012. évi I. tv. a munka törvénykönyvéről (Mt.)

Az SZMSZ időbeli hatálya:

Az SZMSZ a nevelőtestületi elfogadást követő napon lép hatályba, és határozatlan időre szól.

Az SZMSZ személyi hatálya kiterjed:

- Az óvodával jogviszonyban álló minden foglalkoztatottra.
- Az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézmény területén tartózkodókra illetve azokra, akik részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában.
- A szülőkre (azokon a területeken, ahol érintettek).

Az SZMSZ területi hatálya kiterjed:

- Az intézmény területére.
- Az óvodák által szervezett – a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó – óvodákon kívüli programokra.

1. Intézményi alapadatok

1.1. Intézményi azonosítók

Az intézmény /kötségvetési szerv neve:	Mezőberény Város Óvodai Intézménye
Az intézmény székhelye:	Mezőberény Város Óvodai Intézménye Mosolygó Központi Óvoda Mezőberény Liget tér 5.
Az intézmény típusa:	Köznevelési intézmény – óvoda
Az intézmény fenntartója és működtetője:	Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete, Mezőberény, Kossuth tér 1.
Az intézmény irányító szerve:	Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete, Mezőberény, Kossuth tér 1.
Telephelyek:	Mezőberény Város Óvodai Intézménye Mosolygó Központi Óvoda 5650 Mezőberény, Liget tér 5.
	Mezőberény Város Óvodai Intézménye Csiribiri Óvoda 5650 Mezőberény, Kinizsi u. 13.
	Mezőberény Város Óvodai Intézménye Nefelejcs Óvoda 5650 Mezőberény, Kodály Z. u. 8.
	Mezőberény Város Óvodai Intézménye Magyarvégesi Óvoda 5650 Mezőberény, Kálvin u. 2-4.
Törzsszám:	817253
OM azonosító száma:	028138
Statisztikai számjele:	15817259-8510-322-04
Adószáma:	15817259-2-04
Az intézmény központi telefonszáma:	06 70/400 25 21 06 20/428 89 33
E-mail cím:	ovoda@mezobereny.hu

1.2. Az intézmény alaptevékenysége

A gyermekek nevelése három éves kortól a tankötelezettség kezdetéig.

A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2013.07.01.

A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult irányító és fenntartó szerv: Mezőberény Város Önkormányzata; 5650 Mezőberény, Kossuth tér 1.

Az intézmény szakágazati besorolása, a költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

Besorolás, funkció	Száma	Tevékenység megnevezése
Államháztartási szakágazat	851020	Óvodai nevelés
Kormányzati funkció	013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
Kormányzati funkció	041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
Kormányzati funkció	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
Kormányzati funkció	096015	Gyermekeképzetés köznevelési intézményben
Kormányzati funkció	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
Kormányzati funkció	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai

Az intézmény működési köre: Mezőberény város közigazgatási területe.

Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám/férőhely: 267 fő

Feladatellátási hely megnevezése	Maximális gyermeklétszám
Mezőberény Város Óvodai Intézménye Mosolygó Központi Óvoda	48
Mezőberény Város Óvodai Intézménye Magyarvégesi Óvoda	89
Mezőberény Város Óvodai Intézménye Csiribiri Óvoda	68
Mezőberény Város Óvodai Intézménye Nefelejcs Óvoda	62

1.3. Az intézmény alaptevékenységét meghatározó jogszabályok

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023 (VII.) korm. rendelet a pedagógusok életpályájáról szóló 2023. évi LII. tv. végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: EMMI rendelet)
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet

1.4. Az ellátandó vállalkozási tevékenység köre, mértéke

A köznevelési intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

1.5. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

A köznevelési intézmény

- típusa: óvoda.
- alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: óvodai nevelés, ellátás; sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása; óvodai nevelés, ellátás működtetése; gyermeképzetés köznevelési intézményben.
- gazdálkodással összefüggő jogosítványok: az intézmény pénzügyi, gazdasági, személyzeti ügyeit a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal látja el.

Az intézmény önállóan működő költségvetési szerv. Előirányzata feletti rendelkezési jogosultsága a mindenkori önkormányzati költségvetési rendelet szerint történik. Az intézmény pénzügyi, gazdasági ügyeit a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Jegyzője által megbízott szakemberek végzik, Mezőberény Város Önkormányzata – Pénzügyi Osztály.

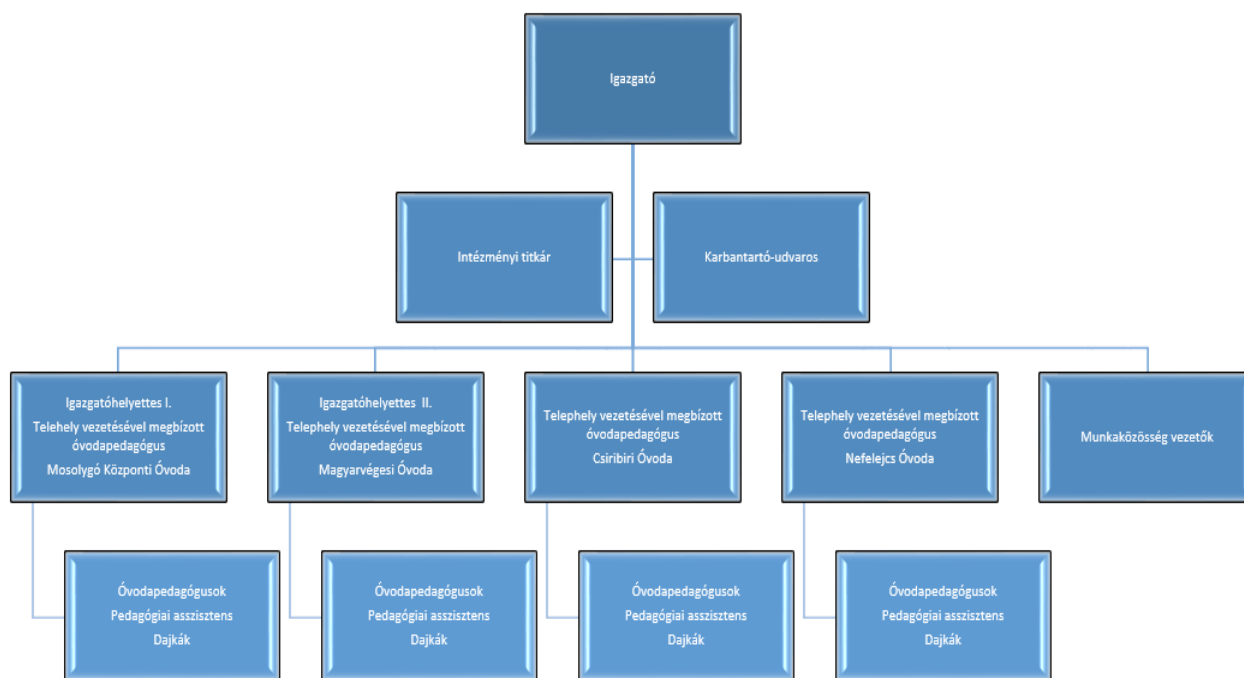
2. Szervezeti felépítés

A szervezeti egységek és a vezetői szintek meghatározásánál azt az alapelvet érvényesítjük, hogy az intézmény a feladatait a jogszabályi előírásoknak és a tartalmi követelményeknek megfelelően magas színvonalon láthassa el. A munkavégzés, a racionális és gazdaságos működtetés, valamint a helyi adottságok, körülmények és igények figyelembevételével alakítottuk ki a szervezeti egységeket. Az intézmény szakmai tekintetben önálló. Szervezetével és működésével kapcsolatban minden olyan kérdésben dönt, melyet jogszabály nem utal más hatáskörbe.

A döntések előkészítésében, végrehajtásában részt vesznek a pedagógusok és a szülők is.

A kötelezően foglalkoztatandók létszámát a hatályos jogszabályi előírások tartalmazzák. A foglalkoztatottak engedélyezett létszámát nevelési évenként az irányító szerv által kiadott képviselő-testületi határozat adja meg.

Az intézmény szervezeti struktúrája

A vezetés vagyonynyilatkozat tételi kötelezettsége

A 2007. évi CLII. törvény 4.§. a) alapján a következő foglalkoztatottak kötelezettek a vagyonynyilatkozat-tételre:

- Igazgató
- Igazgatóhelyettesek.

Az igazgatóhelyettesek vagyonynyilatkozatainak őrzéséért az igazgató felelős.

Ha a kötelezett nem tesz vagyonynyilatkozatot, az őrzésért felelős köteles a kötelezettet írásban felszólítani arra, hogy e kötelezettségét a felszólítás kézhezvételétől számított 8 napon belül teljesítse. 10.§ (1) b) Ha a határidő eredménytelenül telik el, azt a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség megtagadásának kell számítani. 10.§ (2.)

2.1. Az óvoda magasabb vezetői közötti feladatmegosztás

2.1.1. Az igazgató

Az intézmény élén az igazgató áll, akit két igazgatóhelyettes segít az óvoda vezetésével összefüggő feladatai ellátásában.

Az intézmény igazgatója egyszemélyi felelősséggel vezeti az intézményt, ellátja – a jogszabályok maradéktalan figyelembevételével – a jogszabályokból és a jelen Szabályzatból rá háruló, az intézmény vezetésével kapcsolatos feladatokat.

Az igazgató felelőssége:

- az intézmény szakszerű és törvényes működése, fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök tőle elvárható gondossággal való kezelése az intézmény gazdálkodásáért,
- gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézményben foglalkoztatottak felett,
- gyakorolja a teljesítmény értékelésével és az annak alapján történő, az illetményeltérítés százalékos mértékére történő javaslattétellel kapcsolatos munkáltatói jogot,
- dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet végrehajtási jogszabály, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyra vonatkozó szabály nem utal más hatáskörébe,
- felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért,
- képviseli az intézményt.

Az igazgató felel

- a pedagógiai munkáért,
- a nevelőtestület vezetéséért,
- a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,
- a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,
- a nemzeti és intézményi ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a nevelési-oktatási intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért,
- a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- a köznevelésben foglalkoztatotti érdek-képviselői szervvel és a szülői szervezettel való megfelelő együttműködésért,
- a gyermekbalesetek megelőzéséért,
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló éves teljesítményértékeléséért,
- az NPK által elfogadott Etikai Kódex betartásáért és betartatásáért,
- pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes foglalkoztatottak munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.
- a munka- és tűzvédelmi tevékenység megszervezéséért,
- a humán erőforrás biztosításáért és fejlesztéséért,
- a KIR, OVIKRETA adatszolgáltatás hitelességéért.

Az igazgató feladata

- a nevelőtestületi értekezletek előkészítése,
- a döntések (állásfoglalások) végrehajtásának megszervezése és ellenőrzése,
- a nevelőmunka irányítása és ellenőrzése,
- az önértékelési, minősítési és tanfelügyeleti rendszer eredményes működtetése, koordinálása,
- a kötelezettségvállalási, munkáltatói és kiadmányozási jogkör gyakorlása,

- az intézmény működésével kapcsolatban döntés minden olyan ügyben, amelyet jogszabály, nem utal más hatáskörébe,
- rendkívüli szünet elrendelése – a fenntartó egyidejű értesítése mellett –, ha az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet miatt annak működtetése nem lehetséges, (időjárás, járvány, természeti csapás, elháríthatatlan ok)
- az intézmény külső szervek előtti teljes képviselte azon lehetőség figyelembevételével, hogy a képviselőre meghatározott ügyekben eseti vagy állandó megbízást adhat,
- a jogszabályok által az igazgató hatáskörébe utalt és át nem ruházott feladatok ellátása,
- az egyéb feladatot ellátó foglalkoztatottak irányítása.

Az igazgató kizárólagos hatásköre a munkáltatói jogkör, a kötelezettségvállalási és utalványozási jogkör igazgatóhelyettesek hatásköre is.

2.1.2. Az igazgatóhelyettesek

Vezetői tevékenységüket az igazgató közvetlen irányítása mellett végzik. Felelősségük és feladatkörük – mint a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógus (ld.: 2.1.3.)

Különleges felelősség

- Az igazgató távollétében – korlátozott jogkörben – teljes felelősséggel végzik a vezetési feladatokat.
- A nevelési területen közreműködnek az igazgató által megállapított tevékenység irányításában.
- A bélyegző használatáért teljes felelősséggel tartoznak.

Az igazgatóhelyettesek felelősek:

- a tanügyi nyilvántartások jogszabályban, továbbá intézményi szabályzatban (határozatban) rögzített vezetéséért,
- az óvodai törzskönyv vezetéséért,
- a helyettesítések megszervezéséért,
- a szülői szervezet működésének segítéért,
- szabadságok ütemezéséért és naprakész nyilvántartásáért,
- a HACCP rendszer működtetéséért,
- a belső továbbképzések megszervezéséért,
- az foglalkoztatotti értekezletek előkészítéséért.

Az igazgatóhelyettesek feladatai:

- Az igazgató külön megbízása alapján részt vesznek a vezetői munkában:
 - szükség szerint végzik az új felvételeket, előjegyzéseket,
 - a statisztikák elkészítésében segítenek, koordinálják, ellenőrzik,
 - az önértékelési, minősítési és tanfelügyeleti rendszer eredményes működtetése, koordinálása,
 - segítik az OVIKÉTA rendszer intézményi működtetését,
 - együttműködnek a szakmai munkaközösségek vezetőivel,
 - szakmai fórumokon, hivatalos rendezvényeken képviselik az óvodát,
 - segítik a pályakezdő, újonnan belépő pedagógusok szakmai munkáját,
 - óvodájukban közvetlenül szervezik és irányítják az óvodapedagógusok és dajkák munkáját.

Az igazgatóhelyettesek ellenőrzési feladatai:

- a telephelyek/óvodák ellenőrzését végzik az éves munkatervben foglaltak szerint,
- ellenőrzik a mulasztási naplók, csoportnaplók, egyéni fejlesztési dokumentációk vezetését,
- ellenőrzik a HACCP előírásoknak megfelelő munkavégzést,
- ellenőrzik az intézményi szabályzatokban foglalt előírásoknak megfelelő munkavégzést.

Beszámolási kötelezettségük kiterjed:

- az intézmény egész működésére és pedagógiai munkájára,
- a belső ellenőrzések tapasztalataira,
- az intézményt érintő, megoldandó problémák jelzésére.

2.1.3. A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok megbízását az igazgató adja, az erre alkalmas pedagógusokat kijelöli.

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok feladatai:

- nevelési területen közreműködik az igazgató által meghatározott tevékenység irányításában,
- közvetlenül szervezi és irányítja az óvodapedagógusok és nevelőmunkát segítő munkáját,
- szabadságok nyilvántartása, a szabadságolási terv elkészítése,
- a gyermekek fejlődésével kapcsolatos tájékoztatás nyomon követése,
- a gyermekek felügyeletének megszervezése a nevelés nélküli munkanapokon, ha a szülők igénylik.

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok felelőséi:

- a tanügyi nyilvántartások jogszabályban rögzített vezetéséért,
- az óvodai törzskönyv vezetéséért,
- a helyettesítések megszervezéséért,
- a szülői szervezet működésének segítéért,
- szabadságok ütemezéséért és naprakész nyilvántartásáért,
- a HACCP rendszer működtetéséért,
- a belső továbbképzések megszervezéséért,
- az foglalkoztatotti értekezletek előkészítéséért,
- az óvodában folyó nevelőmunkáért,
- gyermekbalesetek megelőzéséért,
- gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért, ellátásáért,
- a szakmai munkaközösség/ek működési feltételeinek biztosításáért,
- a szülői szervezetek működésének segítéért,
- a munkarend, munkabeosztás elkészítéséért,
- az óvodája pedagógiai munkájáért,
- a gyermekvédelemmel, a nevelőmunka biztonságos feltételeinek megteremtésével, és a gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáért,
- az adatkezelési és adatvédelmi szabályok érvényesítéséért,
- az országos statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatos intézményi feladatokért, a KIR-hez kapcsolódó információszolgáltatásért,
- a tanügy-igazgatási munkáért.

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok ellenőrzési feladatai:

- ellenőrzéseket végez az éves munkatervben foglaltak alapján: ~~az ellenőrzési napló szerint.~~

2.1.4. A vezetők intézményben való benntartózkodásának rendje

Az óvoda zavartalan működéséhez biztosítani kell a vezetői feladatok folyamatos ellátását.

Vezetői beosztás megnevezése	Az intézményben való tartózkodás rendje
Igazgató	Heti munkaidő: 40 óra Heti kötelező foglalkozások száma: 8 óra

Igazgatóhelyettesek	Heti munkaidő: 40 óra Heti kötelező óraszám: 22 óra
---------------------	--

Óvodai ügyintézés:

- hétfőtől csütörtökig 8,00 – 15,00 óra között,
- pénteken 8,00- 13,30 óra között történik a központi óvodában, a titkárságon.

Amennyiben tartós távollétnek nem minősülő szabadság, betegség, hiányzás vagy kétműszakos munkarend esetén az egybeeső munkarend miatt az igazgató vagy helyetteseinek folyamatos benntartózkodása ezen időszakban nem oldható meg, úgy a helyettesítés rendjére vonatkozó szabály szerint kell eljárni.

Az intézmény képviselőjeként történő eljárás rendje, hatáskörök átruházása

Az igazgató a képviselő jogkörét az alábbi esetekben ruházhatja át: betegség, tartós távollét vagy más akadályoztatása esetén kivéve, ha a fenntartó másként nem rendelkezik.

Az intézmény képviselőjeként járhatnak el az egyes vezetők a következők szerint:

- az igazgatót – annak távolléte esetén – elsőként a székhelyen dolgozó igazgatóhelyettes helyettesíti,
- az igazgatóhelyettesek a helyettesítési rend szerint járhatnak el az intézmény képviselőjeként,
- Az igazgató, egyszemélyi felelősségének érvényesülése mellett a következő hatásköröket ruházhatja át:
 - képviselői jogosultság köréből: az intézmény szakmai képviselőt az igazgatóhelyettesekre, telephely vezetésével megbízott óvoda-pedagógusokra
 - munkáltatói jogköréből: nevelőmunkát közvetlenül segítő és az egyéb feladatot ellátó foglalkoztatottak közvetlen irányítását, munkájuk szervezését és ellenőrzését az igazgatóhelyettesekre, telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusokra.

2.1.5. Az igazgató vagy igazgatóhelyettesek akadályoztatása esetén a helyettesítés rendje

Az igazgató szabadsága, betegsége, valamint hivatalos távolléte alatt az igazgatóhelyettesek helyettesítik.

Az igazgató helyettesítését teljes felelősséggel az intézményben az igazgatóhelyettesek látják el, az azonnali döntést nem igénylő, az igazgató kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyek kivételével.

Az igazgató tartós távolléte esetén a helyettesítés teljes körű. Tartós távollétnek az egy hónapnál hosszabb időtartam minősül.

A teljes vezetői jogkör gyakorlására vonatkozó megbízás a fenntartó által történik, melyet a dolgozók tudomására kell hozni.

A telephely vezetésével megbízott óvodapedagógusok helyettesítésére vonatkozó további előírások:

- A vezetőket helyettesítő óvodapedagógusok csak a napi, a zökkenőmentes működés biztosítására vonatkozó intézkedéseket, döntéseket hozhatják meg a telephely vezető helyett.
- A helyettesek csak olyan ügyekben járhatnak el, melyek gyors intézkedést igényelnek, halaszthatatlanok.
- A helyettesítés során a pedagógus a jogszabály, illetve az intézmény belső szabályzataiban, rendelkezéseiben a kizárólag az igazgató jogkörébe utalt ügyekben nem dönthet.

A reggel 6,15 órától 7,30 óráig, illetve a 16,00 órától 17,15 óráig terjedő időben az igazgató és helyetteseinek helyettesítésének ellátásában a munkarend szerint ez időben munkát végző óvodapedagógusok közreműködnek. Intézkedésre jogosult óvodapedagógusok felsorolása, a helyettesítési rangsor szerint: elsőként a **Mesterpedagógusok, majd a** szakvizsgával rendelkezők és PED II-be soroltak, ha ilyen nincs akkor a szakvizsgázottak, majd a PED II fokozatba

soroltak, végül a legtöbb szakmai gyakorlati idővel rendelkezők. Azonos feltételek megléte esetén a legtöbb szakmai gyakorlati idő az alapja az intézkedő személyét. Intézkedési jogkör a telephely működésével, a gyermekek biztonságának megóvásával összefüggő azonnali döntést igénylő ügyekre terjed ki.

2.1.6. A működés rendje, a benntartózkodás rendje

A dolgozók napi munkarendjét az igazgatóhelyettesek és a telephely vezetésével megbízott óvodapedagógusok osztják be. A konkrét napi munkabeosztások összeállításánál az intézmény feladatellátását, zavartalan biztosítását kell figyelembe venni. Az óvoda dolgozói munkaidő beosztásukat a közvetlen felettes előzetes engedélyével cserélhetik el. A munkavállalóknak a munkából való távolmaradását előzetesen jelenteni kell, hogy feladatának ellátásáról, helyettesítéssel gondoskodni lehessen.

A pedagógus heti teljes munkaideje 40 óra. Kötött munkaidejét a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítania, a munkaidő fennmaradó részében, legfeljebb heti négy órában a nevelést előkészítő, azzal összefüggő egyéb pedagógiai feladatok, a nevelőtestület munkájában való részvétel, gyakornok szakmai segítése, továbbá eseti helyettesítés rendelhető el az óvodapedagógus számára.

Az intézmény minden dolgozója köteles a munkarendjének megfelelően, munkavégzésre alkalmas állapotban, pontosan megjelenni. Az óvoda foglalkoztatottai munkaidőben csak a közvetlen felettes engedélyével hagyhatják el az intézményt. A dolgozó a munkából való rendkívüli távolmaradását és annak okát azonnal köteles jelenteni a vezetőnek, hogy a helyettesítésről időben intézkedhessen.

Az intézmény valamennyi foglalkoztatottjának érvényes munkaköri alkalmassági orvosi véleménnyel kell rendelkeznie.

A gyermekek benntartózkodásának rendje, napirendje az óvodák csoportnaplóiban (Ovikréta) és a házirendben kerül rögzítésre.

2.1.7. A kiadmányozás szabályai

Az intézmény kiadmányozási joga az igazgatót illeti meg.

Az intézmény nevében aláírásra az igazgató jogosult, akadályoztatása esetén – az azonnali intézkedést igénylő ügyiratokra vonatkozóan – aláírási jogot gyakorolhatnak az - igazgatóhelyettesek.

Az igazgatónak aláírási joga van a saját szakmai területét érintően, a tanügy-igazgatási, pedagógiai dokumentáció hitelesítését illetően és a fenntartó szabályzataiban foglaltak alapján.

Az intézmény hivatalos bélyegzőinek lenyomata:

Hosszú bélyegző:

Körbélyegző:

2.1.8. Az elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumok kezelési rendje

Intézményünk az oktatási ágazat irányítási rendszerével a Közoktatási Információs Rendszer (KIR) révén tartott elektronikus kapcsolatban elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumrendszert alkalmaz a 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet előírásainak

megfelelően. Az elektronikus rendszer használata során ki kell nyomtatni és az irattárban kell elhelyezni az alábbi dokumentumok papíralapú másolatát:

- Intézménytörzsre vonatkozó adatok módosítása.
- ~~Foglalkoztatottakra vonatkozó adatbejelentések.~~
- Óvodai jogviszonyra vonatkozó bejelentések.
- OSAP-jelentés.
- ~~Foglalkoztatottak és gyermekek listája (október 1-jei állapot).~~

Az elektronikus úton előállított fenti dokumentumokat az intézmény pecsétjével és az igazgató aláírásával hitelesített formában kell tárolni.

Az egyéb elektronikusan megküldött adatok írásbeli tárolása és hitelesítése nem szükséges. A dokumentumokat a KIR alrendszerében, továbbá elektronikus adathordozón lementett formában tároljuk. Az adatokhoz kizárólag az igazgató, az igazgatóhelyettesek és az intézményi titkár férhet hozzá.

2.1.9. Az elektronikus úton előállított, papíralapú nyomtatványok hitelesítési rendje

~~Az intézményben a csoportnapló elektronikusan előállított, a naplóba az adatokat digitális úton viszik be az óvodapedagógusok.~~

~~Határidőre ki kell nyomtatni a dokumentumokat, azokat dátum szerint sorba rendezve, nevelési év végén lezárni és hitelesíteni igazgató.~~

A gyermekbaleseteket az oktatásért felelős miniszter által vezetett, a minisztérium üzemeltetésében lévő elektronikus jegyzőkönyvvezető rendszer segítségével tartjuk nyilván. A jegyzőkönyv kitöltéséhez az intézményi titkár rendelkezik hozzáféréssel. A jegyzőkönyv lezárása, a kinyomtatott példány aláírása kizárólagosan igazgatói hatáskör.

2.1.10. Az elektronikusan előállított óvodai nyomtatványokra vonatkozó szabályozás

A köznevelési intézményben - a rendeltetésszerű működés során a köznevelésért felelős miniszter által jóváhagyott, tanulmányi rendszert kötelesek használni. (Ovikréta)

Az óvodai kötelező nyomtatványok (felvételi előjegyzési napló, felvételi és mulasztási napló, óvodai csoportnapló, óvodai törzskönyv, a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció) a tanulmányi rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton készülnek el.

3. Az intézmény telephelyei

Vezetői szint	Szervezeti egység	Rendje és formája
Legfelsőbb vezetői szint	Foglalkoztatotti közösség	<u>Értekezletek ideje, rendszeressége:</u> - évente maximum 5 alkalom, nevelés nélküli munkanapokon (min. 2x). <u>Csoportos megbeszélések ideje, rendszeressége:</u> - havonta, kötelező órákon túl. <u>Egyéni beszélgetések, beszámolók, tájékoztatás ideje, rendszeressége:</u> - szükség szerint, kötelező fogadó órákon. <u>Egyéb írásbeli kapcsolattartás ideje, rendszeressége:</u> - szükség szerint, dokumentumok, faliújság, körlevél, honlap és egyéb internetes felületek.

	Nevelőtestület	<u>Értekezletek ideje, rendszeressége:</u> - évente maximum 5 alkalom, nevelés nélküli munkanapokon. <u>Csoportos megbeszélések ideje, rendszeressége:</u> - szükség szerint, kötelező órákon túl. <u>Egyéni beszélgetések, beszámolók, tájékoztatás ideje, rendszeressége:</u> - szükség szerint, kötelező órákon túl <u>Egyéb írásbeli kapcsolattartás ideje, rendszeressége:</u> - szükség szerint, dokumentumok, faliújság, körlevél, honlap és egyéb internetes felületek.
	Szakmai munkaközösség/ek	- nevelési év eleji munkatervi megbeszélés, - szakmai munkaközösség/ek foglalkozásai, - fél-éves év végi beszámoló elkészítése.

Az óvodák egymás közötti kapcsolattartási módja:

- közös nevelőtestületi értekezletek tartása az óvodákban,
- közösen létrehozott szakmai munkaközösségek,
- belső hospitálások,
- szakmai napok vagy házi bemutatók tartása,
- közös kirándulások szervezése,
- előadások megtekintése,
- óvodák egymás közötti látogatása gyermekcsoportokkal,
- közös műsorok rendezése,
- dokumentumok, pályázatok megírása,
- intézményi alapítványi rendezvények.

4. Az intézmény szervezeti egységei, a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás

A jogszabályoknak, szakmai előírásoknak megfelelően az intézményen belül elkülönült feladatuk alapján részleges önállósággal, illetve sajátos feladatokkal rendelkezik:

- a vezetőség,
- a nevelőtestület,
- a szakmai munkaközösség/ek,
- nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők,
- köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók,
- köznevelésben foglalkoztatottak.

Az intézmény, különböző közösségeinek tevékenységét – a megbízott vezetők és a választott képviselők közreműködésével – az igazgató fogja össze.

A kapcsolattartás formái:

- értekezletek,
- megbeszélések,
- fórumok,
- elektronikus levelezés, kommunikáció a közösségi média felhasználásával.

A kapcsolattartás általános szabálya, hogy a különböző döntési fórumokra, nevelőtestületi, foglalkoztatotti értekezletekre a vonatkozó napirendi pontokhoz a döntési, egyetértési és véleményezési jogot gyakorló közösséget, illetve az általuk delegált képviselőt meg kell hívni, nyilatkozatukat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

Az egyes munkakörökhöz tartozó feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a kapcsolódó felelősségi szabályokat a személyre szóló munkaköri leírások tartalmazzák (mellékletben).

4.1. A vezetőség

Az intézmény vezetősége konzultatív testület: véleményező és javaslattevő joggal rendelkezik és dönt mindazon ügyekben, amelyekben az igazgató saját jogköréből szükségesnek tart.

A vezetőség tagjai:

- igazgató,
- igazgatóhelyettes/ek,
- a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolattartás a vezetőség tagjai között folyamatos és a szükségleteknek megfelelő. A vezetők irányítják, tervezik, szervezik és ellenőrzik a saját területükhöz tartozó munkát. Beszámolnak területük működéséről, a kiemelkedő teljesítményekről, hiányosságokról, problémákról, valamint javaslatokat tesznek a fejlesztésekre.

A szakmai munkaközösség vezetője/i a munkaköri leírásnak megfelelően, az igazgatóval történő előzetes egyeztetés alapján alkalomszerűen vesz/vehet részt vezetői értekezleteken.

4.2. Köznevelésben foglalkoztatottak

1. köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók,
2. köznevelési dolgozók.

1. köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók - munkavégzéssel kapcsolatos jogait és kötelességeiket a 2023. évi LII. tv. szabályozza.

- pedagógusok,
- nevelő oktató munkát közvetlenül segítők:
 - pedagógiai asszisztensek,
 - dajkák,
 - intézményi titkár.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott dolgozó betöltött munkaköre – a jogszabályban foglaltak szerint – átcsoportosítható az intézményen belül.

2. köznevelési dolgozó - munkavégzéssel kapcsolatos jogait és kötelességeit a Mt. szabályozza.

- karbantartó-udvaros

A köznevelésben foglalkoztatottak joga, hogy – törvényben meghatározott feltételek szerint – gazdasági és társadalmi érdekeik előmozdítása, védelme érdekében, mindennemű megkülönböztetés nélkül, másokkal együtt érdekképviselői szervezetet alakítsanak vagy az általuk választott szervezetbe – kizárólag az adott szervezet szabályaitól függően – belépjenek, vagy az ilyen jellegű szervezetektől távol maradjanak.¹

4.3. A nevelőtestület

A nevelőtestület a köznevelési törvény alapján meghatározott jogosítványokkal rendelkező testület, amely a nevelési intézmény pedagógusainak közössége, nevelési kérdésekben az óvoda legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagjai az intézmény valamennyi pedagógus munkakörben, illetve felsőfokú végzettségű nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő foglalkoztatottak.

¹ 2023/LII tv. 137. §.

A nevelőtestület a nevelési kérdésekben, a nevelési intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, a köznevelési törvényben és más jogszabályokban, továbbá az e Szabályzatban meghatározott kérdésekben döntési, véleményezési és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

4.3.1. A nevelőtestület működésére vonatkozó általános szabályok

A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A nevelőtestület jogállását, döntési, véleményezési és javaslattevő jogkörét a Nkt. 70. §-a, valamint a EMMI r. 117. §. határozza meg.

A nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A nevelőtestület döntési jogköre:

- Házirend elfogadása,
- ~~Továbbképzési Program elfogadása,~~
- az éves Pedagógus Továbbképzési Intézményi Program elfogadása,
- a nevelőtestület nevében eljáró pedagógus kiválasztása,
- jogszabályban meghatározott más ügyek.

A nevelőtestület **véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet** a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

A nevelőtestület vélemény-nyilvánítási, javaslattevő jogköre:

- a nevelési év munkatervének elkészítésében
- a pedagógusok külön megbízásának elosztása során,
- az igazgatóhelyettesek megbízásakor, megbízásának visszavonása előtt,
- Pedagógiai Program elkészítésében,
- SZMSZ elkészítésében,
- Adatkezelési Szabályzat elkészítésében,
- külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

Részt vesz:

- Pedagógiai Program elkészítésében,
- SZMSZ elkészítésében.
- ~~Házirend elkészítésében.~~

A nevelőtestület a nevelési év folyamán rendes és – szükség szerint – rendkívüli értekezletet tart. Nevelőtestületi értekezletet kell összehívni az igazgató, a nevelőtestület tagjai egyharmadának, szülői szervezet kezdeményezésére. A pedagógusok felelőssége és kötelessége, hogy a napirend alapján felkészüljenek, beszámolási kötelezettségüknek eleget tegyenek, és érdemi hozzászólásaikkal segítsék a cél elérését. A rendkívüli nevelőtestületi értekezlet összehívásának nevelőtestületi kezdeményezéséhez a pedagógusok egyharmadának aláírása, valamint az ok megjelölése szükséges. Az értekezletet nevelési időn kívül, a kezdeményezéstől számított nyolc napon belül össze kell hívni.

4.3.2. A nevelőtestületi értekezlet előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos rendelkezések

A nevelőtestület írásos előterjesztés alapján tárgyalja:

- a Házirendet,

- az éves Munkatervet,
- A Továbbképzési Programot
- a szakmai munkaközösség/ek éves tervét, beszámolóját,
- az óvodai munkára irányuló átfogó elemzés, beszámoló elfogadásával kapcsolatos napirendi pontokat.

Az igazgató az előterjesztés írásos anyagát a nevelőtestületi értekezlet előtt legalább nyolc nappal átadja a nevelőtestület tagjainak.

A nevelőtestületi értekezlet levezetését az igazgató vagy az igazgatóhelyettesek látják el. A jegyzőkönyv hitelesítésére az értekezlet egy nevelőtestületi tagot választ. A nevelőtestület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

Döntéseit és határozatait – kivéve jogszabályban meghatározott titkos szavazás esetén – nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Ha a nevelőtestület egyszerű szótöbbséggel hozható döntésekor szavazategyenlőség keletkezik, a határozatot az igazgató szavazata dönti el.

A nevelőtestület döntéseit határozati formában kell megszövegezni. A határozatokat nevelési évenként sorszámozni kell, és azokat nyilvántartásba kell venni.

A nevelőtestületi, foglalkoztatotti értekezletekről lényegkiemelő, emlékeztető jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza:

- a helyet, időt, az értekezlet napirendi pontjait, a jegyzőkönyvvezető és hitelesítő nevét,
- a jelenlévők számát,
- az igazoltan, illetve igazolatlanul távollévők nevét,
- a meghívottak nevét,
- a jelenlévők hozzászólását,
- a módosító javaslatok egyenkénti megszavaztatását,
- a határozat elfogadásának szavazási arányát.

A jegyzőkönyvet az értekezletet követő három munkanapon belül gépelt formában el kell készíteni. A jegyzőkönyvet az igazgató, a jegyzőkönyvvezető és a nevelőtestületi tagok közül egy hitelesítő írja alá. A jegyzőkönyvhöz csatolni kell a napirendi pontokat rögzítő jelenléti ívet, melyet a jegyzőkönyvet aláírók hitelesítenek.

4.3.3. A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása

A nevelőtestület valamennyi hatáskörének gyakorlási jogát fenntartja, jogszabályban biztosított hatásköreinek gyakorlási jogát nem ruházza át.

4.3.4. Szakmai munkaközösség

Az intézmény pedagógusai – legalább öt pedagógus kezdeményezésére – elkülönült szervezeti egységnek nem minősülő szakmai munkaközösséget hozhatnak létre. A szakmai munkaközösség jogosítványait, feladatait a Nkt.71.§.-a és a 20/2012. EMMI rendelet 118.§.-a, továbbá jelen Szabályzat határozza meg.

A szakmai munkaközösség részt vesz a nevelési-oktatási intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, összegző véleménye figyelembe vehető a pedagógusok minősítési eljárásában.

A szakmai munkaközösség dönt:

- működési rendjéről, munkaprogramjáról,
- szakterületén a nevelőtestület által átruházott kérdésekről.

A szakmai munkaközösség véleményezi:

- szakterületét érintően a nevelési-oktatási intézményben folyó pedagógiai munka eredményességét, javaslatot tesz a továbbfejlesztésére,

- szakterületét érintően véleményt nyilvánít:
 - a Pedagógiai Program elfogadásához,
 - Továbbképzési Program elfogadásához,
 - az óvodai nevelést és az iskolai nevelés-oktatást segítő eszközök, segédkönyvek kiválasztásához.

A munkaközösség szakmai, módszertani kérdésekben segítséget adhat:

- az intézményben folyó nevelőmunka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez,
- a pedagógusok minősítő eljárásának lebonyolításához,
- a gyermekvédelmi feladatok ellátásával összefüggő feladatok végrehajtásához,
- a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációját szolgáló feladatok minél eredményesebb megvalósításához,
- a pedagógusok szakmai munkájának támogatásához,
- a nevelőmunka tárgyi feltételeinek fejlesztéséhez.

A munkaközösség feladatai a pedagógusok munkájának segítésében:

- a munkaközösség profiljában tervező, elemző, értékelő tevékenység,
- módszerek, eljárások segítése, megvalósítása, értékelése, közzététele a testületben,
- módszertani értekezletek és gyakorlati napok szervezése,
- a szakirodalom figyelemmel kísérése, az új módszerek felkutatása, gyakorlatba történő integrálása,
- a munkaközösség tagjai szakmai fejlődésének, továbbképzésének irányítása, a megjelenő új szakirodalom tanulmányozása és felhasználása,
- pályakezdő pedagógusok munkájának támogatása,
- a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, megírása, sikeres pályázat esetén annak lebonyolítása és elszámolása.

A szakmai munkaközösség felelőssége, hogy a szakmai innovációk összhangban álljanak az intézmény munkatervével, pedagógiai programjával.

A szakmai munkaközösség vezetője

A munkaközösség/ek vezetőjét az igazgató egyetértésével a munkaközösség tagjai választják meg. A munkaközössége/ek vezetőinek, tagjainak nevét, a tevékenység irányát nevelési évenként az intézmény éves munkaterve rögzíti. A szakmai munkaközösség/ek tevékenységét az igazgató és helyettesei koordinálják.

Tevékenységét – a munkaközösség/ek véleményének kikérésével – az igazgató írásos megbízása alapján végzi.

Felelős:

- a szakmai munkaközösség önálló, felelős vezetéséért,
- a munkaközösség működési tervének elkészítéséért,
- a működéshez szükséges feltételek biztosításáért,
- az éves munkatervben átruházott ellenőrzési feladatok elvégzéséért,
- az új módszerek, eszközök, elméleti és gyakorlati ismeretek közzétételéért,
- a pedagógiai munka színvonalának megőrzéséért, emeléséért,
- a munkaközösség éves munkájáról szóló értékelés elkészítéséért.

Kapcsolattartás rendje:

- Az igazgató szóbeli tájékoztatása meghatározott időközönként a munkaközösség tevékenységéről.
- Írásos beszámoló, összefoglaló elemzés, értékelés, készítése a nevelőtestület számára az éves feladatterv teljesítéséről, az elvégzett fejlesztési folyamatról.

Jogköre:

- meghatározza működésének rendjét, elfogadja munkatervét,
- vezetőjét az igazgató bízza meg a szakmai munkaközösség kezdeményezése alapján, a megbízás többször meghosszabbítható.

Az intézményben működő Szakmai munkaközösségek éves munkáját, feladatait, tagjait a mindenkor évi munkaterv tartalmazza a törvényi szabályozásoknak megfelelően. Beszámolási kötelezettségük az intézményi éves beszámolóban jelenik meg.

5. Szülői Szervezet

A szülők a Nkt.-ben és az EMMI rendeletben meghatározott jogaik érvényesítése és kötelességeik teljesítésének érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező Szülői Szervezetet, illetve óvodaszéket hozhatnak létre.

A szülői szervezet saját SZMSZ-éről, ügyrendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról és képviseléről saját maga dönt.

A szülőkkel történő kapcsolattartást a jogszabályokban és a jelen Szabályzatban meghatározott eseteken túl a Házirend is tartalmazza.

A Szülői Szervezet elnökével az igazgató, az óvodai szintű ügyekben az óvoda szülői szervezetének képviselőivel a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok, csoportszintű ügyekben az óvodapedagógusok tartanak kapcsolatot.

Az óvodák a Szülői Szervezet képviselőinek értekezletet hívnak össze, vagy a Szülői Szervezet elnökét/képviselőjét meghívják a nevelőtestületi értekezlet azon napirendi pontjának tárgyalásához, amely ügyekben jogszabály vagy az intézmény SZMSZ-e a Szülői Szervezet részére véleményezési, tanácskozási jogot biztosít.

A meghívás a napirend írásos anyagának legalább 8 nappal korábbi átadásával történhet.

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok a Szülői Szervezet képviselőit legalább félévente tájékoztatják az óvodában folyó nevelőmunkáról és a gyermekeket érintő kérdésekről.

Az óvodapedagógus a csoport szülői szervezete képviselőjének szükség szerint ad tájékoztatást.

A Szülői Szervezet

- figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét,
- bármely, gyermekeket érintő kérdésben tájékoztatást kérhet,
- képviselője részt vehet a gyermekbalesetek kivizsgálásában,
- nevelőtestületi értekezlet összehívását kezdeményezheti.

A Szülői Szervezet véleményezési jogot gyakorol:

- az SZMSZ elfogadásakor,
- a Házirend elfogadásakor,
- a Munkaterv elfogadásakor, (a nevelési év rendjének meghatározásában)
- az Adatkezelési Szabályzat elfogadásakor,
- a fakultatív hit- és vallásoktatás helyének és idejének meghatározásában,
- a szülői értekezlet napirendjének meghatározásában,
- az intézmény és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában,
- a vezetők és a Szülői Szervezet közötti kapcsolattartás módjának meghatározásában,
- az SZMSZ és a házirend nyilvánosságával kapcsolatosan,
- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben (pl. a szükséges ruházati felszerelésekkel kapcsolatosan),

- a nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó programok összeghatárának megállapításakor,
- az intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával kapcsolatosan.

A Szülői Szervezet véleményezési jogkörében eljárva minden esetben köteles írásban nyilatkozni.

A Szülői Szervezet képviselői minden értekezlet után kötelesek a soron következő csoportos szülői értekezleten beszámolni a mindenkit érintő információkról.

A Szülői Szervezet részére érkezett iratokat az intézményi titkár bontatlanul köteles átadni az érdekeltnek. Az iratkezelés az érdekelt kezdeményezésére történik.

Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések

Az igazgató a titkárságon– hitelesített másolati példányban –, valamint az intézmény honlapján a szülők számára hozzáférhetővé teszi a Mezőberény Város Óvodai Intézményének

- Pedagógiai programját,
- Szervezeti és Működési Szabályzatát,
- Házirendjét.

A Pedagógiai Program másolati példánya minden óvodában megtalálható, amely a szülők számára nyomtatott formában bármikor hozzáférhető. A dokumentumok elhelyezéséről és a szóbeli tájékoztatás időpontjáról a szülők a nevelési év kezdetekor tájékoztatást kapnak az igazgatótól, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusoktól.

A szülők a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusoktól és a csoport óvodapedagógusaitól kérhetnek szóbeli tájékoztatást a dokumentumokról. Ennek időpontja a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra.

Az intézmény lehetőséget biztosít arra, hogy a szülők az óvodai beiratkozás előtt is választ kapjanak kérdéseikre. Beiratkozáskor a házirend egy példányát minden szülő kézhez kapja, melynek tényét aláírásával kell igazolnia.

6. A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a beiskolázás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, szervezetekkel.

6.1. A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletére vonatkozó feladatellátás alapja a fenntartó és az egészségügyi szolgáltató által megkötött megállapodás tartalma.

A köznevelési törvény 25. §. (5a) bekezdése szerint intézménynek biztosítania kell a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

A telephelyvezetésével megbízott óvodapedagógus feladatai az egészségügyi ellátás keretén belül:

- biztosítani az egészségügyi (védőnői) munka feltételeit az óvodákban,
- gondoskodni a szülők tájékoztatásáról kötelezettségükkel kapcsolatosan,
- szükség szerint előkészíteni a gyermekek védőnői vizsgálatát,
- 1-es típusú cukorbeteg gyermek esetében a „Diabétesz eljárásrend” szerint elláttatni a feladatokat.

Inzulinfüggő cukorbetegségben szenvedő gyermekek

Az igazgató az 1-es típusú diabétesszel élő, az intézménnyel jogviszonyban álló gyermek részére – a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján – a jogszabályban foglalt speciális ellátást biztosítja

Az igazgató – az ellátás megszervezésével összefüggésben – a beosztottja számára előírja

- a vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén az inzulin beadását.

Az igazgató speciális ellátási eljárásrendet alakít ki, az intézmény foglalkoztatottja számára az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátásában való részvételt munkaköri leírásban rögzíti.

Kapcsolattartó: igazgató, telephelyvezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat formája: egészségügyi vizsgálat, szűrés, beutalás kezelésre, konzultáció a szülővel, szükség szerint szakellátó intézménnyel, annak szakmai iránymutatása alapján a jogszabályban foglalt speciális feladatellátás.

Gyakoriság: Nevelési évenként a hatályos jogszabályokban foglaltak alapján, illetve szükség szerint a gyermek/ek érdekében. A dolgozók egészségügyi vizsgálata évente történik a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

6.2. Pedagógiai Szakszolgálatok

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek speciális vizsgálata, egyéni fejlesztése, a beiskolázás segítése, valamint tanácsadás nevelési kérdésekben.

A kapcsolat formája: vizsgálat kérése, kölcsönös tájékoztatás, esetmegbeszélés, konzultáció, szülői értekezleten való részvétel.

Gyakoriság: nevelési évenként a beiskolázást megelőzően, illetve a pszichológus, logopédus és óvodapedagógusok jelzése alapján szükség szerint.

6.3. Pedagógiai szakmai szolgáltatók

Kapcsolattartó: igazgató illetve a szakmai munkaközösség/ek vezetője/i.

A kapcsolat tartalma: a pedagógusok szakmai ismereteinek frissítése, bővítése, valamint szaktanácsadói szakmai segítség.

A kapcsolat formája: továbbképzések, konferenciák, konzultációk, szaktanácsadói hospitálás, szaktanácsadói javaslat.

Gyakoriság: nevelési évenként meghirdetett időpontokban és gyakorisággal.

6.4. Gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, gyámügyi hivatal

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása.

A kapcsolat formája, lehetséges módja: esetmegbeszélésen, előadásokon, rendezvényeken való részvétel, segítség kérése, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, valamint minden olyan esetben, amikor a gyermekközösség védelme miatt ez indokolt.

- A Gyermekjóléti Szolgálat értesítése – ha az óvoda a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja.

- Amennyiben további intézkedésre van szükség, az óvoda megkeresésére a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatot tesz arra, hogy az óvodák a gyermekvédelmi rendszer keretei között milyen intézkedést tegyenek.
- Esetmegbeszélés – az óvodák részvételével, a szolgálat felkérésére.
- Szülők tájékoztatása révén (a gyermekjóléti szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése), lehetővé téve a közvetlen megkeresését.

Gyakoriság: szükség szerint.

A gyermekvédelmi feladatok meghatározását az óvoda Pedagógiai Programja tartalmazza.

6.5. Általános iskolák

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek iskolai beilleszkedésének segítése az óvoda–iskola átmenet megkönnyítésével, információk továbbítása a szülőknek.

A kapcsolat formája: kölcsönös látogatás, szakmai fórum, rendezvényeken való részvétel.

Gyakoriság: az iskolai beiratkozás előtt és az első félévet követően, illetve alkalmak szerint.

6.6. Bölcsőde

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek óvodai beilleszkedésének segítése a bölcsőde–óvoda átmenet megkönnyítésével.

A kapcsolat formája: kölcsönös látogatás.

Gyakoriság: látogatás, nevelési évenként az óvodai jelentkezés előtt és a beszoktatást követően.

6.7. Fenntartó

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek.

A kapcsolattartás tartalma: az intézmény optimális működtetése, a fenntartói elvárásoknak való megfelelés, az intézmény érdekeinek képviselete.

A kapcsolattartás formája: vezetői értekezletek, kiállítások, rendezvények, központi ünnepségeken való intézményi képviselet, munkamegbeszélések, adatszolgáltatás, írásos beszámoló, képviselő-testületi és bizottsági üléseken való intézményi képviselet.

6.8. Gyermekprogramokat ajánló kulturális intézmények, szolgáltatók

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: színvonalas gyermekműsorok, előadások szervezése, lebonyolítása.

A kapcsolat formája: intézményi programok szervezése, intézményen kívüli kulturális programok látogatása, illetve ajánlása a szülőknek.

Gyakoriság: az adott nevelési évre szóló munkatervben meghatározva.

6.9. Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás

- Mezőberényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezete
- Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

Kapcsolattartó: igazgató vagy az általa kijelölt óvodapedagógus.

A kapcsolat formája: színvonalas programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása, kölcsönös látogatások, konzultációk, megbeszélések, gyűlések.

6.10. Alapítványi kuratórium

Kapcsolattartó: igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: a nevelőtestület tájékoztatása az alapítvány munkájáról.

Gyakoriság: nevelési évenként a kuratóriumi és az intézményi igények alapján.

6.11. Szociális Szolgáltató Központ

Kapcsolattartó: igazgató, igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok.

A kapcsolat tartalma: szociális segítő tevékenység az intézmény telephelyein.

Gyakoriság: nevelési évenként folyamatosan a feladatra szóló törvényi előírások és az együttműködési megállapodás tartalma szerint.

7. A működés rendje

7.1. Az intézmény működési rendje

Az óvoda hétfőtől péntekig ötnapos munkarenddel működik.

Eltérő az intézményi munkarend, a gyermekek fogadásának rendje abban az esetben, ha a nemzeti ünnepek miatt az általános munkarend, a munkaszüneti napok rendje is eltérően alakul.

A nyitvatartási idő: napi 11 óra: 6,15 órától 17,15 óráig.

Az óvodát reggel a munkarend szerint 6,15 órára érkező nevelőmunkát segítő munkatárs nyitja, és délután a munkarend szerinti nevelőmunkát segítő munkatárs zárja.

Az óvoda dolgozóinak munkarendje, a személyre szóló munkaidő-beosztás az adott nevelési évre szóló munkaterv melléklete.

Rendezvények esetén a nyitvatartási időtől való eltérést az igazgató engedélyezi.

A szülők a nyári zárva tartás időpontjáról és a gyermekeket fogadó óvodákról legkésőbb február 15-ig tájékoztatást kapnak.

Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal az intézményi titkárnak kell összegyűjteni és továbbítani.

A nevelési év rendjét az intézményi éves Munkaterv határozza meg.

A nevelés nélküli munkanapok, továbbá az ünnepek időpontjáról az első szülői értekezleten tájékoztatást kell adni, valamint minden csoport faliújságján szeptemberben ki kell függeszteni, és az intézmény honlapjára fel kell tenni.

Az ügyeleti igényeket – a zárva tartást megelőzően legalább 7 nappal – fel kell mérni. Nyilatkozaton a szülőknek írásban kell jelezni.

A nyilatkozatok beszerzése az óvodapedagógusok feladata, akik azt legkésőbb 2 nappal a zárva tartás előtt leadják az intézményi titkárnak, aki jelzi az ügyeleti igényeket a fogadó óvodának.

7.2. Belépés és benntartózkodás azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az intézménnyel

Az intézmény dolgozói közül bárki ajtót nyithat. A látogatótól meg kell kérdezni, hogy milyen ügyben jelent meg, majd el kell kísérni a keresett személyhez.

Az intézménnyel, a gyermekekkel kapcsolatban információt, tájékoztatást csak az óvodapedagógusok és az igazgató adhat, a nevelőmunkát segítő foglalkoztatottak ebben nem illetékesek.

A fenntartói, szakértői, szaktanácsadói és egyéb hivatalos vagy szakmai szervek képviselőit az igazgató és/vagy a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógus fogadja.

Az óvodai csoportok és foglalkozások látogatását – a szülők kivételével – az igazgató engedélyezi.

Ügynökök, üzletkötők vagy más személyek az intézmény területén kereskedelmi tevékenységet nem folytathatnak.

7.3. Adatszolgáltatás, adatvédelem

Az intézmény Adatkezelési Szabályzata tartalmazza az adatszolgáltatásra, adatvédelemre vonatkozó előírásokat.

7.4. Az ünnepek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

Az ünnepek, megemlékezések rendje:

Az ünnepély, megemlékezés neve	Az ünnepély, megemlékezés (irányadó) időpontja
Mikulás	December 6.
Karácsony	December 18-22.
Farsang	Február – március
Március 15.	Március 12-14.
Húsvét	Március – április
Anyák napja	Április vége – május eleje
Gyermeknap	Május vége
Nagycsoportosok búcsúztatása	Május vége, június eleje
Pedagógus nap	Június eleje

Az intézmény hagyományápolása körébe tartozó rendezvények:

A rendezvény neve	A rendezvénnyel érintettek köre	A rendezvény (hozzávetőleges) időpontja
A nevelési évet nyitó értekezlet	Foglalkoztatottak/ nevelőtestület	minden év augusztus 31-ig
Szakmai napok, házi bemutatók, továbbképzések	Foglalkoztatottak	alkalomszerűen
Dolgozók jubileumai	Foglalkoztatottak	június eleje
Gyermekek születésnapja, névnapja	Foglalkoztatottak, gyermekek	alkalomszerűen
Kirándulás	Foglalkoztatottak, gyermekek	az éves munkaterv szerint
Városi pedagógus nap	Foglalkoztatottak	június eleje
Nevelési évet záró értekezlet	Foglalkoztatottak/ nevelőtestület	minden év június 30-ig
Egyéb ünnepek a telephelyek hagyományai szerint	Foglalkoztatottak, szülők, gyermekek	az éves munkaterv szerint

Az intézmény jelkép, viselet, egyéb külső jegy, mint hagyomány ápolásának, használatának leírása:

Megnevezés	Leírás
Magyar zászló, címer	szabvány
Kokárda	nemzeti színű szalag
Ünnepi viselet	hagyomány szerint

Az éves óvodai munkatervben kell kijelölni a rendezvény idejét és azt a pedagógust, aki az évi ünnepélyek, megemlékezések, hagyományápoló rendezvények megszervezéséért, lebonyolításáért szakmailag felelős.

Az óvodapedagógusok kezdeményezésére csoportszinten más ünnepélyek, rendezvények is nyilvánossá tehetők.

Az ünnepek és hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok, elvárások:

- Az óvoda közösségi helyiségeinek az ünnephez illő feldíszítése.
- Tájékoztató információk kihelyezése a program időpontja előtt legalább 1 héttel.
- Terv készítése az intézményi szintű rendezvényekhez (feladat – felelős – határidő megjelölésével).
- A rendezvényeken való aktív részvétel, a személyre szóló feladatok maradéktalan elvégzése.
- Az ünnepeket mindenkor az életkori sajátosságoknak megfelelően kell előkészíteni, lebonyolítani. Hangsúlyos szerep jusson a készülődésnek, a gyűjtőmunkának, a külsőségeknek, a gyermek világához közel álló mozzanatok kiemelésének. A történelmi ünnepek tartalmát a 3–7 éves gyermek még nem értheti meg, emiatt az óvodákban megemlékezéseket direkt módon nem tartunk.
- A magyar néphagyományok, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családhöz való kötődés alapja, a kultúra, a művelődés közvetítése.

7.5. Intézményi védő, óvó előírások

7.5.1. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében ellátandó feladatok

A gyermekekkel egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformát az óvodai nevelési év megkezdésekor, illetve folyamatosan (kirándulás, séta stb.), a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismertetni kell.

A gyermekek tájékoztatása, felvilágosítása a csoportvezető óvónők felelőssége. Az ismertetés tényét és tartalmát a csoportnaplóban dokumentálni kell.

Az óvodai életre vonatkozó szabályok a nem óvodás testvérekre is vonatkoznak, azok betartása a szülők jelenlétében is elvárás.

A kaput minden esetben be kell csukni és reteszelni.

A bejárat ajtók – az óvodák napirendje szerint, a gyermekek megérkezésétől a távozásig - zárva vannak.

A szülők írásban nyilatkoznak arról, hogy a családból - 14 éves kor alatt - ki viheti haza a gyermeket.

Az óvoda felügyeleti kötelezettsége a belépéstől az intézmény jogszerű elhagyásáig terjed, illetve az óvodán kívüli programok időtartamára áll fenn.

Az intézmény igazgatójának felelőssége

- Az óvodában keményforrasztás, ív- és lánghegesztés, ipari gázpalack, illetve tartály felszerelése az épületen szakkivitelező által folytatott építési, felújítási, javítási munka kivételével nem végezhető.

- Az intézmény területén a gyermekekre veszélyes eszköz, szerszám csak a legszükségesebb időtartamig, az adott felújítási, egyéb szerelési tevékenység idejéig, s csak az azzal dolgozók állandó felügyelete mellett lehet.
- A gyermekek elektromos áramütés elleni védelme folyamatosan biztosítva legyen – az aljzatok vakdugózásával, illetve a hálózat megfelelő védelmével.
- A gyermekek ne juthassanak be az épület számukra veszélyforrást jelentő helyiségeibe.
- Az udvari játékok folyamatos karbantartása, időszakos szabványossági felülvizsgálata történjen meg.
- A gyermekbalesetek megelőzése érdekében a vezetők és a munkavédelmi felelős feladata a gyermekekkel foglalkozó valamennyi foglalkoztatott figyelmét felhívni a veszélyforrásokra (csoportszoba, udvar, séták, kirándulások, játékeszközök stb.), valamint a bekövetkezett baleset utáni eljárással kapcsolatos szabályok megfogalmazása, a teendők ismertetése.
- Évente az igazgatóhelyettesek/a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok a karbantartó udvarossal az óvodák egész területét felmérlik a védő, óvó intézkedések szükségessége szempontjából.

Általános előírások

A gyermekekkel az óvodai nevelési év és szükség szerint: foglalkozás, kirándulás stb. előtt ismertetni kell a következő védő-óvó előírásokat.

Védő-óvó előírás

- az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás,
- a tilos és az elvárható magatartásforma meghatározása, ismertetése.

A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni. Az ismertetés tényét és tartalmát dokumentálni kell.

Az óvodai foglalkoztatottak felelőssége

- Mindennapos tevékenységük során fokozottan ügyeljenek az elektromos berendezések használatára, kezelésére!
- A különböző berendezéseket úgy tárolják, hogy azokhoz a gyermekek ne férhessenek hozzá!
- A gyermekek testi épségét veszélyeztető (szűrő, vágó stb.) tárgyak otthonról ne kerülhessenek az óvodába!
- A foglalkozásokra általuk készített és használt eszközök megfeleljenek a biztonsági előírásoknak!
- Tegyenek javaslatot az óvoda épülete és a csoportszobák még biztonságosabbá tételére!
- Munkaterületükön fokozott óvatossággal járjanak el, ügyelve a gyermekek biztonságára, testi épségére!
- Veszélyforrást jelentő helyiségeket, tárolókat mindig zárják!
- Hívják fel a gyermekek és a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok figyelmét a veszélyhelyzetekre!
- Azonnali veszélyelhárítás szükséges a baleset megelőzése érdekében!

7.5.2. Gyermekbalesetek esetén ellátandó feladatok

A balesetet szenvedett gyermek ellátása a gyermek felügyeletét éppen ellátó óvodapedagógus feladata, miután a többi gyermek biztonságáról, felügyeletéről gondoskodott. Ezen feladatok ellátásában a helyszínen jelenlévő többi munkatársnak is segítséget kell nyújtania.

A balesetet szenvedett gyermek megnyugtató ellátása után tájékoztatni kell az igazgatót, amennyiben orvosi ellátás szükséges, akkor azonnal értesíteni kell a szülőket is.

A gyermekbalesetek jelentésének módját az EMMI r. 169. §. (2) bekezdése tartalmazza.

A gyermekbalesetek jegyzőkönyvezése és nyilvántartása az intézményi titkár feladata. Az elektronikus úton kitöltött, kinyomtatott, hitelesített jegyzőkönyv egy példányát megkapja a szülő, egy példányát az intézmény irattárában kell megőrizni.

Nem súlyos balesettel kapcsolatos feladatok:

- a baleset körülményeinek kivizsgálása,
- jegyzőkönyv készítése,
- bejelentési kötelezettség teljesítése.

Súlyos balesettel kapcsolatos további előírások:

- azonnali jelentés a fenntartónak,
- legalább középfokú munkavédelmi képesítéssel rendelkező személy bevonása a baleset körülményeinek a kivizsgálásába.

A baleset körülményeinek kivizsgálásánál biztosítani kell a szülői szervezet képviselőjének részvételét.

A munkavédelmi felelős különleges felelőssége:

- a gyermekbalesetet követően intézkedjen annak megelőzésére, hogy hasonló eset ne forduljon elő,
- az óvoda minden foglalkoztatottját tájékoztassa.

7.5.3. A nevelőmunka biztonságos feltételeinek megteremtése

Nevelési időben szervezett, óvodán kívüli programokkal kapcsolatos szabályok

Az óvodapedagógusoknak lehetőségük van óvodán kívüli programok szervezésére is:

- kirándulás, séta,
- színház-, múzeum-, kiállítás látogatás,
- sportprogramok,
- iskolalátogatás stb.

A szülők a nevelési év kezdetén írásban hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük az óvodán kívül szervezett programokon részt vegyen.

Az óvodapedagógusok feladatai

- A csoport faliújságján **vagy a közösségi média különböző felületein, illetve az Ovikréta levelező rendszerén** tájékoztatják a szülőket a program helyéről, időpontjáról és a közlekedési eszközről.
- Közlekedési eszköz igénybevétele esetén a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógus és az igazgató tájékoztatása előzetesen szóban, majd a program megkezdésekor helyi formanyomtatvány (helyszín, résztvevők neve, kísérők neve, időtartam, közlekedési eszköz) kitöltésével írásban.

Különleges előírások

A programhoz a gyermeklétszámnak megfelelő kísérőt kell biztosítani.

- tömegközlekedés igénybe vételekor 8 gyermekenként 1-1 fő felnőtt kísérő – de min. 2 fő,
- bérelt autóbusz esetén 10 gyermekenként 1-1 fő felnőtt kísérő.

Gondoskodni kell az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelésről.

Az óvodai foglalkoztatottak munkavégzésével kapcsolatos szabályok

- Az intézmény valamennyi foglalkoztatottjának érvényes munkaköri alkalmassági orvosi véleménnyel kell rendelkeznie.
- A HACCP előírások betartása és betartatása mindenki felelőssége.

- Az intézmény egész területén tilos a dohányzás!
- Az intézményen belül szeszes ital, drog fogyasztása tilos!

7.5.4. Bármely rendkívüli esemény, bombariadó esetén szükséges teendők

Az intézmény minden foglalkoztatottja köteles az általa észlelt rendkívüli eseményt közvetlen felettesének jelenteni. A szükséges intézkedésekről és a fenntartó értesítéséről az igazgató dönt.

Rendkívüli esemény (bombariadó, tűz, természeti katasztrófa) esetén az épület kiürítését, a szükséges intézkedések megtételét a tűzriadó-terv előírásainak megfelelően kell elvégezni.

Bombariadó esetén minden esetben azonnal értesíteni kell a rendőrséget, és haladéktalanul meg kell kezdeni az épület kiürítését.

Amennyiben a telephely vezetésével megbízott óvodapedagógus nem tartózkodik az épületben, a legmagasabb iskolai végzettséggel és/vagy szolgálati idővel rendelkező munkatárs gondoskodik a bejelentésről és a kiürítés megszervezéséről, majd az igazgató értesítéséről.

A bombariádóról és a hozott intézkedésekről az igazgató rendkívüli jelentésben értesíti a fenntartót.

2018. július 1-től bevezetésre került Honvédelmi Intézkedési Terv (HIT) bevezetésével, mint irányadó dokumentum, vonatkozik az intézmény minden foglalkoztatottjára.

7.6. A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata az intézményben folyó pedagógiai tevékenység eredményességének, szakszerűségének, célszerűségének és hatékonyságának a vizsgálata, annak feltárása, hogy milyen területen szükséges erősíteni a tevékenységet, milyen területeken kell a rendelkezésre álló eszközöket, felszereléseket felújítani, korszerűsíteni, illetve bővíteni.

Területei:

- szakmai-pedagógiai tevékenység,
- tanügy-igazgatási feladatok ellátása,
- munkáltatói jogkörből adódó feladatok (határidők, jogszabályi előírások betartása),
- a pedagógusok szakmai előmenetele,
- tanfelügyeleti ellenőrzések,
- intézményi önértékelés.

Módszerei:

- megfigyelés (csoportlátogatás),
- dokumentumelemzés (tervezési, értékelési, tanügy-igazgatási),
- kérdőívek, interjúk,
- bejárás, leltározás,
- részvétel a munkában.

Alapelvei:

- konkrétság,
- objektivitás,
- folyamatosság,
- tervszerűség,
- pedagógiai önállóság tiszteletben tartása,
- humánus megközelítés, kölcsönös bizalom,
- önállóság, önértékelés fejlesztése,
- perspektívák adása,
- pozitívumok erősítése.

A pedagógiai munka éves ellenőrzési ütemtervét (~~Ellenőrzési Napló~~) az igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok és a szakmai munkaközösségek vezetőinek javaslatai alapján az igazgató készíti el.

Az igazgató felelős a mindenkori törvény értelmében a pedagógus előmeneteli minősítési vizsgájának törvényes lebonyolításáért, időpontjainak betartásáért, betartatásáért. A pedagógus előmenetelét a pedagógus munkaköri leírásában rögzíti.

A tanfelügyeleti ellenőrzések lebonyolításáért az igazgató felel, az időpontokat betartja, betartatja.

Igazgatói szóbeli majd írásbeli figyelmeztetés róható ki azon foglalkoztatottnak, aki a munkaköri leírásban leírtak szerint a feladatát nem végzi el, s aki a pontos határidőket nem tartja be.

Az igazgató közvetlenül ellenőrzi:

- igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok, szakmai munkaközösség/ek vezetőit,
- hozzá közvetlenül beosztott szakemberek szakmai munkáját,
- az foglalkoztatottak szakmai munkáját.

Az igazgatóhelyettesek közvetlenül ellenőrzik:

- a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok,
- a szakmai munkaközösség/ek vezetőit,
- és a hozzá közvetlenül beosztott szakemberek szakmai munkáját.

A telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógus közvetlenül ellenőrzi:

- a hozzá közvetlenül beosztott szakemberek szakmai munkáját.

Ellenőrzési terv:

- Az ellenőrzési terv az éves munkaterv része, amely tartalmazza az ellenőrzés területeit, módszereit, szempontrendszerét és ütemezését.
- Az ellenőrzési tervet az intézményben nyilvánosságra kell hozni. Az ellenőrzés kiterjed az egyes feladatok elvégzésének módjára, minőségére, a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre.
- Az ellenőrzési terv végrehajtásáért az igazgató felel.

Az igazgató az egyes nevelési területek ellenőrzésébe bevonja:

- igazgatóhelyetteseket,
- a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusokat,
- szakmai munkaközösség/ek vezetőjét.

Az ellenőrzési tervben nem szereplő, rendkívüli ellenőrzésről az igazgató dönt.

Rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhetnek az igazgatóhelyettesek, a telephelyek vezetésével megbízott óvodapedagógusok, a szakmai munkaközösség/ek vezetője és a szülői szervezet.

Az ellenőrzés tapasztalatairól írásos feljegyzést kell készíteni, azt az érintett óvodapedagógussal, illetve dolgozóval ismertetni kell, aki arra szóban vagy írásban észrevételt tehet.

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének eredményeit, illetőleg az ellenőrzés általánosítható tapasztalatait a nevelési évzáró értekezleten értékelni kell, megállapítva az esetleges hiányosságok megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket.

7.7. Egyéb kérdések

7.7.1. Nyilatkozat tömegtájékoztató szerveknek

A televízió, a rádió és az írott sajtó képviselőinek adott mindennemű tájékoztatás nyilatkozatnak minősül.

Nyilatkozattétel esetén az alábbi előírásokat kell betartani:

- Az intézményt érintő kérdésekben a tájékoztatásra, illetve nyilatkozatadásra az igazgató vagy az általa esetenként megbízott személy jogosult.
- A közölt adatok szakszerűségéért és pontosságáért, a tények objektív ismertetéséért a nyilatkozó felel.
- A nyilatkozatok megtételekor minden esetben tekintettel kell lenni a hivatali titoktartásra, valamint az intézmény jó hírnevére és érdekeire.
- Nem adható nyilatkozat olyan ügygel, ténnyel és körülménnyel kapcsolatban, amelynek idő előtti nyilvánosságra hozatala az intézmény tevékenységében zavart, az intézménynek anyagi vagy erkölcsi kárt okozna, továbbá olyan kérdésekről, amelyekről a döntés nem a nyilatkozattevő hatáskörébe tartozik.

Az intézményben készült fotó és videó felvétel interneten, közösségi portálokon való megjelentetése csak a szereplők/érintettek előzetes hozzájárulásával lehetséges.

7.7.2. Az intézményben folytatható reklámtevékenység szabályai

Az intézményben reklámtevékenység alapvetően nem engedélyezhető, kivéve, ha a reklám az alábbiakban felsorolt célokat szolgálja.

Kizárólag olyan reklám engedélyezhető, amely az intézmény használói részére pozitív értékeket közvetít, ezen belül a gyermekek személyiségének fejlődésére pozitív hatással van, nevelési, oktatási, művelődési célt szolgál:

- A pedagógusok által közvetíteni kívánt társadalmi-erkölcsi értékrendet erősíti,
- a környezettudatos magatartási formák hatékonyságát elősegíti,
- az egészséges életmóddal összefüggésben az egészséges táplálkozást, testedzést szolgálja, a sportolási lehetőségeket bővíti,
- a magyar néphagyományok, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családhöz való kötődés alapja, a kultúra, a művelődés közvetítésére szolgál (például a közművelődési, közgyűjteményi intézmények, állat- és növénykert programjainak, műsorfüzeteinek terjesztése).

A társadalmi, közéleti tevékenységgel összefüggésben csak olyan reklámtevékenység engedélyezhető, amely jogszabályba nem ütközik. Az országos és helyi választások alkalmával – a választási törvénynek megfelelően – az intézmény területén az eseményre vonatkozó tájékoztatók kifüggeszthetők.

Politikai pártok plakátjainak kifüggesztése nem engedélyezhető!

Az intézmény épületének külső falain, kerítésén (óvodán kívüli cégek, személyek stb.) plakátjainak, reklámjainak elhelyezéséhez önkormányzati engedély szükséges.

7.7.3. Kártérítési felelősség

A Munka Törvénykönyve 2012 évi I. törvény 179-190 § szerint kerül alkalmazásra.

7.7.4. Fakultatív hit- és vallásoktatás időpontját és helyét biztosító eljárás rendje

Intézményünkben a fakultatív hit- és vallásoktatás szervezése az egyházak képviselőinek feladata. Az egyházak képviselője által az intézménybe eljuttatott beiratkozási hirdetmény az intézmény bejáratánál kerül kifüggesztésre.

A nevelési év első szülői értekezletén a szülők tájékoztatást kapnak, illetve véleményt nyilváníthatnak a fakultatív hit- és vallásoktatás időpontjának biztosításáról. A szülők írásban nyilatkozhatnak a fakultatív hit-és vallásoktatás igényéről. Az igazgató az igények felmérése után jelöli ki az egyházak képviselői számára a szabad teremmel rendelkező telephelyet a fakultatív hit- és vallásoktatás lebonyolítására. Az óvoda zavartalan működése érdekében 15,30 – 17,15 óra között biztosítható helység az óvodákban.

Az intézmény nem vezet nyilvántartást a fakultatív hit- és vallásoktatásban részt vevő gyermekekről, csak a szülői igények felméréséről.

7.7.5. Béren kívüli juttatások

Cafetéria-juttatás

Ha a foglalkoztatott jogviszonya év közben keletkezik, a foglalkoztatott a cafetéria-juttatás meghatározott éves összegének időarányos részére jogosult.

Időarányos összegre jogosult az a foglalkoztatott is, aki hosszantartó keresőképtelenség miatt munkát nem végez. Hosszan tartó keresőképtelenségnek tekintendő a 30 napot meghaladó keresőképtelenség.

Arányosítás esetén, az összeget száz forintra kerekítve kell megállapítani. A jogosultsági idő számításakor az adott év naptári napjainak számát kell figyelembe venni.

A munkavállalók minden esetben munkaidejük arányában részesülnek a juttatásból.

Szemüvegtérítés

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 2/2003. (II.8.) számú rendeletben felsorolt munkakört betöltők szemüvegtérítésben részesülnek, amelynek évi összegét a fenntartó állapítja meg a hatályos jogszabályok alapján és biztosítja annak térítését. A szemüvegtérítés feltétele, hogy a szemészeti szakvizsgálat eredményeként – a szakorvos írásos javaslata – monitorkímélő szemüveglencse legyen indokolt.

7.7.6. Mobiltelefon, laptop használata munkaidőben

Telefon, laptop stb. használata a munka biztonságát és hatékonyságát nem befolyásolhatja. A magán- és munkajellegű intézkedések csak nagyon szükséges és indokolt esetben történjenek, lehetőleg rövid időtartammal és lényegre törően.

Munkahelyi telefonokat csak munkajellegű hívásokra lehet használni. A telefonhasználatnál kivételt képeznek azon magánjellegű telefonhívások, amelyek személyi, családi körülmények esetén bekövetkezhetnek. (A foglalkoztatott felettesének engedélyével.)

8. Záró rendelkezések

8.1. A Szervezeti és működési szabályzat hatálybalépése

Jelen szabályzat a nevelőtestületi elfogadást követő napon lép hatályba.

A hatálybalépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény 2023. június 26-án jóváhagyott Szervezeti és működési szabályzata.

Az SZMSZ-ben foglalt rendelkezések megtartása az intézmény valamennyi foglalkoztatottjára kötelező, megszegése esetén az igazgató munkáltatói jogkörében intézkedhet.

8.2. A Szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálata, módosítása

Felülvizsgálata: évenként, jogszabályi és használhatósági szempontok figyelembevételével.

Módosítása: az igazgató hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület

A módosítás indoka lehet:

- jogszabályváltozás,
- alapító okirat tartalmának változása,
- túlszabályozott rendszer,
- hiányosan szabályozott rendszer,
- hibás illetékesség vagy hatáskör kijelölés.

A módosítás során az elkészítésre vonatkozó legitimációs eljárást kell lefolytatni.

8.3. A Szervezeti és működési szabályzat nyilvánossága

- A hatályba lépett SZMSZ-t meg kell ismertetni az intézmény minden foglalkoztatottjával, valamint azokkal, akik kapcsolatba kerülnek az intézménnyel, és meghatározott körben használják helyiségeit.
- Az SZMSZ-ben foglaltakról a szülőket is tájékoztatni kell.
- A hozzáférhetőség biztosítását jelen Szabályzat tartalmazza.
- A Házirend az SZMSZ szerves része, az abban foglaltak mindenkire érvényesek.